

Školní vzdělávací plán pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium

Motto: Kvalitním vzděláním, dovednostmi a prožitky pro lepší budoucí život

**GYMNÁZIUM, OLOMOUC – HEJČÍN,
TOMKOVA 45, 779 00 OLOMOUC,
IČ: 00 601 799**

**Gymnázium
Olomouc – Hejčín**

1 Úvod

1.1 Číslo jednací dokumentu

GYTO 3468/2022

1.2 Název ŠVP

Školní vzdělávací plán pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium

1.3 Obor vzdělání

Osmiletý vzdělávací program pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium

1.4 Forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.5 Předkladatel

Název školy: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45
Právnícká osoba: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45, Česká republika
Identifikátor právnické osoby: 600016927
IZO: 000601799
IČ: 00601799
REDIZO: 600016927
Právní forma: příspěvková organizace
Adresa: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc
Zástupce statutárního orgánu: PhDr. Karel Goš, ředitel gymnázia
Kontakty:
Telefon: 585 711 111
e-mail: mailbox@gytool.cz
ID datové schránky: gd6fc9p
Internetová adresa: www.gytool.cz

1.6 Zřizovatel školy

Olomoucký kraj
Sídlo: Jeremenkova 40 a, 779 11 Olomouc
Kontakty:
Telefon: 585 508 111
Email: posta@olkraj.cz
ID datové schránky: qiabfmf
Internetová adresa: www.olkraj.cz

1.7 Platnost

Školní vzdělávací plán pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium č. j. GYTO 3108/2023 nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2022 pro žáky, kteří zahájili vzdělávání na Gymnáziu, Olomouc – Hejčín Tomkova 45 dnem 1. 9. 2021 v prvním ročního tohoto oboru vzdělání a později. Pro žáky, kteří zahájili vzdělávání na Gymnáziu, Olomouc – Hejčín Tomkova 45 v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium dnem 1. 9. 2020, nabývá tento Školní vzdělávací plán č. j. GYTO 3108/2023 účinnost dnem 1. 9. 2024.

1.8 Zdůvodnění

Vnější motivačním faktorem pro vznik tohoto dokumentu je opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro gymnázia č. j. MSMT-40117/2020-4 a MSMT-24248/2021-2 o změně RVP ZV a RVP G, která zavádí novou koncepci výuky informatiky.

Vnitřním motivačním faktorem pro vznik nového ŠVP byla skutečnost, že škola v rámci naplnění prioritních strategických směrů rozvoje školy využila příležitosti k modernizaci výchovně-vzdělávacího procesu, modernizaci učebních osnov jednotlivých předmětů ve všech vzdělávacích oblastech a jako synergický efekt bude škola usilovat o vytvoření dostatečného prostoru pro individualizaci vzdělávací cesty pro žáka.

Tento dokument ŠVP je v souladu s dokumentem „Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání“ (RVP ZV), „Rámcový vzdělávací program pro gymnázia“ (RVP G), které jsou legislativně zakotveny v opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací plán pro základní vzdělávání a Rámcový vzdělávací program pro gymnázia, č. j. MSMT-24248/2021-2.

V Olomouci 15. 8. 2023

L. S.

PhDr. Karel Goš,
ředitel Gymnázia, Olomouc – Hejčín

2 Obsah

1	ÚVOD	2
1.1	ČÍSLO JEDNACÍ DOKUMENTU	2
1.2	NÁZEV ŠVP	2
1.3	OBOR VZDĚLÁNÍ	2
1.4	FORMA VZDĚLÁVÁNÍ	2
1.5	PŘEDKLADATEL	2
1.6	ZŘIZOVATEL ŠKOLY	2
1.7	PLATNOST	2
1.8	ZDŮVODNĚNÍ	3
2	OBSAH	4
3	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	7
4	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
4.1	VELIKOST A ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
4.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
4.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY ŠKOLY	9
4.4	DALŠÍ ÚDAJE O ŠKOLE	10
5	CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
5.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	12
5.2	PROFIL ABSOLVENTA	12
5.3	ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	13
5.4	ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	14
5.4.1	Společná část maturitní zkoušky	14
5.4.2	Profilová část maturitní zkoušky	14
5.5	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	15
5.6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	17
5.6.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	17
5.6.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka	18
5.7	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	19
5.7.1	Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu	19
5.7.2	Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu	23
6	UČEBNÍ PLÁN	26
6.1	ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN	26
6.2	INTEGRACE VZDĚLÁVACÍ OBLASTI ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	30
6.3	INTEGRACE VZDĚLÁVACÍHO OBORU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	30
6.4	INTEGRACE VZDĚLÁVACÍHO OBORU GEOLOGIE	31
7	UČEBNÍ OSNOVY	32
7.1	VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	32
7.1.1	Český jazyk a literatura	32
7.1.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	32
7.1.1.2	Vzdělávací obsah předmětu	34
7.1.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	42
7.1.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	44
7.1.2	Anglický jazyk	54
7.1.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	54
7.1.2.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	56
7.1.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	64
7.1.2.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	66

7.1.3	Francouzský jazyk	74
7.1.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	74
7.1.3.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	76
7.1.3.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	80
7.1.3.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	82
7.1.4	Italský jazyk	89
7.1.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	89
7.1.4.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	91
7.1.4.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	95
7.1.4.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	97
7.1.5	Německý jazyk	104
7.1.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	104
7.1.5.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	106
7.1.5.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	110
7.1.5.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	112
7.1.6	Ruský jazyk	119
7.1.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	119
7.1.6.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	121
7.1.6.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	123
7.1.6.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	125
7.1.7	Španělský jazyk	133
7.1.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	133
7.1.7.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	135
7.1.7.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	139
7.1.7.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	141
7.2	VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	147
7.2.1	Matematika	147
7.2.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	147
7.2.1.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	149
7.2.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu	162
7.2.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	165
7.3	VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMATIKA	175
7.3.1	Informatika	175
7.3.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	175
7.3.1.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	177
7.3.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	184
7.3.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	187
7.4	VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST	192
7.4.1	Výchova k občanství	192
7.4.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	192
7.4.1.2	Vzdělávací obsah předmětu	194
7.4.2	Občanský a společenskovědní základ	201
7.4.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	201
7.4.2.2	Vzdělávací obsah předmětu	204
7.4.3	Dějepis	214
7.4.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	214
7.4.3.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	216
7.4.3.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	223
7.4.3.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	226
7.5	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA	235
7.5.1	Fyzika	235
7.5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	235
7.5.1.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	237
7.5.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu	245
7.5.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší stupeň	247
7.5.2	Chemie	256
7.5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	256
7.5.2.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	258
7.5.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	263
7.5.2.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	266
7.5.3	Biologie	274

7.5.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	274
7.5.3.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	276
7.5.3.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	283
7.5.3.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	286
7.5.4	Zeměpis	293
7.5.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	293
7.5.4.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	296
7.5.4.3	Charakteristika vyučovacího předmětu	306
7.5.4.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	309
7.6	VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	319
7.6.1	Hudební výchova	319
7.6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	319
7.6.1.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	321
7.6.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu - vyšší gymnázium	326
7.6.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	329
7.6.2	Výtvarná výchova	335
7.6.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	335
7.6.2.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	337
7.6.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium	344
7.6.2.4	Vzdělávací obsah předmětu	346
7.7	VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ	351
7.7.1	Tělesná výchova	351
7.7.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium	351
7.7.1.2	Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium	354
7.7.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu - vyšší gymnázium	376
7.7.1.4	Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium	379
8	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	413

3 Identifikační údaje o škole

Název školy: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45

Právnícká osoba: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45

Identifikátor právnické osoby: 600016927

IZO: 000 601 799

IČ: 00601799

REDIZO: 600016927

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc

Zástupce statutárního orgánu: PhDr. Karel Goš, ředitel gymnázia

Kontakty:

Adresa: Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc

Telefon: 585 711 111

E-mail: mailbox@gytool.cz

ID datové schránky: gd6fc9p

Internetová adresa: www.gytool.cz

4 Charakteristika školy

4.1 Velikost a základní charakteristika školy

Gymnázium, Olomouc – Hejčín je počtem žáků, který dosahuje téměř 1 000 žáků, jedním z největších gymnázií v ČR. Ve třech oborech vzdělání, 79-41-K/81 Gymnázium, 79-43-K/61 Dvojazyčné gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium, poskytuje střední všeobecné vzdělání končící maturitní zkouškou.

Přítomnost 5–6 tříd v odpovídajících si ročnících jednotlivých oborů vzdělání umožňuje škole vysokou variabilitu volby druhého cizího jazyka, vyšší počet dělených hodin českého jazyka a matematiky, povinně volitelných předmětů v předmaturitních a maturitních ročnících. Tyto skutečnosti přispívají k individualizaci vzdělávací cesty pro žáky.

Škola má bezbariérový přístup ve všech budovách.

O prestiži střední školy vypovídá stále značný zájem žáků o vzdělávání na této škole, který výrazně převyšuje její kapacitní možnosti. Dostatečný počet uchazečů stále umožňuje kvalitní výběr budoucích žáků.

Celkový počet tříd všech oborů vzdělání se pohybuje mezi 32–34. Vyšší počet tříd je limitován zejména prostorovými, organizačními i personálními možnostmi.

Škola si vydobyla díky svým výsledkům významné místo mezi středními školami v ČR.

Škola je otevřenou, moderní, dynamicky se rozvíjející vzdělávací institucí, která připravuje své žáky nejen pro studium na vysoké škole, kam nastupuje téměř 100 % absolventů, ale současně škola nabízí žákům nezbytné kompetence i pro řešení běžných problémů praktického života. Hlavní předností absolventů jsou zejména samostatné a kritické myšlení, tvořivost, adaptabilita a vysoká jazyková úroveň. Velice se vyplácí symbióza čtyřletého a osmiletého oboru vzdělání s šestiletým dvojazyčným česko-anglickým oborem vzdělání. Výuka na škole je plně aprobovaná, nabízí žákům všech oborů vzdělání možnost volby nejazykových předmětů v anglickém i českém jazyce v rámci vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity. Učitelé jsou nejen v povinně volitelných předmětech motivováni využívat ve výuce moderní výukové prostředky a strategie. Vysoká úroveň výuky jazyků je podpořena i díky rodilým mluvčím. Tento vysoký standard umožnil desítkám žákům školy získat stipendia na zahraničních středních školách, především v USA a Velké Británii a v dalších zemích světa. Díky svému mezinárodnímu prostředí je škola také vyhledávána mezinárodními organizacemi při umísťování zahraničních studentů při jejich pobytu v ČR.

4.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole vyučuje přibližně 90 plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, část z nich na částečný úvazek. Na škole působí 3 rodilí mluvčí na anglický jazyk, jeden rodilý mluvčí na španělský jazyk a jedna rodilá mluvčí na jazyk německý.

Na škole působí školské pedagogické pracoviště (vedoucí ŠPP, psychologka, výchovná poradkyně, kariérová poradkyně, metodička prevence). Toto pracoviště je významnou metodickou podporou pro práci třídních učitelů a ostatních pedagogických pracovníků při řešení krizových a nestandardních životních i studijních situací žáků školy.

Učitelský sbor je věkově vyvážený, nicméně do budoucna bude podobně jako většina škol v ČR řešit problém stárnutí pedagogického sboru. Procentuálně nejvyšší věkovou skupinou v pedagogickém sboru je věková skupina 45–49 let (cca 21 %), druhou věkovou skupinou s nejvyšší frekvencí je skupina 40–45 let (cca 19 %) a třetí věkovou skupinou s nejvyšší frekvencí je věková skupina 50–54 let (cca 18 %). Z hlediska genderové charakteristiky pedagogického sboru je v pedagogickém sboru školy téměř 40 % mužů.

Díky vysoké atraktivitě školy, otevřenosti, modernosti a širokým možnostem pro seberealizaci pedagogických pracovníků je fluktuace pedagogických pracovníků minimální. Zájem o pracovní místa na naší škole je vysoký a počet žádostí o pracovní místa zajišťuje výběr vysoce motivovaných a plně kvalifikovaných nových učitelů.

4.3 Dlouhodobé projekty školy

Naše škola nabízí studentům celou řadu školních, regionálních i celostátních projektů.

Žáci školy se zapojují podle ročníků do přírodovědných i společenských projektů. Žáci se ve významném měřítku zapojují do nejruznějších olympiád a soutěží, ve kterých dosahují významných ocenění na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni.

Škola má vybudovanou velmi těsnou spolupráci se všemi fakultami UP. Tradiční je spolupráce s fakultou přírodovědeckou, pedagogickou, filozofickou a právnickou. Spolupráce poskytuje prostor pro pedagogickou praxi studentů učitelského studia ze všech fakult v zimním i letním semestru. Tím má škola možnost průběžné inovace metodických postupů a vyhledává mladé perspektivní a tvořivé budoucí zaměstnance. V současné době se prohlubuje spolupráce mezi jednotlivými PK a katedrami různých fakult UP Olomouc. Spolupráce zahrnuje pedagogické praxe studentů, koordinaci grantové činnosti (např. Sokrates), návštěvy univerzitních laboratoří, účast pedagogických pracovníků školy na projektech UP.

Spolupráce s Magistrátem města Olomouce (MMOI) je také již tradiční. MMOI přispívá na vybrané studentské akce, organizuje pro studenty přednášky, poskytuje propagační materiály pro reprezentaci školy v zahraničí apod. Spolupráce s dalšími institucemi (Pedagogicko-psychologická poradna, D – centrum, Okresní hospodářská komora, Úřad práce Olomouc, Divadlo hudby, Muzeum umění, Festival dokumentárních filmů Jeden svět a další) patří mezi běžnou provozní spolupráci a je na velmi dobré úrovni.

Intenzivní jsou dlouhodobé kontakty s Britským centrem Univerzity Palackého (bývalá Britská rada).

Velmi intenzivní spolupráce byla s Komisí městské části Hejčín, která zasedá v prostorách školy. Mezi úspěšné akce patří například rozsvícení vánočního stromu na pozemku školy, spojeného se zpíváním vánočních koled.

Spoluúčast žáků na rozvoji školy je realizována prostřednictvím volené Studentské rady. Pravidla spolupráce respektují práva i povinnosti obou stran v souladu se stanovenými legislativními normami. Realizují se pravidelná měsíční setkání Studentské rady s vedením školy, na kterých žáci můžou diskutovat nejen o dalších možnostech rozvoje školy, ale i o aktuálních problémech.

Škola také rozvíjí spolupráci s Armádou ČR – vojenským útvarem 4960 Olomouc. Škola propůjčuje tomuto útvaru moderní atletický ovál pro průběžnou přípravu příslušníků na fyzické testy a testy budoucích příslušníků. Armáda ČR v prostorách školy organizuje tradiční Army Day.

Škola soustavně usiluje o naplnění jednotlivých cílů základního strategického dokumentu pro implementaci projektové činnosti školy a vytvoření efektivního rámce pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, který se odrazil ve zpracovaném Školském akčním plánu (ŠAP).

Škola rozvíjí intenzivní partnerské vztahy s několika evropskými gymnázii ze SRN, Nizozemska, Španělska, Slovenska, Maďarska a Polska a mimo Evropu se školami v USA.

Od vstupu do Evropské unie se škola aktivně zapojuje do realizace projektů v rámci ESF, ERDF v oblasti investiční i neinvestiční. Úspěšně byly realizovány projekty v rámci globálních grantů (3 projekty), zjednodušené projekty (Šablony I, Šablony II, projekty v rámci výzvy 56, Budování kapacit), investiční projekt v rámci ITI. V současné době je škola zapojena do projektu Šablony III projekt CZ.02.02.XX/00/22_003/0002715 Podpora kvality vzdělávání na Gymnáziu Olomouc - Hejčín.

V současné době je škola koordinátorem projektu Erasmus+ Něco jsme ztratili, něco získali a stále se máme rádi... Partnerem projektu je Bilingválne gymnázium Milana Hodžu, Sučany, Slovensko a projekt je zaměřen na seznámení mladé generace s podmínkami a důsledky rozpadu Československa v roce 1992.

Škola se také hledá možnosti pro zapojení do dalších dotačních programů. Příkladem je hledání možností čerpání podpory Norských fondů, Národního plánu obnovy atd. Tradiční je také zapojení školy do projektu Světová škola.

4.4 Další údaje o škole

Škola se nachází severozápadně od centra města Olomouce s velice dobrou dostupností pro individuální automobilovou dopravu díky dálnici D35 a komunikaci E442, která tvoří základní komunikační systém (ZAKOS) města Olomouce a zajišťuje průjezdnost ve směru Mohelnice – Ostrava. Škola je také dobře dostupná městskou hromadnou dopravou (autobus, tramvaj), také vlakem (zastávka Olomouc – Hejčín). Součástí školy je mimořádně rozlehlý venkovní areál o rozloze cca 2 ha. Parková úprava v okolí budov vytváří výborné podmínky ke vzdělávání v nádherném prostředí. V areálu jsou umístěna sportovní hřiště na basketbal, volejbal, florbal, malou kopanou, travnaté hřiště na kopanou, atletický ovál včetně sektoru pro skok daleký a také tenisové kurty a workoutové hřiště.

Škola disponuje také dostatečnými parkovacími plochami pro žáky, zaměstnance i návštěvníky školy.

Areál školy tvoří čtyři budovy, interně označené jako A, B, C, D. Budovy A, B, D jsou na adrese Tomkova 45, budova C na adrese Dolní Hejčinská 8. Komplex budov A, B je od budovy C vzdálen cca 200 m. Budovy A, B a C slouží zejména k výchovně-vzdělávací činnosti školy, dále jsou zde kanceláře ředitele školy, sekretariátu školy, ekonomického oddělení, pracoviště psychologa školy a pracoviště technickohospodářských zaměstnanců. Škola poskytuje své prostory i k dalším účelům, např. konání voleb, školení a seminářů v rámci programu Další vzdělávání pedagogických pracovníků, a dalším většinou neziskovým subjektům. Vnitřní a vnější revitalizovaný tělovýchovný areál je mimo výuku částečně využíván pro zájmovou činnost žáků a dále také jinými subjekty v oblasti tělovýchovné činnosti.

Přehled místností budov A, B, C, které slouží pro hlavní činnost školy:

Budova	Kmenové učebny	Jazykové učebny	Odborné učebny	Odborné laboratoře	Kabinety	Výtahy	Ostatní místnosti *)
A	15	1	7	1	13	1	37
B	12	7	7	3	18	1	37
C	6	1	3	0	9	1	21
Celkem	33	9	16	4	40	3	98

*) školní klub, kanceláře, WC, skladové prostory, technické místnosti, kotelny atd.)

V budově D je umístěna Školní jídelna Gymnázia, Olomouc – Hejčín, která poskytuje stravovací služby (svačinky a obědové menu s možností výběru ze tří hlavních jídel) žákům a zaměstnancům Gymnázia, Olomouc – Hejčín a dalším žákům a zaměstnancům škol a školských zařízení v rámci rozvozu stravy.

Všechny budovy školy jsou vybaveny bezbariérovým přístupem.

Ve všech učebnách a ostatních prostorách školy včetně vnějšího sportovního areálu je k dispozici počítačová síť, která je připojená k internetu. Pro výuku informatiky jsou k dispozici dvě nově zrekonstruované počítačové učebny s mobilní stěnou, která umožňuje výuku 34 žáků současně. Škola dále disponuje dvěma multimediálními učebnami s celkovou kapacitou 52 počítačových stanic. Tyto učebny jsou přednostně využívány pro implementaci multimediálních prvků do výuky v ostatních předmětech mimo předmět informatika. Od školního roku 2023/2024 je k dispozici nová počítačová učebna na budově C pro výuku předmětu informatika, určená zejména pro výuku předmětu informatika na nižším stupni oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, pro implementaci multimediálních prvků do výuky v ostatních předmětech ve třídách, které mají kmenové učebny na budově C, a zájmové vzdělávání žáků školy.

Školní knihovny včetně anglické knihovny obsahují více než 5 000 svazků odborné literatury a beletrie v českém i anglickém jazyce.

Odborné učebny biologie, chemie, fyziky, matematiky, učebny přírodních věd, společenských věd, dějepisu, zeměpisu a jazykové učebny jsou vybaveny učebními pomůckami na dostatečné úrovni, což přispívá k vyšší efektivitě výchovně vzdělávacího procesu. Výuka v těchto učebnách probíhá alespoň jedenkrát týdně v každé třídě. Standardní učebny jsou vybaveny projekční technikou, v některých třídách je interaktivní tabule.

Pro praktickou výuku fyziky, chemie, biologie jsou k dispozici čtyři nově zrekonstruované laboratoře, které jsou vybaveny nejmodernější technikou splňující všechny bezpečnostní standardy. Tyto laboratoře umožňují propojení výuky těchto předmětů s praxí.

Spádový region školy zahrnuje oblast střední Moravy. V tomto regionu jsme jediným státním dvojjazyčným česko-anglickým gymnáziem s dlouhou tradicí, proto se zatím u nadaných dětí setkáváme se stabilním zájmem. Talentovaní žáci chtějí studovat na naší škole již od 1. ročníku oboru vzdělání 79-41-K/81 a využít synergie a multiplikativního efektu přítomnosti zejména dvojjazyčného oboru vzdělání. Často se stává, že se k nám vracejí děti našich absolventů, rovněž u nás studuje hodně sourozenců. Díky dobrému dopravnímu spojení u nás studují i žáci ze vzdálenějších sídel Olomouckého kraje. Naši žáci mají i široké možnosti v oblasti zájmového vzdělávání, které je zastřešeno Školním klubem Gymnázia, Olomouc-Hejčín, tím, že škola nabízí celou řadu kroužků, klubů a aktivit včetně výuky čínštiny, sportovní kroužků a klubových akcí a aktivit. Velká část žáků školy provozuje aktivně umění (výuka v ZUŠ, divadelní a taneční soubory) a sport. Škola rozvíjí velmi těsnou spolupráci se Sportovním klubem UP Olomouc (v oblasti basketbalu). Ve škole studují také někteří reprezentanti ČR, popř. žáci, kteří provozují sport na vrcholové úrovni. Škola jim poskytuje pro snadnější skloubení studia a jejich sportovní činnosti individuální úpravu ve vzdělávání.

Cílem autoevaluace školy je zhodnocení stavu klíčových procesů. Jde zejména o získávání informací o úspěšné implementaci vzdělávací strategie školy do života, o identifikaci možných problémů s implementací vzdělávací strategie. Tím se vytváří efektivní prostor a konkrétní podněty k případné optimalizaci vzdělávací strategie. K této autoevaluaci dochází zejména při pravidelných jednáních pedagogických pracovníků v rámci předmětových komisí, aktivu třídních učitelů, jednání předsedů předmětových komisí s vedením školy, jednáními koordinátora ŠVP a vedení školy.

Hodnocení žáky a zákonnými zástupci je spojeno zejména s průběhem vzdělávání, podmínek vzdělávání a koncepční vzdělávací strategie ve školním vzdělávacím programu školy. Žáci školy vyjadřují své názory na výuku na třídnických hodinách, při jednáních s členy školského pedagogického pracoviště, jednáním s vedením školy, dále pomocí Studentské rady. Pro zhodnocení stavu jsou také využívány hromadné dotazníky.

Hodnocení vzdělávací strategie zákonnými zástupci školy vychází zejména z pravidelných třídních schůzek, kde mají zákonní zástupci s třídními učiteli a učiteli jednotlivých předmětů možnost zhodnotit cíle vzdělávací strategie školy. Dále mohou své podněty adresovat vedení školy. Podobně jako u skupiny žáků je pro zhodnocení stavu možné zjišťovat názory na vzdělávací strategii také hromadnými dotazníky. Nicméně škola preferuje individuální kontakt s jednotlivými zákonnými zástupci.

5 Charakteristika ŠVP

5.1 Zaměření školy

Moderní vzdělávací trendy dnes již opouštějí rigidní specializaci, proto je zaměření oboru vzdělávání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) všeobecné.

Při všeobecném zaměření je kladen důraz na:

- na výuku cizích jazyků (povinný první cizí jazyk je jazyk anglický, povinný druhý cizí jazyk si žák volí z nabídky: jazyk francouzský, italský, německý, španělský a ruský)
- na výuku českého jazyka
- na výuku matematiky
- na rozvoj klíčových kompetencí pro další úspěšné vzdělávání ve formě posílení výuky některých vyučovacích předmětů z disponibilních hodin ve školském vzdělávacím plánu pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium
- na široké možnosti výběru individuální vzdělávací cesty ve vzdělávací oblasti Volitelných vzdělávacích aktivit realizované volbou povinně volitelných předmětů, kdy žák si volí až 25 % vyučovacích hodin z týdenní předepsané dotace.

Všeobecné zaměření je voleno také s ohledem na skutečnost, že žák na počátku gymnaziálního studia ještě není ve většině případů vyhraněn ve své profilaci. Profilace žáka se uskutečňuje až prostřednictvím povinně volitelných předmětů v posledních dvou ročnících v rámci vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity. Žák je při své volbě minimálně omezován rozvrhovými možnostmi a má možnost volit si povinně volitelné předměty v anglickém i českém jazyce. Výsledkem je unikátní variabilita volby spektra volitelných předmětů a možnost individualizace vzdělávací cesty pro jednotlivé žáky.

Žáci předmaturitního ročníku si vybírají tři povinně volitelné předměty v souladu se školním učebním plánem. V maturitním ročníku je nabídka ještě širší. Každý žák maturitního ročníku si vybírá čtyři povinně volitelné předměty v souladu se školním učebním plánem. Bližší informace o škále volitelných předmětů jsou k dispozici v Příloze č. 1 Volitelné předměty k ŠVP, zpracovaném pod č. j. GYTO 3357/2020 v platném znění, nebo na webu školy.

Zaměření školy v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium je specifikováno současným naplněním cílů základního a gymnaziálního vzdělávání. Cíle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) tohoto oboru vzdělání jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání (RVP ZV) a v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia (RVP G). Zde je také podrobně specifikován základní cíl, rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

V estetické výchově má v prvních čtyřech ročnících žák hudební i výtvarnou výchovu současně, od 5. ročníku má žák možnost individualizace své vzdělávací cesty ve vzdělávací oblasti Umění a kultura tím, že má možnost volby z nabídky hudební výchova, nebo výtvarná výchova.

Povinnou výuku doplňuje výuka nepovinných předmětů, otevíraných podle zájmu žáků a technických možností školy.

Škola v rámci vlastního Školního klubu žákům nabízí širokou škálu zájmových aktivit kroužků, klubů a aktivit, které se každoročně mění podle zájmu žáků školy.

5.2 Profil absolventa

Hlavním výchovně-vzdělávacím cílem gymnázia stále zůstává příprava žáků ke studiu na vysoké škole. Všeobecné zaměření všech oborů vzdělání, realizovaných na škole, umožňuje žákům široké spektrum výběru vysoké školy. Posílení přírodovědné oblasti vzdělávání se odráží v žádoucím zájmu absolventů o studium na vysokých školách technického, ekonomického a přírodovědného směru. V souvislosti s uplatněním absolventa gymnázia v rámci Evropské unie, případně i ve světě, je dlouhodobě preferována výuka cizích jazyků. Vysoká úroveň jazykových kompetencí usnadňuje žákům další rozvoj v daném oboru.

Požadované profilové vlastnosti absolventa lze shrnout do těchto oblastí:

- Má široký vzdělanostní základ, který mu umožňuje chápat podstatu hlavních oblastí lidského poznání a vztahy mezi vědními obory. Osvojené znalosti a dovednosti mu umožňují studium na vysoké škole.
- Je schopen se samostatně a soustavně vzdělávat, osvojovat si nové poznatky, vyhledávat, třídit a zpracovávat nové informace, kriticky je hodnotit a používat v nových situacích.
- Je otevřený poznatkům a podnětům, uplatňuje přitom vlastní úsudek a kritické myšlení. Dovede řešit problémy z různých oblastí života pomocí logického uvažování a efektivní práce s informacemi. Při řešení problémů dovede nacházet netradiční a kreativní přístupy.
- Ovládá způsoby důkazů a argumentace. Při poznávacích činnostech uplatňuje představivost, fantazii a tvořivost. Dovede se vyrovnat s novým prostředím a přizpůsobit se novým situacím.
- Dovede se správně, srozumitelně a přesně vyjadřovat v mateřském jazyce, je schopen mluvit na veřejnosti, argumentovat a obhajovat svůj vlastní názor.
- Je schopen komunikovat (rozumět a hovořit) nejméně ve dvou světových jazycích a studovat cizojazyčnou literaturu.
- Je schopen pracovat samostatně i týmově, převzít zodpovědnost, organizovat svou vlastní práci a řídit práci jiných na základě osvojených základů managementu.
- Respektuje postoje, přesvědčení a zájmy jiných lidí, je citlivý k problémům jednotlivců a skupin.
- Chápe kompletnost vztahu mezi přírodou a lidskou činností, důležitost uchování přírodních zdrojů, vztah mezi spotřebou a ekologií, mezi lidskou činností, zaměstnáním, zdravím a životním prostředím. Rozumí principům trvale udržitelného rozvoje.
- Chápe význam a rozsah rozvoje moderních technologií v životě člověka a společnosti, rozumí základním technickým principům v elektrotechnice, strojírenství, stavebnictví a dalších technických oborech.
- Orientuje se ve světě práce.
- Orientuje se v globálních problémech současného světa, tj. v otázkách ekologie, využívání vědeckého pokroku ve prospěch trvale udržitelného zdroje lidstva, v otázkách multikulturního soužití mezi národnostmi, v rasových a etnických problémech, problémech zaměstnanosti, vlivu médií apod.
- Má rozvinuté mravní vědomí, charakter, sebeúctu a přiměřené sebevědomí, chápe smysl mravních a právních norem, dovede se v nich orientovat a přijímá je jako jeden z vnitřních regulativů vlastního jednání.
- Dbá o své zdraví a tělesnou i psychickou zdatnost, dokáže se vyrovnat s negativními vlivy ohrožujícími zdraví a rozhodovat se ve prospěch vlastního zdraví.

Absolvováním školního vzdělávacího programu žák získá:

- Základní vzdělání u nižšího stupně v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium.
- Střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou u vyššího stupně v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium.

5.3 Organizace přijímacího řízení

Organizace přijímacího řízení vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Škola každoročně vyhlašuje 1. kolo přijímacího řízení a zveřejňuje Kritéria přijímacího řízení v zákonných termínech předepsaným způsobem.

Naše škola v rámci přijímacího řízení v souladu s výše uvedenou legislativou zohledňuje předchozí vzdělávání uchazečů, výsledky jednotné přijímací zkoušky v minimálně zákonem předepsaném rozsahu a hodnotí úspěchy uchazečů ve vybraných soutěžích organizovaných MŠMT Praha.

Aktuální podmínky přijímací zkoušky jsou vyhlašovány ředitelem školy v souladu s platnou legislativou a veškeré informace jsou zveřejňovány na stránkách školy ve stanovených lhůtách.

Příhlášku ke vzdělávání podává uchazeč prostřednictvím zákonného zástupce nezletilého uchazeče na předepsaném tiskopisu. Příhláška musí splňovat všechny zákonné náležitosti.

Gymnázium Olomouc-Hejčín nabízí podle aktuálních možností uchazečům účast na projektu „Jak na přijímačky na Hejčín“. Cílem je omezit stresové faktory zkoušky. V rámci tohoto projektu si mohou uchazeči vyzkoušet přijímací zkoušku nanečisto přímo v prostorách školy a konzultovat s vyučujícími správný postup řešení úloh.

5.4 Organizace maturitní zkoušky

Podobu maturitní zkoušky určuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a Vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb., vyhlášky č. 274/2010 Sb., vyhlášky č. 54/2011 Sb., vyhlášky č. 273/2011 Sb., vyhlášky č. 371/2012 Sb., vyhlášky č. 173/2014 Sb., vyhlášky č. 214/2015 Sb., vyhlášky č. 197/2016 Sb. a vyhlášky č. 311/2016 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů, Opatření ministra školství mládeže a tělovýchovy č. j. MŠMT-34116/2020-1, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro gymnázia ze dne 8. září 2020, způsob a podmínky ukončování vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání.

Podoba maturitní zkoušky je shodná pro obory vzdělávání 79-41-K/81 Gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium. Maturitní zkoušky v oborech vzdělání 79-41-K/81 a 79-41-K/41 se skládají ze dvou částí – společné a profilové. Podmínkou úspěšného vykonání zkoušky je úspěšné vykonání obou částí maturitní zkoušky.

Aktuální podmínky maturitní zkoušky jsou vyhlašovány ředitelem školy v souladu s platnou legislativou a veškeré informace jsou zveřejňovány na stránkách školy ve lhůtách stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou v platném znění.

5.4.1 Společná část maturitní zkoušky

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou český jazyk a literatura, cizí jazyk a matematika. Cizí jazyk si žák volí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem. Žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, již je žákem.

Státní část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden z předmětů matematika nebo cizí jazyk. Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu. Didaktickým testem se rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to podle kritérií stanovených Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání.

Žák může ve státní části dále konat až dvě nepovinné zkoušky ze zkušebních předmětů matematika nebo cizí jazyk (volba z cizích jazyků francouzština, němčina, španělština, ruština), popř. matematika rozšiřující.

5.4.2 Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, a pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka a z dalších 2 povinných zkoušek.

Profilové zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk.

Ředitel školy v souladu s prováděcím právním předpisem určí nabídku povinných a nepovinných zkoušek podle rámcového a školního vzdělávacího programu, včetně formy a témat těchto zkoušek, a zveřejní toto své rozhodnutí na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději sedm měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Tato nabídka zahrnuje nabídku těchto povinných zkoušek, jejichž obsah je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů a volitelných vzdělávacích aktivit vymezených ve školním vzdělávacím programu a které jsou na škole v oboru vzdělání 79-41-K/81 vyučovány nejméně 144 hodin. Nabídka zpravidla zahrnuje předměty matematika,

cizí jazyk (volba z jazyků zpravidla zahrnuje anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk mimo cizí jazyk, který si zvolil ve státní části a z něhož koná písemnou práci a ústní zkoušku v profilové části), fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, informatika, základy společenských věd, hudební výchova, výtvarná výchova. Mimo předmět matematika ostatní zkoušky probíhají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Žák může konat až dvě nepovinné zkoušky z nabídky předmětů stanovených ředitelem školy: cizí jazyk (zpravidla anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk), základy společenských věd, dějepis, matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, informatika, hudební výchova, výtvarná výchova, deskriptivní geometrie. Nepovinné profilové zkoušky z uvedených předmětů se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Nepovinná zkouška z matematiky rozšiřující je realizována v souladu s Vyhlášením pokusného ověřování znalostí středoškolské matematiky podle katalogu požadavků pro výběrovou zkoušku podle § 78 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Pokusné ověřování navazuje na pokusné ověřování vyhlášené dne 12. prosince 2013 pod č. j. MSMT-42192/2013-1, doplněné dodatkem ze dne 31. března 2015 pod č. j. MSMT- 7441/2015-1 a dále pak dodatkem č. 2 ze dne 2. září 2015 pod č. j. MSMT-28299/2015-1, v jehož průběhu došlo k postupnému nárůstu zájmu vysokých škol o zařazení výsledků zkoušky matematika rozšiřující do kritérií přijímacích řízení nebo motivačních stipendijních programů. Zkouška se koná formou didaktického testu, který připravuje, zadává a vyhodnocuje Centrum pro ověřování výsledků vzdělávání.

Termín pro podávání přihlášek, časový rozvrh didaktických testů a písemných zkoušek (jednotné zkušební schéma) ve společné části stanoví Vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Termíny ústních zkoušek společné části a termíny povinných a nepovinných zkoušek profilové části stanoví ředitel školy nejpozději dva měsíce před konáním zkoušek.

5.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. V charakteristice ŠVP jsou vymezovány na úrovni školy s tím, že budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi učiteli.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci, případně společně pro více klíčových kompetencí. Tím škola určuje, jak zajišťuje utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u všech žáků a všemi učiteli. Výchovné a vzdělávací strategie vymezené na úrovni školy jsou východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie, které jsou vymezovány u jednotlivých vyučovacích předmětů.

Klíčové kompetence jsou během studia doplňovány dalšími prioritami uplatňovanými v práci školy:

- důraz na výuku cizích jazyků
- jazykové skupiny napříč ročníkem – větší možnost výběru
- široká nabídka povinně volitelných předmětů
- příprava k mezinárodním jazykovým zkouškám
- možnost účasti v zahraničních projektech, např. Erasmus+
- otevřenost ve vztahu k žákům
- práce Studentské rady
- zájmové vzdělávání, realizované pomocí Školního klubu Gymnázia, Olomouc – Hejčín
- kosmopolitní a multikulturní atmosféra ve škole
- spolupráce se Školním poradenským pracovištěm

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
Kompetence k učení (strategie učení, motivace pro celoživotní učení)	Učíme žáky čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Učíme žáky organizovat a řídit vlastní učení a motivovat se pro další učení. Motivujeme žáky k účasti na olympiádách a dalších soutěžích. Motivujeme žáky k samostatné práci zadáváním zajímavých domácích úkolů. Vedeme žáky k sebehodnocení, žáci si stanovují dostupné cíle a hodnotí míru a kvalitu jejich dosažení. Hodnotí jednak sami sebe, dále i ostatní spolužáky v rámci diskuse. Vedeme žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování.
Kompetence k řešení problému (tvořivé myšlení, strategické uvažování)	Zdokonalujeme práci žáků s informacemi ze všech zdrojů (ústní, písemné, elektronické), žáci si zlepší dovednosti ve vyhledávání, třídění a využívání informací. Motivujeme žáky k veřejné prezentaci svých názorů (multimediální aplikace, debataní klub, soutěže, školní časopis). Vedeme žáky k orientaci v běžných životních situacích. Zapojujeme žáky do všech fází činnosti (plánování, příprava, realizace, hodnocení).
Kompetence komunikativní (všestranná a efektivní komunikace)	Vychováváme žáky k efektivní komunikaci se spolužáky, učiteli, dospělými ve škole i mimo školu. Motivujeme žáky k využívání dostupných komunikačních prostředků (žákovská knihovna, internet, Studentská rada aj.), žáci se podílejí na zpracování dokumentů (tiskové, fotografické, elektronické – audio i videozáznamy). Podporujeme soutěživost žáků v rámci školy (školní soutěže) i mimo školu. Zapojujeme žáky do projektů v rámci ESF (Erasmus apod.). Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, výměnné pobyty).
Kompetence sociální a personální (schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)	Využíváme skupinové práce ve výuce (skupinové a projektové vyučování), zaměřujeme se na praktická cvičení v přírodovědných předmětech, v tělesné výchově, estetické výchově. Rozvíjíme žakovu schopnost společně tvořit a vyhodnocovat, při praktických cvičeních vytváříme podmínky pro práci ve skupině a pro dodržování základních pravidel skupiny, pro zvládnutí základních pravidel kooperace a týmové práce. Motivujeme žáka přijímat kulturní odlišnosti jiných sociálních skupin či jiných etnik (mezinárodní projekty, dobrovolnické aktivity, činnost občanského sdružení atd.).
Kompetence občanské (žák jako svobodná a zodpovědná osobnost)	Učíme žáky respektovat a aktivně dodržovat pravidla chování, které jsou obsaženy ve Školním řádu Gymnázia, Olomouc – Hejčín. V třídních kolektivech jsou tato pravidla diskutována, jejich nezbytnost obhajována. Do tohoto procesu se zapojí Studentská rada a třídní samospráva. Doplňujeme výchovu žáků pravidly ekologické (environmentální) výchovy, pravidelnými exkurzemi do přírody (např. Litovelské Pomoraví atd.) s cílem doplnit teoretické poznatky. Propagujeme a učíme žáky dodržovat systém třídění odpadu. Realizujeme ekologickou výchovu nejen ve škole, ale i při mimoškolních aktivitách, např. na školních výletech. Zapojujeme žáky do mezinárodních projektů školy.

Kompetence pracovní (žák poznává a rozvíjí své schopnosti)	Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti „Svět práce“. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a aktivnímu posouzení reálných možností při profesní orientaci. Spojuje výuku s prací, například vhodným začleněním pracovních exkurzí. Spojujeme teoretickou výuku s praxí ve formě zařazování cvičení v laboratořích v experimentálních oborech přírodních věd. Pomáháme žákům při profesní orientaci výběrem povinně volitelných předmětů. Doplňujeme výuku pestrout nabídkou zájmového vzdělávání Motivujeme žáky k vyhledávání informací v digitální podobě a řešení běžných problémů života v digitální formě pomocí internetu i v době mimo vyučování (počítačová odpoledne).
Kompetence k podnikavosti (žák poznává a rozvíjí své schopnosti)	Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti „Svět práce“. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a aktivnímu posouzení reálných možností při profesní orientaci. Spojujeme výuku s prací, například vhodným začleněním pracovních exkurzí. Obohacujeme teoretickou výuku úzkou vazbou na společenskou praxi ve formě zařazování cvičení v laboratořích v experimentálních oborech přírodních věd. Pomáháme žákům s výběrem povinně volitelných předmětů a tím jim pomáháme při profesní orientaci. Doplňujeme výuku pestrout nabídkou zájmového vzdělávání, například zájmovými kroužky a kluby.
Kompetence digitální (žák se dokáže efektivně pohybovat v digitálním prostředí)	Podporujeme využívání digitální techniky ve výuce. Digitální kompetence je uplatňována napříč všemi předměty. Klademe důraz na bezpečí v digitálním prostoru. Vedeme žáky k účelné algoritmizaci učebního procesu. Používáme nejmodernější dostupné technologie. Žáci efektivně používají běžné uživatelské programy při studiu a prezentaci své práce. Moderní technika je využívána jako efektivní prostředek v učebním procesu.

5.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

5.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V procesu realizace výchovně vzdělávacího procesu jsou vytvořeny předpoklady k poskytnutí pedagogické podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při zjištění individuálních potřeb žáka přistupuje škola k realizaci opatření:

- individualizace výchovně vzdělávacího procesu
- plán pedagogické podpory (PLPP)
- individuální vzdělávací plán (IVP)

K individualizaci výchovně vzdělávacího procesu nastává v okamžiku, kdy učitel zjistí u žáka mírnou potřebu poskytnutí podpůrného opatření v rámci jednoho předmětu a není třeba koordinovat podporu mezi více učiteli nebo ve více vyučovacích předmětech. Ve spolupráci s ŠPP a výchovnou poradkyní školy využije potřebná podpůrná opatření v oblasti metod a organizace výuky.

V případě, že speciální potřeby žáka jsou rozsáhlejší, zasahují více předmětů nebo vyžadují komunikaci více učitelů, sestavuje se pro žáka PLPP (plán pedagogické podpory). PLPP je pro žáka realizován zejména na základě doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP sestavuje výchovná poradkyně školy a třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovná poradkyně školy stanoví termín přípravy, realizace a vyhodnocování PLPP a koordinuje společné schůzky s pedagogy, vedením školy, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Obdobně škola postupuje v případě tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán). PLPP a IVP mohou být během roku upravovány podle potřeb žáka.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a realizaci PLPP a IVP spolupracuje škola s dalšími organizacemi, které poskytují související služby z oblasti sociální, zdravotnické, preventivní nebo poradenské, zpravidla na doporučení školského poradenského pracoviště.

Podle přiznaného stupně podpory a na doporučení školského poradenského zařízení jsou implementována zejména podpůrná opatření uvedená v příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

5.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovnou poradkyní, která je zároveň koordinátorem péče o nadané a mimořádně nadané žáky.

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovná poradkyně a třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem mimořádně nadaného žáka (zletilým žákem). Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP může být i termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovná poradkyně školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka (nebo zletilého žáka), bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka (zletilým žákem) a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (zletilého žáka) zaznamená výchovná poradkyně ve spolupráci s metodikem ICT do školní matriky informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP. Současně poskytuje nezbytné informace řediteli školy, resp. pověřenému členu vedení školy pro zapsání do výkazu R44-99 v platném znění.

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje naše škola například s vysokými školami a organizacemi zaměřenými v oblasti nadání žáka (VŠB Ostrava, UK Praha, UP Olomouc, MU Brno, Jednota českých matematiků a fyziků, Goethe-Institut, Britské centrum a další organizace).

V případě provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky se řídí škola doporučením školského poradenského pracoviště a přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

Mimo tato opatření nabízíme standardně také:

- možnost odlišné úpravy organizace vzdělávání pro žáky s mimořádným nadáním v umělecké oblasti nebo pro žáky vykonávající sportovní přípravu
- přípravu a účast na soutěžích
- přípravu a vykonání mezinárodních certifikátů z cizích jazyků
- vhodnou nabídku povinně volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- podporu účasti žáků na akcích jiných organizací v oblasti jejich nadání

- vhodné organizační předpoklady k možnosti akcelerace výuky ve vybraných předmětech pro mimořádně nadané žáky

5.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata vstupují do vzdělávání jako témata, která jsou v současnosti vnímána jako aktuální. Tato témata mají především ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků. Průřezová témata procházejí jako důležitý formativní prvek celým vzděláváním, proto vzdělávání na gymnáziu v tomto smyslu navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání, kde se s nimi žáci setkávají poprvé.

Průřezová témata tvoří povinnou součást vzdělávání. Promítají se nejen svým výchovným zaměřením, ale i obsahem do vzdělávacích oblastí (oborů) a pomáhají doplňovat nebo propojovat, co si žáci během studia osvojili. Pojetí a funkce průřezových témat příznivě ovlivňují i proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

V následujících kapitolách je v tabulkách přehled začlenění průřezových témat v osnovách jednotlivých předmětů.

Začlenění je možné těmito způsoby:

- jako součást vzdělávacího obsahu vzdělávacích předmětů – označeno: INT/zkratka předmětu
- jako samostatný projekt – označeno: PRO/zkratka předmětu
- jako samostatný kurz – označeno KURZ/zkratka předmětu
- jako samostatnou besedu – označeno BES/zkratka předmětu
- jako samostatnou exkurzi – označeno EX/zkratka předmětu
- jako jiná forma – označeno JF/zkratka předmětu. Jiná forma je specifikována v učebních osnovách předmětu v poznámce.

ŠVP pro první čtyři ročníky oboru vzdělání 79-41-K/81 vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), který definuje průřezová témata odlišně od Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G). Z důvodu přehlednosti byly proto průřezová témata rozpracovány dvou kapitol – pro nižší stupeň oboru vzdělání 79-41-K/81 v relaci na průřezová témata z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a vyšší stupeň tohoto oboru ve vazbě na Rámcový vzdělávací program pro gymnázia (RVP G).

5.7.1 Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Ročník	I.	II.	III.	IV.
Osobnostní rozvoj (OR)				
Rozvoj schopností poznávání	INT/ČJL INT/Bi INT/TV	INT/ČJL INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/ČJL INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/ČJL INT/Bi INT/Ch INT/TV
Sebepoznání	INT/ČJL INT/VO INT/VV	INT/ČJL INT/VV	INT/ČJL INT/VO INT/Bi INT/VV	INT/ČJL INT/TV INT/VV
Seberegulace a sebeorganizace	INT/ČJL INT/VO INT/HV	INT/ČJL INT/TV INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/ČJL INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ

			INT/FrJ INT/VO INT/HV	INT/TV INT/VV INT/HV
Psychohygienu	INT/OV		INT/TV INT/HV	INT/HV
Kreativita	INT/ČJL INT/AJ INT/Bi INT/TV INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/AJ INT/Bi INT/Ch INT/TV INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/NJ INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/NJ INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV
Sociální rozvoj (SR)				
Poznávání lidí	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL	INT/ČJL INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/VO	INT/ČJL INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ
Mezilidské vztahy	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL	INT/ČJL INT/VO INT/HV	INT/ČJL
Komunikace	INT/ČJL INT/VO INT/Bi INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/AJ INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/VO INT/Bi INT/Ch INT/VV	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Bi INT/Ch INT/VV
Kooperace a kompetice	INT/ČJL INT/AJ INT/Bi INT/INF INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ PRO/Z INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/TV INT/HV
Morální rozvoj (MR)				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PRO/Z	INT/AJ INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/VO	INT/M INT/AJ INT/VO INT/TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/ČJL	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL INT/VO INT/HV

Průřezové téma: Výchova demokratického občana (VDO)				
Ročník	I.	II.	III.	IV.
Občanská společnost a škola	INT/VO			INT/VO INT/AJ
Občan, občanská společnost a stát	INT/VO		INT/ČJL	INT/ČJL INT/VO
Formy participace občanů v politickém životě	INT/VO INT/D		INT/D	INT/VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	INT/VO INT/D	INT/VO	INT/ČJL	INT/ČJL INT/VO INT/D

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)				
PT/Ročník	I.	II.	III.	IV.
Evropa a svět nás zajímá	INT/Z INT/VV INT/HV	INT/AJ INT/Z INT/VV INT/HV	INT/Z INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Ch INT/VV	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Z INT/M INT/VO INT/VV
Objevujeme Evropu a svět	INT/Z INT/AJ	INT/Z INT/D	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Z	INT/ČJL INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Z INT/VO
Jsme Evropané	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/ČJL INT/NJ INT/Z INT/HV	INT/ČJL INT/NJ INT/Z PRO/Z INT/VO INT/HV

Průřezové téma: Multikulturní výchova (MKV)				
PT/Ročník	I.	II.	III.	IV.
Kulturní diference	INT/VO INT/D	INT/AJ INT/VO INT/Z INT/HV	INT/Z INT/AJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/VO
Lidské vztahy		INT/TV	INT/M	INT/TV
Etnický původ	INT/VO INT/D	INT/VO INT/Z INT/D	INT/Z INT/Bi	
Multikulturalita	INT/ČJL	INT/ČJL INT/Z INT/VO	INT/ČJL INT/AJ INT/Z	INT/NJ INT/ČJL INT/HV

			INT/HV	
Princip sociálního smíru a solidarity	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL INT/VO	INT/ČJL INT/HV	INT/ČJL INT/HV

Průřezové téma: Environmentální výchova (EV)				
PT/Ročník	I.	II.	III.	IV.
Ekosystémy	INT/Bi	INT/Bi	INT/Bi	INT/Bi
Základní podmínky života	INT/M INT/Bi INT/Z	INT/Bi INT/F	INT/F	INT/Bi EX/F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/Bi INT/VO INT/Z INT/D INT/F	INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/VO INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Bi INT/Ch INT/F EX/F INT/TV	INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/Bi INT/Ch INT/F EX/F INT/TV
Vztah člověka k prostředí	INT/Bi INT/Z	INT/M INT/VO INT/Bi INT/TV INT/VV	INT/VO INT/Bi INT/Z INT/VV	INT/Bi INT/TV

Průřezové téma: Mediální výchova (MV)				
PT/Ročník	I.	II.	III.	IV.
Tematické okruhy receptivních činností (RČ)				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT/ČJL	INT/ČJL INT/TV INT/HV	INT/ČJL INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/HV	INT/ČJL INT/AJ INT/RJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/FrJ INT/TV INT/HV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/ČJL INT/INF	INT/ČJL INT/VO INT/D INT/HV
Stavba mediálních sdělení	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/ČJL INT/VO
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT/ČJL	INT/ČJL	INT/ČJL INT/AJ	INT/ČJL INT/VO INT/VV
Tematické okruhy produktivních činností (PČ)				
Tvorba mediálního sdělení		PRO/HV	INT/ČJL INT/INF INT/HV	INT/HV
Práce v realizačním týmu	INT/HV	INT/HV INT/TV	INT/HV	INT/INF INT/HV

5.7.2 Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	INT/AJ INT/M INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/Z INT/M INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/OSZ INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/Z INT/Bi INT/TV
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/OSZ INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/ČJL INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/TV
Sociální komunikace	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/OSZ INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/OSZ INT/Bi INT/TV
Morálka všedního dne	INT/AJ INT/D INT/VV	INT/AJ INT/D INT/VV	INT/AJ INT/D	INT/ČJL INT/AJ INT/OSZ INT/D
Spolupráce a soutěž	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ PRO/Z INT/Bi INT/Ch INT/INF INT/VV INT/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/Ch INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/Bi INT/TV

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)				
PT/Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Globalizační a rozvojové procesy	INT/AJ INT/Z	INT/ČJL INT/AJ INT/OSZ INT/Z	INT/AJ INT/OSZ INT/D	INT/AJ INT/D INT/Z
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	INT/D INT/Z INT/Ch	INT/OSZ INT/D INT/Z INT/Ch	INT/D INT/Ch	INT/AJ INT/D
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			INT/OSZ	
Žijeme v Evropě	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D INT/HV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D INT/Z INT/HV	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/OSZ INT/D INT/M	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D INT/Z
Vzdělávání v Evropě a ve světě	INT/AJ	INT/AJ	INT/AJ	INT/AJ

Průřezové téma: Multikulturní výchova (MKV)				
PT/Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Základní problémy sociokulturních rozdílů	INT/AJ INT/NJ INT/D INT/HV	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/D INT/Z INT/HV	INT/AJ INT/NJ INT/D	INT/AJ INT/NJ INT/D INT/Z
Psychosociální aspekty interkulturality	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	INT/ČJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D	INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D	INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D

Průřezové téma: Environmentální výchova (EV)				
PT/Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Problematika vztahů organismu a prostředí	INT/Bi	INT/Bi	INT/Bi	INT/Bi
Člověk a životní prostředí	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/FrJ	INT/ČJL INT/AJ INT/NJ INT/FrJ

	INT/ŠJ INT/Z INT/Ch	INT/ŠJ INT/D INT/M INT/Ch	INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D INT/F INT/Ch	INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D INT/Bi
Životní prostředí regionu a České republiky				INT/Z INT/M INT/Bi

Průřezové téma: Mediální výchova (MV)				
PT/Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Média a mediální produkce	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/VV	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/OSZ INT/INF INT/VV INT/TV	INT/ČJL INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/TV
Mediální produkty a jejich významy		INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/ČJL INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ
Uživatelé			INT/M	
Účinky mediální produkce a vliv médií	INT/D	INT/OSZ INT/D	INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D	INT/AJ INT/FrJ INT/ItJ INT/RJ INT/ŠJ INT/D
Role médií v moderních dějinách		INT/D	INT/D	INT/ČJL INT/D

6 Učební plán

6.1 Školní učební plán

Vzdělávací oblast (VO)	Předmět ročník	Počet hodin předmětu týdně								
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	4	3	4	4	32
	Anglický jazyk	4	4	4	4	4	4	4	4	32
	Další cizí jazyk	0	0	3	3	3	3	3	4	19
Člověk a společnost	Výchova k občanství	2	1	1	1	-	-	-	-	5
	Občan. a spol. věd zákl.	-	-	-	-	1	1	2	2	6
	Dějepis	2	2	2	2	2	2	1	1	14
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	4	4	4	4	4	33
Člověk a příroda	Fyzika	2	2,5	2	2,5	3	3	3	-	18
	Chemie	-	2,5	2	2,5	2	3	2	-	14
	Biologie	1	2	2	2	2	3	2	2	16
	Zeměpis	2	2	2	2	2	2	-	1	13
Informatika	Informatika	1	1	2	1	2	2	-	-	9
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	2	2	-	-	8
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	2	2	-	-	9
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Volitelné předměty	Volitelný předmět 1	-	-	-	-	-	-	2	2	4
	Volitelný předmět 2	-	-	-	-	-	-	2	2	4
	Volitelný předmět 3	-	-	-	-	-	-	2	2	4
	Volitelný předmět 4	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Celková povinná časová dotace	Celkem hodin	29	29	32	32	33	34	33	32	254

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obor „Český jazyk a literatura“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je posílen o 5 hodiny z disponibilní časové dotace (z 27 na 32 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Z časové týdenní dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení, ve kterém jsou žáci rozděleni do dvou výukových skupin. Dále v prvním ročníku je navíc jedna hodina dělená, ve které jsou žáci rozděleni do dvou výukových skupin s cílem vytvořit větší časový rámec pro osvojení si klíčových kompetencí v prvním ročníku a pro vyrovnání rozdílné úrovně vědomostí, dovedností a návyků po nástupu na Gymnázium, Olomouc – Hejčín. Pokud to dovolují technické, prostorové, personální, organizační a jiné možnosti, je možné ve osmém ročníku navíc dělit další hodinu na dvě výukové skupiny pro zefektivnění přípravy žáků na povinnou maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury.
- V třetím ročníku je realizována mezipředmětová spolupráce s předmětem informatika – uživatelské prostředí, práce s textovým editorem, formátování, úprava textu atd.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Anglický jazyk

- Vzdělávací obor „Cizí jazyk“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je celkově posílen o 8 hodin z disponibilní časové dotace (z 24 na 32 hodin).
- Jako první cizí jazyk se vyučuje anglický jazyk.
- Ve vybraných ročnících je výuka podpořena hodinami, které vyučuje rodilý mluvčí.
- Ve všech vyučovacích hodinách se žáci dělí ve výuce anglického jazyka na dvě výukové skupiny na základě principu rovného přístupu.

Další cizí jazyk

- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) se realizuje v rámci zpravidla předmětů: „německý jazyk“, „francouzský jazyk“, „španělský jazyk“, „ruský jazyk“, „italský jazyk“. Žák si povinně volí jeden z nabídky, kterou připraví škola.
- Další cizí jazyk je zařazen od III. ročníku, aby byl dostatečný odstup od úrovně vnímání anglického jazyka.
- Další cizí jazyk má celkovou dotaci 13 hodin, tj. došlo k posílení o 1 vyučovací hodinu nad předepsaný rámec v RVP DG.
- Ve výuce dalšího cizího jazyka od III. ročníku si žáci vybírají další cizí jazyk. Výuka je zpravidla organizována formou tzv. blokové výuky dalšího cizího jazyka, kdy hodiny v tomto předmětu probíhají ve stejnou dobu ve všech třídách v ročníku daného oboru vzdělání, což nabízí žákům ročníku vyšší variabilitu výběru druhého cizího jazyka, a tím i vyšší individualizaci vzdělávací cesty pro každého žáka.
- Další cizí jazyk má celkovou dotaci 19 hodin, což představuje posílení o 1 hodinu ve srovnání s předepsanou dotací RVP ZV a RVP G.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Matematika a její aplikace

- Vzdělávací obor „Matematika a její aplikace“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je posílen o 8 hodin z disponibilní časové dotace (z 25 na 33 hodin).
- Vzdělávací obor „Matematika její aplikace“ se realizuje v rámci předmětu „matematika“.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení z matematiky a v ní jsou žáci rozděleni do dvou výukových skupin. Dále v prvním ročníku je navíc jedna hodina dělená, kdy jsou žáci rozděleni do dvou výukových skupin s cílem vytvořit větší časový rámec pro osvojení si klíčových kompetencí v prvním ročníku a pro vyrovnání rozdílné úrovně vědomostí, dovedností a návyků po nástupu na Gymnázium, Olomouc – Hejčín
- V III. ročníku je realizována mezipředmětová spolupráce s předmětem informatika – uživatelské prostředí, práce s tabulkovým editorem, formátování, funkce, úpravy
- Do předmětu „matematika“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Člověk a společnost

- Vzdělávací oblast Člověk a společnost se realizuje pomocí vzdělávacích oborů „Výchova k občanství“, „Občanský a společenskovědní základ“ a „Dějepis“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia). Časová dotace vzdělávacích oborů je 25 hodin – včetně integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“.
- Vzdělávací obor „Výchova k občanství“ z RVP ZV je realizován v rámci předmětu „Výchova k občanství“.

- Vzdělávací obor „Občanský a společenskovední základ“ z RVP G je realizován v rámci předmětu „občanský a společenskovední základ“.
- Vzdělávací obor „Dějepis“ je realizován v rámci předmětu stejného názvu „dějepis“.
- Do předmětů „výchova k občanství“ „občanský a společenský základ“ a „dějepis“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Člověk a příroda

- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Přírodopis“, „Biologie“, „Zeměpis“ jsou v rámci vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) a integrují také vzdělávací obory „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“ a „Geologii“.
- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Přírodopis“, „Zeměpis“ z RVP ZV jsou realizovány v rámci předmětů „fyzika“, „chemie“, „biologie“, „zeměpis“.
- Předměty „fyzika“ a „chemie“ se dělí na cvičení ve II. a IV. ročníku, kde je uvedena hodinová dotace 2,5 hodin týdně. Ve cvičeních jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V předmětech „fyzika“, „chemie“ a „biologie“ jsou integrovány obsahy vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“. Zejména ve cvičeních z fyziky a chemie je zařazen vzdělávací obsah „Práce s laboratorní technikou“.
- Předmět „fyzika“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „cvičení z fyziky“ v V., VI., VII. ročníku.
- Předmět „chemie“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „cvičení z chemie“ v VI. ročníku. Třída se dělí na dvě výukové skupiny pro vytvoření prostoru pro praktické experimenty a pokusy.
- Předmět „biologie“ využívá 1 vyučovací hodinu týdně na „cvičení z biologie“ v VI. ročníku. Třída se dělí na dvě výukové skupiny pro vytvoření prostoru pro praktické experimenty a pokusy.
- Do předmětů „fyzika“, „chemie“, „biologie“, „zeměpis“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Informatika a informační a komunikační technologie

- Vzdělávací oblast „Informatika a informační a komunikační technologie“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) a RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) má přidělenou minimální časovou dotaci 8 hodin. Vzdělávací oblast byla posílena o 1 hodinu i v rámci předmětu „informatika“, aby žáci měli dostatečný prostor pro zvládnutí základních uživatelských dovedností standardního kancelářského softwaru. Výuka těchto kompetencí probíhá v součinnosti s předměty jazyk český a literatura a matematika ve III. ročníku. Navíc předmět integruje vzdělávací obor „Člověk a svět práce“.
- Předmět „informatika“ se ve všech ročnících vyučuje v českém jazyce.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělena do dvou výukových skupin.
- Do předmětu „informatika“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Umění a kultura

- Vzdělávací oblast zahrnuje obory „Hudební výchova“ a „Výtvarná výchova“ resp. „Hudební obor“ a „Výtvarný obor“.
- v rámci vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) resp. RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) využívají předepsanou minimální časovou dotaci 13hodin. Vzdělávací obory se realizují v předmětech hudební výchova“ a „výtvarná výchova“.

- V I. – IV. ročníku oboru vzdělání 79-41K/81 Gymnázium jsou předměty „hudební výchova“ i „výtvarná výchova“ povinné pro všechny žáky. V V. a VI. ročníku všichni žáci tohoto oboru vzdělání mají možnost volby předmětu „hudební výchova“ nebo „výtvarná výchova“. Na základě vlastní volby si žáci mohou i osvojit vzdělávací obsah vymezený alespoň v jednom z oborů v plném rozsahu, včetně obsahu integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.
- V obou předmětech se třída dělí na zpravidla dvě výukové skupiny, popř. výuka probíhá formou blokové ročníkové výuky, kdy hodiny v tomto předmětu probíhají ve stejnou dobu ve všech třídách v ročníku daného oboru vzdělání, což nabízí žákům ročníku vyšší variabilitu výběru předmětu ze vzdělávacího oboru Umění a kultura
- Do předmětů „hudební výchova“ nebo „výtvarná výchova“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Člověk a zdraví

- Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory Tělesná výchova a Výchova ke zdraví. Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ z RVP ZV a RVP G využívá předepsanou hodinovou dotaci 18 hodin včetně 2 hodin integrace vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ do dalších předmětů (viz kapitola 6.3.).
- Vzdělávací obor Tělesná výchova je vzhledem ke zdravotním a hygienickým potřebám žáků zařazen do všech ročníků. Vzdělávací obor „Tělesná výchova“ je realizován v předmětu se stejným názvem „Tělesná výchova“ v časové dotaci 16 hodin.
- Vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ je plně integrován v předmětech, které jsou uvedeny v tabulce níže (viz kapitola 6.3). V předmětu je částečně integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů (lyžařské výcvikové kurzy a sportovně turistické kurzy).
- Do předmětu „tělesná výchova“ může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětu se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Volitelné předměty

- Vzdělávací oblast „Volitelné předměty“ je realizována v povinně volitelných předmětech v VII. a VIII. ročníku. V této vzdělávací oblasti se využívá celé disponibilní časové dotace pro realizaci průřezových témat, dále pro zavedení dalších vyučovacích předmětů, pro vytváření profilace školy a oboru vzdělání, pro další posílení časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů, profesní orientace žáka a získání hlubších kompetencí v oblastech, které souvisejí s volbou terciárního vzdělávání žáka.
- Povinně volitelné předměty si žák vybírá z aktuální nabídky v VII. ročníku tři povinně volitelné předměty a v VIII. ročníku 4 povinně volitelné předměty.
- Nabídka povinně volitelných předmětů včetně učebních osnov je zpracována v Příloze č.1 k ŠVP v platném znění.
- Povinně volitelné předměty jsou nabízeny s výukou v českém i anglickém jazyce. Každý žák oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium si může volit povinně volitelné předměty v obou jazycích.
- Do povinně volitelných předmětů, které jsou vyučovány v českém jazyce, může být implantována strategie CLIL (Content Language Integrated Learning) v přiměřeném rozsahu u vybraných tematických celků.
- V předmětech se realizují průřezová témata (viz kapitola 5.7).

6.2 Integrace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Předmět/Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Fyzika	0,30	0,15	0,15	0,15	x	x	x	x	1,05
Informatika		0,2	0,2	0,2	0,3	x	x	x	0,90
Výchova k občanství	0,30			0,15	x	x	x	x	0,45
Občanský a společenskovední základ	x	x	x	x	1,0				1,0
Biologie	0,15	0,15			x	x	x	x	0,30
Chemie		0,15		0,15	x	x	x	x	0,30
Anglický jazyk		0,15			0,2	0,2	0,2	0,2	0,95
Matematika		0,15			x	x	x	0,3	0,45
Zeměpis	x	x	x	x		0,3		0,3	0,6
Celkový rozsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce do vzdělávacích oborů									6,00

Rozpis integrace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Téma/Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Práce s technickými materiály	INT/F		INT/F	INT/F	x	x	x	x
Design a konstruování	INT/F	INT/F	INT/F INT/INF	INT/F	x	x	x	x
Pěstitelské práce a chovatelství	INT/Bi	INT/Bi			x	x	x	x
Provoz a údržba domácnosti	INT/VO	INT/M			x	x	x	x
Příprava pokrmů		INT/AJ			x	x	x	x
Práce s laboratorní technikou		INT/Ch		INT/Ch	x	x	x	x
Využití digitálních technologií		INT/INF		INT/INF	x	x	x	x
Svět práce	INT/VO			INT/VO	x	x	x	x
Trh práce a profesní volba	x	x	x	x	INT/AJ INT/OSZ	INT/AJ	INT/AJ	INT/AJ
Pracovně právní vztahy	x	x	x	x	INT/OSZ			
Tržní ekonomika	x	x	x	x	INT/OSZ			
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	x	x	x	x	INT/OSZ	INT/Z		INT/Z
Finance	x	x	x	x	INT/OSZ INT/INF			INT/M

6.3 Integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Předmět/Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Tělesná výchova	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	1,60
Anglický jazyk					0,10	0,10	0,10	0,10	0,40
Hudební výchova	0,10	0,10	0,15	1,15					0,50
Výchova k občanství	0,10		0,20		x	x	x	x	0,30
Občanský a společenskovední základ	x	x	x	x			0,20		0,20
Fyzika						0,10	0,10		0,20
Biologie			0,20						0,20

Chemie					0,10	0,10	0,10		0,30
Dějepis				0,10					0,10
Informatika				0,10		0,10			0,20
Celkový rozsah Výchovy ke zdraví do ostatních vzdělávacích oborů									4,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Téma/Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Vztahy mezi lidmi a formy soužití				INT/D	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/TV
Změny v životě člověka a jejich reflexe		INT/HV	INT/HV	INT/HV	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/F INT/TV	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/TV
Zdravý způsob života a péče o zdraví	INT/VO INT/TV INT/HV	INT/TV INT/HV	INT/VO INT/Bi INT/TV INT/HV	INT/TV INT/HV	INT/AJ INT/TV	INT/AJ INT/F INT/TV	INT/AJ INT/OSZ INT/F INT/TV	INT/AJ INT/TV
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	INT/TV	INT/TV	INT/VO INT/Bi INT/TV	INT/INF INT/TV	INT/AJ INT/Ch INT/TV	INT/AJ INT/Ch INT/INF INT/TV	INT/AJ INT/OSZ INT/Ch INT/TV	INT/AJ INT/TV
Hodnota a podpora zdraví	INT/VO INT/TV	INT/TV	INT/Bi INT/TV	INT/TV	x	x	x	x
Osobnostní a sociální rozvoj	INT/TV INT/HV	INT/TV INT/HV	INT/VO INT/TV INT/HV	INT/TV INT/HV	x	x	x	x
Ochrana člověka za mimořádných situací	x	x	x	x	INT/Ch INT/TV	INT/Ch INT/TV	INT/Ch INT/TV	INT/TV

6.4 Integrace vzdělávacího oboru Geologie

Předmět/Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Zeměpis	x	x	x	x	0,8				0,8
Chemie	x	x	x	x	0,6	0,4			1,0
Biologie	x	x	x	x				0,2	0,2
Celkový rozsah Geologie do ostatních vzdělávacích oborů									2,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru Geologie

Téma/Ročník	V.	VI.	VII.	VIII.
Složení, struktura a vývoj Země	INT/Z INT/Ch	INT/Ch		
Geologické procesy v litosféře	INT/Z			
Voda	INT/Z INT/Ch			INT/Bi
Člověk a anorganická příroda	INT/Z INT/Ch	INT/Ch		

7 Učební osnovy

7.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1 Český jazyk a literatura

7.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze stejnojmenného vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

V prvním ročníku (prima) je vyučovací předmět realizován v rozsahu 5 vyučovacích hodin týdně a během dvou z nich je třída rozdělena na dvě skupiny. V druhém (sekunda) až čtvrtém (kvarta) ročníku má ČJL dotaci 4 hodiny týdně, přičemž jedna z nich je vyhrazena na cvičení, a třída je rozdělena na dvě skupiny.

Předmět český jazyk a literatura má komplexní charakter, avšak pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie, zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, pochopení rolí v různých komunikačních situacích, třídění a posuzování informací (tvrzení vs. fakt, podstatná vs. nepodstatná informace) a získání sebedůvěry při vystupování.

Jazyková výchova je zaměřena na osvojování si spisovné češtiny, na rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu, na formulování vlastních myšlenek, názorů, pocitů, na schopnost diskutovat a logicky argumentovat.

V literární výchově je kladen důraz na práci s textem a na rozvíjení čtenářských dovedností, žáci jsou vedeni k aktivnímu porozumění textu a jeho interpretaci jako celku. Literatura (ale i film či divadlo) je pojímána jako specifický zdroj poznání a prožitků. Žáci se učí formulovat vlastní názor na přečtené dílo, zhlédnutý film nebo navštívené divadelní představení.

V předmětu český jazyk a literatura využívají vyučující řadu metod a forem práce, které volí s ohledem na funkční komunikační zacílení a kýžené výstupy výuky: z metod např. diskuse, prezentace, skupinové projekty, inscenační metody, praktická cvičení.

Žáci mají k dispozici internetové připojení, učí se využívat různé online zdroje a komunikační platformy, navštěvují divadelní či filmová představení, besedy ad.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou cizí jazyky, dějepis, občanská výchova a informatika. Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

Do předmětu český jazyk a literatura jsou vřazena průřezová témata (viz tabulka v kapitole 5.7).

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura jsou využívány výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvoji následujících klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci samostatně plánují a organizují práci, volí adekvátní metody a strategie v rámci procesu učení
- žáci vyhledávají vhodné zdroje informací a pracují s různými typy tištěných i elektronických textů
- žáci rozlišují podstatné a nepodstatné informace, rozumí jejich významu a smyslu
- žáci se orientují v základních jazykových a literárních pojmech
- žáci hodnotí vlastní pokrok a výsledky svého učení
- žáci se účastní jazykových, literárních i dramatických soutěží
- žáci se zapojují do tvůrčích činností a aktivit
- žáci se chtějí dále vzdělávat a rozšiřovat si vlastní obzory
- žáci aktivně participují na podobě výuky a jejím hodnocení a tím přebírají odpovědnost za své učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci kriticky přemýšlejí
- žáci hledají a vyvozují logické souvislosti
- žáci samostatně hledají různé způsoby řešení úloh
- žáci samostatně řeší problémy a využívají získaných vědomostí a dovedností

Kompetence komunikativní

- v různých komunikačních situacích (komunikace se spolužáky, s učitelem, jinými dospělými, a to i elektronická) žáci rozvíjejí komunikační strategie a techniky a volí vhodné verbální i neverbální prostředky
- žáci kultivovaně formulují vlastní myšlenky a názory
- žáci se aktivně zapojují do diskuse, logicky argumentují a obhajují své názory, zároveň však naslouchají druhým a vhodně reagují na jejich postoje
- žáci využívají různé komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci dbají na bezpečné prostředí a příjemnou atmosféru ve třídě
- žáci komunikují tak, aby nezraňovali druhé
- žáci se zapojují do různých forem skupinové práce
- žáci se vzájemně respektují a podporují
- žáci efektivně spolupracují a funkčně organizují týmovou práci, rozdělují si role a úkoly
- žáci se vzájemně hodnotí, přičemž kladou důraz na věcnou argumentaci a konstruktivní přístup
- žáci využívají své zkušenosti s komunikací z prostředí digitálních technologií pro rozvoj své personální a interpersonální komunikace a pro utváření svého hodnotového systému
- žáci vystupují dostatečně sebevědomě

Kompetence občanské

- žáci využívají své osobní zkušenosti s komunikací v různých typech médií včetně sociálních sítí a své zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí
- prostřednictvím uměleckých i neuměleckých textů se žáci věnují tématům globálního rozvojového vzdělávání
- žáci respektují individuální rozdíly i kulturní a náboženskou různorodost
- žáci zodpovědně přistupují k řešení problémů
- žáci oceňují národní i světové kulturní dědictví
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žáci vhodně organizují svou práci a přistupují k ní zodpovědně, dodržují pravidla a plní své povinnosti
- žáci správně nakládají s informačními zdroji, tj. dodržují autorská práva, dbají na ochranu osobních údajů, vlastní bezpečnost, dodržování licencí duševního vlastnictví ad.
- žáci využívají své znalosti v běžné praxi
- žáci se dokážou adaptovat na nové podmínky a flexibilně jim přizpůsobit styl své práce

Kompetence digitální

- pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni žáci využívají vhodné digitální technologie podle svého komunikačního záměru a situace
- žáci se chovají slušně, respektují ostatní, a to i v online prostoru
- žáci jsou otevření poznávání nových technologií a aplikací
- žáci kriticky posuzují spolehlivost informačních zdrojů a informací jako takových
- žáci prezentují digitální obsah

7.1.1.2 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: český jazyk Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňuje jejich užití - odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami	Jádrové učivo: - národní jazyk a jeho rozvrstvení - jazykové příručky – PČP, SSČ, internetová jazyková příručka	
Zvuková stránka jazyka	spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova	Jádrové učivo: hláskosloví – spisovná výslovnost, spodoba znělosti	
Skladba	- uvědomuje si vztah mezi větnými členy - zvládá pravopis přičestí minulého - pozná větu jednoduchou a souvětí - používá řeč přímou a nepřímou	Jádrové učivo: - základní a větné členy - věta jednoduchá a souvětí - řeč přímá a nepřímá Rozvíjející učivo: - rozvíjející větné členy	
Slovní zásoba a tvoření slov	- poznatky o stavbě slova používá při psaní souhláskových skupin - poznává nejdůležitější způsob tvoření českých slov - zvládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných	Jádrové učivo: - stavba slova - slova příbuzná - slovotvorný a lexikální pravopis Rozvíjející učivo: - kořen, předpona, přípona, koncovka - tvoření slov odvozováním	PV A – psaní velkých písmen Z – přírodní obraz Země, regiony světa
Tvarosloví	- správně třídí slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná - tvoří spisovné tvary slov a správně je používá v jazykovém projevu	Jádrové učivo: - slovní druhy - podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková - obecná a vlastní - skloňování a stupňování přídavných jmen - skloňování zájmen - číslovky - slovesný způsob a čas Rozvíjející učivo: - druhy zájmen - druhy číslovek	PV A – zájmena; číslovky; přídavná jména

Komunikační a slohová výchova	▪ poznává jednoduché případy manipulativní komunikace v mluveném a písemném projevu a v elektronické komunikaci ▪ analyzuje a interpretuje fakta vyčtená z textu ▪ vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu ▪ dokáže vytvořit výpisky ▪ tvoří otázky a stručné poznámky, osnovu textu ▪ osvojuje si základní normy písemného vyjadřování ▪ dokáže odlišit a použít řeč přímou a nepřímou ▪ dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity ▪ komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	Jádrové učivo: ▪ práce s informacemi a různými zdroji ▪ klíčová slova ▪ výpisky ▪ korespondence ▪ vypravování ▪ popis Rozvíjející učivo: ▪ reklamní a propagační texty ▪ různé formy oznámení a zpráv (včetně online komunikace) ▪ pohled, osobní dopis, e-mail	PT MV – RČ PV D – antické Řecko a Řím A – posílání pohlednice Bi – zjednodušené určovací klíče a atlasy F – elektrický obvod
Literární výchova	▪ rozlišuje vyjadřování ve verších a v próze ▪ orientuje se v textu a podle svých schopností text volně reprodukuje ▪ vyjádří hlavní myšlenku, charakterizuje hlavní postavu ▪ vyjádří své pocity z přečteného textu ▪ recituje literární texty přiměřené věku ▪ tvoří vlastní literární text na dané téma	Jádrové učivo: ▪ orientace v textu ▪ základy literární teorie (téma, hrdina, jazykové prostředky) ▪ poezie a próza ▪ drobné žánry lidové slovesnosti ▪ literární žánry – pohádka, pověst, báje ▪ řecké báje a pověsti	PT OSV – OR, SR, MR VMEGS, MKV PV D – antické Řecko a Řím VO – naše obec, region, kraj – zajímavá a památná místa

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Tvarosloví	- ovládá morfologické a pravopisné jevy - tvorí spisovné tvary slov a vědomě je používá ve svých jazykových projevech	Jádrové učivo: - psaní velkých písmen ve vlastních jménech - ohebné slovní druhy - neohebné slovní druhy	PV A – zájmena osobní a přivlastňovací
Slovní zásoba a tvoření slov	- vysvětlí význam přenesených pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova, pracuje s internetovou jazykovou příručkou - rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Jádrové učivo: - význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, antonyma - odborné názvy - sousloví, přirovnání, rčení, přísloví - tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování	PV M – Pythagorova věta Bi – jednobuněčné organismy F – pohyb tělesa Z – regiony světa Ch – chemické názvosloví
Skladba	- rozlišuje významové vztahy mezi větnými členy - pozná větu řídící a závislou - používá vhodné spojovací výrazy - ovládá základní pravopisné syntaktické jevy	Jádrové učivo: - větné členy – základní, rozvíjející, několikanásobné - souvětí, spojovací výrazy, interpunkce - pravopis syntaktický Rozvíjející učivo: - druhy vět podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné a jednočlenné - druhy vedlejších vět	
Komunikační a slohová výchova	- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby - obsah zhlédnutého videa je schopen formulovat slovně jako popis pracovního postupu - dokáže popsat své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby - sestavuje žádost na základě předepsané formy - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků	Jádrové učivo: - vypravování - popis pracovního postupu - charakteristika - žádost, pozvánka Rozvíjející učivo: - popis uměleckého díla	PT MV – RČ PV A – žádosti a nabídky F – síla

	▪ formuluje vlastní názory na umělecké dílo		
Literární výchova	▪ jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní literární žánry ▪ rozlišuje základní literární druhy ▪ orientuje se v základních literárních pojmech ▪ provede základní analýzu literárního textu ▪ formuluje vlastní názory na přečtený text ▪ výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text ▪ vyhledává informace na internetu	Jádrové učivo: ▪ epika ▪ bajka ▪ povídka ▪ cestopis ▪ lyrika – verš, strofa, rým ▪ literární, filmové a dramatické ztvárnění tématu ▪ drama – monolog, dialog, komedie, tragédie Rozvíjející učivo: ▪ anekdota	PT OSV – OR, SR, MR VMEGS, MKV PV Z – regiony světa

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obecné poučení o jazyce	- má přehled o slovanských jazycích - převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - vyhledá relevantní informace na internetu	Jádrové učivo: - rozdělení slovanských jazyků - útvary českého jazyka	PT VMEGS PV Z – regiony světa – Evropa R – typické zvukové rysy ruského jazyka; písemné vyjádření hlásek
Skladba	- zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Jádrové učivo: - věta jednoduchá - souvětí - významové poměry mezi syntaktickými jednotkami - interpunkce v souvětí Rozvíjející učivo: - věty podle členitosti - souřadné a podřadné souvětí - druhy vedlejších vět - zvláštnosti větné stavby	PV NJ – syntax ItJ – mluvnice FJ – mluvnice RJ – syntax ŠJ – mluvnice
Slovní zásoba a tvoření slov	- rozlišuje způsoby tvoření nových slov - správně píše a vyslovuje často užívaná cizí slova - nahrazuje přejatá slova slovy domácími - používá dostupné online slovníky	Jádrové učivo: obohacování slovní zásoby	PV A – složená slova Ch – anorganické sloučeniny
Tvarosloví	- samostatně pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ, IJP aj.) - určuje slovesný vid a vytváří vidové dvojice	Jádrové učivo: - slovesný vid - morfologický a lexikální pravopis Rozvíjející učivo: - skloňování slov přejatých	PV NJ – morfologie ItJ – mluvnice FJ – mluvnice RJ – morfologie ŠJ – mluvnice
Komunikační a slohová výchova	- používá jazykové prostředky typické pro daný slohový útvar - rozlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení	Jádrové učivo: - výklad, výtah, prezentace s využitím digitálních technologií - charakteristika literární postavy	PT OSV – MR VDO MV – RČ a PČ PV Bi – obratlovci

	▪ fakta ověřuje pomocí dostupných informačních zdrojů ▪ rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace ▪ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ▪ ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu ▪ s využitím digitálních technologií vytvoří jednoduchou prezentaci	▪ subjektivně zabarvený popis ▪ úvaha ▪ životopis ▪ internetové texty prostěsdělovacího a publicistické stylu (blog, diskuse, uživatelská recenze, tweet, reklama apod.) Rozvíjející učivo: ▪ vlastní tvořivé psaní	Ch – uhlovodíky, fosilní paliva
Literární výchova	▪ orientuje se ve struktuře literárního textu ▪ má přehled o významných autorech české a světové literatury ▪ diskutuje o četbě, divadelním nebo filmovém představení ▪ pracuje s různými informačními zdroji	Jádrové učivo: ▪ významní představitelé české a světové literatury (do 1. světové války) ▪ kompozice textu ▪ komedie, tragédie ▪ román ▪ balada ▪ epigram ▪ konzumní literatura Rozvíjející učivo: ▪ literatura faktu – životopis	PT OSV – OR, SR, MR MKV PV D – první světová válka a její kulturní důsledky

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obecné poučení o jazyce	▪ pozná nejznámější světové jazyky ▪ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ▪ rozlišuje pojmy: jazykové rodiny, jazykové větve	Jádrové učivo: ▪ čeština – jazyk národní ▪ jazykové rodiny, jazykové větve	PT VMEGS
Zvuková stránka jazyka	▪ správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ▪ ve svých projevech vhodně používá poznatky o zvukové stránce jazyka	Rozvíjející učivo: ▪ zásady spisovné výslovnosti ▪ zvuková stránka slova a věty	
Slovní zásoba a tvoření slov	▪ vhodně používá slovní zásobu a její slohové rozvrstvení podle komunikační situace ▪ rozpozná přenesená pojmenování ▪ samostatně pracuje s jazykovými příručkami, různými slovníky ▪ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle situace	Jádrové učivo: ▪ slovní zásoba a význam slova ▪ slovo a sousloví ▪ slohové rozvrstvení slovní zásoby ▪ synonyma, antonyma, homonyma ▪ obohacování slovní zásoby ▪ lexikální a slovotvorný pravopis	PV A – práce s dvojjazyčným slovníkem, slova s více významy, kolokace F – vesmír
Tvarosloví	▪ správně třídí slovní druhy ▪ skloňuje podstatná jména přejatá, obecná i vlastní ▪ ve svých jazykových projevech vhodně používá spisovné tvary slov a přejatá jména	Jádrové učivo: ▪ slovní druhy – ohebné, neohebné ▪ morfologický pravopis	PV NJ – morfologie ItJ – mluvnice FJ – mluvnice RJ – morfologie ŠJ – mluvnice
Skladba	▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění ▪ ovládá syntaktický pravopis	Jádrové učivo: ▪ stavba věty jednoduché – větné členy ▪ souvětí ▪ složité souvětí Rozvíjející učivo: ▪ druhy vedlejších vět ▪ významové poměry mezi větami ▪ věty podle postoje mluvčího	PV A – větné spojovací výrazy NJ – syntax ItJ – mluvnice FJ – mluvnice RJ – syntax ŠJ – mluvnice

Komunikační a slohová výchova	▪ vyjadřuje se kultivovaně, výstižně, používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci ▪ chápe roli mluvčího a posluchače ▪ uvědomuje si možnost manipulativního působení projevu ▪ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezi větného navazování	Jádrové učivo: ▪ diskuse a referát s využitím digitálních technologií ▪ základní útvary publicistického stylu ▪ funkční styly Rozvíjející učivo: ▪ popis, charakteristika, líčení, vypravování, výklad, úvaha	PT VDO MV – RČ PV VO – sdělovací prostředky; kritické vnímání mediálního sdělení, reality a záměru komunikantů; tvorba mediálního sdělení A – psaní příběhu, způsoby komunikace mezi lidmi
Literární výchova	▪ formuluje vlastní názory na umělecké dílo ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry ▪ poznává významné autory české a světové literatury 20. a 21. st., rozlišuje a hodnotí jejich individuální styl ▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní ▪ pracuje s různými informačními zdroji	Jádrové učivo: ▪ reprodukce a interpretace literárního textu ▪ významní představitelé české a světové literatury 20. a 21. století ▪ drama – absurdní drama, autorské divadlo ▪ novela ▪ sonet ▪ volný verš Rozvíjející učivo: ▪ fejeton	PT OSV – OR, SR, MR MKV PV D – totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět „český jazyk a literatura“ vychází ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ v RVP G. Vyučuje se jako samostatný předmět se 4hodinovou dotací v pátém, sedmém a osmém ročníku, s 3hodinovou dotací v ročníku šestém.

V pátém a sedmém ročníku má jedna hodina formu cvičení, třída je v ní rozdělena na 2 skupiny. Ve 3 hodinách má výuku celá třída pohromadě.

V šestém ročníku má jedna hodina formu cvičení, třída je v ní rozdělena na 2 skupiny. Ve dvou hodinách má výuku celá třída pohromadě.

V osmém ročníku jsou žáci ve dvou hodinách děleni do dvou skupin. Jedna dělená hodina probíhá formou cvičení, druhá dělená hodina je určena k opakování učiva a přípravě na maturitní zkoušku.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČJL se realizuje ve dvou složkách: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace. Ve výuce se vzdělávací obsah obou složek vzájemně prolíná.

Ve výuce ČJL získávají žáci přiměřené poučení o jazyku jako východisku ke komunikaci v různých typech mluvených a psaných textů, o systému a normách jazyka. Jazyková komunikace je zaměřena na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, na kultivované vyjadřování názorů, pocitů, na zdokonalování písemného a ústního projevu, na umění diskutovat a logicky argumentovat. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice.

V literární komunikaci je kladen důraz na rozvíjení čtenářských dovedností, na práci s textem, na rozbor, výklad a vlastní interpretaci textu, na vnímání literatury, filmu a divadla jako specifického zdroje poznání a prožitků, na formulování vlastního názoru na přečtené dílo, zhlédnutý film, divadelní představení nebo na televizní či rozhlasový pořad. V literární komunikaci získávají žáci základní přehled o vývoji literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, seznamují se s výraznými autorskými osobnostmi české a světové literatury, rozvíjejí své estetické citění a kultivují svůj duchovní život.

V obou složkách předmětu se využívá různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu aj.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět ČJL úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou dějepis, cizí jazyky, hudební, výtvarná výchova, základy společenských věd, informační a komunikační technologie.

Do předmětu ČJL jsou vřazena průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- seznamovat se s kompetencí k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- pracovat s uměleckými a odbornými texty přiměřené obtížnosti a motivovat je k četbě a k hlubšímu studiu jazyka
- osvojovat si základní lingvistickou a literárněvědní terminologii v širší odpovídající dovednosti pracovat s uměleckým a neuměleckým textem
- kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- efektivně využívat výpočetní techniku

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tvořivě a logicky myslet
- volit různé postupy řešení problémů
- plánovat postupy práce

- vyhledávat informace potřebné k řešení problému
- samostatně řešit problémy na základě získaných vědomostí a dovedností
- objevovat různé možnosti řešení, volit nejvhodnější způsob řešení problému

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- spolupracovat na řešení zadaných úkolů
- dosahovat kultivovaného projevu
- formovat své myšlenky a názory výstižně a kultivovaně
- aktivně se zapojovat do diskuse, naslouchat promluvám druhých a věcně argumentovat
- rozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- využívat informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojit si dodržování pravidel slušného chování
- navštěvovat kulturní instituce, divadelní a filmové představení ap.
- zajímat se o názory, náměty a zkušenosti žáků, učit se vytvářet prostor pro diskusi
- poskytovat možnost projevit pocity a nálady
- podílet se na sestavování pravidel hodnocení a vést je k respektování těchto pravidel
- účinně spolupracovat ve skupině, učit se korigovat své jednání a chování, přijímat odpovědnost
- za svoji práci i práci ostatních
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu (vzájemná úcta, tolerance, empatie)

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si respekt k právům, ale důsledně vyžadovat i plnění povinností
- přemýšlet o názorech odlišných od jejich vlastních
- respektovat individuální rozdíly a kulturní a náboženské odlišnosti mezi žáky
- seznamovat se s kulturním dědictvím národním i celosvětovým
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- aktivně se zapojovat do kulturního dění, rozvíjet etické, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat podle daných kritérií, dodržovat zadání, postupy a termíny
- využívat znalosti a dovednosti v běžné praxi
- orientovat se v možnostech dalšího studia a sebevzdělávání
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- využívat svých znalostí a dovedností v běžné praxi
- chápat podstatu a principy podnikání a zvažovat jeho možná rizika

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat digitálních kompetencí při realizaci zadaných úkolů
- pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni využívat vhodné digitální technologie podle svého komunikačního záměru a situace
- učit se chovat slušně, respektovat ostatní, a to i v online prostoru
- být jsou otevření poznávání nových technologií a aplikací
- kriticky posuzovat spolehlivost informačních zdrojů a informací jako takových
- prezentovat digitální obsah

7.1.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: český jazyk a literatura Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obecné poučení o jazyce	▪ odlišuje různé variety národního jazyka a ▪ vhodně je používá ve svém jazykovém projevu ▪ objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	Základní učivo: ▪ jazyková komunikace ▪ jazyková kultura ▪ národní jazyk a jeho útvary Rozšiřující učivo: ▪ čeština a slovanské jazyky	PT MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí PV CJ (mluvnické kategorie)
Mluvený projev	▪ prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti ▪ v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Základní učivo: ▪ zásady spisovné výslovnosti ▪ zvukové prostředky souvislé řeči ▪ základy argumentace ▪ nácvik souvislého projevu	PT OSV – Sociální komunikace
Grafická stránka jazyka	▪ zdokonaluje se v pravopisu ▪ pracuje s PČP, SSČ, IJP	Základní učivo: ▪ základní principy českého pravopisu: psaní i,í/y,ý, psaní písmen ě, předpony s(e)/z(e) a souhláskových skupin, psaní zkratk a značek ▪ morfologické jevy v pravopise	
Obecné poučení o slohu	▪ rozliší funkční styly ▪ rozpozná dominantní slohový postup v textu ▪ rozpozná dominantní slohový postup v textu ▪ identifikuje slohový útvar	Základní učivo: ▪ funkční styly ▪ slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní ▪ text a komunikační situace (prostředí, účastníci komunikace a jejich role) ▪ mluvenost a psanost ▪ míra připravenosti, oficiálnosti,	

		formálnosti, veřejnosti komunikace	
	▪ monolog a dialog		
Administrativní styl	▪ rozpozná administrativní styl a charakterizuje jej ▪ zvládá náležitosti běžně užívaných administrativních písemností ▪ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich ▪ slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ▪ zvládá napsat základní administrativní útvary	Základní učivo: ▪ kompozice, stylistika a jazykové prostředky administrativního stylu ▪ útvary: žádost, stížnost, motivační dopis, životopis Rozvíjející učivo: ▪ útvary: plná moc, zápis ze schůze	
Prostěsdělovací styl	▪ rozlišuje základní útvary prostě sdělovacího stylu	Základní učivo: ▪ krátké útvary elektronické komunikace (email, sms, telefonický rozhovor) ▪ zpráva a oznámení Rozvíjející učivo: ▪ rozliší vypravování, popis, líčení ▪ tvůrčí psaní	
Starší literatura ve vztahu se současnými tématy	▪ seznamuje se s literárně-historickými reáliemi a učí se řešit interpretační a aplikační úkoly, které ze znalostí tohoto druhu vycházejí ▪ charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás ▪ vysvětlí odlišnosti v pohledu na svět ve starověku, středověku a novověku ▪ specifikuje základní literární druhy a žánry ▪ porovnává texty téhož literárního druhu nebo žánru na základě reálií a stylových rysů ▪ odhadne přibližně dobové zasazení díla ▪ posuzuje aktuálnost témat starší literatury pro dnešního čtenáře	Základní učivo: ▪ lidová ústní slovesnost ▪ archetypální starověké příběhy ▪ středověká literatura na našem území ▪ humanismus a renesance ▪ baroko ▪ klasicismus ▪ národní obrození Rozvíjející učivo: ▪ evropská středověká literatura ▪ současná fantasy literatura	PV D (starověké civilizace, rytířská kultura ve středověku, renesance, baroko, klasicismus); VV (výtvarné umění středověku, renesance, baroka, renesance, baroka, klasicismu) HV (trubadúrské a truvérské písně; Adam Michna z Otradovic –

			Mariánská muzika) PT VMEGS – Žijeme v Evropě filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, účast v soutěžích
Základy literární vědy	▪ objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ▪ rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře ▪ rozlišuje typy promluv a vyprávěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu	Základní učivo: ▪ tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...) – toto učivo se připomíná cyklicky ve všech ročnících při rozboru uměleckých textů	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk a literatura Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Nauka o slovní zásobě	- ovládá pojmy týkající se slovní zásoby, jejího členění a obohacování - rozumí vztahu pojmenování a slova - ovládá rozvrstvení slovní zásoby - vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení - vysvětlí význam slov v daném kontextu a odůvodní jejich použití - v projevu písemném i mluveném používá výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich - funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu, adresátovi - ve svém projevu uplatňuje znalost slohotvorných principů českého jazyka - pracuje s vhodnými příručkami, vyhledává v nich požadované informace	Základní učivo: - jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) - významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - slovníky + IJP Rozšiřující učivo: lexikální vztahy k jiným jazykům	PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy PV ČJ – frazeologismy a jejich překlad do cizích jazyků (CJ) ČJ – odlišnosti ve způsobech tvoření slov, srovnání češtiny a cizích jazyků
Mluvený projev	- prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti - v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Základní učivo: - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky souvislé řeči - rozvíjí schopnosti argumentace - nácvik souvislého projevu	
Grafická stránka jazyka	- upevňuje si znalost pravopisných pravidel - nachází a opraví pravopisnou chybu v daných jevech	- pravopis vyplývající ze stavby slova a tvarosloví - psaní velkých písmen - interpunkce - hranice slov v písmu	
Tvarosloví	- orientuje se v českém tvaroslovném systému - zvládá třídění slov a slovní druhy - určí slovnědruhovou platnost slova v daném kontextu - orientuje se v mluvnických kategoriích	Základní učivo: formální morfologie (přiřadí slovo ke správnému slovnímu druhu, zvládá správné tvary slov a určí	PV NJ – morfologie ItJ – mluvnické FJ – mluvnické

	- identifikuje morfologicky chybný tvar a opraví jej - posuzuje slohovou platnost morfologických variant	správně jejich kategorie) Rozvíjející učivo: funkční morfologie	
Prostěsdělovací styl	- zvládá útvary prostěsdělovacího stylu - vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci	Základní učivo: - vypravování - popis subjektivně zabarvený - charakteristika - zpráva a oznámení Rozvíjející učivo: - popis prostý - popis pracovního postupu - tvůrčí psaní	
Světová a česká literatura 19. století ve vztahu se současnými tématy	- posuzuje aktuálnost témat 19. století pro dnešního čtenáře - na konkrétním textu doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a ukáže, jak se projevily v jinýchruzích umění - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu světové literatury (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - v konkrétních textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Jádrové učivo: - romantismus a realismus (podstata obou směrů) - světoví romantici a jejich díla - český romantismus a přechod k realismus - světoví realisté a jejich díla - světoví autoři na přelomu 19. a 20. století - čeští realisté a jejich díla - evropská literární moderna - česká moderna Rozvíjející učivo: M. Haddon: Podivný případ se psem	PT MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů PV D (romantismus, buržoazní revoluce, realismus) A (četba vybraného literárního díla) VV (nové umělecké směry na konci 19. století) HV (Čajkovskij – Evžen Oněgin, Piková dáma; J. Suk (Radúz a Mahulena) filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, účast v soutěžích

Literární věda	▪ objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ▪ rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře ▪ rozlišuje typy promluv a vypravěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu	Základní učivo: tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...)	
-----------------------	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk a literatura Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Skladba (syntax)	- provádí a zvládá větněčlenský rozbor věty a rozbor souvětí - posoudí jazykovou a stylovou vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí - nachází nedostatky a chyby ve výstavbě věty, souvětí a vybírá nejvhodnější opravu (vazby, slovosled aj.) - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - uplatňuje textové sdělení v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	Základní učivo: - základní principy větné stavby – větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy - druhy vět podle záměru mluvčího - aktuální členění výpovědi - nepravidelnosti větné stavby Rozvíjející učivo: - řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá výstavba dialogu	PT VMEGS – Žijeme v Evropě PV A – větné spojovací výrazy NJ – syntax ltJ – mluvnice FJ – mluvnice RJ – syntax ŠJ – mluvnice
Mluvený projev	- prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti - v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Základní učivo: - zásady spisovné výslovnosti - nácvik souvislého projevu	
Grafická stránka jazyka	zvládá syntaktický pravopis	Základní učivo: interpunkce – čárka v souvětí, ostatní interpunkční znaménka	
Publicistický styl	- hlavní zpravodajské a publicistické žánry objasní vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou - vyhledává informace - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů hodnotí věrohodnost informačních zdrojů – rozpozná dezinformace, odhalí komunikační strategie (např. fake news...)	Základní učivo: - slohová charakteristika výrazových prostředků - zpravodajské žánry (článek: argumentace, polemika, diskuse; hodnotící zpráva; recenze; rozhovor; reportáž) Rozvíjející učivo: - fejton - tvůrčí psaní	PT MV – Média a mediální produkce MEV – Mediální produkty a jejich významy Role médií v moderních dějinách OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EV – Člověk a životní prostředí

Světová a česká literatura první poloviny 20. století ve vztahu se současnými tématy	▪ uvede podstatné rysy uměleckých směrů a hnutí ▪ přiřadí text k příslušnému literárnímu směru ▪ uvede významné představitele uměleckých směrů, charakterizuje jejich tvorbu a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení ▪ analyzuje výstavbu textu ▪ samostatně interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl ▪ vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové ▪ posuzuje aktuálnost literatury daného období pro dnešního čtenáře	Základní učivo: ▪ generace buřičů ▪ světová avantgarda ▪ česká meziválečná poezie ▪ světová meziválečná próza a drama ▪ česká meziválečná próza a drama Rozvíjející učivo: ▪ L. Lovry: Dárce ▪ G. Orwell: Farma zvířat	PT VMEGS - Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Morálka všedního dne PV D (1. světová válka, SHK) A (četba vybraného literárního díla) filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, účast v soutěžích
Literární věda	▪ objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ▪ rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře ▪ rozlišuje typy promluv a vypravěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu	Základní učivo: ▪ tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...)	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: český jazyk a literatura Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazykověda	- orientuje se v lingvistické terminologii - vnímá jazyk jako živý organismus, který se vyvíjí	Základní učivo: - lingvistická terminologie - jazyk a myšlení - jazyková kultura - vývojové tendence češtiny ve všech jazykových rovinách (hláskosloví - vývoj a současný systém hlásek; tvarosloví – vývojové změny; lexikologie – proměny slovní zásoby) Rozvíjející učivo: - významné osobnosti české jazykovědy v průběhu vývoje českého jazyka	PT VMEGS – Vzdělávání v Evropě a ve světě Žijeme v Evropě
Mluvený projev	samostatně pohovoří na dané téma před publikem	Základní učivo: nácvik souvislého mluveného projevu	
Odborný styl	- identifikuje tento funkční styl a rozliší jeho podstyly - posoudí a interpretuje komunikační textu - svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - dovede pracovat s odborným textem přiměřené obtížnosti - analyzuje informace obsažené v textu - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (internet, slovníky, encyklopedie) - dovede využít informací získaných v odborném textu k práci s jinými druhy textu - rozliší odborné texty různého zaměření	Základní učivo: - funkce, charakteristika, útvary odborného stylu - úvaha Rozšiřující učivo: - výklad	PT ENV – Člověk a životní prostředí MEGS – Žijeme v Evropě OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Světová a česká literatura po roce 1945 do současnosti	- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí - identifikuje využití jednoho textu v jiném a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu - na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české literatury po 2. světové válce, uvede výrazné autorské osobnosti, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Základní učivo: - tematika druhé světové války - česká poezie po roce 1945 - existencialismus - člověk hledající smysl života a svou identitu - jsem jiný - tematika moci - společenská rebelové - postmodernismus - magický realismus - tematika násilí - ženská tematika v současné literatuře - české divadlo po roce 1945 do současnosti Rozvíjející učivo: - Salinger: Kdo chytá v žitě	PT VMEGS - Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Morálka všedního dne MEV – Role médií v moderních dějinách PV D (2. světová válka) A (četba vybraného literárního díla) filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, účast v soutěžích
--	---	---	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.2 Anglický jazyk

7.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových dovedností (produktivních a receptivních) pro komunikaci v běžných životních situacích a v rámci rozšiřujícího učiva také rozšíření vědomostí o okolním světě (zejména o anglicky mluvících zemích) pomocí reálií. Dále pak je cílem upevnění mezipředmětových vztahů pro lepší orientaci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Do obsahu výuky anglického jazyka jsou zařazena průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (kreativita, komunikace, kompetence a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- Multikulturní výchova (Kulturní rozdíly, Multikulturalita)
- Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu s anglicky psanou literaturou různých úrovní. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD ROMy, časopisy videy, a to ve škole i doma (např. při přípravě projektů).

Své znalosti si žáci ověřují v jazykových soutěžích (Olympiáda v anglickém jazyce, soutěž kreativního psaní aj.). Mají také příležitostně možnost účastnit se divadelních představení, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání a navštěvují Britské centrum na UP Olomouc.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- proces osvojování cizího jazyka vede žáky automaticky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se pro žáka stává iniciátorem a prostředníkem kognitivní role při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace nutné pro vyřešení problému

Kompetence sociální a personální

- žáci při práci ve skupinách a ve dvojicích rozvíjí svou schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- žáci naslouchají názorům druhých a učí se adekvátně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají dostatek příkladů, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problému
- žáci mohou při řešení problému ve výuce aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají daný úkol, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocují správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- žáci mají příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními, dostávají se do různých komunikačních situací
- žáci se učí pracovat se slovníkem
- žáci rozvíjí dovednosti v oblasti psaní
- žáci nacvičují poslech v anglickém jazyce

- žáci pracují s internetem a mimoučebnicovými texty

Kompetence občanské

- žáci získávají vhled do množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- žáci se učí oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- od žáků je vyžadován zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- žáci jsou vedeni k práci se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem, k zájmu o literaturu
- žáci jsou motivováni k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka – a tím ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a společnosti; orientují se v tom, které technologie použít k řešení problému
- žáci využívají technologií k vyhledávání a zpracování potřebných dat a informací
- žáci využívají technologií k zefektivnění procesu učení
- žáci využívají vhodné nástroje technologie k prezentaci získaných vědomostí a dovedností

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Evropském jazykovém portfoliu přizpůsobenému výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu.

Na nižším gymnáziu dosahují ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu žáci ve II. ročníku (sekundě) úrovně A1 a ve IV. ročníku (kvartě) úrovně A2. V I. ročníku, respektive ve III. ročníku jsou výstupy totožné, ale s nižší obtížností.

7.1.2.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: anglický jazyk			
Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, případně opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně, srozumitelně a pomalu. - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá a rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně	Jádrové učivo: <u>Gramatika</u> - slovesa „být“, „mít“ /zápor, otázka/, pravidelná a nepravidelná - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací, neurčitá - číslovky základní, řadové - podstatná jména – množ. číslo - člen neurčitý - přivlastňování pomocí „s“ - přítomný čas prostý, minulý čas - frekvenční příslovce - přídavná jména - vazba „there is/are“ - předložky	PT OSV – OR, SR VMEGS PRO Mapa anglicky mluvících zemí PV OV (rodina)
Písemný projev	- předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napiše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek – zde uvede údaje o sobě – jméno, adresa, datum narození, národnost, věk apod.	<u>Slovní zásoba</u> - každodenní věci - názvy zemí - zaměstnání - členové rodiny - abeceda - sporty - jídlo a pití - jazyky a národnosti - ceny a peníze - dny v týdnu a jejich části - dům a jeho části - město - letopočty a datum narození	
Poslech	- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, cenám, číslům - rozumí jednoduchým rozhovorům		
Čtení	- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, e-mail/ - rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty apod.	<u>Komunikativní situace</u> sdělení osobních údajů, pozdravy, informace o členech rodiny a nejlepším kamarádovi, telefonování, vyplňování	

	▪ odhadne významy jednoduchých slov z kontextu	formuláře, oblíbené a neoblíbené věci ▪ sdělení času, posílání pohlednice, vyjádření žádosti (v obchodě, restauraci, na nádraží, v bance) ▪ popis města, orientace ve městě <u>Pravopis</u> ▪ psaní velkých písmen, pravidla pro psanou podobu jazyka <u>Fonetika</u> ▪ základní pravidla anglické výslovnosti Rozvíjející učivo: ▪ Reálie – anglicky mluvící země a jejich kultura: velkoměsta, národnosti	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- vyjadřuje se v jednoduchých, převážně izolovaných spojeních o lidech a místech - řekne, co rád dělá, kde bydlí, jaké je jeho povolání - dorozumí se jednoduchým způsobem, komunikace závisí na pomalé, případně opakované formulaci - klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, jedná-li se o známé záležitosti či neodkladné potřeby - rozumí výrazům všedního dne, mluví-li partner jasně, srozumitelně a pomalu - zeptá se na novinky, jak se komu daří - přivítá a rozloučí se - používá jednoduché časové údaje - zeptá se na cestu, popíše cestu - zeptá se na údaje o osobě – jméno, bydliště apod. - požádá o něco a poděkuje - orientuje se v číslech, čase, údajích o množství, ceně	Jádrové učivo: <u>Gramatika</u> - přítomný čas, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, přítomný čas průběhový, budoucnost vyjádřená přít. časem průběhovým - modální sloveso „can/can't“ - zájmena osobní a přivlastňovací - přivlastňování <u>Slovní zásoba</u> - počítač a internet - jídlo a pití, jídelníček - obchody a zboží - barvy a oblečení - cestování a dopravní prostředky - země, věci kolem nás - abeceda – hláskování slov - rodina a její členové - protiklady - zaměstnání - roční období <u>Komunikativní situace</u> - víkendové a mimoškolní aktivity, prázdniny - vyplňování dotazníků - popis schopností a dovedností, žádosti a nabídky - dotazy a reakce na každodenní problémy – obvyklé fráze, preference (chci/rád bych) - v restauraci, v obchodě - plány do blízké budoucnosti - prohlídka pamětihodností města - pozdravy	PT OSV – OR, SR, MR VMEGS MKV IVO Člověk a svět práce PRO Móda a oblékání
Písemný projev	- předá jednoduchá sdělení všedního dne a zeptá se na ně - napiše o sobě jednoduchým způsobem, kde bydlí, co dělá apod. - vyplní jednoduché formuláře, přihlašovací lístek – zde uvede údaje o sobě – jméno, adresa, datum narození, národnost, věk apod.		
Poslech	- rozumí pokynům, které jsou určeny jemu a prezentovány pomalu a srozumitelně - rozumí časovým údajům, cenám, číslům - rozumí jednoduchým rozhovorům		
Čtení	- přečte krátké a jednoduché texty se známou slovní zásobou /obraty a sdělení všedního dne/ - rozumí jednoduchým sdělením /pohlednice, e-mail/ - rozumí jednoduchým pokynům, popisu cesty apod.		

	▪ odhadne významy jednoduchých slov z kontextu	▪ udání času ▪ zdravý životní styl ▪ pochopení, nedorozumění, omluva Rozvíjející učivo: ▪ reálie anglicky mluvících zemí	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk			
Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o svém běžném dni: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou i minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky - dorozumí se v jednoduchých, běžných situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - reaguje na návrh, sám návrh podá	Jádrové učivo: <u>Gramatika</u> - vazba „there is/are“ - předložky - zájmena neurčitá, ukazovací - slovesa modální, pravidelná a nepravidelná, „být“ a „mít“ - minulý čas, přítomný čas - různé formy vyjádření budoucnosti - předpřítomný čas - složená slova - číslovky řadové - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - členy - vyjádření množství - komparativ a superlativ <u>Slovní zásoba</u> - nábytek - časové údaje - svátky a významné dny - cestování - vynálezy - kolokace - stravování - město a vesnice <u>Komunikativní situace</u> <i>bydlení</i> - orientace ve městě - dovednosti a schopnosti - telefonování - životní příběhy - přání a gratulace - zdvořilá žádost a nabídka - preference	PT OSV – SR, MR MKV VMEGS MV - RČ PRO svátky PRO stravování PV OV (životní příběhy; preference)
Písemný projev	- napiše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o osobě, své rodině, činnostech napíše souvislý text jednoduchými větami - elementárním způsobem popíše události, osobní zkušenosti - napiše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje nebo se omluví		

Poslech	▪ rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby ▪ všeobecně porozumí hlavním tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně ▪ rozumí jednoduchému popisu cesty ▪ odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod.	<u>Fonetika</u> ▪ homofonní slova, hláskování Rozvíjející učivo: ▪ Reálie – typická národní jídla, světové metropole, minulost a současnost	
Čtení	▪ rozumí jednoduchým textům o známých tématech ▪ rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy ▪ vybere z jednoduchých písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace ▪ rozumí jednoduchým osobním dopisům ▪ odhadne jednoduchá slova z kontextu		

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk			
Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o svém běžném dni: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou i minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky - porozumí se v jednoduchých, běžných situacích, v nichž jde o nekomplikovanou výměnu informací o známých záležitostech - položí otázku a odpoví, reaguje - rozumí rozhovoru o tématech běžného dne, dá-li si partner záležet a hovoří jasně, pomalu a srozumitelně - vede jednoduché kontaktní rozhovory - účastní se jednoduchých rozhovorů, domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá	Jádrové učivo: <u>Gramatika</u> - přítomný čas průběhový, - přítomný čas prostý, - budoucí čas, - předpřítomný čas - přivlastňování – samostatně stojící - přivlast. zájmena, tázací zájmena /otázky a odpovědi/ - účelový infinitiv - přídavná jména a příslovce, jejich pozice ve větě <u>Slovní zásoba</u> - nakupování, sporty, počasí, vyjádření pocitů, v lékárně, na letišti, formální a neformální dopisy - práce s dvojjazyčným slovníkem, slova s více významy, kolokace <u>Komunikativní situace</u> - oblíbené věci - lidé - plány - návrhy - písně - dopis příteli a žádost o zaměstnání - popis prázdnin - rezervace hotelu - posílání pohlednice - psaní příběhu, e-mailu - popis země - způsoby komunikace mezi lidmi <u>Fonetika</u> - rým, jazykolamy <u>Stylistika</u>	PT OSV – SR, MR VDO VMEGS MKV MV – RČ PV VO (obchody a zboží; zaměstnání – trh práce)
Písemný projev	- napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o osobě, své rodině, činnostech napíše souvislý text jednoduchými větami - elementárním způsobem popíše události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje nebo se omluví		

Poslech	▪ rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby ▪ všeobecně porozumí hlavním tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně ▪ rozumí jednoduchému popisu cesty ▪ odposlechne důležité údaje z hlášení apod.	▪ větné spojovací výrazy Rozvíjející učivo: ▪ Reálie - život v anglicky mluvících zemích	
Čtení	▪ rozumí jednoduchým textům o známých tématech ▪ rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy ▪ vybere z jednoduchých písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace ▪ rozumí jednoduchým osobním dopisům ▪ odhadne jednoduchá slova z kontextu		

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Cílem předmětu je osvojení si jazykových dovedností (produktivních a receptivních) pro komunikaci v běžných životních situacích a rozšíření vědomostí o okolním světě v globálním měřítku pomocí reálií. Dále pak upevnění mezipředmětových vztahů pro lepší orientaci ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Do obsahu výuky anglického jazyka jsou zařazena průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Žáci mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu anglické literatury rozdělenou podle úrovně jejich znalostí. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD ROMy, časopisy, videem, internetem ve škole i doma při přípravě projektů a v neposlední řadě i s rodilými mluvčími, kteří týmově vyučují s českými učiteli v kvintě a sextě. V posledních dvou ročnících si mohou žáci rozšířit své jazykové dovednosti v seminářích anglické konverzace. Svě znalosti si žáci ověřují v jazykových soutěžích (Olympiáda v anglickém jazyce, Best in English, kreativní psaní aj.) i při mezinárodních jazykových zkouškách typu FCE, CAE, případně CPE (příprava na FCE, CAE, případně CPE probíhá ve dvouletých seminářích). Mají také možnost účastnit se divadelních představení, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání a poznávání dalších evropských států a navštěvovat Britské a Americké centrum na UP Olomouc.

Žáci vzdělávacího oboru 79-41-K/81 mají možnost se při dostatečných časových, finančních, personálních a jiných kapacitách školy zúčastnit školní exkurze do Velké Británie. Cílem exkurze je ukázat žákům život místních obyvatel, seznámit se s kulturou a památkami určitého regionu, popř. poznat nové metody výuky v britských jazykových školách, a především motivovat je k dalšímu studiu anglického jazyka.

Úroveň dosažených jazykových dovedností je založena na Společném evropském referenčním rámci pro jazyky (SERR) přizpůsobeném výchovně-vzdělávacímu procesu na našem gymnáziu. Na vyšším stupni osmiletého gymnázia dosahují žáci ve výstupech uvedených ve vzdělávacím obsahu v V. a VI. ročníku úroveň B2 a v VII. a VIII. ročníku úroveň C1. Výstupy se tudíž opakují, ale se zvýšenou obtížností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojováním si cizího jazyka přirozeně a automaticky vzájemně komunikovat v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- učit se využívat různé strategie učení k získávání a zpracování nových poznatků, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení
- samostatně vyhledávat informace a tvořivě je zpracovávat při řešení problému
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a z vlastních úspěchů i chyb čerpat poučení pro další práci
- osvojovat si základy odborné terminologie, která přispěje k rozvoji schopnosti studia odborných předmětů v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- učit se rozpoznat a pojmenovat problém, objasnit jeho podstatu a formulovat své stanovisko k němu
- využívat kritické myšlení a představivost při samostatném uvažování o řešení problému
- učit se nahlížet na problém z různých stran

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- učit se používat jazyk a jeho prostředky verbální i neverbální pro účelnou a efektivní komunikaci
- vyjadřovat se jasně, srozumitelně a přiměřeně v souvislosti se záměrem, situací a s ohledem k účastníkům
- pracovat s různými typy slovníků a učit se využívat fonetické symboly a transkripci výslovnosti slov
- rozvíjet své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech
- osvojovat si základy prezentačních dovedností a procvičovat je v rámci své studijní skupiny
- v rámci skupinové práce si osvojovat dovednost věcné argumentace při objasňování stanovisek a hledání vhodného řešení

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- při práci ve skupinách a ve dvojicích rozvíjet schopnost rozdělit si role a úkoly, které vedou k úspěšnému vyřešení situace
- učit se naslouchat názorům ostatních a porozumět pocitům partnerů v komunikaci a adekvátně reagovat s ohledem na situaci

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- v rámci vzdělávacích aktivit se seznamovat s různorodostí hodnot, názorů a postojů ostatních lidí
- učit se oceňovat kulturní dědictví a tradice své země i zemí jiných
- být motivováni ke sledování veřejného života a událostí a učit se vyjadřovat své názory a postoje k nim
- kultivovat svůj vztah k životnímu prostředí v rámci vhodných aktivit, které integrují jazykové a obsahové prvky této problematiky

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojit si zodpovědný přístup k zadaným úkolům, nutnost systematické práce a úspěšného dokončení úkolu
- podporovat osobní iniciativu, tvořivost a aktivitu
- učit se kriticky hodnotit své výsledky a korigovat svou další činnost s ohledem na stanovený cíl

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk – jazyková příprava využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a společnosti; orientovat se v tom, které technologie použít k řešení problému
- využívat technologií k vyhledávání a zpracování potřebných dat a informací
- využívat digitální technologie k zefektivnění procesu učení
- používat vhodné nástroje a technologie k prezentaci získaných vědomostí a dovedností

7.1.2.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: anglický jazyk Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost - položí otázku a odpoví, reaguje - podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí - domluví si setkání - vymění si názor, informace, reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá	Základní učivo: Gramatika - shrnutí slovesných časů - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s předpřítomným časem prostým) - pomocná a modální - slovesa („be, do, have, have to, should, must may, might, can could) - časové věty - podmínkové věty (I. a II. stupeň, nulový kondicionál) - trpný rod - člen určitý a neurčitý - podstatná jména: počitatelnost, vlastní jména, přivlastňování	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesionální volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví;
Písemný projev	- sestaví formální a neformální dopis - napíše náročnější vyprávění a popis - obhájí nebo vyvrátí určitý názor - reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu	- přídavná jména: složeniny - předložkové vazby - číslovky: neurčité, zlomky, data, letopočty	
Poslech	- rozumí většině autentických projevů pronesených ve spisovném jazyce - rozumí popisu cesty - odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod. - rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy	Slovní zásoba - frázová slovesa, tvoření slov pomocí předpon a přípon, kolokace, slovní složeniny - zdraví a nemoci, objekty - ve městě, sporty, volný čas, čísla a data	
Čtení	- vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace - čte přiměřeně náročné, autentické texty, rozumí jejich hlavním myšlenkám	Komunikativní situace orientace ve městě,	

	▪ přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení	▪ telefonování, vyjádření kladného i záporného postoje, omluvy, lítosti, blahopřání Fonetika ▪ práce s intonací a přízvukem ve slově a ve větě Stylistika ▪ pravidla argumentativního a kritického psaní, příprava referátu Reálie ▪ život v anglicky mluvících zemích Literatura • četba díla anglicky píšícího autora Rozšiřující učivo: Reálie ▪ články z časopisu Bridge	Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; PV ČJL - vybraná díla anglosaské literatury a jejich rozbor
--	--	--	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- žák vysvětlí a zdůvodní svůj názor popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby - podá informace o svém běžném dnu: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - konverzuje plynule a spontánně - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, současnou i minulou činnost - položí otázku a odpoví, reaguje - podrobně a jasně se vyjadřuje k řadě témat týkajících se každodenního života, např. kultura, sport, příroda, jídlo, nákupy, počasí - domluví si setkání - vymění si názor, informace - reaguje na pozvání, sám umí pozvat - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá	Základní učivo: Gramatika - přítomný čas (prostý, průběhový, trpný) - minulý čas (prostý, průběhový, trpný) - budoucí čas („going to, will“, přítomný čas průběhový) - předpřítomný čas (v kontrastu s minulým časem, trpný rod) - pomocná slovesa („be, do, have“) - otázka, krátká odpověď, zápor - otázka s „like“ - modální slovesa (povinnost a svolení – „have to, can, be allowed to, should, must) - slovesné vzorce - příčestí přítomné a minulé - gerundium - předložkové vazby Slovní zásoba - počasí, země a národnosti, umění a literatura, popis lidí, míst a jídel - kolokace, tvoření slov, slovní druhy, silná a slabá přídavná jména Komunikativní situace - roční období, lidé a jejich vzhled a charakter, osobní údaje, charakter zemí, z kterých pocházíme, kulturní vyžití, popis literárního díla	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesijní volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví;
Písemný projev	- sestaví formální a neformální dopis, žádost a objednávku - napíše náročnější vyprávění a popis - obhájí nebo vyvrátí určitý názor - reprodukuje obsah knihy, článku nebo filmu		
Poslech	- rozumí většině autentických projevů pronesených ve spisovném jazyce - rozumí popisu cesty - odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku apod. - rozumí hovorům o známých tématech, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy		
Čtení	vybere z písemných materiálů /dopis, brožura, článek/ požadované informace		

	▪ čte přiměřeně náročné autentické texty, rozumí jejich hlavním myšlenkám ▪ přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení	▪ vyjádření názoru na věc, nabídka a žádost, návrh Fonetika ▪ hláskování a pravidla výslovnosti Reálie • anglicky mluvící země (historie, zvláštnosti, charakter) Stylistika ▪ vyprávění, popis, argumentativní psaní ▪ pravidla psaní žádostí ▪ formální dopis Literatura • četba díla anglicky píšícího autora Rozšiřující učivo: Reálie ▪ články z časopisu Bridge	Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; PV ČJL - vybraná díla anglosaské literatury a jejich rozbor
--	---	---	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ústní projev	- pohotově reaguje v běžných komunikačních situacích - bez problémů komunikuje s rodilými mluvčími - diskutuje, obhajuje a vyvrací názory - souvise hovoří na jakékoli téma nevyžadující vysokou odbornost	Základní učivo: Gramatika - předpřítomný čas průběhový (v kontrastu s prostým předpřítomným časem, otázky a odpovědi, vyjádření času) - předminulý čas - předbudoucí čas - podmínkové věty (I., II., III. stupeň, nulový kondicionál) - přací věty („I wish“) - časové věty - modální slovesa (pravděpodobnost – „must, could, might, can't, must have, could have, might have, can't have“) - nepřímá otázka - tázací dovětky („..., že ano?, ..., že ne?“) - nepřímá řeč - časová souslednost - vztažná zájmena a vztažné věty („defining, non-defining“) - účelové věty - vyjádření zvyku v přítomnosti a minulosti Slovní zásoba - rozšíření slovní zásoby pro témata: rodina, vzdělání, bydlení, koníčky, kultura, cestování, životní prostředí, realie, služby a nakupování	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů PT EV – Člověk a životní prostředí PT MV - Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií IVO Člověk a svět práce - Trh
Písemný projev	- píše pečlivě strukturované a tematicky náročné eseje - používá složitější spojovací výrazy - zvládá i stylisticky náročnější útvary - rozlišuje různé funkční styly - používá širokou slovní zásobu		
Poslech	- rozumí většině informací v autentických projevech včetně filmů a televizních i rozhlasových zpráv - rozlišuje různé mluvčí, různé regionální a sociální varianty jazyka		
Čtení	- orientuje se bez problémů i v náročných uměleckých a publicistických textech - rozlišuje různé funkční styly jazyka - využívá různé techniky čtení - vyhledává detailní informace i ve složitějších textech - efektivně pracuje s různými typy slovníků		

		Komunikativní situace - vychází z témat pro ústní část maturitní zkoušky (viz slovní zásoba) - zopakování frází pro běžné společenské situace (žádost, nabídka, návrh, souhlas, nesouhlas, zdvořilé odmítnutí, vyjádření lítosti, vlastního názoru, obav atd. Fonetika - pravidla výslovnosti vlastních jmen, rozdíly mezi americkou a britskou angličtinou Reálie - anglicky mluvící země (způsob života, srovnání s vlastní zemí) Stylistika - strukturované psaní, krátké vzkazy, neformální styl Literatura - četba díla anglicky píšícího autora Rozšiřující učivo: Reálie - články z časopisu Bridge	práce a profesionální volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý způsob života a péče o zdraví; Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: anglický jazyk Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Písemný projev	▪ samostatně formuluje vlastní názor na dané téma ▪ obhájí své stanovisko pomocí relevantních argumentů pro a proti danému tématu ▪ uvažuje v souvislostech. ▪ zdvořile požádá o radu a je schopen zdvořile poradit pomocí výrazů k tomu vhodných ▪ ovládá škálu prostředků pro zdvořilé žádosti, vyhovění, či zamítnutí těchto žádostí ▪ používá širokou škálu výrazů, jejichž volbu přizpůsobí tématu ▪ vyjádří svůj názor na fotografii, umělecké dílo nebo text ▪ podává návrhy na řešení složitějších situací ▪ ovládá škálu výrazů použitelných při výměně názorů	Základní učivo: Gramatika ▪ podmínkové věty, jejich různé tvary, uvozovací výrazy) ▪ modální slovesa, užití v přítomnosti a minulosti ▪ slovesa následovaná infinitivem nebo gerundiem) ▪ významový rozdíl mezi vazbami be used to, get used to, used to ▪ nepřímá řeč, různé způsoby užití ▪ souslednost časů ▪ souvětí ▪ zvláštní typy souvětí Slovní zásoba ▪ synonyma ▪ odborné výrazy ▪ odvozování pomocí předpon a přípon ▪ idiomy a kolokace ▪ ustálená slovní spojení ▪ frázová slovesa ▪ spojovací výrazy ▪ výrazy vhodné pro vyjádření a obhájení vlastního názoru ▪ hovorové výrazy ▪ zdvořilé výrazy pro rady, prosby, omezení ▪ cestování, atraktivní turistické destinace ▪ globalizace a globální problémy ▪ prosba o radu, udílení rad ▪ vyjádření názoru na současné globální problémy	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MV - Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesijní volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý
Ústní projev	▪ napíše argumentativní esej uvádějící oba úhly pohledu na dané téma ▪ dokáže obhájit svůj názor a podpořit ho relevantními argumenty ▪ napíše formální dopis se všemi náležitostmi a vhodnými výrazy ▪ napíše žádost o zaměstnání a strukturovaný životopis ▪ správně formuluje žádost a stížnost v adekvátní situaci	▪ synonyma ▪ odborné výrazy ▪ odvozování pomocí předpon a přípon ▪ idiomy a kolokace ▪ ustálená slovní spojení ▪ frázová slovesa ▪ spojovací výrazy ▪ výrazy vhodné pro vyjádření a obhájení vlastního názoru ▪ hovorové výrazy ▪ zdvořilé výrazy pro rady, prosby, omezení ▪ cestování, atraktivní turistické destinace ▪ globalizace a globální problémy ▪ prosba o radu, udílení rad ▪ vyjádření názoru na současné globální problémy	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MV - Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesijní volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý
Poslech	▪ doplní v rámci poslechu daný text ▪ orientuje se při poslechu diskuze na pokročilé téma ▪ identifikuje různé komunikativní situace a postoje mluvčích ▪ zapisuje si poznámky během poslechu přednášky ▪ po poslechu zodpoví různé typy otázek	▪ doplní v rámci poslechu daný text ▪ orientuje se při poslechu diskuze na pokročilé téma ▪ identifikuje různé komunikativní situace a postoje mluvčích ▪ zapisuje si poznámky během poslechu přednášky ▪ po poslechu zodpoví různé typy otázek	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MV - Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesijní volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý
Čtení	▪ rozumí nezjednodušenému textu z médií	▪ rozumí nezjednodušenému textu z médií	PT OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž PT VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě PT MV - Média a mediální produkce; Účinky mediální produkce a vliv médií PT EV – Člověk a životní prostředí IVO Člověk a svět práce - Trh práce a profesijní volba IVO Výchova ke zdraví - Zdravý

	▪ rozumí delším, obsahově náročným textům ▪ rozumí odbornějším textům, které se nevztahují k jeho zájmům ▪ rozumí nezjednodušenému literárnímu dílu a dokáže adekvátně reagovat na otázky související s tímto dílem	▪ žádost o zaměstnání ▪ řešení problémů ▪ telefonní hovory Fonetika ▪ přízvuky a dialekty Stylistika ▪ zdvořilé výrazy ▪ formální styl ▪ hovorový jazyk ▪ spojovací výrazy Reálie ▪ život v anglicky mluvících zemích Literatura • četba díla anglicky píšícího autora Rozšiřující učivo: Reálie ▪ články na témata člověk a společnost ▪ globální témata	způsob života a péče o zdraví; Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Změny v životě člověka a jejich reflexe; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
--	---	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.3 Francouzský jazyk

7.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Francie a frankofonních zemí, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako Objevujeme Evropu a svět, Interkulturalita, Člověk a životní prostředí či Multikulturalita.

Francouzský jazyk je na osmiletém oboru vzdělání vyučován od třetího do osmého ročníku v rámci předmětu „další cizí jazyk“.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s francouzskou kulturou (zejm. pod patronací Institut français).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se žákovi stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- žák řeší příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- žák vypracovává koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatně vyhledává potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z francouzsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- žák se projevuje v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění), sděluje informace, své zážitky, názory
- žák je zapojen do práce s poslechovými (čtecími) texty a reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- žák tvoří rozhovory v párech i ve skupinách formou simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- žák komunikuje s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- žák je veden k vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, je motivován k úplnému dokončení práce
- žák pracuje se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- žák je veden k vytváření zájmu o literaturu
- žák je motivován k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

- žák si osvojuje získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- žák je veden k využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- žák je veden k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, vlivu na její degeneraci, ke kritickému hodnocení, přínosu i rizik jejich využívání

7.1.3.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: francouzský jazyk Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy povídají o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Jádrové učivo: Fonetika - fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), výslovnost koncových souhlásek, přízvuk, problematika němého „e“ Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (habiter, avoir, être, aller, aimer, faire atd.) - osobní a ukazovací zájmena, - předložky, zápor - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy - všeobecný podmět „on“ - tvoření otázek pomocí est-ce que Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, představení sebe sama, rodiny, zájmy a záliby, škola a školní pomůcky, číslovky základní a řadové (do 10), základní orientace	PT OSV – OR
Čtení	přečte se správnou výslovností jednoduchý text, s porozuměním přečte texty týkající se učiva		PT OSV – SR
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád		PT VMEGS MKV EV MV – RČ PV ČJL – tvarosloví, skladba
Interaktivní dovednosti	umí navázat kontakt, zeptá se na základní informace: kdo jsi, co máš, kde to je, co děláš, kam jdeš, kolik je hodin, kolik to stojí atd.		

		ve městě Reálie - současná Francie: francouzská rodina, vybrané kulturní památky Komunikativní situace - pozdravy a představování (formální a neformální), žádat osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství Rozvíjející učivo: - intonace, způsoby tvoření otázek, rozkaz pravidelných sloves, předložkové vazby (être en train de, faire de, jouer à atd.), popsat dům, profese, orientace ve městě, popsat charakter člověka	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: francouzský jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Jádrové učivo: Fonetika - intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět - distinkce podobných fonémů (u, i) - vázání a navazování Pravopis - problematika elize a přízvuků (accent aigu/ grave/ circonflexe, cédille), písemný zápis samohlásek - ou, au, eau, aux atd. Mluvnice - předmětná zájmena – přímý a nepřímý předmět (le, la, les, lui, leur atd.) - dělivý člen - předložky a výrazy času (à, pendant, en, dans atd.) - kontrakce určitého členu - tázací zájmena a příslovce - nepravidelná a modální slovesa (vouloir, pouvoir, devoir, partir, connaitre, boire) - blízká budoucnost Slovní zásoba a témata - popis charakteru, rodina, orientace ve městě, dopravní prostředky, obchody, jídlo a pití, v restauraci, aktivity	PT OSV – OR OSV – SR VMEGS MKV EV MV – RČ PV ČJL – tvarosloví, skladba
Čtení	přečte se správnou výslovností jednodušší texty, čte pomalu, ale plyně, s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)		
Interaktivní dovednosti	zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se		
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád		

		pro volný čas, hodiny, měsíce Reálie ▪ francouzská kuchyně a gastronomické speciality, volný čas ve Francii Komunikativní situace ▪ vysvětlit cestu, hodinu, místo, objednat si v restauraci, zaplatit, poděkovat, poprosit o něco, odmítnout, omluvit se Rozvíjející učivo: ▪ zvyky a tradice, dovolená a prázdniny ▪ telefonní rozhovor, pozvání, tvoření otázek inverzí	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.3.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět francouzský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Výuka navazuje na studium základů jazyka ve třetím a čtvrtém ročníku nižšího gymnázia a předpokládaná výstupní úroveň je B1+ či B2.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Francie, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

Francouzský jazyk je na vyšším osmiletém gymnáziu vyučován ve všech ročnících, v pátém, šestém a sedmém je hodinová dotace 3 vyučovací hodiny týdně, v osmém 4 hodiny.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s frankofonní kulturou (zejm. pod patronací Centre Francais nebo Katedry Romanistiky FF UP).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojováním cizího jazyka napomáhat k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- komunikovat na požadované úrovni
- aby se cizí jazyk stal iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žákům být schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit příklady vycházející z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- aplikovat osvědčené postupy při řešení nových úkolů a problémů
- rozebírat problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následně vyhodnotit správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vypracovávat koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatně vyhledávat potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze francouzsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- rozvíjet písemný projev (dopis, vzkaz, vyprávění), sdělovat informace, své zážitky, názory
- zapojovat se do práce s poslechovými (čtecími) texty a reprodukovat je pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tvořit rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikovat s partnerem, ve skupině
- procvičovat různé organizační formy práce
- rozvíjet svou sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit problematiku zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu
- učit se oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- orientovat se ve společenských procesech cizojazyčných zemí a uvědomit si jejich vliv na naši zemi

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si zodpovědný přístup k zadaným úkolům, motivovat k úplnému dokončení práce
- pracovat se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- podněcovat zájem o literaturu
- být motivováni k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací digitálního obsahu
- využívat digitální technologie za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, vliv na její degeneraci, kriticky hodnotit, přínos i rizika jejich využívání

7.1.3.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: francouzský jazyk Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení Ústní, písemný projev Interaktivní dovednosti	- žák porozumí vyprávění v minulosti, telefonickému rozhovoru, předpovědi počasí, popisu osoby, vyjádření názoru, souhlasu či nesouhlasu, porozumí francouzské písni - přečte se správnou výslovností středně těžký text, včetně publicistického a zjednodušeného literárního textu, orientuje se v logické i významové struktuře textu, dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu - porovnává lidi, místa, předměty, umí odpovědět na anketu, vyjádřit názor a zhodnotit umělecké dílo, komentovat novinový článek, dokáže napsat krátkou recenzi (pochvalnou či negativní), umí mluvit o budoucnosti - umí vyprávět, popsat příhodu, popíše život osobnosti - umí též vyjádřit náladu, přání, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat, porovnávat	Jádrové učivo: - Fonetika - distinkce nosovek, jejich srovnání s nenosovými samohláskami - Pravopis - psaná podoba nosových hlásek (in, en, an, ein, ain, atd.) - Mluvnice- shoda přičestí minulého s podmětem, budoucí čas prostý, komparativ a superlativ adjektiv - Slovní zásoba a témata - časové ukazatele, podrobný popis osoby, pět smyslů, vybavení domácnosti a domácí práce - Reálie - francouzská kuchyně a gastronomické speciality - Komunikativní situace - referuje o události, která se již udála i která teprve nastane, evokuje vzpomínku, vyjádří svůj názor, záměr, hodnotící soud, provede srovnání, vyjádří nejistotu a úzkost Rozvíjející učivo: - Fonetika - zaokrouhlenost samohlásek (i, y, u) - Mluvnice- nahrazení předmětu přímého a	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví

		nepřímého zájmeny, shoda přičestí minulého s předmětem přímým ▪ Slovní zásoba a témata-umění a kultura, reklama ▪ Reálie - francouzské umění, impresionisté - důležitá data a významné osobnosti v historii Francie, francouzština ve světě, Frankofonie – cíle a instituce, francouzská píseň a literatura, politické systémy Francie, vztahy s ostatními velmocemi	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: francouzský jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení Ústní, písemný projev Interaktivní dovednosti	- porozumí dialogu více osob, zprávě ze záznamníku, zachytí názory a soudy jednotlivých diskutujících - plynule přečte i obtížnější text, správně uhaduje výslovnost zcela neznámých slov či pojmů, orientuje se v odborném i literárním textu - okomentuje grafický materiál (fotky, prospekty), rediguje dialog, formuluje jasně své cíle a požadavky i své projekty do budoucna, vyjádří předčasnost i následnost, je schopen vyjádřit děje v minulosti, vyjádří jednotlivé fáze děje, má základní vhled do systému minulých časů - umí hájit svůj názor, přesvědčivě argumentuje, doptá se na názor druhých, různorodými verbálními i neverbálními prostředky vyjádří emoce, cíle, záměr, své požadavky	Jádrové učivo: - Fonetika - distinkce koncovek jednotlivých slovesných tvarů: présent, passé composé, imparfait (je pense, j'ai pensé, je pensais) Pravopis - psaná podoba koncovek slovesných tvarů (e, é, ai, ais) - Mluvnice - tvorba a použití imparfait, passé composé x imparfait, nedávná minulost, nominalizace pomocí přípon, spojky vyjadřující účel pour, pour que, afin de, afin que, časové spojky a výrazy (avant/que, après/que, il y a, ça fait, depuis, pendant), zápor a otázka (shrnutí), tvorba příslovcí příponou – ment + nepravidelné tvary - Slovní zásoba a témata - dopravní prostředky a cestování, domov a bydlení (dům, byt, pronájem), cestování a turistický ruch, - Reálie - trendy bydlení ve Francii a v ČR, atraktivní regiony Francie a jejich pozoruhodnosti, - Komunikativní situace - řešení konfliktní situace, výměna názorů, rezervace hotelového pokoje, zakoupení lístku/letenky, naplánování turistické cesty, pronájem bytu Rozvíjející učivo:	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví

		▪ Mluvnice- plus-que-parfait, adjektiva tout, même, autre, chaque, atd., pozice dvojího předmětu ▪ Slovní zásoba a témata -problémy nerovnosti a diskriminace ▪ Reálie-technický rozkrok a moderní technologie ve Francii (TGV, Airbus, PLHT, KOTO, MOPED, MaGOR atd.), problém imigrace a rasové diskriminace	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: francouzský jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení Ústní, písemný projev Interaktivní dovednosti	- porozumí různým stanoviskům na danou věc, textu v podmiňovacím způsobu, zejm. dešifruje podmínku reálnou a nereálnou - čte bezpečně a s jistotou i delší obecné texty, u odborných porozumí globálnímu smyslu - umí napsat text v trpném rodě, správně používá a rozlišuje podmínková souvětí, dovede komunikovat po internetu, podá vysvětlující komentář či svědectví, napíše inzerát - vyjádří nutnost, povinnost, výtku, pobídku, podmínku, domněnku a pravděpodobnost, dovede se hájit a ospravedlnit, umí popsat nehodu, přivolat pomoc, zvládne líčení dojmů a zážitků, vyjádří smutek a zklamání, vyjádří příčinu a následek	Jádrové učivo: - Fonetika - hlásky „k“, „g“, skupina „gn“ - Pravopis - problematika zdvojování souhlásek a změn přízvuků ve slovesech typu jeter, appeler, mener - Mluvnice - samostatná ukazovací zájmena celui, celle, ça, cela, ceci, atd., tážací zájmena lequel, laquelle, atd., zájmeno dont - trpný rod, příčinné, důvodové a důsledkové spojky a spojovací výrazy (parce que, puisque, comme, donc, alors, par conséquence), podmiňovací způsob – tvoření a užití, podmínková souvětí, shrnutí časů oznamovacího způsobu - Slovní zásoba a témata - škola a vzdělávání, zdraví a nemoci, lidské tělo a smysly - Reálie - školský systém ve Francii a v ČR, zdravý životní styl - Komunikativní situace - přednesení referátu před publikem, interview, objednání lékařské prohlídky, komunikace s lékařem při vyšetření, přivolání záchrany v pohodě Rozvíjející učivo: - Fonetika -distinkce ostrých a tupých sykavek - Mluvnice- gérondif (časový simulant) - tvorba subjunktivu - použití subjonctivu/konjunktivu, slovesné vazby (servir à,	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba

		profiter de, manquer, atd.) ▪ Slovní zásoba -svět médií ▪ Reálie - velké problémy současného světa, hlavní francouzská média, tj. deníky a televizní kanály (Le Monde, TV5)	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: francouzský jazyk			
Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	rozumí vysvětlování a argumentům druhých, zachytí chronologii vyprávění, logické vztahy v dialogu, porozumí skupinové debatě, rozpozná jazykové rejstříky (spisovný, hovorový, lidový, slangový)	Jádrové učivo: - Fonetika - hlásky „r“ a „l“, jazykolamy a jiné hříčky s výslovností - Pravopis - opakování a prohlubování - Mluvnice - časová souslednost, přímá a nepřímá řeč - Slovní zásoba a témata - oblečení a doplňky, móda a módní trendy, zaměstnání, jednotlivá pracovní odvětví - Reálie - móda - Komunikativní situace - nakupování v obchodě s oblečením, sjednání pracovní schůzky po telefonu, simulace přijímacího pohovoru do zaměstnání	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií
Čtení	přečte a s pomocí slovníku pochopí jakýkoliv text ve francouzštině odpovídající probranému učivu, v textu se orientuje, rozumí jeho členění		
Ústní, písemný projev	- umí popsat módní návrh a vyjádřit svůj vkus, je schopen napsat strukturovaný CV a motivační dopis, dokáže logicky strukturovat ústní i písemný projev, umí napsat syntézu, résumé, kratší esej, porozumí a umí reprodukovat anekdotu, rozliší a rekonstruuje dva promíchané dialogy - umí zdůvodnit svou volbu či výběr, schválit rozhodnutí, vyjádří protest, stížnost, námitku, připomínku, překvapení		
Interaktivní dovednosti		Rozvíjející učivo: - Fonetika-francouzské polosouhlásky, lexikální homofona - Mluvnice-- passé simple - Reálie- módní návrháři a francouzské módní značky, pracovní podmínky Francouzů, nezaměstnanost a sociální problematika - Komunikativní situace- moderování módní přehlídky	PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.4 Italský jazyk

7.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět italský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Itálie, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako Objevujeme Evropu a svět, Interkulturalita, Člověk a životní prostředí či Multikulturalita.

Italský jazyk je na osmiletém oboru vzdělání vyučován od třetího do osmého ročníku v rámci předmětu „další cizí jazyk“.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s italskou kulturou (zejm. pod patronací Istituto italiano di Cultura nebo Společnosti přátel Itálie).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se žákovi stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- žák řeší příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- žák vypracovává koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentuje ostatním spolužákům, samostatně vyhledává potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně z italsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- žák se projevuje v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění), sděluje informace, své zážitky, názory
- žák je zapojen do práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- žák tvoří rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- žák komunikuje s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- žák je veden k vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- žák pracuje se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- žák je veden k vytváření zájmu o literaturu
- žák je motivován k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

- žák si osvojuje získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- žák je veden k využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- žák je veden k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, vlivu na její degeneraci, ke kritickému hodnocení, přínosu i rizik jejich využívání

7.1.4.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: italský jazyk Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, povídá v italštině o sobě (bydliště, škola, záliby atd.)	Jádrové učivo: Fonetika - fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), přízvuk, rafforzamento Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (essere, avere, chiamarsi, prendere, stare, fare atd.) - osobní a ukazovací zájmena, - předložky, zápor - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy - slovesa dire, sapere - per + infinitivo Slovní zásoba a témata - státy a národnosti - popis postavy - profese - číslovky základní a řadové (do 10) - orientace ve městě, instituce, obchody a zařízení Reálie	PT OSV – OR
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí)		PT OSV – SR
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád		PT VMEGS MKV EV MV
Interaktivní dovednosti	zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd.		PV ČJL – tvarosloví, skladba

		▪ současná Itálie: dopravní prostředky a cestování po Itálii Komunikativní situace ▪ pozdravy a představování (formální a neformální), žádost o osobní údaje a telefonní čísla, umístit předmět, zeptat se na množství Rozvíjející učivo: ▪ intonace, předložkové vazby (a destra, in fondo a atd.), slovesa -isco, Itálie v období eura, bydlení v Itálii, popsat dům	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: italský jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Jádrové učivo: Fonetika intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět	PT OSV – OR
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí), s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)	Pravopis problematika tvrdé a měkké výslovnosti (rozšíření a příklady)	PT OSV – SR:
Interaktivní dovednosti	zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se	Mluvnice - předmětná zájmena nepřízvučná (lo, la, le, li a mi, ti, ci, vi) - zvrtná zájmena, slovesa <i>uscire, preferire, mangiare</i> - přísluvečná určení času (<i>la settimana scorsa, due giorni fa</i> atd.) - neurčitá zájmena <i>qualche/alcuni,-e</i> <i>passato prossimo</i> se slovesem <i>ESSERE</i> - slovesa <i>dare, bere</i>, výrazy <i>ci, vi</i> - vazba <i>fare + infinitivo</i>	PT VMEGS MKV EV MV – RČ
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád	Slovní zásoba a témata - ve městě (metro) - jídlo a pití: v restauraci, v baru - chutě a záliby - popis charakteru - rodina - nákup potravin - aktivity pro volný čas - měsíce Reálie - italská kuchyně, stravování Komunikativní situace	PV ČJL – tvarosloví, skladba

		▪ vysvětlí cestu, hodinu, místo ▪ objedná si v restauraci ▪ dokáže odmítnout, zaplatit, poděkovat, poprosit o něco Rozvíjející učivo: ▪ zvyky a tradice ▪ dovolená a prázdniny, ▪ oblečení: barvy, vzory, materiál, množství a míry	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.4.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět italský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Výuka navazuje na studium základů jazyka ve třetím a čtvrtém ročníku nižšího gymnázia a předpokládaná výstupní úroveň je B1+ či B2.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Itálie, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s významnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

Italský jazyk je na vyšším osmiletém gymnáziu vyučován ve všech ročnících, v pátém až sedmém je hodinová dotace 3 vyučovací hodiny týdně a v osmém 4 hodiny.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s italskou kulturou (zejm. pod patronací Ambasciata d'Italia a Praga, Amici d'Italia nebo Katedry Romanistiky FF UP).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojováním cizího jazyka napomáhat k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- komunikovat na požadované úrovni
- aby se cizí jazyk stal iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žákům být schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- aplikovat osvědčené postupy při řešení nových úkolů a problémů
- rozebírat problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následně vyhodnotit správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vypracovávat koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatně vyhledávat potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze francouzsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- rozvíjet písemný projev (dopis, vzkaz, vyprávění), sdělovat informace, své zážitky, názory
- zapojovat se do práce s poslechovými (čtecími) texty a reprodukovat je pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tvořit rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikovat s partnerem, ve skupině
- procvičovat různé organizační formy práce
- rozvíjet svou sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit problematiku zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu
- učit se oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- orientovat se ve společenských procesech cizojazyčných zemí a uvědomit si jejich vliv na naši zemi

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si zodpovědný přístup k zadaným úkolům, motivovat k úplnému dokončení práce
- pracovat se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- podněcovat zájem o literaturu
- být motivováni k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu italský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací digitálního obsahu
- využívat digitální technologie za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, vliv na její degeneraci, kriticky hodnotit, přínos i rizika jejich využívání

7.1.4.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: italský jazyk			
Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení	- žák porozumí rozhovoru mezi dvěma a více lidmi, kteří se na něco domlouvají (blízká budoucnost), porozumí i jejich vyprávění v minulosti, jejich reakcím, hodnocením, vyjádření jejich nálady, plánů atd. - po pozorném přečtení porozumí i jednoduššímu textu, např. z tisku (zejména vyprávění v minulosti, popis události), umí najít klíčová slova, čte pomalu, ale plyně	Jádrové učivo: Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a v italštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny Mluvnice - časové ukazatele a: a) passato prossimo (zvrtná slovesa) b) stare+gerundio c) imperfetto - předložky .. a venti anni, ..di venti anni - dělivý člen Slovní zásoba a témata - typické výrazy telefonního hovoru, cestování, objednávání ubytování, na nádraží, jízdenky, jízdní řády, oslava narozenin Komunikativní situace - zeptat se na názor, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas, navrhnout schůzku, klást si podmínky, vyjádřit vlastnictví Reálie - Italové starší generace, moderní studium vysokoškolských oborů Rozvíjející učivo: Reálie - kultura: výstavy, muzea, agroturistika, carpe	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví
Ústní a písemný projev Interaktivní dovednosti	- umí popsat denní činnost, oblíbené aktivity a zdůvodnit to, vyjádří průběhovou děje, napíše krátkou zprávu i delší dopis, navrhuje, zve, vyjadřuje svůj názor, píše, co se přihodilo, porovnává lidi, místa, předměty, umí vyjádřit, jak často co dělá - zeptá se na věk, požádá o svolení, vyjádří lhostejnost, nejistotu, pravděpodobnost, navrhne alternativní řešení, možnosti		

		diem, il sesso nei olivari	
--	--	-------------------------------	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: italský jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení	- žák porozumí vyprávění v minulosti, popisu osoby, instrukcím, vyjádření názoru a souhlasu či nesouhlasu - přečte se správnou výslovností jakýkoliv text a vytuší, o čem je řeč	Jádrové učivo: Fonetika intonace zejména tázacích vět, přízvuk Mluvnice	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví
Ústní a písemný projev Interaktivní dovednosti	- žák umí vyjádřit možnost, podmínku, vypráví v minulosti. V písemné formě se již orientuje v základním dělení minulých časů a v zákonitostech jejich použití, tj. popíše dílčí sekvence jedné události za použití prostých a průběhových časů. - Umí vyprávět, popsat příhodu, nehodu, život osobnosti. Umí též vyjádřit náladu, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit pravděpodobnost a hypotézu	- průběhové časy - gerundium + vazby s gerundiem - budoucí čas (futuro semplice), sloveso pare, scoppare - congiuntivo presente, rozkaz kladný y záporný - podmiňovací způsob - trapassato prossimo - nepřímá řeč - posuny časů - slovesa dovere, potere, volere - zdrobňující přípony, slovesné vazby - absolutní superlativ Slovní zásoba a témata - osobní údaje, dokumenty - vlastnosti - domácí práce, vaření, recepty - cestování a dopravní prostředky - noviny - záliby - zdraví - profese, pracovní prostředí Komunikativní situace - vyprávět, spekulovat, ptát se na konkrétní události - vysvětlit cestu + zeptat se na ni - dát na vědomí ostatním, co dělat nebo nedělat,	

		jak to dělat, proč atd. Rozvíjející učivo: Reálie ▪ czinci v Itálii, architektonické památky v Itálii, vánoce, cestování kdysi a teď, z italského tisku, životní styl, turisté, svět práce a ženy	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: italský jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení	- žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor - porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se zorientuje v širším kontextu	Jádrové učivo: Mluvnice - nepravidelné komparativy (migliore...) - gerundio passato - congiuntivo - passato remoto - podmínková souvětí (reálná, II) - slovesa muovere, parere - souslednost časů konjunktivu - přehled minulých časů, nepřímá řeč	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba
Ústní a písemný projev Interaktivní dovednosti	- převéde výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost, dokáže slušně někomu něco dovolit či ne, poradí - umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje	Slovní zásoba a témata - oblečení - popis postavy - rekonstrukce bytu, bytové doplňky - způsob úhrady - osobní vztahy - výchovné etapy - volný čas, zábava - moderní jazyk - internet - bydlení - konzumní společnost - vzdělávací systém v Itálii - velká obchodní centra - televizní programy v Itálii Rozvíjející učivo: Reálie - svátky v Itálii	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: italský jazyk Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech Čtení	- žák je schopen sledovat vzdělávací pořady na aktuální témata (rozhovor s psycholožkou, rozhovor o přírodní katastrofě, matky starající se o děti místo kariéry), reportáže (investigativní žurnalistika), rozhovory rozmanitého zaměření (policejní výpovědi, telefonáty do rádia, hodnocení filmových představení) - žák je schopný číst webové stránky vzdělávacího charakteru, novinové články o aktuálních tématech (závislost na mobilech, spravedlnost), literární text (přírodní katastrofa, vztahy mezi postavami, shrnutí), válečné zpravodajství, filmovou kritiku	Jádrové učivo: Mluvnice - spojení zájmen a předložek - vztažná zájmena - příčinné a účelové věty - budoucí čas složený (futuro anteriore) - přípustkové věty - zvolací věty - podmínkové věty se srovnáním - pořadí zájmen - příslopečná určení místa - vyjadřování pochybnosti - kondicionál I a II - slovesné vazby accorgersi di qc, servirsi di qc, toccare qc - předložky - vyjadřování modality pomocí indikativu a konjunktivu Slovní zásoba a témata - psychologický profil - bezpečnost na silnicích - přírodní katastrofy - pocity - osobnost - svět práce - skupinové soulož - domov - rizika - filmové žánry - emoce - Reálie - humanitární pomoc - moderní životní styl - žena a práce v Itálii - italský tisk - italská kinematografie - Itálie za II. světové války a poválečný vývoj - neorealismus Rozvíjející učivo: Komunikativní situace: - používání mobilních	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba
Ústní a písemný projev Interaktivní dovednosti	- je schopen argumentovat a svůj projev strukturovat, umí používat ironii. Je schopen detailně popsat životní plány, pocity, psychický stav, umí napsat profil osobnosti. Je schopen hovořit o problémech moderní společnosti (nové technologie, závislosti a jejich důsledky, životní prostředí, diskriminace) - umí řešit závažnější životní situace (je schopen vypovídat na policii, umí podat protest) - je schopen napsat novinový článek vyjadřující názory a postoje - je schopen vyjádřit a obhájit svůj názor na aktuální témata (používání mobilních telefonů, závislosti, životní styl), umí se aktivně zapojit do internetového fóra, umí detailně shrnout děj filmu		

		- telefonů ▪ názor na moderní závislosti ▪ výpověď na policii, obvinění ▪ vyjádření a obhájení názoru ▪ vstup do internetového fóra ▪ ironie ▪ protest ▪ zdvořilost	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.5 Německý jazyk

7.1.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „německý jazyk“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ z RVP ZV.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 3 hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku nižšího gymnázia.

Vzdělávací obsah se zaměřuje na seznámení se slovní zásobou, větnou stavbou a základními gramatickými jevy, jejich nácvičkou a praktickým uplatněním v mluvené i psané komunikaci. Součástí je i postupné seznamování s realitami německy mluvících zemí.

Předpokládá se nulová vstupní jazyková úroveň, výstupní úroveň je přibližně A1.

Ve vyučování se využívá všech forem a metod práce tak, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí. To zahrnuje výklad, poslech a čtení s porozuměním, skupinovou práci, rozhovory, prezentace, vyhledávání na internetu, využití přiměřených internetových zdrojů (výuková videa, písně), hry, soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu NJ jsou využívány výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí se efektivně učit cizímu jazyku, plánuje si svou činnost, pracuje soustavně
- uvědomuje si nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku
- pracuje s autentickými cizojazyčnými internetovými i tištěnými zdroji
- kriticky hodnotí svůj učební pokrok a učí se ze svých chyb

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- samostatně uvažuje o problému a efektivně jej řeší
- na řešení spolupracuje s ostatními
- kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- orientuje se v komunikativních situacích každodenního života
- efektivně využívá v jazykové komunikaci digitální technologie
- vytváří vlastní mluvené i psané komunikáty v cizím jazyce a dosahuje jimi svého komunikačního cíle
- orientuje se v autentických cizojazyčných textech (čtení a poslech) bez detailní znalosti všech užitých slov a konstrukcí
- je dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích v i interakci s ostatními
- využívá slovníky v tištěné i elektronické podobě, orientuje se v plánech a mapách

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel práce a jejich dodržování

-
- dodržuje pravidla slušného chování a komunikační etikety
 - přispívá k udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- oceňuje naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímá pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy kultury německojazyčných zemí a české kultury
- respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí z naší i cizí kultury
- chápe ekologické souvislosti života společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost
- pracuje zodpovědně a soustavně
- snaží se o dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka a tím zvyšuje svou konkurenceschopnost na trhu práce

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a zpracovává informace z digitálních zdrojů a posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace
- vytváří vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video, audionahrávky atd.)
- užívá vybrané aplikace určené ke studiu cizího jazyka (online slovníky, výukové aplikace a online cvičení, výuková videa)
- pracuje s německou klávesnicí

7.1.5.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: německý jazyk			
Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení, monolog Mluvení, dialog	▪ zapojuje se do jednoduchých rozhovorů ▪ sděluje základní informace o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, školy, rodiny, místa bydliště a volného času	Jádrové učivo: fonetika ▪ výslovnost hlásek a hláskových skupin ▪ slovní přízvuk ▪ výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek ▪ výslovnost přehlásek	PT OSV – SR VMEGS PV ČJL – tvarosloví, skladba
Psaní	▪ vyplňuje základní údaje o své osobě ve formuláři ▪ píše jednoduché texty o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	morfologie ▪ časování sloves v přítomném čase (slovesa pravidelná, se změnou kmenové samohlásky) ▪ časování sloves <i>sein</i> a <i>haben</i> ▪ vazba <i>es gibt</i> ▪ slovesa s odlučitelnými předponami ▪ modální sloveso <i>möcht-</i>	
Poslech	▪ rozumí jednoduchým otázkám a pokynům ▪ rozumí pomalu pronášené řeči týkající se osvojovaných témat ▪ rozumí základním informacím ▪ v poslechových textech v rámci každodenních témat	▪ určité a neurčité člen ▪ podstatná jména v 1. a 4. pádě ▪ tvary plurálu ▪ osobní zájmena ▪ vyjadřování záporu, záporné zájmeno <i>kein</i> ▪ přivlastňovací zájmena ▪ tázací zájmena ▪ základní číslovky ▪ řadové číslovky	
Čtení	▪ rozumí jednoduchým nápisům a pokynům ▪ rozumí jednoduchým větám a krátkým textům vztahujícím se k osvojovaným tématům	syntax ▪ slovosled ve větě oznamovací, postavení slovesa ▪ tázací věty ▪ větný rámec (po modálním slovese, u odlučitelné předpony)	

		slovní zásoba a komunikace ▪ základní konverzační fráze ▪ údaje o osobě ▪ země a jazyky ▪ koníčky ▪ domlouvání schůzky ▪ dny, měsíce, roční období ▪ povolání v rodině ▪ místa a budovy ▪ ptát se na věci a lidi ▪ dopravní prostředky ▪ popis cesty ▪ jídlo a pití ▪ nakupování ▪ čas a časové údaje ▪ datum ▪ v restauraci Rozšiřující učivo: ▪ základní orientace v reáliích německy mluvících zemí, práce s mapou ▪ Vánoce a Velikonoce ▪ česko-německé lexikální vazby	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: německý jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	▪ zapojuje se do jednoduchých rozhovorů ▪ sděluje základní informace o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, školy, rodiny, místa bydliště a volného času	Jádrové učivo: fonetika ▪ výslovnost přehlásek ▪ intonace morfologie ▪ podstatná jména ve 3. pádě ▪ stupňování	PT OSV – SR VMEGS MKV PV ČJL - tvarosloví, skladba
Psaní	▪ vyplňuje základní údaje o své osobě ve formuláři ▪ píše jednoduché texty o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ osobní zájmena ve 3. a 4. pádě ▪ skloňování ▪ přivlastňovacích zájmen ▪ préteritum sloves <i>sein, haben, es gibt</i> ▪ perfektum	
Poslech	▪ rozumí jednoduchým otázkám a pokynům ▪ rozumí pomalu pronášené řeči týkající se osvojovaných témat ▪ rozumí základním informacím v poslechových textech v rámci každodenních témat	▪ pravidelných a základních nepravidelných sloves ▪ modální slovesa ▪ předložky se 3. a 4. pádem	
Čtení	▪ rozumí jednoduchým nápisům a pokynům ▪ rozumí jednoduchým větám a krátkým textům vztahujícím se k osvojovaným tématům	(<i>Wechselpräpositionen</i>) ▪ některé předložky se 3. p. některé předložky se 4. p. syntax ▪ prohloubení učiva o struktuře věty oznamovací, tázací, a o větném rámci slovní zásoba a komunikace ▪ domlouvání schůzek ▪ krátká korespondence ▪ bydlení, zařízení bytu a pokoje ▪ co se mi líbí a nelíbí ▪ mluvit o minulé události ▪ povolání, práce	

		▪ oblečení a nákup oblečení ▪ tělo, části těla ▪ zdraví ▪ u lékaře ▪ počasí ▪ cestování, prázdniny Rozšiřující učivo: ▪ zeměpis německy mluvících zemí ▪ kulturní dědictví D-A-CH ▪ svátky, tradice a speciality D-A-CH ▪ osobnosti z D-A-CH ▪ česko-německé lexikální vazby	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „německý jazyk“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ z RVP G.

Vzdělávací obsah se zaměřuje na seznámení se slovní zásobou, větnou stavbou a základními gramatickými jevy, jejich nácikem a praktickým uplatněním v mluvené i psané komunikaci. Součástí je i postupné seznamování s realitami německy mluvících zemí.

Výuka německého jazyka na vyšším stupni 8letého gymnázia navazuje na výuku tohoto předmětu na nižším stupni, kde bylo během 3. a 4. ročníku dosaženo úrovně A1. Očekávaná výstupní úroveň je B1+.

Ve vyučování se využívá všech forem a metod práce tak, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí. To zahrnuje výklad, poslech a čtení s porozuměním, skupinovou práci, rozhovory, prezentace, vyhledávání na internetu, využití přiměřených internetových zdrojů (výuková videa, písně), hry, soutěže.

V rámci výuky se žáci mohou zúčastnit dvoutýdenní mezinárodní výměny žáků s partnerskou školou v Německu.

Výuka předmětu je koncipována tak, aby žáci v případě zájmu mohli na konci vzdělávání složit mezinárodní zkoušku Österreichisches Sprachdiplom Deutsch nejméně na úrovni B1.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet schopnosti učit se cizímu jazyku, pomáhat nacházet logické souvislosti ve slovní zásobě, chápat nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku (práce s autentickými internetovými i tištěnými zdroji)
- být kritický k vlastním výsledkům učení, k opravě jejich chyb a diskusi o nich.
- komunikovat na požadované úrovni
- využívat cizí jazyk jako iniciátor poznávacích strategií při výuce
- být schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat s dostatkem příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- na široké škále nových úkolů a problémů aplikovat známé a osvědčené postupy řešení (projektové vyučování)
- rozebírat problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následně vyhodnotit správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vytvářet příležitosti využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními v různých simulovaných situacích
- pracovat se slovníkem v tištěné i elektronické podobě a s mapami a plány měst
- rozvíjet písemný projev
- procvičovat čtení a poslech autentických textů, orientovat se v autentických textech bez detailní znalosti všech užitých slov a konstrukcí
- mít dostatečný prostor pro ústní interakci v přirozených komunikačních situacích tak, aby získali dostatečné komunikační sebevědomí a překonali ostych z komunikace v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- učit se spolupracovat ve skupině, podílet se s vyučujícím na vytváření pravidel práce
- procvičovat různé organizační formy práce
- osvojovat si dodržování pravidel slušného chování.
- rozvíjet sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- díky nabídce dostatečného množství situací propojit problematiku dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- učit se oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- pozitivní vnímání odlišností a zároveň shodných rysů kultury německojazyčných zemí a české kultury
- orientovat se ve společenských procesech německojazyčných zemí a uvědomit si jejich vliv na naši zemi

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojit si zodpovědný přístup k zadaným úkolům a povinnostem
- rozvíjet schopnost samostatného plánování a organizování učení a potřeby soustavného učení
- být motivováni k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka (s ohledem na zvýšení konkurenceschopnosti na trhu práce) a rovněž ke složení mezinárodně platné jazykové zkoušky

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyhledávat a zpracovávat informace z digitálních zdrojů a snažit se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- osvojovat si dovednost digitálního zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. vlastní prezentace, video aj.)
- pracovat s vybranými aplikacemi určenými ke studiu cizího jazyka (online slovníky, výukové aplikace)
- práci s německou klávesnicí

7.1.5.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: německý jazyk Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	- jednoduše popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví jednoduše o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - jednoduše popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky	Jádrové učivo: Fonetika: - redukce –er - souhláskové skupiny Morfologie - kompletní časování sloves v přítomnu a perfektu - způsobová slovesa v přítomnu a préteritu - zvrtná slovesa - přivlastňovací pád u vlastních jmen - skloňování přídavných jmen po členu určitém i neurčitém - stupňování přídavných jmen a příslovčí - skloňování osobních zájmen - Wechselpräpositionen + se sloves typu liegen X legen Syntax - vedlejší věty s weil a dass - srovnání s wie a als - odpověď s doch - nepřímé otázky - vyjádření změny stavu (sloveso werden) - vyjádření vztahu příčiny a následku (weil, denn X deshalb) Komunikace, slovní zásoba - jídlo - domlouvání schůzek - škola a učení - média v každodenním životě - pocity - blahopřání a svátky - povolání a pracovní život - doprava a dopravní prostředky - učení <i>Rozšiřující učivo:</i>	PT OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace VMESG Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí PV ČJL - Tvarosloví a skladba
Psaní	- napíše krátké, jednoduché záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jednoduchými větami souvislý text - popíše elementárním způsobem události, osobní zkušenosti - napíše jednoduchý osobní dopis, v němž za něco poděkuje či se omluví		
Poslech	rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají bezprostředně jeho osoby		

	▪ porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně ▪ rozumí popisu cesty ▪ odposlechne důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap.	Syntax ▪ slovesa s předložkami ▪ zájmenná příslovce typu wozu, dafür ▪ další funkce slovesa werden Komunikace, slovní zásoba ▪ hodnocení knih a filmů	
Čtení	▪ rozumí textům o známých tématech ▪ rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy ▪ vybere z písemných materiálů požadované informace ▪ rozumí osobní korespondenci		

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: německý jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	- popíše lidi, životní a pracovní podmínky, aktivity denního života, záliby slovním výčtem, jednoduchými větami - podá informace o aspektech svého běžného všedního dne: lidech, místech, zkušenostech, povolání, vzdělání - mluví o nějaké události nebo činnosti - popíše plány, zvyky, osobní zkušenosti a aktivity všedního dne - popíše věci, které mu patří - vysvětlí, co má či nemá rád - popíše rodinu, vztahy, vzdělání, současnou či minulou činnost - jednoduchými výrazy popíše osoby, místa, věci - formuluje nekomplikované otázky	<i>Jádrové učivo:</i> Morfologie - opakování dativu a akuzativu (slovesa se dvěma předměty) - konjunktiv préterita modálních sloves jako výraz zdvořilosti - tázací slova <i>welch-</i> a <i>was für ein</i> - neurčitá zájmena Syntax - slovesa se dvěma předměty, slovosled - souřadné spojení vět pomocí <i>deshalb, trotzdem</i> - vedlejší věty s <i>als</i> a <i>wenn</i> - vztažné věty v nominativu, dativu a akuzativu - přací věty - slovesa s předložkovou vazbou - zájmenná příslovce typu <i>wozu, dafür</i> - účelové věty s <i>damit</i> a <i>um-zu</i> Komunikace, slovní zásoba: - sport a pohyb - vyjadřování souhlasu, odmítnutí, domlouvání - bydlení, různé druhy, soužití se sousedy - život ve městě a na venkově - zábava, kultura - běh života, události v životě, - kultura, svátky, tradice - kulturní odlišnosti - svět práce <i>Rozšiřující učivo:</i> Morfologie - konjunktiv préterita - opis podmínky s <i>würde</i> - různé vazby s infinitivem s <i>zu</i> - préteritum	PT OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace VMEGS Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí PV ČJL - Tvarosloví a skladba
Psaní	- napiše záznamy o bezprostředně nutných a běžných věcech - o sobě, své rodině, činnostech napíše jednoduchými větami souvislý text - popíše události, osobní zkušenosti - napiše osobní zprávu, v níž za něco poděkuje či se omluví		
Poslech	- rozumí vyjádřením o rodině, o své osobě, věcech, které se týkají jeho osoby - porozumí všeobecně tématům rozhovoru, pokud se hovoří pomalu a srozumitelně - rozumí popisu cesty		

Čtení	▪ odposlechné důležité údaje z hlášení, ze záznamníku ap. ▪ rozumí textům o známých tématech ▪ rozumí jim, pokud obsahují známou slovní zásobu, příp. internacionalismy ▪ vybere z písemných materiálů požadované informace ▪ rozumí osobní korespondenci	▪ vyjadřování budoucnosti, Futur I ▪ pasivum v přítomnosti a minulosti ▪ pasivum s modálními slovesy Syntax ▪ podmínkové souvětí (podmínka přítomná) ▪ zápor už ne (nicht mehr...) ▪ veškeré vztažné věty Komunikace, slovní zásoba ▪ mezilidské vztahy (sousedské a jiné) ▪ zvířata, příroda ▪ umění	
-------	---	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: německý jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	▪ spojuje jednoduchým způsobem fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle ▪ stručně odůvodní a vysvětlí své názory a plány ▪ vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce	<i>Jádrové učivo:</i> Morfologie ▪ pasivum v přítomnosti a minulosti ▪ pasivum s modálními slovesy ▪ zdvojnásobení ▪ genitiv ▪ minulost pravidelných i nepravidelných sloves ▪ rozdíl užití perfekta a minulosti ▪ předložky vyjadřující čas ▪ slabé skloňování ▪ kompletní skloňování podstatných a přídavných jmen včetně výjimek ▪ budoucí čas Futur I ▪ různé způsoby vyjadřování budoucnosti Syntax ▪ Infinitiv s zu ▪ věty se slovesem lassen ▪ vedlejší věty s obwohl a weil ▪ předložky s genitivem ▪ darum, deshalb, deswegen, so dass ▪ rozšíření slovesných vazeb a užití zájmených příslovcí ▪ podmínkové věty (podmínka přítomná) ▪ všechny typy vztažných vět ▪ komparativ a superlativ v přívlastku Komunikace, slovní zásoba: ▪ cestování ▪ každodenní příhody, problémy ▪ nová média ▪ život v moderním světě ▪ klíčové okamžiky v životě, změny ▪ svět práce ▪ životní prostředí ▪ téma budoucnosti ▪ život ve městě <i>Rozšiřující učivo:</i> Morfologie	PT OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace VMEGS Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí MV Média a mediální produkce EV Člověk a životní prostředí PV ČJL - Tvarosloví a skladba
Psaní	▪ napíše jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají ▪ napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy		
Poslech	▪ rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. ▪ rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu		
Čtení	▪ rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci ▪ rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobní korespondenci		

		▪ konjunktiv plusquamperfekta (podmínka minulé) ▪ Partizip I X Partizip II ▪ směrová příslovce typu hinauf, herunter... Syntax ▪ další vazby s infinitivem s zu, ohne zu, statt zu, zkracování vět s dass ▪ pasivum v přítomnu a minulosti ▪ pasivum s modálním slovesem ▪ přehled vedlejších vět ▪ vyjadřování příčiny a následku ▪ vyjadřování přípustky ▪ další časové věty ▪ podmínka minulé ▪ Partizip I a II v přívlastku Komunikace, slovní zásoba ▪ dějiny Německa po roce 1945 ▪ Bewerbung	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: německý jazyk Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	▪ spojuje fráze, aby popsal(a) události a své zážitky, sny, naděje a cíle ▪ odůvodní a vysvětlí své názory a plány ▪ vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce	<i>Jádrové učivo:</i> Morfologie ▪ předminulý čas ▪ opakování veškerého časování ▪ opakování zvrtných sloves ▪ opakování veškerého skloňování ▪ zájmeno einander ▪ opakování pasiva ▪ samostatná zájmena eins, keins... ▪ zpodstatnělá přídavná jména	PT OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace VMEGS Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí MV Média a mediální produkce EV Člověk a životní prostředí PV ČJL - Tvarosloví a skladba
Psaní	▪ napíše souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají ▪ napíše osobní zprávu popisující zážitky a dojmy	Syntax ▪ časové věty s nachdem ▪ časové věty komplexně ▪ dvojité spojky entweder – oder, je – desto atd. ▪ Partizip I a II v přívlastku ▪ použití brauchen	
Poslech	▪ rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. ▪ rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně	Komunikace, slovní zásoba: ▪ mezilidské vztahy ▪ zdraví ▪ umění ▪ společnost, společenské problémy ▪ Evropa a EU ▪ národy světa ▪ život v moderním světě ▪ peníze, finance, hospodářství	
Čtení	▪ rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci ▪ rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobní korespondenci	<i>Rozšiřující učivo:</i> Syntax ▪ nepřímá řeč Komunikace a slovní zásoba ▪ slavní lidé z DACH ▪ migrace, multikulturalita ▪ příprava na mezinárodní zkoušky ÖSD	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.6 Ruský jazyk

7.1.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět „ruský jazyk“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ z RVP ZV.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 3 hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku nižšího gymnázia.

Vzdělávací obsah se zaměřuje na seznámení se slovní zásobou, větnou stavbou a základními gramatickými jevy, jejich nácvikem a praktickým uplatněním v mluvené i psané komunikaci. Součástí je i postupné seznamování s realitami rusky mluvících zemí.

Předpokládá se nulová vstupní jazyková úroveň, výstupní úroveň je přibližně A1.

Ve vyučování se využívá všech forem a metod práce tak, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí. To zahrnuje výklad, poslech a čtení s porozuměním, skupinovou práci, rozhovory, prezentace, vyhledávání na internetu, využití přiměřených internetových zdrojů (výuková videa, písňe), hry, soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu RJ jsou využívány výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí se efektivně učit cizímu jazyku, plánuje si svou činnost, pracuje soustavně
- uvědomuje si nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku
- pracuje s autentickými cizojazyčnými internetovými i tištěnými zdroji
- kriticky hodnotí svůj učební pokrok a učí se ze svých chyb

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- samostatně uvažuje o problému a efektivně jej řeší
- na řešení spolupracuje s ostatními
- kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- orientuje se v komunikativních situacích každodenního života
- efektivně využívá v jazykové komunikaci digitální technologie
- vytváří vlastní mluvené i psané komunikáty v cizím jazyce a dosahuje jimi svého komunikačního cíle
- orientuje se v autentických cizojazyčných textech (čtení a poslech) bez detailní znalosti všech užitých slov a konstrukcí
- je dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích v i interakci s ostatními
- využívá slovníky v tištěné i elektronické podobě, orientuje se v plánech a mapách

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel práce a jejich dodržování
- dodržuje pravidla slušného chování a komunikační etikety
- přispívá k udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- oceňuje naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímá pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy ruské a české kultury
- respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí z naší i cizí kultury
- chápe ekologické souvislosti života společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost
- pracuje zodpovědně a soustavně
- snaží se o dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka a tím zvyšuje svou konkurenceschopnost na trhu práce

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a zpracovává informace z digitálních zdrojů a posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace
- vytváří vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video, audionahrávky atd.)
- užívá vybrané aplikace určené ke studiu cizího jazyka (online slovníky, výukové aplikace a online cvičení, výuková videa)
- pracuje s ruskou klávesnicí

7.1.6.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: ruský jazyk Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	▪ zapojuje se do jednoduchých rozhovorů ▪ sděluje základní informace o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, školy, rodiny, místa bydliště a volného času	Jádrové učivo: fonetika, pravopis ▪ typické zvukové rysy ruského jazyka ▪ samohlásky, souhlásky ▪ pohyblivý přízvuk ▪ vázání slov, intonace ▪ porovnání zvukové a písemné podoby jazyka ▪ písemné vyjádření hlásek morfologie ▪ 1. pád pod. jmen v oslovení ▪ podstatná jména po číslovkách ▪ osobní a přivlastňovací zájmena ▪ číslovky 1 – 100 ▪ minulý čas ▪ přítomný čas - I. časování ▪ předložkové vazby odlišné od češtiny (я играю на, в) syntax ▪ věty typu Кто это? Это моя мама. у меня есть я люблю Папа – врач. Папа работает врачом. slovní zásoba a komunikace ▪ základní konverzační fráze ▪ údaje o osobě ▪ domlouvání schůzky ▪ členové rodiny ▪ povolání ▪ zájmy ▪ zvířata ▪ dny ▪ škola ▪ co se mi líbí a nelíbí ▪ cestování, prázdniny Rozvíjející učivo: ▪ tradiční svátky ▪ reálie Ruska	PT OSV – OR PT OSV – SR PT VMEGS MKV EV MV – RČ PV ČJL – rozdělení slovanských jazyků ČJL – tvarosloví, skladba
Psaní	▪ vyplňuje základní údaje o své osobě ve formuláři ▪ píše jednoduché texty o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
Poslech	▪ rozumí jednoduchým otázkám a pokynům ▪ rozumí pomalu pronášené řeči týkající se osvojovaných témat ▪ rozumí základním informacím ▪ v poslechových textech v rámci každodenních témat		
Čtení	▪ rozumí jednoduchým nápisům a pokynům ▪ rozumí jednoduchým větám a krátkým textům vztahujícím se k osvojovaným tématům		

Předmět: ruský jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mluvení	▪ zapojuje se do jednoduchých rozhovorů ▪ sděluje základní informace o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho osoby, školy, rodiny, místa bydliště a volného času	Jádrové učivo: Fonetika, pravopis ▪ upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků ▪ intonace souvětí morfologie	PT OSV – OR
Psaní	▪ vyplňuje základní údaje o své osobě ve formuláři ▪ píše jednoduché texty o své osobě, své rodině, škole, místě bydliště, volném čase ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ skloňování pod. jmen (jed. č. m. a ž. rodu) ▪ skloňování zájmen ▪ číslovky 100 – 1000, řadové číslovky ▪ vyjádření vykání ▪ přítomný čas - II. časování ▪ časování sloves идти, ехать, есть, пить ▪ příslovce ▪ předložkové vazby odlišné od češtiny (похож на, надеть что, одеться как, болеть чем)	PT OSV - SR
Poslech	▪ rozumí jednoduchým otázkám a pokynům ▪ rozumí pomalu pronášené řeči týkající se osvojovaných témat ▪ rozumí základním informacím v poslechových textech v rámci každodenních témat	syntax ▪ věty typu ▪ Какой час? ▪ Ему нужно/надо. ▪ Как пройти? slovní zásoba a komunikace ▪ měsíce, roční období ▪ časové údaje ▪ bydlení ▪ dopravní prostředky ▪ popis cesty ▪ jídlo a pití ▪ nakupování ▪ oblečení ▪ u lékaře	PT VMEGS MKV EV MV – RČ
Čtení	▪ rozumí jednoduchým nápisům a pokynům ▪ rozumí jednoduchým větám a krátkým textům vztahujícím se k osvojovaným tématům	Rozvíjející učivo: ▪ tradiční svátky ▪ realie Ruska	PV ČJL – tvarosloví, skladba

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.6.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „ruský jazyk“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Další cizí jazyk“ vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ z RVP G.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 3 hodiny týdně v pátém, šestém a sedmém ročníku, 4 hodiny týdně v osmém ročníku gymnázia.

Vzdělávací obsah se zaměřuje na seznámení se slovní zásobou, větnou stavbou a základními gramatickými jevy, jejich nácvikem a praktickým uplatněním v mluvené i psané komunikaci. Součástí je i postupné seznamování s realitami ruský mluvících zemí.

Předpokládá se vstupní jazyková úroveň přibližně A1, výstupní úroveň je B1.

Ve vyučování se využívá všech forem a metod práce tak, aby žáci dosáhli požadovaných kompetencí. To zahrnuje výklad, poslech a čtení s porozuměním, skupinovou práci, rozhovory, prezentace, vyhledávání na internetu, využití přiměřených internetových zdrojů (výuková videa, písničky, hry, soutěže).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- efektivně se učit cizímu jazyku, plánovat si svou činnost, pracovat soustavně
- uvědomovat si nutnost celoživotního učení se cizímu jazyku
- pracovat s autentickými cizojazyčnými internetovými i tištěnými zdroji
- kriticky hodnotit svůj učební pokrok a učit se ze svých chyb

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- samostatně uvažovat o problému a efektivně jej řešit
- spolupracovat s ostatními na řešení
- kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé
- kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- orientovat se v komunikativních situacích každodenního života
- efektivně využívat v jazykové komunikaci digitální technologie
- vytvářet vlastní mluvené i psané komunikáty v cizím jazyce a dosahovat jimi svého komunikačního cíle
- orientovat se v autentických cizojazyčných textech (čtení a poslech) bez detailní znalosti všech užitých slov a konstrukcí
- být dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích v i interakci s ostatními
- využívat slovníky v tištěné i elektronické podobě, orientovat se v plánech a mapách

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- spolupracovat s ostatními
- podílet se na vytváření pravidel práce a jejich dodržování
- dodržovat pravidla slušného chování a komunikační etikety
- přispívat k udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímat pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy ruské a české kultury
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí z naší i cizí kultury
- chápat ekologické souvislosti života společnosti

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost
- pracovat zodpovědně a soustavně
- snažit se o dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka a tím zvyšovat svou konkurenceschopnost na trhu práce

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyhledávat a zpracovávat informace z digitálních zdrojů a posuzovat důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- zpracovávat, ukládat, zálohovat a sdílet získané informace
- vytvářet vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video, audionahrávky atd.)
- užívat vybrané aplikace určené ke studiu cizího jazyka (online slovníky, výukové aplikace a online cvičení, výuková videa)
- pracovat s ruskou klávesnicí

7.1.6.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: ruský jazyk Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti	- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vyjádří své pocity a rozpozná pocity a přání ostatních mluvčích - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Jádrové učivo: fonetika - upevňování výslovnosti, intonace gramatika - skloňování pod. jmen (j. a mn. číslo) - skloňování přídavných jmen - časování sloves, podmiňovací způsob - řadové číslovky - podmínkové věty	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví
Produktivní řečové dovednosti	- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	slovní zásoba a komunikace - popis a charakter člověka - zdraví - Moskva, Petrohrad - zákaz, pokyn, omluva, libost, nelibost, zájem, nezájem - vzkaz, blahopřání, osobní dopis, program - reprodukce textu, informace z médií reálie - významné osobnosti - kultury, umění a sportu, ukázky významných literárních děl Rozvíjející učivo: - Praha, Olomouc - mediální projekty - tradiční svátky	
Interaktivní řečové dovednosti	- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých,		

	vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích		
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: ruský jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti	- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vyjádří své pocity a rozpozná pocity a přání ostatních mluvčích - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Jádrové učivo: fonetika - upevňování výslovnosti, intonace gramatika - skloňování podstatných jmen - skloňování přídavných jmen - stupňování přídavných jmen - tázací, vztažná a neurčitá zájmena - letopočet - časování dalších sloves - tvoření příslovčí	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví
Produktivní řečové dovednosti	- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	slovní zásoba a komunikace - cestování - doprava - hotel - restaurace - vyjádření nutnosti, možnosti, podmínky - pokyny, příkazy, prosba, radost - zklamání, překvapení, sympatie, strach - formální dopis, žádost, popis, recept, informace z médií	
Interaktivní řečové dovednosti	vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	reálie - významné osobnosti kultury, umění a sportu, některé známé osobnosti - ukázky významných literárních děl	

	▪ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Rozvíjející učivo: ▪ mediální projekty ▪ tradiční svátky	
--	---	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: ruský jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti	- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vyjádří své pocity a rozpozná pocity a přání ostatních mluvčích - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Jádrové učivo: fonetika - upevňování výslovnosti, intonace gramatika - skloňování podstatných jmen - rozkazovací způsob - slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny - další spojky - upevňování gramatiky slovní zásoba a komunikace - příroda - ekologie - rodinné vztahy - péče o zdraví - internet - film - pokyny, příkazy, vděčnost, obavy, strach, lítost - příběh, informace z médií reálie - geografické zařazení a stručný popis Ruska - významné události z historie - významné osobnosti kultury, umění a sportu - ukázky významných literárních děl	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba
Produktivní řečové dovednosti	- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		
Interaktivní řečové dovednosti	vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Rozvíjející učivo: - mediální projekty - tradiční svátky	

	▪ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích		
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: ruský jazyk Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti	- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vyjádří své pocity a rozpozná pocity a přání ostatních mluvčích - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Jádrové učivo: fonetika - upevňování výslovnosti, intonace gramatika - zvláštnosti skloňování některých podstatných jmen, přídavných jmen a zájmen - stupňování příslovcí - slovesný vid, slovesné a předložkové vazby odlišné od češtiny - upevňování gramatiky - komunikační frazeologie (úvodní a závěrečné fráze při prezentaci...) slovní zásoba a komunikace - pracovní komunikace - mezinárodní kontakty firem - studium jazyků - vyjádření potřeby, nutnosti, nezbytnosti - pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odpuštění - životopis, srovnání, úvaha, diskuse - média reálie - významné události z historie - významné osobnosti kultury, umění a sportu	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEGS Žijeme v Evropě MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENV Člověk a životní prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – Zvuková stránka jazyka, tvarosloví, skladba
Produktivní řečové dovednosti	- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		
Interaktivní řečové dovednosti	vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života		

	▪ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů ▪ s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků ▪ zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	▪ ukázky významných literárních děl Rozvíjející učivo: ▪ přechodníky ▪ mediální projekty ▪ tradiční svátky	
--	---	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.7 Španělský jazyk

7.1.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu - nižší gymnázium

Vyučovací předmět španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* v RVP ZV.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Španělska a Latinské Ameriky, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat jako *Objevujeme Evropu a svět*, *Interkulturalita*, *Člověk a životní prostředí* či *Multikulturalita*.

Španělský jazyk je na osmiletém oboru vzdělání vyučován od třetího do osmého ročníku v rámci předmětu „další cizí jazyk“.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s hispánskou kulturou (zejm. pod patronací *Embajada Española de Praga*, *Instituto Cervantes* nebo *Katedry Romanistiky FF UP*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

- osvojování cizího jazyka vede žáky k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- žák komunikuje na požadované úrovni
- cizí jazyk se žákovi stává iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- žáci jsou schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

- žák řeší příklady vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problému
- zadávání nových úkolů a problémů, u kterých žáci aplikují osvědčené postupy řešení
- žáci rozebírají problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následuje vyhodnocení správnosti výsledku

Kompetence komunikativní

- žák vypracovává koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentuje ostatním spolužákům, samostatně vyhledává potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze španělsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- žák se projevuje v písemných projevech (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- žák je zapojen do práce s poslechovými (čtecími) texty a jejich reprodukce pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

- žák tvoří rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- žák komunikuje s partnerem, ve skupině

Kompetence občanské

- řešení problematiky zájmové činnosti žáka
- žák je veden k vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu

Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zodpovědného přístupu k zadaným úkolům, motivace k úplnému dokončení práce
- žák pracuje se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- žák je veden k vytváření zájmu o literaturu

- žák je motivován k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

- žák si osvojuje získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací digitálního obsahu
- žák je veden využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- žák je veden k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, vlivu na její degeneraci, kritické hodnocení, přínosu i rizik jejich využívání

7.1.7.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: španělský jazyk Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, povídá ve španělštině o sobě (bydliště, škola, záliby atd.)	Jádrové učivo: Fonetika - fonetická abeceda, výslovnost (vzorová slova), přízvuk Pravopis - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka - psaní řadových číslovek, psaní otazníků a vykřičníků Mluvnice - rod podstatných a přídavných jmen, časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přít. čase (HACER, PODER, SER, ESTAR, SABER, DAR, VENIR, QUERER atd.) - osobní a přivlastňovací zájmena, předložky, zápor - množné číslo podst. a příd. jmen - určité a neurčité členy - určité a neurčité členy, předložkové vazby (encima de, debajo de...), slovesa HAY/ESTAR Slovní zásoba a témata - státy a národnosti, popis postavy, číslovky základní a	PT OSV – OR
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí)		PT OSV – SR
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád		PT VMEGS MKV EV MV – RČ
Interaktivní dovednosti	zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd.		PV ČJL – tvarosloví, skladba

		řadové (do 10), popis postavy, sloveso FOLLAR Reálie ▪ současné Španělsko: dopravní prostředky a cestování po Španělsku Komunikativní situace ▪ pozdravy a představování (formální a neformální) ▪ žádost o osobní údaje a telefonní čísla ▪ umístění předmětu ▪ dotaz na množství ▪ prosba a poděkování Rozvíjející učivo: ▪ rozkazovací způsob pravidelných sloves, sloveso GUSTAR ▪ vybrané architektonické památky, čtvrtě velkých měst, Madrid, španělská a latinoamerická kuchyně ▪ profese, instituce, obchody a zařízení, dopravní prostředky, navigace po městě, jídlo a pití, v restauraci, v baru, chutě a záliby	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: španělský jazyk Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí krátkému rozhovoru pomalu a pečlivě vyslovenému, ve kterém postavy mluví o sobě, o tom, co dělají a co se jim líbí	Jádrové učivo: Fonetika - prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, pravidlo zachování přízvuku při spojení slovesného tvaru se zájmeny Pravopis - problematika "b" a "v", "r" a "rr", "c, qu, k" atd. (rozšíření a příklady) Mluvnice - nepravidelná slovesa a slovesa se změnou kmenové samohlásky (VOLVER, SALIR, JUGAR) - nahrazení přímého a nepřímého předmětu zájmeny, TENER QUE+infinitiv, ESTAR+gerundio, IR A+infinitivo - Pretérito Perfecto (pravidelná i nepravidelná příčestí) Slovní zásoba a témata - ve městě (metro) - jídlo a pití: v restauraci, v baru - chutě a záliby - popis charakteru, rodina - nákup potravin	PT OSV – OR
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text (tj. i ten, kterému nerozumí), s porozuměním přečte texty týkající se učiva (viz Slovní zásoba a témata)		PT OSV – SR
Interaktivní dovednosti	zeptá se na základní informace: kde to je, proč to děláš, kam jdeš, co to máš, kolik je hodin, kolik to stojí atd. a sám na podobné otázky jednoduše zareaguje, ohodnotí běžné situace, omluví se		PT VMEGS MKV EV MV – RČ
Ústní, písemný projev	popíše sebe či jinou osobu, co má, co dělá, kde bydlí, co má rád		PV ČJL – tvarosloví, skladba

		▪ aktivity pro volný čas ▪ měsíce ▪ typické výrazy telefonního hovoru ▪ počasí a jeho předpověď Reálie ▪ lidové svátky ve Španělsku a v LA, památky Andalusie, Ciudad de México a jiná hispánská velkoměsta Komunikativní situace ▪ vysvětlit cestu, hodinu, místo ▪ objednat si v restauraci, odmítnout, zaplatit Rozvíjející učivo: ▪ Pretérito Indefinido - pravidelná slovesa ▪ neurčitá a záporná zájmena ▪ komparativy, neosobní slovesa (LLOVER, NEVAR, DOLER) ▪ zvyky a tradice, dovolená a prázdniny, ▪ oblečení: barvy, vzory, materiál, množství a míry ▪ zeptat se na názor, trvat na něčem, vyjádřit povinnost, nesouhlas	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.1.7.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět španělský jazyk je jedním z nabízených předmětů v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Výuka navazuje na studium základů jazyka ve třetím a čtvrtém ročníku nižšího gymnázia a předpokládaná výstupní úroveň je B1+ či B2.

Cílem tohoto předmětu je dosáhnout schopnosti s lehkostí se vypořádat s písemným projevem při vyřizování běžných záležitostí, zejména však intenzivně rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka aktivní formou. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace z denního života.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií Španělska a Latinské Ameriky, a to různou formou (od práce s texty až po návštěvy výstav či besed s význačnými osobnostmi). V této souvislosti jsou do předmětu též vkomponovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

Španělský jazyk je na vyšším osmiletém gymnáziu vyučován ve všech ročnících, v prvním a druhém a třetím je hodinová dotace 3 vyučovací hodiny týdně, ve čtvrtém 4.

Výuka probíhá ve skupinách s využitím kmenových tříd, jazykových učeben i multimediální učebny. Studenti mají k dispozici dobře vybavenou knihovnu.

Výuka předmětu je zpestřena zapojením žáků do nejrůznějších akcí spojených s hispánskou kulturou (zejm. pod patronací Embajada Española de Praga, Instituto Cervantes nebo Katedry Romanistiky FF UP).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení:

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojováním cizího jazyka napomáhat k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu
- komunikovat na požadované úrovni
- aby se cizí jazyk stal iniciátorem poznávacích strategií při výuce
- být schopni samostatně vyhledávat informace

Kompetence k řešení problému:

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit příklady vycházející z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- aplikovat osvědčené postupy při řešení nových úkolů a problémů
- rozebírat problém volbou správného postupu k vyřešení problému, následně vyhodnotit správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vypracovávat koláže na dané téma (např. moje oblíbená skupina, zpěvák atd.), které potom pomocí jednoduchých vět a struktur prezentují ostatním spolužákům, samostatně vyhledávat potřebné informace v tisku (v nižších ročnících z českých, postupně ze francouzsky psaných časopisů pro děti), na internetu atd.
- rozvíjet písemný projev (dopis, vzkaz, vyprávění) sdělování informací, svých zážitků, názorů
- zapojovat se do práce s poslechovými (čtecími) texty a reprodukovat je pro ostatní

Kompetence sociální a personální:

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tvořit rozhovory v párech i ve skupinách, simulace situací (obchod, nádraží, restauraci, úřad apod.)
- komunikovat s partnerem, ve skupině
- procvičovat různé organizační formy práce
- rozvíjet svou sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- řešit problematiku zájmové činnosti žáka
- vytváření úcty k našim i cizím tradicím, ke kulturnímu a historickému odkazu
- učit se oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- orientovat se ve společenských procesech cizojazyčných zemí a uvědomit si jejich vliv na naši zemi

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si zodpovědný přístup k zadaným úkolům, motivovat je k úplnému dokončení práce
- pracovat se slovníkem, cizojazyčnou literaturou, internetem
- podněcovat zájem o literaturu
- být motivováni k dosažení co nejvyšší úrovně znalosti jazyka

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu španělský jazyk využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si získávání, ověřování, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- využívat digitální technologie za účelem usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, vliv na její degeneraci, kriticky hodnotit, přínos i rizika jejich využívání

7.1.7.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: španělský jazyk Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí vyprávění v minulosti, popisu osoby, instrukcím, vyjádření názoru a souhlasu či nesouhlasu	Základní učivo: - Fonetika - intonace zejména tázacích vět, přízvuk - Mluvnice - neosobní vyjádření (zájmeno se), Hay que, zájmena nepřímého předmětu, podmínkové věty - přehled minulých časů, slovesa leer, morir, nacer - srovnávací věty - průběhové časy - gerundium + vazby s gerundiem - budoucí čas, ser/estar, sloveso parecer - subjektivní přítomný, rozkaz kladný y záporný - podmínovací způsob - předminulý čas - Slovní zásoba a témata - sporty a sportovní zařízení, historické události, osobní údaje, dokumenty, vlastnosti, domácí práce, vaření, recepty, cestování, noviny - Reálie - španělština ve světě, Španělsko od smrti Franca, Hispánci v USA, architektonické památky v hisp. světě, Vánoce, cestování kdysi a teď - Komunikativní situace - vyprávět, spekulovat Rozšiřující učivo: - ptát se na konkrétní události, vysvětlit cestu + zeptat se na ni, dát na vědomí ostatním, co dělat nebo nedělat, jak to dělat ve vagónu atd.	PT: MEGS - Žijeme v Evropě PT: MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: MKV - Psychosociální aspekty interkulturality PT: MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT: ENV - Člověk a životní prostředí PT: MEV - Mediální produkty a jejich významy PV: (geografie)- výslovnost geografických jmen, reálie
Čtení	přečte se správnou výslovností jakýkoliv text a vytuší, o čem je řeč		
Ústní, písemný projev	- žák umí vyjádřit možnost, podmínku, vypráví v minulosti - v písemné formě se již orientuje v základním dělení minulých časů a v zákonitostech jejich použití, tj. popíše dílčí sekvence jedné události za použití prostých a průběhových časů		
Interaktivní dovednosti	- umí vyprávět, popsat příhodu, nehodu, život osobnosti - umí též vyjádřit náladu, dávat instrukce, zakazovat, přikazovat a vyjádřit pravděpodobnost a hypotézu		

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: španělský jazyk Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor	Základní učivo: - Mluvnice - nepřímá řeč - posuny časů - subjunktiv - nepravidelná slovesa - předbudoucí čas - cuando+ subjunktiv - espero que+ subjunktiv - absolutní superlativ - nepravidelné komparativy (mayor..) - subjunktiv předpřítomného času - subjunktiv minulého času nedokonavého - sloveso importar se subjunktivem, indicativem - podmínková souvětí (reálná, II) - Slovní zásoba a témata - záliby, zdraví, cestování, dopravní prostředky, profese, pracovní prostředí, oblečení, popis postavy, rekonstrukce bytu, bytové doplňky, způsob úhrady, osobní vztahy, výchovné etapy - Reálie - z argentinského tisku, životní styl, turisté, svět práce a ženy, svátky v Latinské Americe, bydlení, konzumní společnost Rozšiřující učivo: - Reálie - vzdělávací systém ve Španělsku - Komunikativní situace - ověřit pochybnost, někoho identifikovat, nakoupit, řešit problémy v práci	PT: MEGS - Žijeme v Evropě PT: MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT: MEV - Mediální produkty a jejich významy
Čtení	porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se zorientuje v širším kontextu		
Ústní, písemný projev	- převede výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost - slušně někomu něco dovolit či ne		
Interaktivní dovednosti	umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje, subjektivně vyjádří intenzitu děje		

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: španělský jazyk Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	- žák je schopen sledovat pořady v médiích na aktuální témata (telefonáty do redakce kulturního časopisu, pořad o nadváze, reportáž z tržiště, rozhovor s celebritou) - je schopen sledovat diskusní pořady (názory na mobilní telefony, debata o televizních programech). Rozumí vyprávění (vzpomínky na studia, životopis)	Základní učivo: - Mluvnické - querer + infinitiv - querer que + subjunktiv - pensar + infinitiv - acabar de + infinitiv - vedlejší věty - aunque + indikativ/subjunktiv - spojovací výrazy - souvětí - předminulý čas - kontrast minulých časů imperfecto (hablaba) x indefinido (hablé) - vyjadřování povinnosti - vazby sloves s předložkami - komparativ, superlativ - vztahné věty - použití slova como - frekvenční adverbia - infinitiv, minulý infinitiv - gerundium, minulé gerundium - časové věty - Slovní zásoba a témata - volný čas - divadelní představení - zdvořilostní vazby - spojovací výrazy - tvoření slov - jazyk televizních pořadů - životopisné údaje - zdraví - město - popis osobnosti - profese - život na univerzitě - Reálie - nákupní centra a tržiště - španělské televizní pořady - Pedro Almodóvar - Španělé v USA - každodenní život ve Španělsku a USA - univerzity ve Španělsku Rozvíjející učivo: - Reálie - vzdělávací systém ve Španělsku - Komunikativní situace - nabídnout pomoc - argumentovat,	PT: MEGS - Žijeme v Evropě PT: MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: MKV - Psychosociální aspekty interkulturality PT: MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT: ENV - Člověk a životní prostředí PT: MEV - Mediální produkty a jejich významy
Čtení	žák je schopen přečíst přehled kulturních událostí, úryvky z novin a časopisů na aktuální témata - (nákupní centra, mobilní telefony, televizní pořady, zdravý životní styl, hispanizace USA, jak uspět při pohovoru do zaměstnání) a kratší úryvky literárních děl		
Ústní, písemný projev	- žák umí plánovat víkend, přesně popsat události v minulosti, poskytnout životopisné údaje, popisovat město a život ve městě a na univerzitě, popsat povahové rysy člověka - je schopen nabídnout pomoc. Umí vyjádřit vlastní názor a opravit chybnou informaci. Je schopen pronést projev, ve kterém prokáže svou schopnost argumentovat - je schopen tento projev strukturovat za použití souvětí a vhodně zvolených spojovacích výrazů. Je schopen napsat písemnou žádost		
Interaktivní dovednosti	- žák je schopen aktivně se zapojit do diskuse, ovládá schopnost argumentace a protiargumentace - je schopen použít zdvořilostní vazby, umí vyjádřit pochybnosti - je schopen specifikovat povinnosti, dát radu a instrukci. Je schopen nakupovat na tržišti		

		protiargumentovat - plánovat víkend - aktivní účast v diskusi - zdvořilostní vazby - vyjádření pochyb - vyjádření povinnosti - dát radu, instrukci	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: španělský jazyk Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poslech	žák porozumí rozhovoru, ve kterém osoby vyjadřují přání, doporučení, obavy, smutek, překvapení a názor	Základní učivo: - Mluvnické - querer + infinitiv - querer que + subjunktiv - pensar + infinitiv - acabar de + infinitiv - vedlejší věty - aunque + indikativ/subjunktiv - spojovací výrazy - souvětí - předminulý čas - kontrast minulých časů imperfecto (hablaba) x indefinido (hablé) - vyjadřování povinnosti - vazby sloves s předložkami - komparativ, superlativ - vztažné věty - použití slova como - frekvenční adverbia - infinitiv, minulý infinitiv - gerundium, minulé gerundium - časové věty - Slovní zásoba a témata - volný čas - divadelní představení - zdvořilostní vazby - spojovací výrazy - tvoření slov - jazyk televizních pořadů - životopisné údaje - zdraví - město - popis osobnosti - profese - život na univerzitě Reálie - nákupní centra a tržiště - španělské televizní pořady - Polla Records - Španěle v USA - každodenní život ve Španělsku a USA - zooparky ve Španělsku Rozvíjející učivo: - Reálie - politický systém ve Španělsku - Komunikativní situace - nabídnout pomoc - argumentovat, plánovat víkend - aktivní účast v diskusích -	PT: MEGS - Žijeme v Evropě PT: MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě PT: MKV - Psychosociální aspekty interkulturality PT: MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT: ENV - Člověk a životní prostředí PT: MEV - Mediální produkty a jejich významy
Čtení	porozumí dobře středně náročnému textu, u odborných textů se orientuje v širším kontextu		
Ústní, písemný projev	převede výpověď z přímé do nepřímé řeči, umí požádat o pomoc, umí porovnávat, ocenit zkušenost či zážitek, vyjádří pochybnost, dokáže slušně někomu něco dovolit či ne, poradí		
Interaktivní dovednosti	umí bránit svůj názor, přesvědčí, argumentuje, subjektivně vyjádří intenzitu děje		

		zdvořilostní vazby - vyjádření pochyb - vyjádření povinnosti - dát radu, instrukci	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.2 Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

7.2.1 Matematika

7.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Předmět náleží do vzdělávací oblasti matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících nižšího gymnázia, v učebním plánu je uvedena hodinová dotace. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, tím umožňuje získávat matematickou gramotnost a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Předmět klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům. Učivo navazuje na vzdělávací obsah prvního stupně ZŠ.

Matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení žáka a posiluje jeho logické uvažování. Žáci si osvojují schopnost pracovat s informacemi, schopnosti správně a přesně formulovat, argumentovat a používat odpovídající terminologii.

Výuka matematiky reflektuje aktuální stav výpočetní techniky. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software).

V matematice si žáci osvojují využití matematických dovedností pro řešení úloh ze světa financí týkajících se správy svého či rodinného rozpočtu, finančních aktiv i finančních pasiv.

Do obsahu výuky matematiky jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (viz kapitola 5.7).

Každé čtvrtletí se píše předem oznámená celohodinová čtvrtletní písemná práce. Učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány různými výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které vedou k těmto cílům:

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- pracuje ve skupinách, umí vést rozhovor, pracuje samostatně, účastní se řízené diskuse o problému
- řeší problémové úlohy, k řešení užívá různé metody, řešení komentuje, slovně doprovází a provádí sebehodnocení
- nalézá případné chyby v postupu a stanovuje správná řešení
- klade zvýšený důraz na grafickou úpravu svých prací a sešitů
- chápe, že aktivní účast ve vyučování je nezbytnou součástí efektivního učení

Kompetence k řešení problému

Na konci základního vzdělávání žák:

- postupuje při probírání nového učiva induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- samostatně formuluje poznatky,
- řeší přiměřeně obtížné úlohy s důkladnou matematickou analýzou problému
- zvládá projektovou činnost, skupinovou práci
- umí odhadnout výsledek, provádí přesné výpočty, vyhodnocuje správnost výsledků a provádí jejich zpětnou kontrolu
- uvažuje o různých způsobech řešení
- svá řešení umí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za tato svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- při zadávání a řešení příkladů přesně formuluje problém
- důsledně užívá matematickou terminologii a symboliku
- dbá na úplné porozumění slovním úlohám
- výsledky úloh správně interpretuje

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- chápe význam týmové, skupinové práce
- toleruje jiné názory a postupy při řešení úloh
- aktivně diskutuje s vyučujícím, v malé skupině, ale připojí se i k debatě celé třídy
- spolupracuje se spolužáky při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska při řešení problému

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- si je vědom souladu vyučovacích metod s občanskými kompetencemi, zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- důsledně plní zadané úkoly a chápe, že z jejich případného neplnění budou vyvozovány adekvátní důsledky v souladu se školním řádem
- provádí sebehodnocení jako součást hodnocení výsledků své práce
- chápe nutnost domácí přípravy na vyučování a v přípravě využívá znalosti i z jiných vzdělávacích oborů

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, pomůcky a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové studijní podmínky
- využívá své znalosti a zkušenosti získané v matematice v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá digitální zařízení, aplikace a služby, rozpoznává situace, kdy mu digitální technologie usnadní řešení algoritmických úloh a pomůžou s rutinními výpočty
- využívá k modelování geometrických útvarů a těles dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů, podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti
- rozvíjí své digitální kompetence v situacích, ve kterých mu využití digitálních technologií umožní efektivně řešit matematické problémy
- využívá digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i učitelů

7.2.1.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: matematika			
Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přirozená čísla	- sčítá, odčítá, násobí a dělí v oboru přirozených čísel - chápe rovnici jako rovnost - řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku	Jádrové učivo: - přirozená čísla - operace s přirozenými čísly - komutativní, asociativní a distributivní zákon - násobek, dělitel - jednoduché rovnice v množině přirozených čísel	
Dělitelnost přirozených čísel	- používá kritéria dělitelnosti - rozlišuje prvočísla a čísla složená, rozkládá čísla na prvočinitele - určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel - řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele, modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Jádrové učivo: - násobek, dělitel - kritéria dělitelnosti - prvočísla a čísla složená - rozklad čísla na součin prvočinitelů, soudělná a nesoudělná čísla - dělitel, největší společný dělitel, násobek, nejmenší společný násobek čísel	
Množiny	- vyjádří množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností a graficky - provádí množinové operace sjednocení a průnik - vyjádří podmnožiny dané množiny	Jádrové učivo: - prvek, množina, prázdná množina - způsoby vyjádření množiny - podmnožina - průnik množin - sjednocení množin	
Celá čísla	- provádí operace v oboru celých čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zobrazí celá čísla na číselné ose	Jádrové učivo: - celá čísla, kladná čísla, nula, záporná čísla, navzájem opačná čísla - operace s celými čísly, komutativní, asociativní a distributivní zákon v množině celých čísel - zaokrouhlování	PV F – měření teploty

		▪ porovnávání a uspořádání celých čísel ▪ číselná osa, absolutní hodnota	
Desetinná čísla	▪ provádí početní operace v množině desetinných čísel ▪ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ▪ zobrazí desetinná čísla na číselné ose	Jádrové učivo: ▪ desetinná čísla, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ▪ operace s desetinnými čísly ▪ porovnávání desetinných čísel ▪ jednoduché rovnice v množině desetinných čísel ▪ převádění jednotek délky hmotnosti a obsahu ▪ slovní úlohy	PV F – převody jednotek
Bod, přímka a její části	▪ pojmenuje, načrtne a sestrojí rovinné útvary ▪ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ▪ používá potřebnou matematickou symboliku (rovnoběžnost, kolmost, incidence, inkluze, průnik, sjednocení) ▪ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru	Jádrové učivo: ▪ bod, přímka, úsečka, osa úsečky, polopřímka ▪ vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžné, totožné, různoběžné), kolmost přímek ▪ množina bodů dané vlastnosti	
Úhel	▪ sestrojí úhel dané velikosti ▪ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ▪ provádí početně a graficky sčítání, odčítání úhlů, násobení a dělení úhlů přirozeným číslem	Jádrové učivo: ▪ pojem úhlu, velikost úhlu (stupeň, minuta, vteřina) ▪ měření úhlu, konstrukce úhlu dané velikosti ▪ třídění úhlů dle velikosti (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný) ▪ grafické operace s úhly, osa úhlu	PV Z – měření azimutu

		- početní operace s velikostmi úhlů - dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé)	
Shodná zobrazení	- rozpozná shodné útvary, rozlišuje přímo a nepřímo shodné útvary na praktických příkladech - určí osově a středově souměrný útvar - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti	Jádrové učivo: - shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost, samodružné body a přímky, osově souměrné útvary - středová souměrnost, samodružné body a přímky, středově souměrné útvary Rozvíjející učivo: - posunutí v rovině	PV VV – souměrnosti
Trojúhelníky	- pojmenovává, zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh souvisejících s trojúhelníkem - načrtne a sestrojí trojúhelník dle zadaných vlastností - klasifikuje trojúhelníky - diskutuje a obhájí různé způsoby řešení konstrukčních úloh - využívá potřebnou matematickou symboliku ke stručnému zápisu konstrukce - využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh - užívá věty o shodnosti trojúhelníků	Jádrové učivo: - trojúhelník a jeho vlastnosti, trojúhelníková nerovnost - vnitřní a vnější úhel trojúhelníku a vztahy mezi nimi - klasifikace trojúhelníků (ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý; různostranný, rovnoramenný a rovnostranný) - střední příčky - výšky a průsečík výšek - těžnice a těžiště - kružnice vepsaná a opsaná - konstrukce trojúhelníků - slovní úlohy - věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, Ssu)	

Čtyřúhelníky	▪ pojmenovává, zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh souvisejících se čtyřúhelníkem ▪ načrtne a sestrojí čtyřúhelník dle zadaných vlastností ▪ klasifikuje čtyřúhelníky ▪ diskutuje a obhájí různé způsoby řešení konstrukčních úloh ▪ využívá potřebnou matematickou symboliku ke stručnému zápisu konstrukce ▪ využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh	Jádrové učivo: ▪ čtyřúhelníky a jejich vlastnosti, úhlopříčky ▪ klasifikace čtyřúhelníků – lichoběžníky (včetně rovnoramenného a pravoúhlého lichoběžníku), rovnoběžníky (kosodélníky a kosočtverce), pravoúhelníky (obdélníky a čtverce) ▪ konstrukce čtyřúhelníků ▪ slovní úlohy Rozvíjející učivo: ▪ kružnice opsaná a vepsaná čtyřúhelníku	PV VV – geometrické obrazce
Obsahy a obvody trojúhelníků a čtyřúhelníků	▪ odhaduje a počítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Jádrové učivo: ▪ jednotky délky a obsahu a převody mezi nimi ▪ obsahy a obvody základních rovinných útvarů	
Krychle a kvádr	▪ určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti ▪ načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ▪ načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru	Jádrové učivo: ▪ krychle a kvádr ▪ obraz krychle a kvádru ▪ síť krychle a kvádru ▪ jednotky objemu a převody mezi nimi ▪ povrch a objem obou těles	PT EV PV F – převody jednotek

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rovnice	- chápe rovnici jako rovnost - řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku	Jádrové učivo: lineární rovnice typu $ax + b = cx + d$	
Zlomky	- ovládá strukturu probraných číselných množin - je schopen pracovat s pojmy racionální čísla, zlomek, základní tvar zlomku, smíšené číslo, převrácená hodnota čísla, periodické číslo - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - porovnává libovolná racionální čísla - provádí početní operace v oboru racionálních čísel (krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí, dělí a zjednodušuje složený zlomek) - užívá komutativní, asociativní a distributivní zákon ve výpočtech - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) - pravidla práce se zlomky aplikuje ve slovních úlohách, řeší slovní úlohy s fyzikální tematikou (hustota, rychlost, dráha, ...)	Jádrové učivo: - vztah množiny racionálních čísel s množinami přirozených a celých čísel - krácení a rozšiřování zlomků, zlomek v základním tvaru, smíšené číslo, periodické číslo, porovnávání zlomků - sčítání a odčítání zlomků - násobení a dělení zlomků, převrácené číslo - složené zlomky a jejich úprava na základní tvar - slovní úlohy se zlomky - jednoduché rovnice se zlomky	
Hranoly	- určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz hranolů - načrtne a sestrojí síť hranolů - klasifikuje hranoly - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů	Jádrové učivo: - hranoly - obraz hranolů ve volném rovnoběžném promítání - síť hranolů, modely hranolů - jednotky obsahu a objemu - povrch a objem hranolů	PV VV – geometrická tělesa
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	je schopen pracovat s pojmem poměr a postupný poměr, upravuje poměr a postupný poměr	Jádrové učivo: - poměr, postupný poměr - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině	PV F – souřadnice, grafy závislosti

	- užívá způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek-část poměrem - zakreslí bod zadaný souřadnicemi do pravoúhlé soustavy souřadnic - vyjádří funkční vztah přímé i nepřímé úměrnosti vzorcem (rovnicí), tabulkou a grafem - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - aplikuje znalost matematického aparátu trojčlenky do slovních úloh - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - při práci s měřítkem poznává mapu Evropy (světa), rozměry zeměkoule, vzdálenosti hlavních měst, vrcholů hor atd.	- úměra, přímá a nepřímá úměrnost - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - trojčlenka - slovní úlohy - měřítko mapy a plánu	fyzikálních veličin Z – měřítko mapy CH – chemické výpočty
Procenta	- pracuje s pojmem procento, promile, intuitivně rozlišuje procentovou část, základ, počet procent - užívá způsob kvantitativního vyjádření vztahu celek-část procentem - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) a na základní úrokování - řeší slovní úlohy týkající se problematiky obyvatelstva, složení atmosféry, škodlivin v atmosféře atd.	Jádrové učivo: - procento, procentová část, základ, počet procent - promile - základy finanční matematiky (jednoduché úrokování) - slovní úlohy - finance a provoz domácnosti (ekonomika domácnosti, spotřebiče v domácnosti, výdaje a příjmy)	PV VO – ekonomika rodiny CH – chemické výpočty IVO Člověk a svět práce
Mocniny a odmocniny	- mocninu chápe jako součin stejných činitelů - užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu - využívá znalost mocniny a odmocniny při řešení složitějších číselných výrazů	Jádrové učivo: - druhá, třetí mocnina a odmocnina - mocniny vyšších řádů - pravidla práce s mocninami	
Pythagorova věta	zná a rozlišuje pojmy přepona, odvěsna, řeší pravoúhlý trojúhelník a	Jádrové učivo:	PV

	jiné geometrické úlohy s využitím Pythagorovy věty řeší slovní úlohy	- pravoúhlý trojúhelník, Pythagorova věta - slovní úlohy	ČJL – odborné názvy
Kružnice, kruh, válec	- rozlišuje kružnici, kruh a jejich části - načrtne a sestrojí kružnici a kruh - zná pojem Thaletova věta, je schopen narýsovat Thaletovu kružnici - charakterizuje a třídí vzájemné polohy přímky a kružnice, dvou kružnic - sestrojí tečnu kružnice i s využitím Thaletovy věty - odhaduje a počítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu - určuje a charakterizuje válec jako prostorové těleso vzniklé rotací obdélníku kolem osy, analyzuje jeho vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz válce - načrtne a sestrojí síť válce - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	Jádrové učivo: - kruh a kružnice (poloměr, průměr, obvod a obsah kruhu) - části kružnice a kruhu - Thaletova kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice (vzdálenost bodu od přímky) - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obvod a obsah kruhu - rotační válec - obraz válce ve volném rovnoběžném promítání - síť válce - povrch a objem válce	PV VV – geometrická tělesa PT EV

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika			
Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná, výrazy	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny - efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů - umocňuje jednočleny - dvojčleny umocňuje pomocí vzorců pro druhou mocninu součtu a rozdílu - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy, určuje podmínky řešitelnosti	Jádrové učivo: - celistvý výraz a jeho hodnota, výrazy s proměnnými, mnohočleny - operace s celistvými výrazy (součet, rozdíl, součin, dělení mnohočlenu jednočlenem) - úpravy výrazů (umocňování výrazů apod.), rozklad mnohočlenů na součin - lomené výrazy a podmínky jejich definování - operace s lomenými výrazy (krácení, rozšiřování, sčítání, odčítání, násobení, dělení) Rozvíjecí učivo: - složený lomený výraz - dělení mnohočlenu dvojčlenem	
Rovnice	- rozliší rovnost a rovnici - řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku - formuluje, matematizuje a řeší jednoduchou reálnou situaci pomocí rovnice, chápe nutnost ověření správnosti řešení - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Jádrové učivo: - lineární rovnice s jednou neznámou a její řešení pomocí ekvivalentních úprav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy řešené pomocí rovnic - slovní úlohy o pohybu, o společné práci Rozvíjecí učivo: - rovnice s neznámou ve jmenovateli	PT MKV PV F – řešení rovnic, úlohy o pohybu a vyjádření neznámé ze vzorce CH – vyjádření neznámé ze vzorce

Geometrie v rovině, podobnost	▪ rozpozná podobné útvary v rovině, chápe rozdíl mezi pojmy shodný a podobný útvar ▪ čte a používá symbolické zápisy týkající se podobnosti ▪ sestrojí podobný obrazec ▪ rozhodne o vzájemné podobnosti trojúhelníků s použitím vět o podobnosti trojúhelníků ▪ rozdělí úsečku v daném poměru ▪ zmenší nebo zvětší úsečku v daném poměru ▪ aplikuje poznatky z podobnosti při práci s plánem a mapou ▪ užívá podobnost při výpočtech a řešení slovních úloh ▪ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Jádrové učivo: ▪ shodnost rovinných útvarů (shodnost trojúhelníků) ▪ podobnost rovinných útvarů ▪ věty o podobnosti trojúhelníků (sss, sus, uu) ▪ početní i grafické rozdělení úsečky v daném poměru, její zmenšení a zvětšení v daném poměru ▪ slovní úlohy vedoucí k užití podobnosti	PV Z – práce s plány a mapami v daném měřítku
Konstrukční úlohy	▪ umí narýsovat osu úsečky, osu úhlu, kolmici, rovnoběžku, mnohoúhelníky s využitím vět sss, sus, usu, Ssu ▪ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ▪ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ▪ chápe rovnoběžky, kružnici, kruh, osu úsečky, osu úhlu jako množiny bodů daných vlastností ▪ konstrukční úlohy řeší za použití rozboru (náčrtu), postupu konstrukce, konstrukce, diskuse (určení počtu řešení)	Jádrové učivo: ▪ konstrukce základních útvarů (osa úsečky, osa úhlu, kolmice, rovnoběžka, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a pravidelných mnohoúhelníků) ▪ množiny všech bodů daných vlastností (rovnoběžky, kružnice, kruh, osa úsečky, osa úhlu) ▪ formální struktura konstrukčních úloh (rozbor/náčrt, postup konstrukce, konstrukce, diskuse/určení počtu řešení)	
Závislosti, vztahy a práce s daty, základy statistiky	▪ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▪ porovnává soubory dat ▪ s porozuměním používá základní pojmy ze statistiky	Jádrové učivo: ▪ základní statistické pojmy – soubor, znak, četnost znaku, aritmetický průměr	PV Z – statistická data a grafy INF – Statistika –

	▪ čte a přiměřeně interpretuje informace z tabulek a grafů ▪ provádí jednoduchá statistická šetření ▪ výsledky šetření zapisuje tabulkou, sloupcovým nebo kruhovým diagramem	▪ jednoduchá statistická šetření – nákresy, schémata, diagramy, tabulky, grafy Rozvíjející učivo: ▪ modus, medián	tvorba tabulek a grafů
--	--	--	-------------------------------

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Složený lomený výraz	- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy, určuje podmínky řešitelnosti - upravuje složený lomený výraz	Jádrové učivo: - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - krátí, rozšiřuje, sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy, určuje podmínky řešitelnosti - upravuje složený lomený výraz	
Rovnice s neznámou ve jmenovateli	- řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskusí o řešitelnosti - formuluje, matematizuje a řeší jednoduchou reálnou situaci pomocí rovnice, chápe nutnost ověření správnosti řešení - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Jádrové učivo: - lineární rovnice s jednou neznámou ve jmenovateli a její řešení pomocí ekvivalentních úprav, stanovení podmínek řešitelnosti - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy řešené pomocí rovnic	
Soustavy rovnic	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých pomocí dosazovací nebo sčítací metody - formuluje, matematizuje a řeší jednoduchou reálnou situaci pomocí soustavy rovnic, chápe nutnost ověření správnosti řešení	Jádrové učivo: - soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými a její řešení metodou dosazovací a sčítací - slovní úlohy řešené pomocí soustavy rovnic - slovní úlohy o směsích	PV CH – úlohy o směsích
Funkce	- zakreslí bod zadaný souřadnicemi do pravoúhlé soustavy souřadnic - chápe pojem funkce - rozlišuje různé druhy funkcí - vyjádří funkční vztah vzorcem (rovnicí), tabulkou a grafem	Jádrové učivo: - pravoúhlá (kartézská) soustava souřadnic - závislost veličin a pojem funkce - vlastnosti funkce - přímá úměrnost	

	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- nepřímá úměrnost - lineární funkce - funkce s absolutní hodnotou - kvadratická funkce - grafické řešení rovnic - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti Rozvíjející učivo: - grafické řešení nerovnic	
Goniometrické funkce	- umí používat věty o podobnosti trojúhelníků - rozdělí úsečku v daném poměru - zmenší nebo zvětší úsečku v daném poměru - chápe pojem goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - jako poměr jeho stran - rozlišuje různé druhy goniometrických funkcí, rozlišuje jejich grafy - chápe vznik hodnot goniometrických funkcí - pro výpočty úhlů a hodnot goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku využívá kalkulačtor - řeší úlohy o pravoúhlém trojúhelníku s využitím funkcí sinus, kosinus, tangens nebo kotangens - používá goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku pro řešení praktických úloh - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Jádrové učivo: - podobnost trojúhelníků, poměr podobnosti - rozdělení a změna velikosti úsečky v daném poměru - funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens v pravoúhlém trojúhelníku - výpočty hodnot goniometrických funkcí na kalkulačtoru - řešení pravoúhlého trojúhelníka - užití goniometrických funkcí v praxi	
Kvadratické rovnice	- řeší jednoduché typy kvadratických rovnic různými způsoby - provádí zkoušku jako ověření správnosti řešení - chápe význam diskriminantu pro řešení kvadratické rovnice - umí aplikovat postupy a vzorce i na složitější příklady (rozkлады na součin apod.)	Jádrové učivo: - řešení kvadratických rovnic rozkladem na součin - pojem diskriminantu - řešení kvadratických rovnic vzorcem - slovní úlohy Rozvíjející učivo:	

	řešení kvadratických rovnic dokáže propojit s kvadratickou funkcí	kvadratické nerovnice	
Prostorové útvary, tělesa	- určuje a charakterizuje válec jako prostorové těleso vzniklé rotací obdélníku kolem osy, analyzuje jeho vlastnosti - načrtne a sestrojí obraz válce - používá technické písmo - načrtne a sestrojí síť válce - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Jádrové učivo: - hranol (krychle, kvádr), rotační válec, jehlan a komolý jehlan, rotační kužel a komolý kužel, koule a kulová plocha - obraz těles ve volném rovnoběžném promítání - síť těles, jejich modely - povrch a objem těles - jednoduché metrické úlohy o tělesech, aplikace goniometrických funkcí	PT VMEGS
Finanční matematika	využívá matematických dovedností pro řešení úloh ze světa financí týkajících se správy svého či rodinného rozpočtu, finančních aktiv i finančních pasiv	Jádrové učivo: základní pojmy finanční matematiky (úroky, úročení, cenné papíry, jednoduché a složené úročení, úvěry)	PT OSV – MR
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Jádrové učivo: - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - příklady z matematických soutěží	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.2.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu – vyšší gymnázium

Předmět náleží do vzdělávací oblasti: Matematika a její aplikace z RVP G. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Výuka předmětu probíhá ve všech ročnících gymnázia, v učebním plánu je uvedena hodinová dotace. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa a utváří kvantitativní gramotnost a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové, hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti. Učivo navazuje na vzdělávací obsah základních škol a nižšího stupně víceletého gymnázia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin. Výuka matematiky reflektuje nynější stav výpočetní techniky. Žáci se zdokonalují ve využívání vhodných informatických nástrojů a výpočetní techniky.

V hodinách „cvičení z matematiky“ se průběžně procvičuje probíraná látka. Každé čtvrtletí se píše předem hlášená celohodinová písemná práce, učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací tak, aby měl v každém čtvrtletí dostatečný počet známek.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu matematika v oboru vzdělání 7941K81 (osmileté gymnázium – vyšší stupeň) podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje se individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Do obsahu výuky matematiky jsou na gymnázium vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 5.)

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat ve skupinách, vést rozhovor, pracovat samostatně, účastnit se řízené diskuse o problému;
- samostatně si plánovat a organizovat své učení a pracovní činnost, využívat je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, čerpat z vlastních úspěchů i chyb poučení pro další práci

Kompetence k řešení problému

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- při probírání nového učiva postupovat induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit jej na části
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňovat vhodné metody při řešení problémů a používat dříve získané vědomosti a dovednosti, využívat kromě analytického a kritického myšlení i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet problém z různých stran
- zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- dbát na úplné porozumění slovním úlohám
- správně interpretovat výsledky
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje
- vhodným způsobem prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tolerovat jiné názory a postupy při řešení úloh
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, získat schopnost sebereflexe
- odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, korigovat podle toho své jednání a chování
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů, klást důraz na týmovou práci
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- důsledně plnit zadané úkoly a chápat, že z jejich případného neplnění budou vyvozovány adekvátní důsledky v souladu se školním řádem
- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí při řešení matematických problémů

-
- pochopit, že aktivita žáků je podporována objektivním a spravedlivým hodnocením
 - aktivizovat se k domácí přípravě na vyučování, k využívání znalostí při přesazích a vazbách mezi předměty

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozhodovat se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti o dalším vzdělávání při volbě povinně volitelných předmětů spadajících do oblasti matematiky
- rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporovat inovace při řešení matematických příkladů a problémů
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl
- dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažování jeho možných rizik, uskutečňování podnikatelského záměru a případně i realitu tržního prostředí

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu matematika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- používat digitální zařízení, aplikace a služby, rozpoznávat situace, kdy jim digitální technologie usnadní řešení algoritmických úloh a pomůžou s rutinními výpočty
- využívat k modelování geometrických útvarů a těles dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů, podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti
- rozvíjet své digitální kompetence v situacích, ve kterých jim využití digitálních technologií umožní efektivně řešit matematické problémy
- využívat digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat a situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i učitelů

7.2.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: matematika			
Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Číselné obory	- vysvětluje vztahy mezi číselnými obory - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí - účelně využívá kalkulátor - upravuje číselné výrazy - provádí operace s mocninami a odmocninami - definuje a aplikuje absolutní hodnotu reálného čísla - využívá zápis pomocí intervalu	Jádrové učivo: ▪ obor přirozených čísel ▪ obor celých čísel ▪ obor racionálních čísel ▪ obor reálných čísel ▪ druhá a třetí mocnina a odmocnina ▪ absolutní hodnota reálného čísla ▪ mocniny s přirozeným a celým exponentem	
Množiny	- definuje a na příkladech dokumentuje základní pojmy - provádí operace s množinami - operuje s intervaly - aplikuje pojmy průnik a sjednocení množin a intervalů - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	Jádrové učivo: ▪ pojem množiny ▪ inkluze a rovnost množin ▪ operace s množinami (průnik a sjednocení množin, doplněk) ▪ Vennovy diagramy a jejich užití při řešení slovních úloh ▪ intervaly ▪ geometrický význam absolutní hodnoty	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Dělitelnost v oboru přirozených a celých čísel	- definuje základní pojmy - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	Jádrové učivo: ▪ násobek, dělitel ▪ znaky dělitelnosti ▪ prvočísla a čísla složená ▪ rozklad čísla na součin prvočinitelů, soudělná a nesoudělná čísla ▪ dělitel, největší společný dělitel, násobek, nejmenší společný násobek	
Základní poznatky z matematiky, výroková logika	- definuje pojem výrok a jeho negaci - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozlišuje definici a větu, rozlišuje předpoklad a závěr věty - rozlišuje správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje	Jádrové učivo: ▪ výrok, definice, věta ▪ negace výroku ▪ operace s výroky, logické spojky ▪ složené výroky ▪ tabulky pravdivostních hodnot ▪ tatutologie a kontradikce ▪ implikace, obrácená a obměněná implikace ▪ úsudek, hypotéza ▪ důkaz přímý a nepřímý	

	jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - za pomoci vhodné metody provádí důkazy jednoduchých matematických vět, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	▪ důkaz sporem	
Výrazy s proměnnými	- efektivně upravuje výrazy s proměnnými - určuje definiční obor výrazů - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - aplikuje úpravu výrazu pro vyjádření neznámé ze vzorce	Jádrové učivo: ▪ algebraické výrazy, mnohočleny ▪ úpravy algebraických výrazů ▪ výrazy s mocninami ▪ rozklad mnohočlenů ▪ lomené výrazy (všechny operace, složený LV) ▪ vyjádření neznámé ze vzorce	PV F, Ch – úpravy vzorců, vyjadřování požadovaných veličin
Rovnice, nerovnice a jejich soustavy	- rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - odlišuje, kdy je zkouška nutnou součástí řešení - rozkládá mnohočleny na součin a aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic - řeší lineární rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - geometricky interpretuje číselné algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení rovnic a jejich soustav	Jádrové učivo: ▪ lineární rovnice (ekvivalentní a neekvivalentní úpravy) ▪ lineární nerovnice ▪ rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru ▪ rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou ▪ lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ soustavy lineárních rovnic ▪ různé způsoby řešení soustav rovnic ▪ grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav ▪ slovní úlohy Rozšiřující učivo: ▪ matice ▪ rovnice vyšších stupňů ▪ Hornerovo schéma ▪ determinanty	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV F – fyzikální výpočty
Kvadratické rovnice a nerovnice	- aplikuje rozklady na součin při řešení kvadratické rovnice a nerovnice - využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty - řeší kvadratické rovnice a nerovnice, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení	Jádrové učivo: ▪ řešení neúplné kvadratické rovnice ▪ řešení obecné kvadratické rovnice ▪ diskriminant, diskuse počtu řešení kvadratické rovnice	PV F – fyzikální výpočty

	- graficky znázorňuje řešení kvadratických rovnic a nerovnic - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení kvadratických rovnic	▪ vztahy mezi kořeny a koeficienty kv. rovnice ▪ kvadratické nerovnice ▪ Grafické řešení kvadratické rovnice a nerovnice ▪ rovnice s neznámou pod odmocninou ▪ slovní úlohy ▪ substituce v rovnicích ▪ rovnice s parametrem Rozšiřující učivo: ▪ nerovnice s neznámou pod odmocninou	
Planimetrie, geometrie v rovině	- určuje a správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí útvary - určuje vzájemnou polohu útvarů - využívá náčrt při řešení rovinného problému - polohové a nepolohové konstrukční úlohy řeší užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší planimetrické problémy motivované praxí	Jádrové učivo: ▪ rovinné útvary a jejich klasifikace (bod, přímka, dvojice přímek, úhel, dvojice úhlů apod.) ▪ trojúhelník (shodnost a podobnost trojúhelníků) ▪ mnohoúhelníky ▪ konstrukční úlohy ▪ množiny bodů dané vlastnosti ▪ úhly v kružnici (obvodové, středové úhly, úsekový úhel) ▪ obvody a obsahy ▪ pravoúhlý trojúhelník ▪ Thaletova věta ▪ Pythagorova věta ▪ Euklidovy věty ▪ shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí a otáčení) ▪ podobná zobrazení (stejnolehlost) ▪ stejnolehlost kružnic Rozšiřující učivo: ▪ užití stejnolehlosti ▪ mocnost bodu ke kružnici ▪ zlatý řez	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV INF – použití GeoGebry při modelování úloh

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika			
Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Funkce	- načrtne grafy požadovaných funkcí a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - provádí operace s mocninami a odmocninami - geometricky interpretuje funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic a nerovnic - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislost reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	Jádrové učivo: ▪ pojem funkce ▪ definiční obor a obor hodnot ▪ graf funkce ▪ vlastnosti funkcí ▪ lineární funkce ▪ funkce absolutní hodnota ▪ kvadratická funkce ▪ lineární lomená funkce ▪ mocninné funkce s přirozeným a celým exponentem ▪ inverzní funkce ▪ funkce druhá odmocnina ▪ výrazy s mocninami a odmocninami ▪ mocniny s racionálním exponentem ▪ exponenciální funkce ▪ exponenciální rovnice ▪ logaritmická funkce ▪ logaritmy a jejich vlastnosti ▪ věty o logaritmech ▪ logaritmické a exponenciální rovnice Rozšiřující učivo: ▪ exponenciální a logaritmické nerovnice ▪ mocniny s iracionálním exponentem	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT EV Člověk a životní prostředí PV INF – použití programu GeoGebra při vytváření grafu PV F, B, Ch – řešení úloh z praxe, ve kterých se objevují exponenciální a logaritmické funkce (Acidobazické reakce apod.)
Goniometrie	- načrtne grafy goniometrických funkcí a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislost reálných dějů pomocí známých funkcí - zná základní goniometrické vzorce - užívá vzorce při řešení	Jádrové učivo: ▪ goniometrické funkce ostrého úhlu ▪ pojem orientovaného úhlu ▪ definice goniometrických funkcí ▪ grafy goniometrických funkcí ▪ vztahy mezi goniometrickými funkcemi ▪ součtové vzorce ▪ vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument ▪ vzorce pro součet funkcí	PV F - střídavý proud, kmitání, vlnění PV INF – použití programu GeoGebra při vytváření grafu

	goniometrických rovnic - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	▪ úpravy alg. výrazů s goniometrickými funkcemi ▪ goniometrické rovnice ▪ trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku (sinová a kosinová věta) ▪ užití trigonometrie v praxi ▪ další trigonometrické věty Rozšiřující učivo: ▪ další trigonometrické věty ▪ poloměr kružnice opsané obsah trojúhelníku ▪ Heronův vzorec	
Stereometrie, geometrie v prostoru	- používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles - využívá náčrt při řešení prostorového problému - určuje vzájemnou polohu útvarů v prostoru - řeší polohové a metrické úlohy - řeší stereometrické problémy motivované praxí - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	Jádrové učivo: ▪ základní stereometrické pojmy ▪ volné rovnoběžné promítání ▪ zobrazení základních těles ▪ polohové vlastnosti útvarů v prostoru: ▪ vzájemná poloha 2 přímek ▪ vzájemná poloha přímky a roviny ▪ vzájemná poloha 2 a 3 rovin ▪ Řezy těles ▪ metrické úlohy ▪ odchylka přímek, rovin ▪ odchylky přímek a rovin ▪ vzdálenost bodu od přímky ▪ vzdálenost bodu od roviny ▪ vzdálenosti přímek a rovin ▪ užití PC při modelování Rozšiřující učivo: ▪ afinita ▪ kolineace ▪ shodná zobrazení v prostoru a jejich skládání	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Povrchy a objemy základních těles	- načrtne ve volné rovnoběžné projekci základní tělesa - počítá objemy a povrchy těles - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	Jádrové učivo: ▪ základní tělesa: ▪ hranoly ▪ jehlany ▪ válce ▪ kužely ▪ koule a její části	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika			
Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vektory a operace s nimi	- s porozuměním užívá pojem vektor - k řešení úloh používá operace s vektory - ovládá skalární, vektorový a smíšený součin vektorů	Jádrové učivo: ▪ soustava souřadnic v rovině a prostoru ▪ pojem vektoru ▪ operace s vektory ▪ skalární součin ▪ vektorový součin ▪ smíšený součin ▪ výpočty obsahů a objemů	PV F – operace s vektorovými veličinami
Analytická geometrie v rovině	- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (chápe geometrický význam koeficientů) - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarců, vzdálenosti a odchylky	Jádrové učivo: ▪ analytická vyjádření přímky ▪ parametrické rovnice přímky ▪ obecná rovnice přímky ▪ směrnicový tvar rovnice přímky ▪ polohové úlohy v rovině ▪ metrické úlohy v rovině Rozšiřující učivo: ▪ úsekový tvar rovnice přímky	
Analytická geometrie v prostoru	- vyjadřuje přímku parametricky v prostoru, užívá parametrické a obecné vyjádření roviny - rozlišuje analytické vyjádření jednotlivých útvarců - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v prostoru - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarců, vzdálenosti a odchylky	Jádrové učivo: ▪ parametrické vyjádření přímky v prostoru ▪ parametrické vyjádření roviny v prostoru ▪ obecná rovnice roviny ▪ polohové úlohy v prostoru Rozšiřující učivo: ▪ metrické úlohy v prostoru	
Analytická geometrie kuželoseček	- využívá charakteristických vlastností kuželoseček k určení analytickému vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určuje základní údaje o kuželosečce - využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskuse diskriminantu kvadratické rovnice)	Jádrové učivo: ▪ kružnice ▪ elipsa ▪ parabola ▪ hyperbola ▪ vzájemná poloha přímky a kuželosečky Rozšiřující učivo: ▪ konstrukce kuželoseček ▪ tečny kuželoseček ▪ kulová plocha	

Kombinatorika a pravděpodobnost	- řeší reálné úlohy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - s porozuměním používá pojmy variace, permutace a kombinace bez opakování - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - objasní pojem náhodný, jistý a nemožný jev a jeho pravděpodobnost - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti	Jádrové učivo: ▪ elementární kombinatorické úlohy (základní kombinatorická pravidla) ▪ variace ▪ Permutace ▪ faktoriály, úpravy výrazů s faktoriály ▪ rovnice s faktoriály ▪ kombinace ▪ kombinační čísla a jejich vlastnosti ▪ rovnice s kombinačními čísly ▪ binomická věta, rozvoj (Pascalův trojúhelník) ▪ variace s opakováním ▪ kombinace a permutace s opakováním ▪ náhodný jev a jeho pravděpodobnost (Laplaceova definice) ▪ pravděpodobnost sjednocení a průniku jevu ▪ nezávislost jevů (násobení pravděpodobností) Rozšiřující učivo: ▪ Bernoulliovo schéma ▪ podmíněné pravděpodobnosti ▪ závislé jevy	PT VMEGS Žijeme v Evropě PT MV Uživatelé PV INF – prezentace v aplikaci Powerpoint
Statistika (práce s daty)	- prezentuje graficky soubor dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) - rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	Jádrové učivo: ▪ analýza a zpracování dat v různých reprezentacích ▪ četnost a relativní četnost ▪ diagramy, grafy ▪ statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, modus, medián) ▪ percentil, kvartil ▪ směrodatná odchylka ▪ mezikvartilová odchylka	PV INF – tvorba tabulek, grafů, diagramů
Komplexní čísla	- objasní souvislost komplexních a reálných čísel - ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém	Jádrové učivo: ▪ pojem a zavedení komplexních čísel	

	i goniometrickém tvaru - objasní vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny - vysvětlí geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla - umocňuje komplexní čísla na libovolný celý mocnitel - graficky sčítá a odčítá komplexní čísla - řeší kvadratické a binomické rovnice v oboru komplexních čísel	▪ algebraický tvar komplexního čísla ▪ operace s komplexními čísly ▪ komplexní čísla sdružená ▪ zobrazení komplexních čísel do Gaussovy roviny ▪ absolutní hodnota komplex. čísla ▪ goniometrický tvar komplexního čísla ▪ Moivreova věta ▪ kvadratické rovnice s reálnými koeficienty v oboru $\mathbb{C}$ ▪ binomické rovnice Rozšiřující učivo: ▪ součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru ▪ komplexní čísla jako vektory v Gaussově rovině ▪ kvadratické rovnice s komplexními koeficienty ▪ užití v geometrii a technice, fraktály	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: matematika			
Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Posloupnosti a řady	- zapíše posloupnost vztahem pro n-tý člen, rekurentně a načrtne graf posloupnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností - definuje aritmetickou a geometrickou posloupnost a určí jejich vlastnosti - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování - aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice - vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná věty o limitách posloupnosti, umí je využít při výpočtech limit posloupností - vysvětlí pojem nekonečné řady a jejího součtu	Jádrové učivo: ▪ určení a definice posloupnosti ▪ vlastnosti posloupností ▪ aritmetická posloupnost ▪ geometrická posloupnost ▪ užití geometrických posloupností ve finanční matematice ▪ limita posloupnosti ▪ nekonečná geometrická řada Rozšiřující učivo: ▪ důkaz matematickou indukcí	PT EV Životní prostředí regionu a České republiky IVO Člověk a svět práce – Finance
Základy diferenciálního počtu	- má přehled o elementárních funkcích - vysvětlí pojem limita funkce - aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech - definuje derivaci funkce a chápe její geometrický význam - užívá nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí - využívá znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce	Jádrové učivo: ▪ elementární funkce ▪ spojitost funkce, limita funkce ▪ derivace funkce v bodě ▪ derivace elementárních funkcí ▪ derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí ▪ derivace složené funkce ▪ tečna grafu funkce ▪ monotónnost funkce (stacionární body) ▪ extrémy funkce ▪ druhá derivace (inflexní body) ▪ konvexnost a konkávnost funkce ▪ L'Hospitalovo pravidlo Rozšiřující učivo: ▪ průběh funkce ▪ asymptoty grafu funkce ▪ normála grafu funkce	PV F – rychlost, zrychlení PV INF – použití programu GeoGebra při vytváření grafu

		▪ derivace funkce určené implicitně ▪ tečna kuželosečky ▪ užití diferenciálního počtu	
Základy integrálního počtu	- vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál - užívá vzorce pro integrování elementárních funkcí - používá účelně integrační metody - popíše vznik určitého integrálu a vypočítá jej u jednodušších funkcí - aplikuje znalosti výpočtů určitého integrálu v geometrii	Jádrové učivo: ▪ primitivní funkce a neurčitý integrál ▪ základní vzorce pro primitivní funkce ▪ integrační metody (per partes a substituční metoda) ▪ určitý integrál ▪ výpočet obsahu obrazce Rozšiřující učivo: ▪ výpočet objemu rotačního tělesa	PV F – dráha, práce, energie
Opakování a systematizace učiva		Jádrové učivo: ▪ základní poznatky ▪ rovnice, nerovnice a jejich soustavy ▪ planimetrie ▪ funkce ▪ goniometrie a trigonometrie ▪ stereometrie ▪ analytická geometrie ▪ kombinatorika, pravděpodobnost a statistika ▪ komplexní čísla	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.3 Vzdělávací oblast Informatika

7.3.1 Informatika

7.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá jako jednu ze svých priorit orientaci na informatiku a technologie, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti i v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- samostatně experimentuje, získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení; samostatně rozhoduje, které technologie použít pro danou činnost či řešený problém
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

7.3.1.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: informatika			
Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Kódování a šifrování dat a informací	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Jádrové učivo: - přenos informací - kódování znaků - přenos dat, šifrování - kódování barev - komprese a kontrola - binární čísla Rozvíjející učivo: - Vigenerova šifra - Griddler - operace v binární soustavě - booleovské logické úlohy	
Práce s daty	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Jádrové učivo: - data v grafu a tabulce - evidence dat - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty Rozvíjející učivo: - tabulkový procesor	
Informační systémy	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Jádrové učivo: - školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Rozvíjející učivo: - registr obyvatel, obchodní rejstřík	
Programování – opakování a vlastní bloky	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Jádrové učivo: - vytvoření programu - opakování - podprogramy Rozvíjející učivo: - vývojové diagramy	PT OSV – SR

	▪ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ▪ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ▪ diskutuje o řešení problému ▪ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: informatika			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Programování – podmínky a události	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí objektů - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje o řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Jádrové učivo: - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi	PT OSV – SR
Modelování pomocí grafů a schémat	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Jádrové učivo: - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy - modely, paralelní činnost Rozvíjející učivo: - automaty - metoda kritické cesty - Petriho síť	
Programování – větvení, parametry a proměnné	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	Jádrové učivo: - větvení programu, rozhodování - textový a grafický výstup - podprogramy s parametry - proměnné Rozvíjející učivo: - rekurze	

	▪ spouští program myší, klávesnicí, interakcí objektů ▪ používá parametry v blocích ▪ vytvoří proměnnou, změni její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ▪ diskutuje o řešení problému ▪ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
Počítače	▪ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ▪ porovná různé metody zabezpečení účtů ▪ spravuje sdílení souborů ▪ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Jádrové učivo: ▪ datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ▪ správa souborů, struktura složek ▪ instalace aplikací ▪ principy fungování počítačové sítě ▪ fungování a služby internetu ▪ metody zabezpečení přístupu k datům ▪ role a jejich přístupová práva ▪ postup při řešení problému s digitálním zařízením	IVO Člověk a svět práce

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: informatika Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Programování hardwarové desky a robota	▪ sestaví program a otestuje jej ▪ přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ▪ používá opakování, rozhodování, proměnné ▪ ovládá výstupní zařízení a senzory ▪ používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ▪ podle návodu nebo vlastní tvořivosti zapojí hardwarovou desku nebo sestaví robota ▪ upraví zapojení hardwarové desky nebo konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ▪ vyřeší problém naprogramováním desky či robota	Jádrové učivo: ▪ sestavení programu a oživení hardwarové desky nebo robota ▪ sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ▪ ovládání výstupních zařízení ▪ tlačítka a senzory ▪ propojení dvou zařízení ▪ čtení programu Rozvíjející učivo: ▪ programování komplexních úloh	PT OSV – OR IVO Člověk a svět práce
Hromadné zpracování dat	▪ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ▪ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy ▪ řeší problémy výpočtem s daty ▪ připiše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného kritéria ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ▪ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Jádrové učivo: ▪ relativní a absolutní adresy buněk ▪ použití vzorců u různých typů dat ▪ funkce s číselnými vstupy ▪ funkce s textovými vstupy ▪ vkládání záznamu do databázové tabulky ▪ řazení dat v tabulce ▪ filtrování dat v tabulce ▪ zpracování výstupů z velkých souborů dat Rozvíjející učivo: ▪ grafické zpracování dat ▪ podmíněné formátování ▪ tvorba formuláře ▪ geogebra	PV M – Statistika, tvorba tabulek a grafů
Užití a tvorba digitálního obsahu	▪ ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby ▪ získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah	Jádrové učivo: ▪ vyhledávání informací ▪ využití aplikací a služeb internetu ▪ komunikace a sdílení dat	PV Č – Vyhledávání informací a jejich analýza, pokročilá

	▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ▪ vytváří a upravuje digitální obsah	▪ tvorba dokumentu ▪ tvorba prezentace Rozvíjející učivo: ▪ tvorba audiovizuálního obsahu	práce s textem PT MV – RČ, PČ
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: informatika Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Programovací projekty	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje o řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Jádrové učivo: - popsání problému - analýza, návrh programu a jeho realizace - testování, odladění, odstranění chyb - ovládání myši, klávesnicí, interakcí objektů - vytváření proměnné, seznamu - podmínky, události - výrazy s proměnnou - programovací projekt Rozvíjející učivo: - životní cyklus programu	PT OSV – SR
Digitální technologie	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Jádrové učivo: - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - funkce, typy a využití operačních systémů - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií - typy, služby a význam počítačových sítí - struktura a principy počítačových sítí a internetu - služby a bezpečnost internetu - digitální identita Rozvíjející učivo: 3D modelování a tisk na 3D tiskárně	IVO Člověk a svět práce IVO Výchova ke zdraví
Závěrečné projekty	prokáže samostatnost a tvůrčí přístup k řešení problémů	Jádrové učivo: projektová výuka	PT MV – PČ

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.3.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích nebo notebookech buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Žákům je umožněno pracovat individuálním tempem odpovídajícím jejich schopnostem, je podporována práce v týmu, ve dvojici. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu informatika v oboru vzdělání 7941K81 podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (odborná slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály). Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, projevoval ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení
- samostatně experimentovat, získané výsledky porovnávat a kriticky posuzovat

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a plánovat způsoby řešení problémů a využívat vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému
- samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení; užívat při řešení problémů logické postupy
- prakticky ověřovat správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- formulovat a vyjádřit své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně
- rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- účinně spolupracovat ve skupině
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, být si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- porozumět základním ekologickým souvislostem a environmentálním problémům, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- bezpečně a účinně používat výukovou techniku, pomůcky a materiály
- usilovat o objektivní sebehodnocení svých výsledků
- využívat svých znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání
- rozvíjet své zkušenosti s digitálním modelováním, vyhodnocováním modelů, vědomím, že realita je složitější než její model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- rozvíjet prostorové vidění a představivost

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu informatika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání

- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

7.3.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: Informatika Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Programování	- na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení - zapiše program pro vyřešení konkrétního problému - používá proměnné vhodných datových typů - využívá různé vstupy a výstupy - používá podprogram s parametry - používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení - ověřuje správné fungování vytvářených programů - nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji - optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností - upraví hotový program podle dodatečných požadavků - zobecní program pro širší množinu vstupních dat	Jádrové učivo: - analýza a rozdělení problému - vstupní a výstupní data - syntaktické, běhové a logické chyby - proměnné, datové typy - návaznost příkazů a dat - podprogramy bez parametrů a s parametry - cyklus s pevným počtem opakování - práce se seznamy - podmínky - větvení programu - ladění a optimalizace programu Rozvíjející učivo: - vnořené větvení - rekurze	PT OSV Ovládání myšlenkových postupů řešení problémů
Informace	- porovná zprávy podle množství obsažené informace - sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost - na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost - používá metodu půlení intervalů - posuzuje množství možností, jež lze získat či vyloučit vhodným dotazováním - používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit - podle potřeby a kontextu rozliší data od informací - porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů	Jádrové učivo: - přenos dat - kódování a dekodování zprávy - komunikační kanál - pojem informace - data a jejich význam - získávání, vyhledávání a ukládání dat - kódování čísel - binární soustava, bity a bajty - vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot - kódování textů, obrazu, zvuku, videa Rozvíjející učivo: - principy bezztrátové a ztrátové komprese	

		▪ kontrolní součty ▪ převody mezi číselnými soustavami	
Hromadné zpracování dat	▪ navrhne procesy zpracování dat ▪ vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty ▪ zvolí správnou vizualizaci dat	Jádrové učivo: ▪ zpracování dat s využitím funkcí tabulkového procesoru ▪ vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu ▪ rozpoznávání vzorů a trendů v datech Rozvíjející učivo: ▪ kontingenční tabulky ▪ makra	PV M – Pokročilá analýza dat
Algoritmus	▪ využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) ▪ různé zápisy mezi sebou převádí ▪ hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti ▪ charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje ▪ rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon)	Jádrové učivo: ▪ zadání úlohy, vstup, výstup ▪ podmínky řešení problému ▪ pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu ▪ přirozené a formální jazyky ▪ různé zápisy algoritmů Rozvíjející učivo: ▪ třídící algoritmy	
Informační systémy a databáze	▪ popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání ▪ rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu ▪ zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje ▪ práci na vývoji informačního systému naplňuje do fází, podle situace plán upravuje ▪ navrhuje několik možností řešení ▪ hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější ▪ specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení ▪ specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různě	Jádrové učivo: ▪ veřejné informační systémy ▪ data, jejich struktura a vazby ▪ definované procesy, role uživatelů ▪ technické řešení informačních procesů ▪ postup tvorby informačního systému ▪ návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů ▪ hromadné zpracování dat ▪ tabulka a její struktura	IVO Člověk a svět práce Informační systémy finančního trhu

	filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele) ▪ navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků ▪ informační systém průběžně testuje na uživatelích	▪ dotazy, filtrování, řazení ▪ návrh databázové tabulky, atributy polí ▪ primární a cizí klíč ▪ propojení tabulek, relace Rozvíjející učivo: ▪ ER diagram ▪ referenční integrita	
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: Informatika Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Robotika	- vytvoří program a otestuje funkčnost - najde chybu v programu a opraví ji - ovládá světelné a zvukové výstupy - vytvoří program, který zpracuje informace z okolního prostředí - použije proměnné pro uchování a zpracování dat - řeší úlohy vyžadující spolupráci dvou zařízení	Jádrové učivo: - vývoj programu - testování a ladění programu - programové konstrukce - cykly a podmínky - grafické a zvukové výstupy - reakce na podněty od uživatele - reakce na podněty od okolního prostředí - vzájemná komunikace zařízení Rozvíjející učivo: - skupinové projekty - algoritmické řízení robota	PT OSV Spolupráce a schopnost respektovat názory druhých
Modelování	- formuluje problém a požadavky na jeho řešení - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému - používá systémový přístup k řešení problémů - pro řešení problému sestaví model, simulaci - převeďte data z jednoho modelu do jiného - najde chyby daného modelu a odstraní je - porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	Jádrové učivo: - model jako zjednodušení reality - schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta - myšlenkové a pojmové mapy - kvalita informačního zdroje Rozvíjející učivo: - stavový prostor - kritické myšlení a kognitivní zkreslení	PT OSV Efektivní řešení problémů
Digitální technologie	- na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nepoužívanějších systémů - nakreslí strukturu LAN a internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do internetu včetně WiFi a GSM sítí	Jádrové učivo: - hardware počítače a jeho parametry - zpracování dat v počítači - operační systém - aplikační software	IVO Člověk a zdraví Bezpečné chování v digitálním světě

	- vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu - popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat - z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat - identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními - popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí	- lokální počítačové sítě a internet - web a cloudové služby - bezpečné využívání cloudu - bezpečnost počítačových zařízení a dat - bezpečné digitální prostředí - umělá inteligence - zlomové události vývoje počítačů - nové počítačové technologie Rozvíjející učivo: - principy chytré domácnosti	
Vlastní projekt	- prokáže tvůrčí přístup k řešení problémů - prokáže schopnost projektovat svoji činnost a pracovat v týmu - vhodným způsobem prezentuje vytvořený projekt	Jádrové učivo: - volba nástroje podle zadání projektu - rozdělení problému na části - návrh přehledného uživatelského rozhraní - vývoj a testování programu - optimalizace a ladění programu - nápověda a dokumentace k programu - autorství a licence k programu - prezentace vytvořeného projektu	PT OSV Spolupráce a schopnost respektovat názory druhých PT MV Vhodné formy prezentace vlastního projektu

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.4 Vzdělávací oblast Člověk a společnost

7.4.1 Výchova k občanství

7.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV.

Významnou část vyučovacího předmětu tvoří učivo integrovaných průřezových témat. Přesný rozpis PT je k dispozici v tabulce, kapitola 5.7. Obsah těchto témat posiluje u žáků uvědomění si mezioborových vztahů.

Předmět výchova k občanství je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu.

Výuka probíhá především formou vyučovací hodiny a podle možností je doplněna besedami, odbornými exkurzemi, účastí na vzdělávacích projektech a moderními formami výuky ve virtuálním prostředí.

Ve výuce se využívají různé metody, např. řízená diskuse, kritická práce s texty, další metody kritického myšlení, debata ve skupinách, elektronická projekce a výklad.

Předmět výchova k občanství otevírá žákům cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení jednání člověka v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky s fungováním rodiny i interakcemi ve skupinách, s hospodářským životem a finanční gramotností. Objasňuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů a učí je zapojit se do občanského života. Vede k respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a zaujetí odpovědného občanského postoje obohaceného o znalost právních norem společnosti. Učí aktivnímu životu v demokratické společnosti, uznání důstojnosti člověka v její jinakosti, respektu, odpovědnému a kritickému myšlení.

V průřezových tématech předmět pomáhá žákům orientovat se v otevřené pluralitní společnosti, osvojit si hodnoty spravedlnosti, tolerance, odpovědnosti, demokratického řešení problémů a konfliktů.

Usiluje o přijetí tvořivého a udržitelného způsobu života a vztahu k životnímu prostředí, o porozumění evropskému i globálnímu kontextu, poznání vlastních kulturních kořenů a pochopení hodnot odlišných kultur. Posiluje komunikační dovednosti včetně digitálních a porozumění komunikovanému sdělení.

Při výuce učitel podporuje u žáků uvědomění si důležitosti kvalitního osvojení zásad poctivé individuální i týmové práce a získání nezbytného rozsahu vědomostí a dovedností ve vzdělávacích oborech.

Kromě participace na projektech, exkurzích a dalších aktivitách jsou žáci motivováni k aktivní účasti v soutěžích, tvorbě samostatných prací, vlastních výukových materiálů a sdílení výstupů výuky s ostatními. Akcentovány jsou mediální dovednosti při používání moderní didaktické techniky. To vše vede žáky k samostatnému a odpovědnému přístupu ke studiu.

Ve všech ročnících jsou průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

Předmět výchova k občanství směřuje žáky k získání předpokladů nezbytných pro navazující studium předmětu základy společenských věd na vyšším gymnáziu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- zvolí vhodný způsob a strategii učení, přiměřenou metodu efektivně vedoucí k poznání a pochopení, organizuje si sám učební aktivitu a motivuje se k celoživotnímu vzdělávání
- vyhledá a kriticky třídí potřebné informace, operuje bez chyb s abstraktními pojmy a symboly, uvádí poznané obsahy do širších souvislostí
- samostatně usuzuje a vytvoří si názor, využívá při tom poznatky z jiných vědních disciplín, utváří si ucelený pohled na společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- pojmenuje problém, zhodnotí jeho příčiny a souvislosti
- kriticky a na základě samostatného úsudku navrhne řešení problémů, otevře se novým způsobům řešení situací a při tom opře svůj názor na řešení o zdravou zkušenost
- ověří vhodnost řešení a nebojí se přiznat chybu, obhájit svá východiska a postoje v diskusi s jinými žáky

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- výstižně, věcně a kultivovaně se vyjadřuje, samostatně formuluje své myšlenky, názory, postoje ve skupině svých vrstevníků, tolerantně a s úctou přijímá názory druhých
- věcně interpretuje mluvené nebo psané slovo, obrazové či symbolické materiály, stále zdokonaluje své vrozené dispozice ke komunikaci; komunikaci zaměří na porozumění a spolupráci s ostatními
- pochopí principy fungování mediální komunikace a brání se manipulaci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje efektivně ve skupině s druhými, podílí se na společné tvorbě pravidel pro práci v týmu, diskutuje s ostatními a oceňuje jejich vlastnosti
- využívá nově získané informace pro svůj osobní rozvoj, zároveň se podílí o výsledky své práce
- respektuje názor druhého a pravidla skupiny, dosahuje tak přiměřeného sebevědomí a sebeúcty
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- získá aktivní a otevřený občanský postoj a s odvahou jej obhájí, sleduje aktuální dění v obci, zemi i ve světě
- osvojí si potřebné právní vědomí a aktivně a odpovědně plní společenské normy
- nebojí se pomáhat potřebným a spoluutváří s ostatními participační politickou kulturu
- chrání tradici a svěřené kulturní a duchovní hodnoty a vědomě volí udržitelný a odpovědný způsob života

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- zodpovědně studuje a získané znalosti zužitkuje, osvojí si pracovní návyky, plní povinnosti řádně a včas
- naučí se efektivně spolupracovat v týmu, využívá rozumně svěřené prostředky, respektuje pracovní pravidla a podmínky
- chová se hospodárně, chrání zdraví své i druhých
- plánuje si budoucnost, vyhodnotí šance i rizika závislé i nezávislé pracovní činnosti, myslí podnikavě

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí informace a digitální obsah
- k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

7.4.1.2 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: výchova k občanství Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rodinný život	- popíše postavení členů rodiny, zdůvodní jejich práva a povinnosti - argumentuje ve prospěch manželství - navrhne pravidla vyvážené komunikace v rodině	Jádrové učivo: - rodina, vztahy v rodině - manželství, děti, komunikace	PT OSV – OR, SR EV MKV PV A - obecné komunikační dovednosti
Kalendář a proměny roku	- vyjmenuje významná výročí, svátky - formuluje jejich odkaz a význam pro život společnosti	Jádrové učivo: - člověk v rytmu času, rytmus přírody - významná výročí a státní svátky v ČR	Téma probíhá celou výukou
Naše škola	- popíše práva a povinnosti žáků - vytvoří pravidla chování pro život ve třídě	Jádrové učivo: - naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život Rozšiřující učivo: - škola v dobách našich rodičů a prarodičů	
Obec, region	- charakterizuje obec a region - popíše stručně významné mezníky historie - charakterizuje funkci obecních a regionálních institucí - uvede příklady důležitých osobností a památek	Jádrové učivo: - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, ochrana kulturních památek Rozšiřující učivo: - významní rodáci	PV D - pravěk a starověk, vznik státu, jeho úloha) ČJL (drobné žánry lidové slovesnosti, literární žánry - pověst
Výchova demokratického občana	- pojmenuje tři základní typy moci ve státě - popíše uspořádání parlamentu - uvede příklady rasismu a porovná s jinými formami útlaču	Jádrové: - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - moc zákonodárná, výkonná a soudní - život menšin v ČR	PT VDO PV D - antická demokracie

Hospodaření	▪ charakterizuje vývoj a význam peněz ▪ popíše základní položky domácího rozpočtu ▪ porovná příjmy a výdaje ▪ uvede příklady financování potřeb a argumentuje proti zadlužování domácnosti	Jádrové učivo: ▪ finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, úklid domácnosti Rozšiřující učivo: ▪ tvorba týdenního rodinného rozpočtu	PT MKV IVO Člověk a svět práce PV M - základní početní úkony, procenta GRV- Bi, Ch, ekonomika domácnosti, spotřeba
Výchova ke zdraví	▪ popíše svůj životní styl ▪ sestaví si zdravý jídelníček ▪ uvede příklady zdraví prospěšných potravin ▪ uvede důvody vzniku závislosti ▪ uvede příklady pomoci od závislosti	Jádrové učivo: ▪ péče o duševní zdraví, zdravá výživa ▪ prevence zneužívání návykových látek	IVO Výchova ke zdraví PV Bi - zdravý životní styl

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výchova k občanství Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Lidská práva	- vyjmenuje základní lidská práva a práva dítěte - odvodí obsah práv od hodnoty lidského života a důstojnosti - seznámí se se základními dokumenty s lidskoprávní tematikou - uvede příklady porušování lidských práv ve světě - argumentuje proti všem formám násilí	Jádrové učivo: - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv Rozšiřující učivo: - člověk jako člen skupiny - etiketa, svoboda myšlení, projevu, náboženství	PT OSV – MR MKV PV D – svoboda náboženského vyznání
Kulturní život	- rozliší významy pojmu kultura - charakterizuje základy naší kultury - uvede příklady významných kulturních tradic - vymezí příklady subkultur - argumentuje proti kulturnímu etnocentrismu	Jádrové učivo: - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice, kulturní instituce Rozšiřující učivo: - národ, menšiny v ČR, kulturní rozdíly, netolerance	PT MKV PV D - počátky českého státu, kulturní rozdíly Z - demografické charakteristiky
Životní prostředí a globální problémy	- popíše vztah člověka a jeho životního prostředí - popíše aktuální globální problémy - odvodí příčiny problémů a navrhne možná řešení - posoudí závažnost následků lidského jednání a jejich dopadů na životní prostředí - navrhne desatero pravidel šetrného zacházení se zdroji a přírodou	Jádrové učivo: člověk a prostředí, péče o klima, globální problémy a odpovědnost a udržitelný rozvoj	PT EV PV Bi - ochrana životního prostředí Z - Mezinárodní pomoc, Afrika

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výchova k občanství Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vztahy mezi lidmi	- popíše základní typy skupin, sociální role - rozliší úrovně vztahů a vysvětlí význam autorit, popíše jejich typy - objasní příčiny neporozumění, násilí, dysfunkce rodiny, navrhne řešení	Jádrové učivo: - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, lidská solidarita Rozšiřující učivo: - mezigenerační vztahy	PT OSV – SR, MR IVO Výchova ke zdraví
Komunikace	- porovná různé druhy komunikace a formuluje jejich překážky - odvodí příčiny lidské nesnášlivosti a uvede příklady sociálně patologických jevů	Jádrové učivo: - komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti Rozšiřující učivo: - asertivita - nácvik technik	
Morálka a společnost	- argumentuje ve prospěch svobodného rozhodnutí - vymezí základní morální hodnoty	Jádrové učivo: zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	PT OSV – MR
Osobnost	- rozpozná základní stránky osobnosti, odvodí obecné vlastnosti - objasní význam sebepoznání - navrhne strategii efektivního učení a podpory paměti - rozliší základní schopnosti - formuluje význam charakterových vlastností a jejich zakotvení ve výchově	Jádrové učivo: - podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Rozšiřující učivo: - praktické vyzkoušení si testů osobnosti	IVO Výchova ke zdraví PV Bi - biologická determinace psychiky A - životní příběhy, preference
Výchova ke zdraví Zdravý způsob života	- popíše vznik náročných životních situací - navrhne prevenci stresu a řešení konfliktů - uvede příklady zdravé životosprávy - sestaví si plán svého denního režimu	Jádrové učivo: zdravý životní styl - konflikty, stres a jejich zvládání Rozšiřující učivo:	PT EV IVO Výchova ke zdraví PV

		▪ životospráva, plánování denního režimu	Bi - zdravý životní styl GRV – Bi, CH, plýtvání potravinami Z - udržitelný život a rozvoj
Člověk jako občan, právo	▪ odvodí význam norem ▪ rozliší normy práva a morálky ▪ popíše český právní řád ▪ charakterizuje prvky a postavení osob v právním vztahu ▪ vymezí funkce právnických profesí a institucí	Jádrové učivo: ▪ význam práva, právo a morálka ▪ ústava, systém právních norem ▪ právní ochrana, právní vztahy	PV D - občanská společnost

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výchova k občanství Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Občan, právo, stát, výchova demokratického občana	▪ definuje stát, popíše jeho prvky ▪ rozliší základní formy vlády ▪ formuluje základní principy Ústavy ČR ▪ formuluje základní principy Ústavy ČR ▪ rozdělí orgány moci a vymezí jejich kompetence	Jádrové učivo: ▪ právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Rozšiřující učivo: ▪ orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	PT VDO PV D - dějiny 20. století)
Kultura a komunikace Mediální výchova	▪ popíše základní prvky kultury ▪ charakterizuje subkultury ▪ vyjmenuje prostředky masové komunikace, charakterizuje její znaky ▪ porovná výhody a nevýhody masové komunikace ▪ vymezí funkce veřejnoprávních médií ▪ rozliší fakta a názory na příkladech mediálního sdělení ▪ argumentuje proti manipulaci médií	Jádrové učivo: ▪ kulturní život - masová kultura, prostředky komunikace ▪ sdělovací prostředky ▪ kritické vnímání mediálního sdělení, reality a záměru komunikantů ▪ tvorba mediálního sdělení Rozšiřující učivo: ▪ práce s materiály ▪ Člověk v tísni	PT MV – RČ PV ČJL - Základní útvary publicistického stylu
Státní správa	▪ porovná státní správu a samosprávu ▪ popíše pravomoci obecních orgánů	Jádrové učivo: ▪ státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Rozšiřující učivo: ▪ pravomoci úřadů, exekuce	PV Z - správní členění ČR
Globální problémy	▪ odvodí příčiny globálních problémů, uvede základní příklady ▪ navrhne možná řešení ▪ posoudí rizika společenských jevů - xenofobie, migrace, chudobu	Jádrové učivo: ▪ globalizace - projevy, významné globální problémy Rozšiřující učivo:	PT MKV PV D - dějiny 20. století)

		migrace, bezpečnost	Z - globální environmentální problémy lidstva
Volba povolání a zaměstnanost	- rozebere inzerát pracovní nabídky - posoudí význam vzdělání a kvalifikace pro obsazení pozice na trhu práce - popíše personální řízení, formuluje základní body životopisu - vyjmenuje kompetence úřadu práce	Jádrové učivo: - trh práce - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - možnosti vzdělávání - přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - volba povolání, nezaměstnanost, úřady práce Rozšiřující učivo: - pracovní smlouva	IVO Člověk a svět práce PV A - zaměstnání
Podnikání	- porovná výhody a nevýhody zaměstnání a podnikání - rozliší základní formy podnikání - formuluje kroky k založení živnosti	Jádrové učivo: - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání Rozšiřující učivo: - životopis	IVO Člověk a svět práce
Výchova k myšlení v evropských souvislostech	- popíše principy fungování EU - argumentuje ve prospěch mezinárodní spolupráce a integrace	Jádrové učivo: evropanství, ČR a EU	PT VMEGS PV D - svět ve 2. polovině 20. stol. Z - evropská integrace, politická mapa

Učitel může libovolně téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.4.2 Občanský a společenskovední základ

7.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět občanský a společenskovední základ navazuje na vyučovací předmět Výchova k občanství a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G.

Významnou část vyučovacího předmětu tvoří učivo integrovaných průřezových témat. Přesný rozpis PT je k dispozici v tabulce, kapitola 5. Obsah těchto témat posiluje u žáků uvědomění mezioborových vztahů.

Předmět je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia. Hodinová dotace je uvedena v učebním plánu.

Výuka probíhá především formou vyučovací hodiny a podle možností je doplněna besedami, odbornými exkurzemi, účastí na vzdělávacích projektech a moderními formami výuky ve virtuálním prostředí.

Ve výuce se využívají různé metody, např. řízená diskuze, kritická práce s texty, další metody kritického myšlení, debata ve skupinách, elektronická projekce a výklad.

Předmět občanský a společenskovední základ otevírá žákům cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení jednání člověka v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky s fungováním rodiny i interakcemi ve skupinách, s hospodářským životem a finanční gramotností. Objasňuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů a učí je zapojit se do občanského života. Vede k respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a zaujetí odpovědného občanského postoje obohaceného o znalost právních norem společnosti. Učí aktivnímu životu v demokratické společnosti, uznání důstojnosti člověka v její jinakosti, respektu, odpovědnému a kritickému myšlení.

V průřezových tématech předmět pomáhá žákům orientovat se v otevřené pluralitní společnosti, osvojit si hodnoty spravedlnosti, tolerance, odpovědnosti, demokratického řešení problémů a konfliktů.

Usiluje o přijetí tvořivého a udržitelného způsobu života a vztahu k životnímu prostředí, o porozumění evropskému i globálnímu kontextu, poznání vlastních kulturních kořenů a pochopení hodnot odlišných kultur. Posiluje komunikační dovednosti včetně digitálních a porozumění komunikovanému sdělení.

Při výuce učitel podporuje u žáků uvědomění důležitosti kvalitního osvojení zásad poctivé individuální i týmové práce a získání nezbytného rozsahu vědomostí a dovedností ve vzdělávacích oborech.

Kromě participace na projektech, exkurzích a dalších aktivitách jsou žáci motivováni k aktivní účasti v soutěžích, tvorbě samostatných prací, vlastních výukových materiálů a sdílení výstupů výuky s ostatními. Akcentovány jsou mediální dovednosti při používání moderní didaktické techniky. To vše vede žáky k samostatnému a odpovědnému přístupu ke studiu.

Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu Občanský a společenskovední základ v oboru vzdělání 7941K81 (osmileté gymnázium – vyšší stupeň) podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, audiovizuální materiály atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- volit si vhodný způsob a strategii učení, přiměřenou metodu efektivně vedoucí k poznání a pochopení, sami si organizovat učební aktivitu
- získávat motivaci celoživotnímu vzdělávání

- vyhledávat a kriticky třídit potřebné informace, operovat bez chyb s abstraktními pojmy a symboly, uvádět poznané obsahy do širších souvislostí
- samostatně usuzovat a vytvářet si názor, využívat při tom poznatky z jiných vědních disciplín, utvářet si ucelený pohled na společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pojmenovat problém, zhodnotit jeho příčiny a souvislosti
- kriticky a na základě samostatného úsudku navrhnout řešení problémů, otevřít se novým způsobům řešení situací a při tom opřít svůj názor a řešení a zdravou zkušenost
- ověřovat vhodnost řešení a nebát se přiznat chybu, obhájit svá východiska a postoje v diskusi s jinými žáky

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- výstižně, věcně a kultivovaně se vyjadřovat, samostatně formulovat své myšlenky, názory, postoje ve skupině svých vrstevníků, tolerantně a s úctou přijímat názory druhých
- věcně interpretovat mluvené nebo psané slovo, obrazové či symbolické materiály, stále zdokonalovat své vrozené dispozice ke komunikaci; komunikaci zaměřit na porozumění a spolupráci s ostatními
- pochopit principy fungování mediální komunikace a bránit se manipulaci

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si efektivní spolupráci ve skupině s druhými, podílet se na společné tvorbě pravidel pro práci v týmu, diskusi s ostatními a ocenění jejich vlastností
- využívat nově získané informace pro svůj osobní rozvoj, zároveň se podělit o výsledky své práce
- respektovat názor druhého a pravidla skupiny, dosahovat tak přiměřeného sebevědomí a sebeúcty
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získávat aktivní a otevřený občanský postoj, odvahu jej obhájit, sledovat aktuální dění v obci, zemi i ve světě
- osvojit si potřebné právní vědomí a aktivně a odpovědně plnit společenské normy
- nebát se pomáhat potřebným a spoluutvářet s ostatními participační politickou kulturu
- poznávat tradice a svěřené kulturní a duchovní hodnoty a vědomě volit udržitelný a odpovědný způsob života

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- zodpovědně studovat a zužitkovat získané znalosti, osvojit si pracovní návyky, plnění povinností řádně a včas
- efektivně spolupracovat v týmu, rozumně využívat svěřené prostředky, učit se respektovat pracovní pravidla a podmínky
- chovat se hospodárně, chránit zdraví své i druhých
- plánovat budoucnost, vyhodnotit šance i rizika závislé i nezávislé pracovní činnosti, myslet podnikavě

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu občanský a společenskovední základ využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace a digitální obsah

- volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

7.4.2.2 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: občanský a společenskovední základ Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Mikroekonomie	- orientuje se v základních pojmech - formuluje roli ekonomických subjektů a mechanismů - vysvětlí směnu, funkci trhu, tržní zákony - objasní principy tvorby cen - posoudí uplatňování pravidel hospodářské soutěže - uvede, jak zahájit živnost, podnikání - posoudí formy zhodnocení peněz a finančního zabezpečení - formuluje kroky k založení živnosti	Jádrové učivo: - základní ekonomické pojmy - trh - podnikání - hospodářská soutěž Rozšiřující učivo: - investování	IVO Člověk a vět práce- Trh práce a profesní volba PV D- Ekonomické systémy
Volba povolání	- posoudí vlastní pracovní předpoklady při volbě školy a profese - analyzuje situaci na trhu práce - zpracuje dokumentaci pro personální řízení - aktivně řídí vlastní pracovní činnosti - vhodně a přiměřeně prezentuje své znalosti a schopnosti - uvede, jak zahájit živnost, podnikání	Jádrové učivo: - volba profese - trh práce	IVO Člověk a vět práce- Trh práce a profesní volba Pracovníprávní vztahy
Makroekonomie Hospodářská politika státu	- popíše roli a funkci státu v ekonomice - uvede makroekonomické parametry - rozliší typy daní - vysvětlí principy sociální politiky - objasní příčiny nezaměstnanosti a postup při ztrátě zaměstnání a funkci podpory v nezaměstnanosti	Jádrové učivo: - hospodářská politika státu - monetární politika ČNB - sociální systém	IVO Člověk a svět práce- Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice Tržní ekonomika PV Z - Hospodářství
Finanční gramotnost	- použije běžné platební nástroje - objasní funkci kurzovního lístku - rozliší a popíše principy cenového vývoje - navrhne rozpočet domácnosti - formuluje principy investování, úvěrování a pojištění - objasní roli bank	Jádrové učivo: - hospodaření - peníze a banky Rozšiřující učivo: - finanční produkty	IVO Člověk a vět práce- Finance PV M- Finanční gramotnost

Občan a právo	▪ objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami ▪ odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ▪ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy, jak a kde se uveřejňují ▪ rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady ▪ rozlišuje právní úkony odpovídající jeho věku a chápe jejich důsledky ▪ uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy ▪ rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké ve správním a trestním řízení ▪ rozlišuje a porovnává náplň činnosti základních orgánů právní ochrany občanů ▪ uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet	Jádrové učivo: ▪ právní řád ▪ právo a morálka ▪ právní ochrana a její orgány ▪ právní normy, právní vztah ▪ právní jednání Rozšiřující učivo: ▪ ochrana hospodářské soutěže	
Soukromé právo	▪ objasní význam právní úpravy pracovního poměru a vymezí podmínky jeho vzniku a práva a povinnosti jeho účastníků ▪ ve svém jednání respektuje platné právní normy ▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují ▪ uvědomuje si rizika jejich porušování	Jádrové učivo: ▪ občanské právo - základní pojmy ▪ obchodní právo - živnosti	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: občanský a společenskovední základ			
Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Občanské právo (obchodní právo)	- objasní význam podnikání a vymezí podmínky jeho vzniku a práva a povinnosti jeho účastníků - ve svém jednání respektuje platné právní normy	Jádrové učivo: - obchodní právo-živnosti Rozšiřující učivo: - druhy smluv - obchodní společnosti	
Občanský zákoník	- popíše základní věcná a nemajetková práva a z nich plynoucí povinnosti - na příkladech objasní vznik závazků, práva a povinnosti jejich účastníků - uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy - formuluje principy dědictví a nakládání věcí - rozpozná právní a protiprávní jednání	Jádrové učivo: - majetková práva - dědictví - závazky Rozšiřující učivo: - speciální smlouvy dle občanského zákoníku	
Správní a trestní právo hmotné	- popíše funkci státní správy a samosprávy - objasní vztah občana a orgánů státní správy - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na státní instituce - zvládá komunikaci s úřady - rozliší kompetence jednotlivých orgánů a úřadů - rozpozná přestupek a trestný čin, charakterizuje korupci - rozdělí tresty a trestné činy a popíše jejich stránky a závažnost - definuje funkci a postavení orgánů činných v trestním řízení - charakterizuje průběh trestního řízení a jeho zásad	Jádrové učivo: - státní správa a samospráva - trestní právo hmotné Rozšiřující učivo: - trestní řízení	
Člověk ve společnosti- sociologie jako věda	popíše vznik sociologického myšlení, metod a přístupů	Jádrové učivo: - vztahy mezi lidmi - společenská podstata člověka, sociální kontrola - metody sociologie - sociální kontrola	
Člověk a životní prostředí, globální	uvede příklady globálních problémů, analyzuje příčiny	Jádrové učivo: sociální fenomény a procesy	PT VMEGS

problémy, společenské změny	▪ objasní souvislost globálních a lokálních problémů, jejich projevy a na úrovni obce, regionu navrhně řešení ▪ popíše vztah mezi přírodou a společností ▪ posoudí příčiny a úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji ▪ rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	▪ globální problémy	Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy a jejich příčiny a důsledky PV Z-Globalizace
Kultura a komunikace	▪ objasní základní pojmy spojené s kulturou ▪ vysvětlí funkci komunikace ▪ rozliší typy sdělovacích prostředků, popíše jejich funkce ▪ uplatňuje společensky vhodné způsoby chování a komunikace ve formálních i neformálních vztazích Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ▪ kriticky koriguje a hodnotí vlastní jednání ▪ kriticky přistupuje k mediálnímu sdělení – odhaluje dezinformace a propagandu	Jádrové učivo: ▪ kultura a komunikace ▪ sdělovací prostředky	PT MV Média a mediální produkce Účinky mediální produkce a vliv médií
Mikrosociologie a makrosociologie, sociální patologie	▪ rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy a chování lidí ▪ zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti ▪ odsoudí mezinárodní terorismus ▪ vysvětlí význam socializace a jejích defektů ▪ analyzuje systém sociálních rolí ve své skupině ▪ formuluje teorie skupin ▪ vysvětlí principy sociální stratifikace a mobility ▪ Zaujme respektující postoj k odlišnostem	Jádrové učivo: ▪ mikrosociologie, mezilidské vztahy ▪ sociální struktura společnosti ▪ nerovnost ▪ sociální mobilita ▪ sociální fenomény a procesy Rozšiřující učivo: ▪ sociální deviace, násilí a další formy patologického chování	PT OSV Sociální komunikace

	▪ objasní původ norem a některých sociálně patologických forem jednání a sociálních problémů současnosti a nastíní možný dopad na společnost ▪ analyzuje pravidla fungování malých skupin ▪ popíše základní typy sociálních interakcí a jejich význam ▪ Obhájí význam mechanismů sociální kontroly		
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: občanský a společenskovední základ			
Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Psychologie jako věda	- popíše základní, aplikované a speciální disciplíny psychologie - na konkrétních příkladech dokáže argumentovat pro vhodný výběr určité psych. metody	Jádrové učivo: - psychologie jako vědní obor (metody, disciplíny) Rozšiřující učivo: - zajímavé psychologické výzkumy v dějinách	
Obecná psychologie	- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi	Jádrové učivo: - podstata lidské psychiky a osobnost člověka – psychické jevy, procesy a stavy Rozšiřující učivo: - ukázka psychologických testů	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV Bi-Biologie člověka
Rozhodování a náročné životní situace	- na příkladech ukáže, jak lze kultivovat volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní význam vůle a osobní kázně při dosahování cílů a překonávání překážek - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	Jádrové učivo: - rozhodování o životních otázkách - motivace, emoce a vůle - zásady duševní hygieny - náročné životní situace, systém psychologického poradenství	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů IVO Člověk a zdraví- Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Osobnost	- objasní, jak může realističtější sebepoznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své vzdělávání s ohledem na vlastní psychické předpoklady - uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - vytváří si své životní cíle a plány	Jádrové učivo: - osobnost člověka - charakteristika osobnosti, její typologie - sebepoznávání a sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Rozšiřující učivo: - ukázka a aplikace psychologických testů	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Vývojová psychologie	▪ porovnává osobnost v jednotlivých vývojových fázích života ▪ vymezí, co každá etapa přináší do lidského života	Jádrové učivo: ▪ vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života	PV Bi- Biologie člověka
Politologie a politická filozofie	▪ uvede znaky jednotlivých ideologií	Jádrové učivo: ▪ politická věda a politika ▪ politické ideologie	
Politické instituce a demokracie	▪ rozlišuje a porovnává historické i současné typy států ▪ vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje ▪ objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky ▪ porovnává funkce jednotlivých složek státní moci ▪ vyloží podstatu demokracie ▪ Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě ▪ objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě ▪ objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií ▪ rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení problémů každodenního života občanů ▪ uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu ▪ vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb	Jádrové učivo: ▪ znaky, funkce, typy a formy státu ▪ právní stát, občanství ČR ▪ ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce ▪ principy demokracie ▪ občanská společnost a právní stát ▪ politický pluralismus, politické subjekty ▪ volby, úřady ▪ lidská práva - porušování a ochrana lidských práv Rozšiřující učivo: ▪ stručná historie české ústavnosti	
Mezinárodní vztahy a organizace	▪ uvede příklady mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství ▪ zhodnotí význam zapojení ČR ▪ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání ▪ objasní důvody evropské integrace	Jádrové učivo: ▪ mezinárodní spolupráce - důvody, význam a východy ▪ významné mezinárodní organizace a společenství- RE, NATO a OSN	PT VMEGS Globalizační procesy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě

	▪ rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti ▪ posoudí vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou občané ČR v rámci EU uplatňovat svá práva	▪ evropská integrace - podstata a význam ▪ Evropská unie - význam, orgány Rozšiřující učivo: ▪ stručná historie vybraných organizací	PV Z- Evropa, EU D- Evropská integrace
--	--	---	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: občanský a společenskovední základ			
Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Filozofie a vědecké poznání	- objasní podstatu filozofického tázání - porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění - identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná sekty - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi - uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí - rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	Jádrové učivo: - podstata filozofie – filozofické tázání, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění - znaky náboženské víry - orientální filozofie	
Antická filozofie	- formuluje základní filozofické otázky - uvede významné filozofy - objasní základní přístupy k výkladu reality a hlavní gnozeologické přístupy - zhodnotí význam etických a politických názorů	Jádrové učivo: - předsokratovští myslitelé - sofisté - Sokrates - metafyzika a pohyb - skepticismus Rozšiřující učivo: - řecká morálka, demokracie	PT OSV Morálka všedního dne PV D- Antika Ch – stavba a struktura atomu
Helénismus, křesťanství a středověká filozofie	- charakterizuje helénskou a středověkou kulturu - posoudí význam této epochy pro historický vývoj evropské civilizace - nalezne pilíře evropské vzdělanosti, morálky, umění, náboženství - dobový systém vzdělání porovná s dnešním - rozlišuje významné náboženské systémy	Jádrové učivo: - filozofové po Aristotelovi - patristika a scholastika - rozum a víra - univerzálie Rozšiřující učivo: - morální odkaz křesťanství	PT OSV Morálka všedního dne Sociální komunikace PV D- Křesťanství
Renesance a humanismus	- popíše renesanční vidění světa, postavení jednotlivce - zdůvodní myšlenkový a kulturní vývoj a jeho význam pro dnešek - na příkladech náboženství, vědy, politiky a etiky ilustruje emancipaci jedince - zhodnotí význam reformace a její vliv na současnou morálku	Jádrové učivo: - renesanční obrat k člověku a světu - humanismus a renesanční filozofie - reformace Rozšiřující učivo: - husitství, luteránství, kalvinismus	PV D- Renesance, zámořské objevy

Barokní filozofie a osvícenství	▪ objasní gnozeologický obrat ▪ rozliší základní přístupy k poznání ▪ popíše význam osvícenské filozofie a morálky pro odpovědné mravní rozhodování a tvorbu principů demokratického vládnutí	Jádrové učivo: ▪ racionalismus ▪ empirismus ▪ osvícenství	PV D- Baroko, osvícenství
Filozofie 19. století a moderní filozofie	▪ zhodnotí význam klasické německé filozofie pro budoucí zrod národních států v Evropě ▪ pro pojetí dějin porovná racionální a iracionální přístupy k výkladu povahy reality ▪ analyzuje historické předpoklady a jejich odraz v marxistickém pojetí dějin a společnosti ▪ zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život a možná rizika jejich zneužití	Jádrové učivo: ▪ německý idealismus ▪ filozofie dějin ▪ periodizace moderní filozofie ▪ pozitivismus, marxismus, scientismus Rozšiřující učivo: ▪ etika, morálka u vybraných filozofických směrů	PV D- Průmyslová revoluce, její důsledky
Filozofie 20. století	▪ charakterizuje základní směry a přístupy ▪ formuluje požadavky na moderní vědu, pravdivou výpověď, odpovědnost vědce ▪ zhodnotí perspektivy vývoje západní kultury a civilizace ▪ zaujme vlastní názor na člověka, svět, smysl existence, uplatní otevřený a aktivní přístup k životu	Jádrové učivo: ▪ směry stojící v opozici ke scientismu ▪ voluntarismus a filozofie života ▪ filozofie přirozeného jazyka, strukturalismus ▪ fenomenologie, existencialismus, hermeneutika ▪ pragmatismus a kritický realismus ▪ postmoderna Rozšiřující učivo: ▪ významní představitelé české filozofie	PV D- Významné historické události 20. stol.

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.4.3 Dějepis

7.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ z RVP ZV.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v prvním až čtvrtém ročníku nižšího gymnázia.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz klade zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, protože právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák by měl chápat, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s občanskou výchovou, výtvarnou výchovou a zeměpisem, studuje vývoj náboženství, literatury, vědeckých poznatků či techniky, zabývá se obecně světovou a českou kulturou.

Podílí se významně na integraci průřezových témat obsažených v RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a třídí informace a prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- orientuje se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytváří ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- samostatně i ve skupině pracuje na zadáních, při kterých žáci sami nalézají závěry a řešení
- logicky uvažuje o zkoumání historických událostí a jejich zevšeobecnění
- aktivně se zúčastňuje vyučování, k řešení problémů vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volí ty nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy textů, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- respektuje pravidla diskuse v rámci skupiny i celé třídy
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- orientuje se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- má úctu k našim tradicím, respektuje kulturní a historické dědictví
- chápe nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně výukovou techniku a materiál
- umí si sám plánovat a organizovat učení
- postupně se zaměřuje na určité vzdělávací oblasti v zájmu následného vlastního rozvoje
- uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá při učení a sdílení své práce digitální zařízení, aplikace a služby; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

7.4.3.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: dějepis Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Člověk v dějinách	▪ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ▪ uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou informace shromažďovány ▪ orientuje se na časové přímce a v dějepisné mapě	Jádrové učivo: ▪ význam zkoumání dějin ▪ získávání informací o dějinách, historické prameny ▪ orientace v historickém čase a prostoru Rozvíjející učivo: ▪ význam muzeí, archivů, knihoven	PV F – radiouhlíková metoda datování
Počátky lidské společnosti	▪ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ▪ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Jádrové učivo: ▪ člověk a lidská společnost v pravěku ▪ neolitická revoluce, počátky zemědělství ▪ zemědělství a životní prostředí Rozvíjející učivo: ▪ umění a náboženství ▪ pravěk v českých zemích ▪ Keltové	PT EV PV VO – pravěk a starověk Bi – Vývoj člověka (rod Australopithecus a Homo)
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	▪ vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ▪ vysvětlí zrod křesťanství	Jádrové učivo: ▪ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ▪ antické Řecko a Řím ▪ principy demokracie ▪ demokracie jako protiva diktatury a anarchie ▪ střední Evropa a její styky s antickým středomořím Rozvíjející učivo: ▪ staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Palestina, Indie, Čína ▪ doba železná a římská na našem území ▪ stěhování národů	PT VDO PV ČJL – řecké báje a pověsti VO – vznik státu, jeho úloha

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Křesťanství a středověká Evropa	- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Jádrové učivo: - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Rozvíjející učivo: - Byzantská říše - Francká říše - Vikingové - poslední Přemyslovci - Lucemburkové	PT MKV PV VO – počátky českého státu, kulturní rozdíly
Objevy a dobývání, počátky nové doby	- vysvětlí znovuobjevování antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky	Jádrové učivo: - renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoc v 15. - 18. století	PT VMEGS PV ČJL – žánr drama (Shakespeare) Z – zámořské objevy a důsledky VO – svoboda náboženského vyznání

	▪ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	▪ barokní kultura a osvícenství Rozvíjející učivo: ▪ vzestup Nizozemí a Anglie ▪ Osmanská říše a její expanze ▪ příčiny, průběh a důsledky třicetileté války	Bi – Lesnictví a Marie Terezie
--	--	---	--------------------------------

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Modernizace společnosti	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - porovnává jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Jádrové učivo: - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Rozvíjející učivo: - občanská válka v Anglii - absolutismus ve Francii a dalších evropských zemích - osvícenství, rozvoj vzdělanosti v 18. století - USA v 19. století - sjednocení Itálie a Německa	PT VDO PV VO – občanská společnost Ch – průmyslová revoluce (výroba koksu) Bi – průmyslová revoluce – znečištění životního prostředí Z – kolonie, průmyslová revoluce

		- vznik mocenských bloků - česká společnost v habsburské monarchii - vznik českých politických stran	
Moderní doba	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Jádrové učivo: - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - vznik Československa Rozvíjející učivo: - ruské revoluce	PV Ch – první chemická zbraň

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba	▪ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ▪ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ▪ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ▪ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí ▪ na příkladech vyloží pojmy antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ▪ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Jádrové učivo: ▪ vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy ▪ nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě ▪ mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět ▪ druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích ▪ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity ▪ domácí a zahraniční odboj ▪ politické, mocenské a ekonomické důsledky války Rozvíjející učivo: ▪ světová hospodářská krize a její důsledky ▪ válečné konflikty ve 30. letech ▪ mnichovská dohoda a její důsledky ▪ věda, technika, kultura mezi válkami ▪ mezinárodní konference a jejich vliv na poválečné uspořádání světa	PT VDO IVO Výchova ke zdraví PV ČJL – významní představitelé české a světové literatury 20. a 21. století, autorské divadlo VO – dějiny 20. století Ch, Bi – penicilin – léčiva
Rozdělený a integrující se svět	▪ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	Jádrové učivo: ▪ studená válka, rozdělení světa do	PT MV - RČ

	▪ uveďte příklady střetávání obou bloků ▪ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ posoudí postavení rozvojových zemí ▪ prokáže základní orientaci v problémech současného světa	vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▪ vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) ▪ vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky ▪ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ▪ problémy současnosti ▪ věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje, sport a zábava Rozvíjející učivo: ▪ krize v SSSR a zemích východního bloku ▪ evropská integrace ▪ období normalizace ▪ obnova demokracie po roce 1989 a vznik České republiky ▪ integrace ČR do NATO a EU	PV ČJL – významní představitelé české a světové literatury 20. a 21. století, autorské divadlo Z – evropská integrace
--	---	--	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.4.3.3 Charakteristika vyučovacího předmětu - vyšší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ z RVP G.

Vyučuje se jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v kvintě a sextě a s hodinovou dotací 1 hodiny týdně v septimě a oktávě osmiletého gymnázia. Vzdělávací obsah vhodně rozvíjí a usoustavňuje poznatky získané v oboru na nižším gymnáziu. V předmaturitním a maturitním ročníku je předmět dějepis doplněn povinně volitelným předmětem „seminář z dějepisů“. Žáci mají možnost účastnit se PVP vedených v anglickém jazyce na dvojjazyčné sekci gymnázia; English-Czech History Seminar a History Seminar.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz klade zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, protože právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák chápe, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s občanským a společenskovědním základem, výtvarnou výchovou a zeměpisem, studuje vývoj náboženství, literatury, vědeckých poznatků či techniky, zabývá se obecně světovou a českou kulturou.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu dějepis v oboru vzdělání 7941K81 podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Následující výchovné a vzdělávací strategie vedou k naplnění klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- zajímavými a přitažlivými metodami práce navozovat u žáků pozitivní vztah k učení
- vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů informací (učebnic, encyklopedií, map, historických pramenů, internetu...)
- prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívat v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- orientovat se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umět je správně používat
- samostatně pozorovat, vyhledávat a bádát, výsledky své práce kriticky posuzovat, kombinovat s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytvářet ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomovat si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokázat určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- zařazovat do výuky metody podněcující aktivitu (diskuse, skupinová práce, nejrůznější metody kritického myšlení, práce s historickými dokumenty...), při kterých žáci sami nalézají závěry a řešení
- logicky uvažovat, zkoumat historické události a jejich zevšeobecnění
- aktivně se zúčastňovat vyučování, rozpoznat problém, k jeho řešení vyhledávat vhodné informace, využívat získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokázat naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usilovat o obhájení svých rozhodnutí
- hledat nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volit ty nejvhodnější

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- přesně, výstižně a srozumitelně se vyjadřovat v českém i anglickém jazyce
- pracovat s rozmanitými typy textů, historických dokumentů a obrazových materiálů, vést je k jejich pochopení a srozumitelnému zprostředkování spolužákům
- vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu v českém i anglickém jazyce
- zapojovat se do diskuse, argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout, učit se soužít a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- dodržovat pravidla slušného chování
- organizovat práci ve skupinách, podle potřeby žákům účinně pomáhat
- učit se pravidlům diskuse v rámci skupiny i celé třídy
- podporovat jejich sebedůvěru a sebeúctu
- aktivně spolupracovat v týmu, napomáhat vytváření pravidel práce a dodržovat je
- ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- všímát si při výuce aktuálního společenského dění
- vážit si druhých lidí a jejich názorů
- chovat podle společenských norem, vnímat jejich práv a povinností
- orientovat se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítat útlak a násilí

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- aktivně rozvíjet jejich předpoklady, možnosti a talent
- plnit povinnosti, samostatně se rozhodovat a organizovat činnosti
- individuální přístup podle jejich představ o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- být kritičtí ke svým studijním výsledkům a dle toho stanovovat své cíle

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu dějepis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat digitální kompetence při realizaci zadaných úkolů
- pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni využívat vhodné digitální technologie podle svého komunikačního záměru a situace
- kriticky posuzovat spolehlivost informačních zdrojů a informací jako takových
- prezentovat své práce s využitím digitálních technologií

7.4.3.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: dějepis Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia dějepisu	- žák chápe smysl historického poznání jako neuzavřeného a proměnlivého procesu - orientuje se v periodizaci dějin - rozlišuje základní způsoby získávání historických informací - rozlišuje typy historických pramenů - orientuje se ve způsobech interpretace pramenů	Základní učivo: - význam historického poznání pro současnost - práce historika, druhy historických pramenů, práce s prameny a jejich interpretace Rozšiřující učivo: - studijní dovednosti, práce se zdroji a jejich využití - pomocné vědy historické	PV Z - kalendáře
Pravěk	- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku - vysvětlí zásadní přelom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	Základní učivo: - pravěk (paleolit, mezolit, neolit a eneolit) - změny spojené s rozvojem zemědělství - doba bronzová a železná - hlavní archeologická naleziště v Čechách a na Moravě Rozšiřující učivo: - archeologické kultury	PT VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky PV Bi – hominizace HV/VV - pravěk
Starověk	- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - charakterizuje židovství, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím, vnímá další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověku	Základní učivo: - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) - Perská říše - starověké Řecko - starověký Řím - naše země a Evropa v době římské - civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice - Židé ve starověku - počátky křesťanství Rozvíjející učivo:	PT VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů PV ČJL – starověké civilizace Z – sídla, náboženství OSZ – ekonomické systémy,

		▪ vývoj a srovnání státních zřízení ▪ Přední východ a jeho civilizační přínos ▪ srovnání náboženských konceptů	náboženství, antika HV/VV - starověk
Středověk	▪ objasní podstatu křesťanského náboženství, jeho šíření a vliv na konstituování raně středověkých států Evropy, vysvětlí podstatu ▪ vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu a význam náboženství a církve ve středověké společnosti ▪ definuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti, jeho proměny a specifické projevy ve vybraných státních celcích v 5. – 15. století ▪ charakterizuje základní rysy vývoje na našem území v 7.- 15. století ▪ vymezí specifika islámské oblasti ▪ chápe důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	Základní učivo: ▪ utváření států středověké Evropy; byzantsko-slovanská oblast, Franká říše, oblast východní a střední Evropy ▪ Arabové a islám ▪ venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace ▪ význam křesťanství pro středověkou společnost, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, kacířství, křížové výpravy ▪ nájezdy a objevy Vikingů ▪ mongolská říše ▪ turecká expanze ▪ příčiny, průběh a důsledky české reformace ▪ vzdělanost a umění středověké společnosti, gotická kultura Rozvíjející učivo: ▪ stěhování národů a barbarské státy ▪ první státní útvary na našem území ▪ románská kultura ▪ charakteristika vývoje v různých částech Evropy	PT VMEGS – žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů PV ČJL – rytířská kultura OSZ, Z – náboženství Z – význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti HV/VV - středověk

		▪ charakteristika středověké společnosti ▪ stoletá válka	
Počátky novověku	▪ rozpozná filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady ▪ vysvětlí příčiny a průběh zámořských objevů, především porozumí důsledkům vedoucím k podstatným hospodářským a mocensko-politickým změnám ▪ popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj ▪ vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů ▪ posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry ▪ určí hlavní charakteristické znaky a význam baroka	Jádrové učivo: ▪ renesance a humanismus ▪ zámořské objevy jejich důsledky pro evropskou civilizaci ▪ reformace a protireformace ▪ absolutismus a stavovství ▪ rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku ▪ vývoj českého státu uvnitř habsburského soustátí, stavovské povstání, české země za třicetileté války ▪ třicetiletá válka ▪ barokní kultura, politika, náboženství Rozvíjející učivo: ▪ Tudorovci a Stuartovci ▪ revoluce v Nizozemí	PT OSV – morálka všedního dne MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MV – účinky mediální produkce a vliv médií PV ČJL – renesance a baroko OSZ – renesance a humanismus, baroko, představy o tvaru země OSZ, Z – zámořské objevy, náboženství HV/VV – renesance a baroko

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Osvícenství - revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	- pojmenuje a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - doloží na konkrétních příkladech jednotlivých států rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů, a to přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - uveče základní typy parlamentních státních systémů, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu - vysvětlí emancipační hnutí národů a jednotlivých společenských vrstev s důrazem na utváření českého novodobého národa, určí jeho specifické rysy v tomto procesu - charakterizuje proces modernizace a industrializace, uvede jejich ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná ekologická rizika, určí základní příčiny s tím souvisejícího nerovnoměrného vývoje Evropy a světa - vysvětlí expanzivní cíle velmocí v Evropě a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Základní učivo: - osvícenství a jeho hlavní představitelé - vznik USA - Velká francouzská revoluce - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - liberalismus, nacionalismus, socialismus - revoluční rok 1848 - utváření novodobých národních společností /české, slovenské, německé, italské/, emancipační hnutí sociálních skupin, nástup Ruska jako evropské velmoci - USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války - česká společnost v habsburské monarchii v druhé polovině 19. století - proměny životního stylu, vzdělanost a umění, „belle époque“, technika a kultura přelomu 19. a 20. století - předpoklady a projevy imperiální politiky	PT OSV – morálka všedního dne VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů MKV - vztah k multilingvní situaci EV – člověk a životní prostředí PV ČJL - romantismus, buržoazní revoluce, realismus OSZ – osvícenství Z, OSZ – industrializace a její důsledky pro společnost Che – fosil fuel, pollution Z – kolonialismus a dekolonizace

		velmocí, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů ▪ mezinárodní vztahy vedoucí k první světové válce, vznik velmocenských seskupení Rozvíjející učivo: ▪ rozdílný vývoj politických a společenských systémů ve vybraných zemích západní, střední a východní Evropy ▪ rozdílný vývoj v Indii, Číně a Japonsku	
Moderní doba I – situace v letech 1914-1945	▪ charakterizuje první světovou válku, vysvětlí její sociální, hospodářské a politické důsledky ▪ uvede projevy nového politického a mocenského obrazu světa, který byl zapříčiněn oslabením tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku ▪ vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií, porovná je se zásadami demokracie, uvědomuje si příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnost demokratických zemí jako potencionálních obětí jí čelit ▪ charakterizuje a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Základní učivo: ▪ první světová válka ▪ české země v době války, první odboj ▪ vznik Československa a jeho vývoj do hospodářské krize ▪ revoluce v Rusku ▪ Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory ▪ Evropa a svět ve 20.-30. letech 20. století ▪ fašismus v Itálii ▪ upevňování bolševické moci ▪ nacismus v Německu ▪ kultura první poloviny 20. století, zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport Rozvíjející učivo: ▪ Společnost národů ▪ komunistické převraty v Evropě	PT OSV – morálka všedního dne VMEGS – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MV – účinky mediální produkce a vliv médií MV – role médií v moderních dějinách PV ČJL – první světová válka Ch – chemické zbraně

		▪ pravicové diktatury v dalších zemích	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba I - situace v letech 1914 - 1945	- vymezí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů a radikalizace pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše vliv druhé světové války na uspořádání světa v druhé polovině 20. století a dozvuky tohoto konfliktu v současnosti	Základní učivo: - světová hospodářská krize ve světě i v ČR - růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek, mnichovská krize a její důsledky - druhá světová válka, její globální a hospodářský charakter, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj Rozvíjející učivo: - konference „Velké trojky“ - odboj vs. kolaborace	PT OSV – morálka všedního dne MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů PV ČJL – druhá světová válka F – radiouhlíková metoda, jaderné zbraně OSZ – významné události 20. století HV – hudba 20. století
Moderní doba II – soudobé dějiny	- charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí rozdíly ve vývoji zemí západního a východního bloku, - zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR a na situaci ve střední Evropě a v Československu - porovná způsob života a chování v demokratických a nedemokratických společnostech	Základní učivo: - Evropa a svět po válce, OSN, princip sociálního státu - obnova československého státu - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, vznik RVHP a Varšavské smlouvy, euroatlantická spolupráce demokratických zemí, USA jako světová velmoc, životní podmínky na obou stranách železné opony - vývoj v Československu	PT OSV – morálka všedního dne VMEGS – globalizační a rozvojové procesy VMEGS – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MKV – vztah k multilingvní situaci EV – člověk a životní prostředí MV – role médií v moderních dějinách MV – účinky mediální

		v poválečném období do roku 1948 ▪ studená válka 1945-1962 Rozšiřující učivo: ▪ Čína za Mao Ce-tunga ▪ Tito vs. Stalin	produkce a vliv médií PV Z – rozdělený a integrující se svět
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: dějepis			
Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba II – soudobé dějiny	- vysvětlí rozdíly ve vývoji zemí západního a východního bloku, - zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR a na situaci ve střední Evropě a v Československu - porovná způsob života a chování v demokratických a nedemokratických společnostech - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	Základní učivo: - vývoj v Československu v poválečném období 1948-1969 - studená válka 1962-1990 - Československo v období normalizace - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace; „třetí svět“ a moderní procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky - sjednocující se Evropa, její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti Rozvíjející učivo: - Čína a její cesta k velmocenskému postavení - rozpad SSSR a jeho důsledky - demokracie vs autokracie	PT OSV – morálka všedního dne VMEGS – globalizační a rozvojové procesy VMEGS – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MKV – vztah k multilingvní situaci EV – člověk a životní prostředí MV – role médií v moderních dějinách MV – účinky mediální produkce a vliv médií PV Z – rozdělený a integrující se svět OSZ, Z – evropská integrace

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5 Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

7.5.1 Fyzika

7.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- vyvolávat a rozvíjet zájem o poznání světa prostřednictvím zkoumání přírodních jevů
- osvojit si základní fyzikální pojmy a zákonitosti
- rozvíjet schopnost zkoumané jevy formalizovat
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou, ve 2. a 4. ročníku také formou praktických cvičení v dělené třídě.

Do obsahu výuky fyziky jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata.

Předmět fyzika je primárně vyučován v učebně přírodních věd, dále podle potřeby a prostorových možností v laboratoři fyziky, v multimediální učebně nebo v audiovizuální učebně.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- Fyzikální olympiáda
- Archimediáda
- Astronomická olympiáda
- další aktuální aktivity (kroužek malých debrujářů, kroužek LEGO robotiky, ...)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využít zkušeností z praktického života ve výuce
- aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat fyzikální jevy a experimenty
- řešit fyzikální příklady se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- problém rozpoznat a formulovat
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou
- porozumět různým typům textů a záznamů
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat

- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor
- akceptovat vlastní omyl

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat v malých skupinách
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- porozumět historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- dodržovat domluvená pravidla jak při práci ve škole, tak při domácí přípravě
- vnímat nebezpečí ohrožení zdraví při různých činnostech, svým chováním tato nebezpečí minimalizovat
- porozumět fyzikálním principům živelních pohrom
- kriticky hodnotit různé názory na jevy ve společnosti, především z hlediska ekologického

Kompetence pracovní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů
- vytvářet vlastní pomůcky a modely
- pracovat s uvědomělým dodržováním pravidel bezpečnosti práce
- vhodně volit jejich další profesní zaměření

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace a samostatně posoudit, kterou technologii je vhodné použít pro jakou činnost či řešený problém
- získávat, vyhledávat, kriticky posoudit, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit odpovídající postupy, způsoby a prostředky
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- pochopit a uplatňovat etické jednání při komunikaci, spolupráci a sdílení informací v digitálním prostředí

7.5.1.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: fyzika Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Látky a tělesa	- rozliší pojem látka a těleso v konkrétních případech - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - rozliší jednotlivá skupenství v souvislosti s chováním částic	Jádrové učivo: - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - částicové složení látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difúze a Brownův pohyb Rozvíjející učivo: - změny skupenství látek	PV Ch – vlastnosti látek, stavba látek
Měření fyzikálních veličin	- změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a těleso - převádí násobné a dílčí jednotky na stanovenou jednotku - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu těles - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Jádrové učivo: - měření základních veličin – délka, hmotnost, čas, objem, hustota, teplota a její změny - pohyb těles – rychlost, výpočet průměrné rychlosti - převod jednotek Rozvíjející učivo: - nestandardní jednotky	PV M – převody jednotek, měření teploty Ch – převody jednotek Bi – tělesná teplota IVO Člověk a svět práce
Elektrické vlastnosti látek	- uvede příklady elektrovaní těles z běžného života - umí popsat atom, rozliší atom a iont - rozliší vodiče a izolanty	Jádrové učivo: - elektrování těles - elektrický náboj - model atomu - ionty - vodiče a nevodiče - elektrické pole - elektrická síla Rozvíjející učivo: - elektroskop - zdroje elektrického náboje - elektrický výboj	PV Ch – stavba atomu, ionty, kovy

Elektrický obvod	▪ dokáže popsat elektrický proud pomocí pohybu elektronů ▪ uvede příklady zdrojů elektrického napětí a jejich použití ▪ umí popsat pohybové, tepelné, světelné a chemické účinky elektrického proudu ▪ zná některé schematické značky ▪ Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ▪ změří elektrický proud a napětí ▪ zná a dodržuje základní bezpečnostní pravidla při práci s elektrickým proudem ▪ zná základní souvislost mezi elektrickými a magnetickými jevy	Jádrové učivo: ▪ elektrický proud, elektrické napětí, jednotky ▪ zdroje elektrického napětí ▪ účinky elektrického proudu ▪ elektrické spotřebiče ▪ elektrický obvod, jeho prvky a schéma; spínač ▪ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními ▪ magnetické vlastnosti elektrického proudu ▪ magnetické pole cívky, elektromagnet Rozvíjející učivo: ▪ elektrický proud v kapalinách a plynech	PT EV IVO Člověk a svět práce PV ČJL – práce s informacemi a různými zdroji, klíčová slova, výpisky, popis
Magnetismus	▪ umí experimentálně rozlišit látky magnetické a nemagnetické ▪ rozliší trvalé a dočasné magnety ▪ vysvětlí model magnetických indukčních čar pomocí železných pilin ▪ popíše zjednodušený model magnetického pole Země	Jádrové učivo: ▪ magnetické pole ▪ Indukční čáry a magnetické póly ▪ magnetická síla ▪ látky feromagnetické a nemagnetické ▪ magnetické pole Země Rozvíjející učivo: ▪ kompas	PV Z – magnetické pole Země

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: fyzika Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Pohyb tělesa	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - správně používá pojmy dráha a trajektorie - sestrojí graf závislosti rychlosti na čase a dráhy na čase a dokáže interpretovat hotový graf - dokáže vypočítat rychlost, dráhu a dobu rovnoměrného pohybu	Jádrové učivo: - dráha a trajektorie - pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý - průměrná rychlost - měření rychlosti - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný a jejich grafické znázornění - řešení pohybových úloh rovnoměrného pohybu Rozvíjející učivo: - okamžitá rychlost	PV M – grafy závislosti fyzikálních veličin; úlohy o pohybu; souřadnice ČJL – odborné názvy
Síla	- umí popsat deformační a pohybové účinky síly na těleso - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - umí graficky skládat a rozkládat síly - určí velikost gravitační síly působící na těleso - dokáže u jednoduchých těles odhadnout polohu těžiště - vysvětlí konkrétní situace pomocí pohybových zákonů - správně používá pojmy tlak a tlaková síla - umí vysvětlit pojem tření a zná jeho praktické projevy	Jádrové učivo: - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tíhová síla a těžiště - pohybové zákony - tlak, tlaková síla - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na kterou síla působí - třecí síla, smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Rozvíjející učivo: - skládání různoběžných sil	IVO Člověk a svět práce PV ČJL – propis pracovního postupu
Kapaliny	- zná základní vlastnosti kapalin - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Jádrové učivo: - vlastnosti kapalin - hydrostatický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - Archimédův zákon - vztlaková síla	PT EV PV Ch – hustoměr

		▪ potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách ▪ Pascalův zákon ▪ hydraulická zařízení Rozvíjející učivo: ▪ závislost hustoty kapaliny na teplotě ▪ kapilární jevy	
Plyny	▪ správně interpretuje experimenty potvrzující tlak vzduchu ▪ dokáže popsat síly působící na těleso v atmosféře a předvídat jeho chování	Jádrové učivo: ▪ vlastnosti plynů ▪ atmosférický tlak a jeho měření ▪ souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře ▪ Archimédův zákon pro plyny Rozvíjející učivo: ▪ přetlak, podtlak, vakuum	PV Z – atmosféra Země Ch – složení atmosféry
Světelné jevy	▪ využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh ▪ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami ▪ vysvětlí základní astronomické jevy ▪ zná stavbu oka a princip vidění	Jádrové učivo: ▪ vlastnosti světla ▪ zdroje světla ▪ rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích ▪ přímočaré šíření světla ▪ stín, zatmění Slunce a Měsíce ▪ zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) ▪ zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) ▪ rozklad bílého světla hranolem ▪ fáze Měsíce ▪ oko Rozvíjející učivo: ▪ vnímání barev	PV Bi – oko

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: fyzika Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Práce a energie	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem je schopen popsat různé případy přeměny energie a zná jejich praktická využití	Jádrové učivo: - práce, energie, výkon, účinnost - polohová energie - pohybová energie - přeměny energie - jednoduché stroje Rozvíjející učivo: - otáčivý účinek síly	IVO Člověk a svět práce
Tepelné jevy	- správně používá pojmy vnitřní energie, teplo, teplota - popíše změny skupenství, uvede konkrétní příklady těchto změn v praxi	Jádrové učivo: - vnitřní energie tělesa, teplo - změna vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou - skupenské přeměny – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Rozvíjející učivo: - přenos tepla - tepelné motory	PT EV PV M – řešení rovnic; vyjádření neznámé ze vzorce Ch – měření teploty Z – skupenství vody
Zvukové jevy	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - zná stavbu ucha a způsob vnímání zvuku	Jádrové učivo: - kmitavý pohyb a vlnění - zvuk - vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku a šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce, ozvěna - pohlcování zvuku - ucho Rozvíjející učivo: - ultrazvuk a infrazvuk - vnímání zvuku, hlasitost	PV Bi – ucho
Elektrický proud	- zná podstatu elektrického proudu, podmínky jeho vzniku a jeho účinky - změří elektrický proud a napětí	Jádrové učivo: elektrický náboj a elektrický proud	PT EV IVO

	▪ chápe souvislost veličin v Ohmově zákonu ▪ správně používá pojmy elektrický výkon, elektrická práce, elektrická energie	▪ měření elektrického proudu a napětí ▪ Ohmův zákon ▪ elektrický odpor ▪ tepelné účinky elektrického proudu ▪ zapojování rezistorů ▪ elektrická energie ▪ výkon elektrického proudu Rozvíjející učivo: ▪ zdroje elektrického proudu	Člověk a svět práce
--	--	--	---------------------

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: fyzika Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Elektrodynamika	- popíše rozdíl mezi permanentním magnetem a elektromagnetem - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný a střídavý proud - zná princip činnosti elektromotorů - posoudí výrobu elektrického proudu z hlediska ekonomického i ekologického	Jádrové učivo: - magnetické pole - elektromagnetická indukce - stejnosměrný elektromotor - generátory elektrického proudu a střídavý proud - střídavý elektromotor - výroba a přenos elektrické energie, transformátor - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - bezpečné chování při práci s elektrickými zařízeními Rozvíjející učivo: - elektromagnetické vlnění - přenos informace	PT EV (EX elektrárna)
Vedení elektrického proudu v polovodičích	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností a struktury - správně zapojí polovodičovou diodu	Jádrové učivo: - polovodič, vlastní a příměsové polovodiče - PN přechod, dioda Rozvíjející učivo: - polovodičové součástky a jejich využití	IVO Člověk a svět práce
Atomy a záření	- má základní orientaci v historii zkoumání atomů a ve vytváření jejich modelů - zná typy radioaktivního záření, má základní přehled o možnosti jejich využití - je si vědom nebezpečí při práci se zářiči - dokáže popsat strukturu atomového jádra - chápe princip činnosti jaderné elektrárny	Jádrové učivo: - modely atomu - jádro atomu - radioaktivita a její využití - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor a jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - termonukleární reakce	PT EV – (radioaktivní záření; jaderné elektrárny) PV Ch – stavba atomu, jádro, jaderné reakce D – radiouhlíková metoda

	▪ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Rozvíjející učivo: ▪ záření z elektronového obalu	Bi – radionuklidy v lékařství
Vesmír	▪ popíše Sluneční soustavu ▪ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Jádrové učivo: ▪ Sluneční soustava, její hlavní složky ▪ Keplerovy zákony Rozvíjející učivo: ▪ hvězdný vesmír	PT EV PV Z – Vesmír ČJL – Psaní velkých písmen

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- vyvolávat a rozvíjet zájem o poznání světa prostřednictvím zkoumání přírodních jevů
- osvojit si základní fyzikální pojmy a zákonitosti
- rozvíjet schopnost zkoumané jevy formalizovat
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů

Předmět je vyučován v pátém až sedmém ročníku osmiletého studia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu. Výuka všech žáků je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou a hodinami praktických cvičení v dělené třídě. V předmaturitním a maturitním ročníku si žák také může zvolit „seminář z fyziky“, nebo „Physics seminar“. Výuka fyziky v seminářích doplňuje základní výuku fyziky na úroveň potřebnou k maturitní zkoušce, přijímacímu řízení na vysoké školy a dalšímu studiu příbuzných oborů na vysokých školách.

Do obsahu výuky fyziky jsou vřazena průřezová témata.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 škola bude vytvářet v jednotlivých nejazykových předmětech oboru vzdělání 7941K81 (osmileté gymnázium - vyšší stupeň) podmínky pro možnou implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, cizojazyčné aktivity atd.), aby žáci měli vyšší variabilitu výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a tím se zvýšila individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Předmět fyzika je primárně vyučován v učebně přírodních věd, dále podle potřeby a prostorových možností v laboratoři fyziky, v multimediální učebně nebo v audiovizuální učebně.

Výuka fyziky může být v každém ročníku doplněna tematicky vhodnou exkurzí podle zájmu žáků, aktuální nabídky a možností.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- Fyzikální olympiáda
- Astronomická olympiáda
- další aktuální aktivity

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využít zkušeností z praktického života ve výuce
- aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat fyzikální jevy a experimenty
- řešit fyzikální příklady se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- problém rozpoznat a formulovat
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou
- porozumět různým typům textů a záznamů
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat
- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor
- akceptovat vlastní omyl

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pracovat v malých skupinách
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- porozumět historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- dodržovat domluvená pravidla jak při práci ve škole, tak při domácí přípravě
- vnímat nebezpečí ohrožení zdraví při různých činnostech, svým chováním tato nebezpečí minimalizovat
- porozumět fyzikálním principům živelných pohrom
- kriticky hodnotit různé názory na jevy ve společnosti, především z hlediska ekologického

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů
- vytvářet vlastní pomůcky a modely
- pracovat s uvědomělým dodržováním pravidel bezpečnosti práce
- vhodně volit jejich další profesní zaměření

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace a samostatně posoudit, kterou technologii je vhodné použít pro jakou činnost či řešený problém
- získávat, vyhledávat, kriticky posoudit, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit odpovídající postupy, způsoby a prostředky
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- pochopit a uplatňovat etické jednání při komunikaci, spolupráci a sdílení informací v digitálním prostředí

7.5.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší stupeň

Předmět: fyzika Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Fyzikální veličiny a jejich měření	- měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření - rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Základní učivo: - soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) - absolutní a relativní odchylka měření - skalární a vektorové veličiny Rozšiřující učivo: - řešení složitějších úloh s vektorovými veličinami	PV M – mocniny s celočíselným exponentem M – operace s vektory
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Kinematika)	užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	Základní učivo: - kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení - rovnoměrný pohyb po kružnici Rozšiřující učivo: - úlohy o pohybu a jejich grafy - systemizace poznatků kinematiky	PV M – funkce lineární a kvadratická M – úlohy o pohybu
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Dynamika)	- změří velikost působící síly - určí v konkrétních situacích síly a určí výslednici sil - využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Základní učivo: - dynamika pohybu – hmotnost a síla - hybnost tělesa - třecí síla - první, druhý a třetí pohybový zákon - zákon zachování hybnosti - inerciální soustava - dynamika rovnoměrného pohybu po kružnici Rozšiřující učivo: - Příklady užití dynamiky v praxi - neinerciální soustava	

		▪ systemizace poznatků dynamiky	
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Mechanická práce a energie)	▪ využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Základní učivo: ▪ práce, výkon, účinnost ▪ souvislost změny mechanické energie s prací ▪ zákony zachování hmotnosti a energie Rozšiřující učivo: ▪ zákony zachování v praxi	
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Gravitační pole)	▪ rozliší centrální gravitační a homogenní tíhové pole ▪ definuje volný pád	Základní učivo: ▪ gravitační a tíhová síla ▪ gravitační pole ▪ volný pád, vrhy ▪ pohyby v centrálním gravitačním poli Rozšiřující učivo: ▪ Keplerovy zákony ▪ Sluneční soustava ▪ řešení obtížnějších úloh na vrhy těles	
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Mechanika tuhého tělesa)	▪ určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	Základní učivo: ▪ moment síly ▪ rovnováha ▪ dvojice sil ▪ skládání a rozklad sil Rozšiřující učivo: ▪ kinetická energie tuhého tělesa	
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Mechanika tekutin)	▪ vysvětlí příčiny tlaku v kapalině ▪ aplikuje poznatky o vztahové síle na jednoduché situace ▪ aplikuje poznatky o proudění tekutin	Základní učivo: ▪ tlaková síla ▪ tlak, Pascalův zákon ▪ vztahová síla, Archimédův zákon ▪ proudění tekutin Rozšiřující učivo: ▪ proudění reálné tekutiny ▪ řešení obtížnějších úloh	
Stavba a vlastnosti látek (Kinetická teorie látek)	▪ objasní souvislosti mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	Základní učivo: ▪ modely látek v různých skupenstvích ▪ kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí	PV Ch - Chemické vazby

		částic v látkách různých skupenství Rozšiřující učivo: ▪ historický přehled vývoje názorů na strukturu látek	
Stavba a vlastnosti látek (Pevné látky)	▪ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles	Základní učivo: ▪ vlastnosti látek – síla pružnosti, normálové napětí ▪ Hookův zákon Rozšiřující učivo: ▪ křivka deformace ▪ deformace v technické praxi, mez bezpečnosti	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: fyzika Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Stavba a vlastnosti látek (Termodynamika)	- aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti pro předvídání stavových změn plyn	Základní učivo: - termodynamika – termodynamická teplota - vnitřní energie a její změna, teplo - kalorimetrická rovnice - stavová rovnice ideálního plynu - první a druhý termodynamický zákon - různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech Rozšiřující učivo: - kruhový děj s ideálním plynem - tepelné motory	
Stavba a vlastnosti látek (Kapaliny)	- rozumí příčinám vzniku povrchového napětí - popíše a zdůvodní kapilární jevy	Základní učivo: - povrchové napětí kapaliny - kapilární jevy Rozšiřující učivo: - vlastnosti molekul povrchové vrstvy - povrchová energie kapaliny	
Stavba a vlastnosti látek (Teplotní roztažnost)	porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Základní učivo: - součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin Rozšiřující učivo: - praktické využití teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin	
Stavba a vlastnosti látek (Změny skupenství)	chápe veličiny měrná tepelná kapacita a měrné skupenské teplo a jejich praktické využití	Základní učivo: - měrná tepelná kapacita - skupenské a měrné skupenské teplo Rozšiřující učivo:	

		- kalorimetrická rovnice se změnami skupenství - práce s grafy, fázový diagram - vodní pára v atmosféře	
Elektromagnetické jevy, světlo (Elektrostatika)	- porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant - chápe konstrukci kondenzátoru a jeho funkci ve stejnosměrných obvodech	Základní učivo: - elektrický náboj a elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování - Coulombův zákon - intenzita elektrického pole, elektrické napětí - vodič a izolant v elektrickém poli - kondenzátor - řešení úloh na jednoduchá zapojení s kondenzátory Rozšiřující učivo: - elektrický potenciál - využití elektrostatiky	
Elektromagnetické jevy, světlo (Elektrický proud)	- sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje schéma reálného obvodu - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Základní učivo: - elektrický proud v látkách – proud jako veličina - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod - elektrický odpor - elektrické články - kapacita akumulátoru Rozšiřující učivo: - složitější elektrické obvody	IVO ČZ – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem) PV Ch – molární hmotnost
Elektromagnetické jevy, světlo (Elektrická energie)	správně chápe pojmy elektrická energie a elektrický výkon a zná jejich jednotky	Základní učivo: - elektrická energie - výkon stejnosměrného proudu Rozšiřující učivo: - přeměny energie v jednoduchém obvodu	
Elektromagnetické jevy, světlo (Polovodiče)	aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v polovodičích při analýze chování	Základní učivo: vedení proudu v polovodičích	IVO ČZ – Změny v životě

	těles z těchto látek v elektrických obvodech ▪ zapojí správně polovodičovou diodu	▪ polovodičová dioda Rozšiřující učivo: ▪ luminiscenční diody, fotodiody ▪ tranzistor	člověka a jejich reflexe (polovodiče)
Elektromagnetické jevy, světlo (Magnetické pole)	▪ rozliší stacionární a nestacionární magnetické pole ▪ využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů	Základní učivo: ▪ magnetické pole – pole magnetů a vodičů s proudem ▪ magnetická indukce, indukované napětí ▪ indukčnost Rozšiřující učivo: ▪ vířivé proudy ▪ vlastní indukce ▪ magnetické vlastnosti materiálů a jejich využití ▪ částice s nábojem v magnetickém poli	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: fyzika Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Kmitání a vlnění)	objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	Základní učivo: - mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho výchylka, perioda a frekvence, vlnová délka a rychlost vlnění - postupné vlnění, stojaté vlnění - zvuk, jeho hlasitost a intenzita Rozšiřující učivo: - rovnice rychlosti a zrychlení kmitavého pohybu - vlastní, tlumené a nucené kmitání - rezonance - Dopplerův jev, rázová vlna	PV M – Goniometrické funkce
Elektromagnetické jevy, světlo (Střídavý proud)	využívá zákon elektromagnetické indukce k objasnění funkce elektrických zařízení	Základní učivo: - střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence - výkon střídavého proudu - generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor Rozšiřující učivo: - usměrnění střídavého proudu - přenos elektrické energie - složený obvod střídavého proudu, fázorové diagramy	PT EV Problematika Člověk a životní prostředí (přenos elektrické energie) PV M - Goniometrické funkce
Elektromagnetické jevy, světlo	využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností	Základní učivo: vlnové vlastnosti světla – šíření a	PV Bi - zrak

(Světlo a geometrická optika)	zobrazených předmětů jednoduchými optickými systémy	rychlost světla v různých prostředích ▪ zákony odrazu a lomu světla, index lomu ▪ optické spektrum; interference světla ▪ optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel ▪ oko jako optický systém ▪ lupa ▪ stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti Rozšiřující učivo: ▪ korekce vad zraku ▪ optické přístroje ▪ polarizace světla	
Elektromagnetické jevy, světlo (Elektromagnetické záření)	▪ porovná šíření různých druhů elektromagnetického záření v rozličných prostředích	Základní učivo: ▪ Elektromagnetické záření – elektromagnetická vlna, spektrum elektromagnetického záření Rozšiřující učivo: ▪ Záření absolutně černého tělesa ▪ Využití elektromagnetického záření ▪ Fotometrické veličiny	IVO ČZ Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (ochrana před elektromagnetickým zářením)
Mikrosvět (Dualismus látky)	▪ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Základní učivo: ▪ kvanta a vlny – foton a jeho energie ▪ korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic	

		▪ vnější a vnitřní fotoelektrický jev Rozšiřující učivo: ▪ tepelná emise	
Mikrosvět (Atomová fyzika)	▪ využívá poznatky o kvantování energie záření k popisu spontánní a stimulované emise záření	Základní učivo: ▪ atomy – kvantování energie elektronů v atomu ▪ spontánní a stimulovaná emise, laser Rozšiřující učivo: ▪ modely atomu a jejich vývoj ▪ periodická soustava prvků, Pauliho vylučovací princip	PV Ch – atom
Mikrosvět (Jaderná fyzika)	▪ posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ▪ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ▪ navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Základní učivo: ▪ jaderná energie ▪ syntéza a štěpení jader atomů ▪ zákon radioaktivní přeměny ▪ řetězová reakce, jaderný reaktor ▪ ochrana před nebezpečnými druhy záření Rozšiřující učivo: ▪ detektory jaderného záření ▪ využití radioaktivity ▪ úlohy na použití zákonů zachování u jaderných reakcí ▪ jaderné elektrárny, jaderná energetika	PT EV Člověk a životní prostředí (jaderná energie) IVO ČZ Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (ochrana před jaderným zářením)

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jadrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.2 Chemie

7.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „chemie“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Chemie“ vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ z RVP ZV.

Předmět je vyučován od druhého ročníku nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem.

Ve druhém ročníku a ve čtvrtém ročníku nižšího gymnázia je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem, výuka probíhá v chemické laboratoři.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže Chemická olympiáda.

Ve vyučování chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

Žák je veden k tomu, aby zejména rozuměl důležitosti znalosti chemie v každodenním životě, využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům, aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení a při provádění laboratorních cvičení aktivně spolupracoval ve skupině.

Podílí se významně na integraci průřezových témat obsažených v RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a třídí informace a prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů (internet, časopisy, knihy) a formou prezentací s nimi seznamují ostatní
- orientuje se v periodické soustavě prvků a v obecně užívaných chemických termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- aktivně se zúčastňuje vyučování, k řešení problémů vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové způsoby řešení problémů, volí ty nejvhodnější
- ověřuje správnost zvoleného řešení a dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- umí zpracovat projekt s chemickou tematikou, který prezentuje a obhajuje
- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy zdrojů informací včetně moderních informačních technologií, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vyjadřuje se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytváří si na základě výuky povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí)

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- chápe nutnost ochrany životního prostředí
- uvědomuje si environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastní se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně výukovou techniku, pomůcky a materiál
- umí si sám plánovat a organizovat učení
- postupně se zaměřuje na určité vzdělávací oblasti v zájmu následného vlastního rozvoje.
- pracuje pečlivě a systematicky a je odpovědný za dobře provedenou práci
- v hodinách praktických cvičení dodržuje přesné pracovní postupy s ohledem na přesnost a bezpečnost práce

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá při učení a sdílení své práce digitální zařízení, aplikace a služby; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

7.5.2.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: chemie Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia	- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpozná přeměny skupenství látek	Jádrové učivo: - vlastnosti látek - zásady bezpečnosti práce v chemické laboratoři i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky Rozvíjející učivo: - charakteristika a rozdělení přírodních věd - historie chemie	IVO Člověk a svět práce PV F – stavba a vlastnosti látek
Směsi	- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků - připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - vysvětlí význam vody a vzduchu pro živé organismy	Jádrové učivo: - rozdělení směsí - hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku - oddělování složek směsí - voda, vzduch	PT: OSV – OR, SR IVO Člověk a svět práce PV M – trojčlenka, procenta PV F – hustoměr, složení atmosféry, převody jednotek PV Bi – voda, vzduch PV Z – atmosféra, hydrosféra, lázeňství
Složení látek	- používá pojmy atom, elektron, proton, neutron, molekula, anion, kation, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě a usuzuje na možné vlastnosti prvků podle jejich umístění - dokáže určit typ vazby u daných sloučenin	Jádrové učivo: - atomy, molekuly - prvky, názvy, značky - periodická soustava prvků - chemická vazba Rozvíjející učivo: - ionty	IVO Člověk a svět práce PV F – atomy, ionty

Významné prvky	▪ analyzuje vybrané kovy a nekovy ▪ popisuje společné a rozdílné vlastnosti kovů a nekovů	Jádrové učivo: ▪ kovy ▪ nekovy	IVO Člověk a svět práce PV F – kovy Bi – mineralogie D – zneužití chemických zbraní
Chemické reakce a chemické názvosloví	▪ rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ▪ orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka ▪ odvozuje vzorce a názvy jednoduchých sloučenin	Jádrové učivo: ▪ základní chemické zákony a chemické reakce ▪ oxidační číslo ▪ oxidy, kyseliny, zásady ▪ neutralizace Rozvíjející učivo: ▪ charakteristika redoxních reakcí ▪ exotermické a endotermické reakce	PT EV OSV – OR, SR IVO Člověk a svět práce PV ČJL – odborné názvy F – měření teploty

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: chemie Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Anorganické sloučeniny	▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka ▪ odvozuje vzorce a názvy jednoduchých solí	Jádrové učivo: ▪ soli ▪ názvosloví solí	PV ČJL – obohacování slovní zásoby Bi – mineralogie
Chemické výpočty	▪ vysvětlí pojem látkové množství, molární hmotnost ▪ zná jednotku látkového množství, molární hmotnosti a vztah pro výpočet látkového množství	Jádrové učivo: ▪ látkové množství ▪ molární hmotnost Rozvíjející učivo: ▪ látková koncentrace roztoku ▪ chemické výpočty	PV M – trojčlenka, procenta, vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o směsích PV F – převody jednotek
Rychlost chemických reakcí	▪ odhadne možný průběh chemické reakce a aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ▪ definuje pojem katalyzátor a zná jeho praktické využití při průmyslových chemických výrobcích a v praktickém životě ▪ objasní pojem biokatalyzátor a uvede příklady biokatalyzátorů při průběhu reakcí v živých organismech	Jádrové učivo: ▪ faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí ▪ katalýza Rozvíjející učivo: ▪ srážková teorie	PT OSV – OR, SR
Redoxní reakce	▪ vysvětlí princip koroze a způsoby ochrany kovů před korozí ▪ zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce	Jádrové učivo: ▪ koroze kovů a ochrana před korozí Rozvíjející učivo: ▪ redoxní reakce ▪ elektrolýza	
Uhlovodíky	▪ zná složení a význam ropy, zemního plynu a uhlí	Jádrové učivo: ▪ zdroje uhlovodíků ▪ paliva – fosilní, recentní	PT EV OSV – OR MEGS

	▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ zhodnotí vliv produktů spalování na životní prostředí ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vlastnosti, zdroje a použití	▪ alkany ▪ alkeny ▪ alkyny ▪ areny	PV ČJL – výklad, výtah, prezentace s využitím digitálních technologií PV Bi – původ fosilních paliv, ochrana přírody PV Z – využití přírodních zdrojů, globální změny klimatu PV D – průmyslová revoluce
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: chemie Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Deriváty uhlovodíků	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Jádrové učivo: - halogenderiváty uhlovodíků - hydroxyderiváty - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny Rozvíjející učivo: - dusíkaté deriváty - neutralizace a esterifikace karboxylových kyselin	IVO Člověk a svět práce
Přírodní látky	- rozdělí sacharidy do skupin a srovná jejich vlastnosti a význam vzhledem ke zdraví člověka - rozliší tuky a oleje podle původu, uvede příklady z praxe a jejich význam v organismu - seřadí zdroje bílkovin podle významu pro člověka - vyjmenuje některé z funkcí bílkovin - interpretuje význam vitamínů a uvede jejich zdroje v potravě	Jádrové učivo: - sacharidy - tuky - bílkoviny - vitamíny Rozvíjející učivo: - enzymy a hormony - nukleové kyseliny	PT OSV – OR, SR IVO Člověk a svět práce PV Bi – sacharidy, tuky, bílkoviny, NK, hormony, enzymy, fotosyntéza
Chemie a společnost	- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitých vlastností a vlivu na životní prostředí - charakterizuje běžně užívané plasty - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Jádrové učivo: - plasty a syntetická vlákna - chemický průmysl v ČR - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - detergenty, pesticidy a insekticidy - hořlaviny - léčiva a návykové látky	PT OSV – OR EV IVO Člověk a svět práce PV F – atomy, jádro, jaderná reakce Z – průmysl a hospodářství ČR

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího oboru „Chemie“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ v RVP G.

Předmět je vyučován od pátého do sedmého ročníku gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. V šestém ročníku vyššího gymnázia jsou dvě hodiny za dva týdny vyčleněny na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem, výuka probíhá v chemické laboratoři. V předmaturitním a maturitním ročníku je předmět chemie doplněn Povinně volitelným předmětem „seminář z chemie“. V maturitním ročníku je předmět chemie doplněn Povinně volitelným předmětem Seminář z biochemie. Žáci mají také možnost účastnit se PVP vedených v anglickém jazyce na dvojjazyčné sekci gymnázia; Chemistry Seminar a Biochemistry Seminar. Výuka chemie v seminářích doplňuje základní výuku chemie na úroveň potřebnou k maturitní zkoušce, přijímacímu řízení na vysoké školy a dalšímu studiu příbuzných oborů na vysokých školách.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- Chemická olympiáda
- aktuální aktivity nabízené školou

Ve vyučování chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí. Žák je veden k tomu, aby rozuměl důležitosti znalostí chemie v každodenním životě, využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům, aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení a při provádění laboratorních cvičení aktivně spolupracoval ve skupině.

Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu chemie v oboru vzdělání 7941K81 podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Podílí se významně na integraci průřezových témat obsažených v RVP G.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyhledávat a třídit informace a prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívat v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- vyhledávat informace z různých informačních zdrojů (internet, časopisy, knihy) a formou prezentací s nimi seznamovat ostatní
- orientovat se v periodické soustavě prvků a v obecně užívaných chemických termínech, znacích a symbolech, být schopen je správně používat
- samostatně pozorovat, vyhledávat a bádát, výsledky své práce kriticky posuzovat, kombinovat s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí
- uvědomovat si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokázat určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- aktivně se zúčastňovat vyučování, k řešení problémů vyhledávat vhodné informace, využívat získané vědomosti a dovednosti

- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokázat naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usilovat o obhájení svých rozhodnutí
- hledat nové způsoby řešení problémů, volit ty nejvhodnější
- ověřit správnost zvoleného řešení a dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- umět vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- umět zpracovat projekt s chemickou tematikou a následně ho prezentovat a obhajovat
- zapojovat se do diskuse, dokázat argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- pracovat s nejrůznějšími typy zdrojů informací včetně moderních informačních technologií, rozumět jim a využívat je k dalšímu poznání
- učit se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- aktivně spolupracovat v týmu, napomáhat vytváření pravidel práce a dodržovat je
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- ovládat a řídit svoje jednání k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vyjadřovat se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytvářet si na základě výuky povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí)

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítat útlak a násilí
- znát svá základní práva a povinnosti
- chápat nutnost ochrany životního prostředí
- uvědomovat si environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastnit se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- používat bezpečně a účinně výukovou techniku, pomůcky a materiál
- umět si sám plánovat a organizovat učení
- postupně se zaměřovat na určité vzdělávací oblasti v zájmu následného vlastního rozvoje
- pracovat pečlivě a systematicky a být odpovědný za dobře provedenou práci
- v hodinách praktických cvičení dodržovat pracovní postupy s ohledem na přesnost a bezpečnost práce

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat při učení a sdílení své práce digitální zařízení, aplikace a služby; samostatně rozhodovat, které technologie použít pro řešení problém nebo činnost

- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

7.5.2.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: chemie Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia	využívá obecnou terminologii při popisu soustav látek, jejich složení a způsobů dělení	Základní učivo: - soustavy látek a jejich složení - separační metody Rozšiřující učivo: - historie chemie	PT OSV Sociální komunikace
Prvky a sloučeniny	- využívá značky významných prvků při popisu látek - aplikuje znalosti o oxidačních číslech a odvozuje vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - využívá pojmy látkové množství, molární hmotnost, molární objem	Základní učivo: - značky a názvy prvků - vzorce a názvy sloučenin - veličiny a výpočty v chemii - látkové množství - molární hmotnost - molární objem Rozšiřující učivo: - značky a názvy nových prvků (7. perioda)	PT OSV Spolupráce a soutěž PV F – molární hmotnost, převody jednotek
Složení a struktura atomu	- využívá znalosti o částicové struktuře látek - využívá znalosti elektronové konfigurace prvku k předvídání fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	Základní učivo: - stavba atomu - kvantová čísla - elektronová konfigurace Rozšiřující učivo: - historie složení atomu	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV ZSV – atomisté F – atom
Periodická soustava prvků	předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Základní učivo: - periodická soustava prvků - periodický zákon - prvky S, P, D, F Rozšiřující učivo: - historie PSP	PV Bi - bioprvky
Chemická vazba	- využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - porovnává jednotlivé vazby mezi sebou - rozlišuje vazby podle elektronegativity	Základní učivo: - chemická vazba a vlastnosti látek - vznik vazby - vazebná energie σ a π vazba - elektronegativita - kovalentní, polární a iontová vazba - slabé vazebné interakce Rozšiřující učivo:	PV Bi – vlastnosti vody F – vlastnosti látek, chemické vazby

		▪ tvary molekul ▪ VSEPR teorie ▪ hybridizace	
Chemické reakce a rovnice	▪ využívá odbornou terminologii při klasifikaci, popisu a vysvětlování chemických dějů ▪ provádí výpočty z chemických rovnic a uplatňuje je při řešení praktických problémů ▪ využívá pojmy exotermická a endotermická reakce	Základní učivo: ▪ veličiny a výpočty v chemii ▪ chemické rovnice ▪ základní chemické zákony a chemické reakce ▪ výpočty z chemických rovnic ▪ tepelné změny při chemických reakcích Rozšiřující učivo: ▪ slučovací a spalné teplo ▪ termochemické výpočty	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PV Bi – fotosyntéza, dýchání
Vodík, kyslík, vzduch, voda	▪ využívá anorganické názvosloví při popisu sloučenin vodíku a kyslíku ▪ charakterizuje izotopy vodíku ▪ charakterizuje vodu, hodnotí její zdroje i využití jednotlivých druhů v praxi ▪ provádí chemické výpočty související s přípravou a ředěním roztoků a uplatňuje je při řešení praktických problémů ▪ využívá znalostí základů kvalitativní analýzy k určení redoxních vlastností peroxidu vodíku	Základní učivo: ▪ vodík, kyslík a jejich sloučeniny ▪ vzduch ▪ voda ▪ peroxid vodíku ▪ roztoky ▪ hmotnostní zlomek ▪ látková koncentrace Rozšiřující učivo: ▪ koloběh vody v přírodě ▪ objemový zlomek	IVO Výchova ke zdraví - Ochrana člověka za mimořádných situací IVO Geologie – Voda PV Z – atmosféra, hydrosféra Bi – abiotické faktory prostředí, fotosyntéza, dýchání
Redoxní děj	▪ využívá pojmy oxidace, redukce při vysvětlování chemických dějů ▪ využívá znalosti chemických zákonů při určování oxidačních čísel a úpravách chemických rovnic	Základní učivo: ▪ oxidační číslo ▪ oxidace a redukce ▪ oxidační a redukční činidla ▪ vyčíslování redoxních rovnic Rozšiřující učivo: ▪ elektrolýza a galvanický článek	
Acidobazické reakce	▪ definuje pojmy kyselina a zásada ▪ charakterizuje významné zástupce kyselin a zásad	Základní učivo: ▪ teorie kyselin a zásad ▪ neutralizace ▪ konjugovaný pár	IVO Výchova ke zdraví -

	- rozlišuje silné, slabé kyseliny a zásady - orientuje se na stupnici pH, porovnává hodnoty pH různých látek	- iontový součin vody - stupnice pH Rozšiřující učivo: - indikátory - výpočty pH	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence PV Bi – abiotické faktory prostředí M – exponenciální a logaritmické funkce
Anorganická chemie – p prvky	- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce p-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí vybraných anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Základní učivo: - vzácné plyny - fluor, chlor, brom, jod a jejich sloučeniny - síra a její sloučeniny - dusík a jeho sloučeniny - fosfor a jeho sloučeniny - uhlík a jeho sloučeniny - křemík a jeho sloučeniny Rozšiřující učivo: - bor a jeho sloučeniny	PT VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky IVO Geologie - Složení, struktura a vývoj Země, Člověk a anorganická příroda PV Z – litosféra Bi – makroprvky, mikroprvky D – 1. světová válka – syntéza amoniaku, zneužití chemických látek

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: chemie Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Anorganická chemie-kovy	- využívá znalosti o kovové vazbě k předvídání fyzikálních a chemických vlastností kovů - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce kovů a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Základní učivo: - vlastnosti kovů - významné kovy III.A a IV.A skupiny - alkalické kovy a jejich sloučeniny - kovy alkalických zemin a jejich sloučeniny - d-a f-prvky a jejich sloučeniny Rozšiřující učivo: - komplexní sloučeniny	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů IVO Výchova ke zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence IVO Geologie - Složení, struktura a vývoj Země, Člověk a anorganická příroda PV Z – litosféra Bi – makroprvky, mikroprvky
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	- využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání faktorů ovlivňujících rychlost chemické reakce - odvozuje rovnovážnou konstantu - využívá znalost principu akce a reakce	Základní učivo: - rychlost chemických reakcí - srážková teorie - teorie aktivovaného komplexu - faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - chemická rovnováha - rovnovážná konstanta - princip akce a reakce Rozšiřující učivo: - výpočet rovnovážné konstanty	PT OSV Sociální komunikace IVO Výchova ke zdraví - Ochrana člověka za mimořádných situací
Úvod do organické chemie	- hodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - charakterizuje základní skupiny izomerů	Základní učivo: - povaha kovalentní vazby mezi atomy uhlíku - typy vzorců v organické chemii	

	▪ aplikuje znalosti o jednotlivých typech reakcí v organické chemii	▪ izomerie ▪ typy reakcí v organické chemii Rozšiřující učivo: ▪ indukční a mezomerní efekt ▪ historie organické chemie	
Uhlovodíky	▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů ▪ charakterizuje základní skupiny uhlovodíků, jejich vlastnosti a jejich významné zástupce ▪ hodnotí surovinové zdroje uhlovodíků, jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ využívá znalosti základů kvalitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	Základní učivo: ▪ alkany, cykloalkany ▪ alkeny ▪ alkyny ▪ areny Rozšiřující učivo: ▪ zpracování uhlí, ropy a zemního plynu	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PV D – průmyslová revoluce
Deriváty uhlovodíků	▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu halogenderivátů a dusíkatých derivátů s možností využití triviálních názvů ▪ charakterizuje halogenderiváty a dusíkaté deriváty, jejich zástupce, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí halogenderivátů a dusíkatých derivátů	Základní učivo: ▪ halogenderiváty ▪ dusíkaté deriváty ▪ barviva ▪ pesticidy Rozšiřující učivo: ▪ výbušniny (Alfred Nobel)	PT OSV Spolupráce a soutěž PT EV Člověk a životní prostředí

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: chemie Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Heterocyklické sloučeniny	- aplikuje pravidla systematického názvosloví heterocyklických sloučenin s využitím triviálních názvů - charakterizuje základní skupiny heterocyklických sloučenin a jejich významné zástupce a jejich využití v praxi	Základní učivo: - heterocyklické sloučeniny - alkaloidy - barviva Rozšiřující učivo: - reakce heterocyklů - drogy	PT OSV Sociální komunikace PV Bi - fotosyntéza
Kyslíkaté deriváty uhlovodíků	- charakterizuje kyslíkaté deriváty uhlovodíků a jejich významné zástupce, využití v praxi i vliv na životní prostředí - rozliší alkoholy od fenolů - rozliší aldehydy od ketonů - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu kyslíkatých derivátů uhlovodíků s možností využití triviálních názvů - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na příkladech kyslíkatých derivátů uhlovodíků	Základní učivo: - alkoholy - fenoly - ethery - aldehydy - ketony Rozšiřující učivo: - důkazové reakce	IVO Výchova ke zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Karboxylové kyseliny	- charakterizuje karboxylové kyseliny - rozliší funkční deriváty od substitučních - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu karboxylových kyselin a jejich derivátů - charakterizuje významné zástupce karboxylových kyselin a jejich derivátů, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití v praxi	Základní učivo: - karboxylové kyseliny - funkční deriváty karboxylových kyselin - substituční deriváty karboxylových kyselin - léčiva Rozšiřující učivo: - funkční deriváty anorganických kyselin	IVO Výchova ke zdraví - Ochrana člověka za mimořádných situací
Sacharidy	- objasní strukturu a funkci sacharidů pro důležité procesy probíhající v organismech - charakterizuje fotosyntézu - aplikuje pravidla systematického názvosloví organických sloučenin při popisu sacharidů s možností využití triviálních názvů	Základní učivo: - monosacharidy - disacharidy - polysacharidy Rozšiřující učivo: - cyklické vzorce sacharidů - reakce sacharidů	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV Bi - metabolismus

Lipidy	▪ charakterizuje tuky a oleje podle původu a chemického složení ▪ vysvětlí princip a význam ztužování tuků ▪ zhodnotí vliv detergentů na životní prostředí ▪ charakterizuje terpeny, steroidy a jejich biologickou funkci v živých organismech ▪ objasní strukturu a funkci lipidů pro důležité procesy probíhající v organismech	Základní učivo: ▪ tuky, oleje ▪ vosky ▪ terpeny ▪ steroidy ▪ detergenty Rozšiřující učivo: ▪ složené lipidy	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV Bi - metabolismus
Proteiny	▪ charakterizuje zdroje proteinů ve vztahu k jejich biologickým funkcím ▪ charakterizuje vznik peptidové vazby ▪ zhodnotí strukturní úroveň bílkovin ▪ aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na proces denaturující proteiny	Základní učivo: ▪ aminokyseliny ▪ peptidová vazba ▪ struktura proteinů ▪ denaturace Rozšiřující učivo: ▪ potravinové alergie	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV Bi - metabolismus
Nukleové kyseliny	▪ objasní složení, strukturu a funkce DNA a RNA pro důležité procesy probíhající v organismech	Základní učivo: ▪ nukleové kyseliny Rozšiřující učivo: ▪ proteosyntéza	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV Bi – molekulární biologie
Enzymy	▪ objasní strukturu a funkci biokatalyzátorů ▪ charakterizuje základní enzymatické procesy a jejich význam	Základní učivo: ▪ enzymy ▪ vitaminy ▪ hormony Rozšiřující učivo: ▪ biotechnologické výroby	PT EV Člověk a životní prostředí PV Bi - metabolismus
Syntetické makro-molekulární látky	▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu polymerů s možností využití triviálních názvů ▪ charakterizuje základní skupiny polymerů, jejich významné zástupce, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na příkladech polymerů	Základní učivo: ▪ polymery ▪ polykondenzáty Rozšiřující učivo: ▪ polyadiční hmoty	PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.3 Biologie

7.5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět biologie obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěže Biologická olympiáda.

Ve vyučování biologie mají žáci získat ucelenou představu o mnohotvárných formách života na Zemi, vztazích mezi živou a neživou přírodou a spjatostí života člověka s přírodními zákonitostmi. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých organismů, včetně člověka.

Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

Žák je veden k tomu, aby zejména porozuměl vývoji života na Zemi, pestrosti jeho forem a složitosti vzájemných vztahů jednotlivých organismů, získal základní znalosti o vybraných skupinách organismů včetně člověka, o neživé přírodě a procesech, které v ní probíhají, uvědomil si souvislost mezi činností lidí a stavem přírodního prostředí a také odpovědnost člověka za zachování života na Zemi a byl schopen pozorovat, experimentovat, klást si otázky o průběhu o příčinách různých přírodních jevů a hledat na ně odpovědi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- umí samostatně hledat informace, získávat je pozorováním v přírodě, poznatky prezentovat a využívat
- rozšiřuje si obsah důležitých pojmů, které se vztahují k základním znakům a projevům života, a tak se učí postupně chápat základní souvislosti v biosféře
- využívá poznatky z dalších vzdělávacích oborů (chemie, fyzika, zeměpis)
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- porovnává organismy a jejich části a využívá znalosti z předcházejícího učiva v nových souvislostech

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- aplikuje teoretické poznatky, tvořivé myšlení a logické uvažování při řešení praktických problémů
- dokáže popsat společné a rozdílné znaky organismů a na základě těchto poznatků organismy třídit do skupin
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti s významem biologie v každodenním životě člověka
- umí řešit problémová biologická témata
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyjadřuje se samostatně, srozumitelně a souvisle v písemném i ústním projevu
- prezentuje svoje projekty a snaží se své vyjadřování logicky uspořádat, dovede argumentovat
- využívá audiovizuálních prostředků a internetu k získávání informací o probíraném učivu
- při prezentaci i ústním zkoušení reaguje na dotazy jak učitele, tak ostatních žáků

- pracuje ve skupině a uvědomuje si rozmanité schopnosti jednotlivců

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje při skupinové práci a respektuje práci vlastní i druhých
- používá metody kooperace a týmové spolupráce při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- vyjadřuje se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytváří si přehled o základních lidských hodnotách

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- chápe nutnost odpovědného přístupu každého jednotlivce k ochraně přírody a správného chování v běžném životě i v přírodě
- je ohleduplný k nemocným lidem a chápe význam pomoci
- odmítá rasistické a xenofobní názory
- zabývá se problematikou životního prostředí a zapojuje se do ekologických programů a aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- pozorováním v přírodě i při praktických cvičeních si vytváří potřebné pracovní dovednosti
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- vyhodnocuje různé pracovní postupy, plánuje a provádí soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovává a vyhodnocuje
- pracuje systematicky a pečlivě

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá při učení a sdílení své práce digitální zařízení, aplikace a služby; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

7.5.3.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: biologie Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Poznáváme přírodu	- pozoruje vybranou přírodninu okem, lupou a mikroskopem - provádí pozorování přírody - využívá metody poznávání přírody - zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Jádrové učivo: praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy	PT EV PV ČJL – práce s informacemi a různými zdroji, klíčová slova, výpisky, popis
Les	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - vysvětluje význam lesa	Jádrové učivo: - rostliny, houby a živočichové našich lesů - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Rozvíjející učivo: - společenstvo a ekosystém - lesní patra a vzájemné vztahy mezi nimi - potravní řetězce	PT OSV – OR, SR EV PV Ch – voda a vzduch Z – atmosféra, hydrosféra, pedosféra D – lesnictví za Marie Terezie
Voda a její okolí	- uvádí rozdíly ve způsobu života vodních a suchozemských bezobratlých živočichů - uvádí příklady vztahů mezi vodními organismy - prakticky poznává probrané zástupce žijící v rybníce a jeho okolí	Jádrové učivo: - rostliny a živočichové rybníka a jeho okolí Rozvíjející učivo: - vlastnosti vodního prostředí - plankton - tvorba vodního květu	PT OSV – OR EV PV F – teplota a hustota vody Ch – voda a její složení
Louky, pastviny a pole	určuje rozdíly mezi pojmy louka, pastvina, pole	Jádrové učivo:	PT EV

	- aktivně využívá atlas rostlin k určování lučních rostlin - uvádí klady a zápory významu hmyzu v přírodě - prakticky poznává probrané zástupce žijící v travních společenstvech - prokáže základní znalost chovu domácích zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- rostliny a živočichové travních společenstev Rozvíjející učivo: - potravní řetězce - ekologické zemědělství	IVO Člověk a svět práce PV VO – GRV ochrana životního prostředí
Příroda našeho okolí	- hodnotí význam organismů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - provádí jednoduché pěstitelské činnosti	Jádrové učivo: příroda našeho okolí	PT OSV – OR EV
Třídění organismů	- sestavuje systematický přehled probraných organismů - určuje rostliny a živočichy podle atlasů a jednoduchého klíče	Jádrové učivo: třídění organismů	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: biologie Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Lidská sídla	- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - poznává některé vnější i vnitřní cizopasníky a určuje jejich hostitele	Jádrové učivo: - organismy provázející člověka - viry a bakterie - vývoj, vývin a systém živočichů–významní zástupci bezobratlých živočichů Rozvíjející učivo: - houby bez plodnic	PT OSV – OR, SR PV VO – GRV ochrana životního prostředí
Hospodářsky významné organismy	- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - prokáže základní znalost chovu domácích zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Jádrové učivo: - hospodářsky významné rostliny, houby a živočichové Rozvíjející učivo: - přirozený a umělý ekosystém	PT EV IVO Člověk a svět práce PV Z – zemědělství D – Alexander Fleming VO – GRV ekonomika domácnosti
Cizokrajné ekosystémy	uvede příklady organismů v cizokrajných ekosystémech a jejich adaptace k životu	Rozvíjející učivo: - tropické deštné lesy - savany a stepi - vody teplých krajín - pouště a polopouště - tundry a polární oblasti - moře a oceány	PT OSV – OR EV PV Z – ekosystémy, biomy
Jednobuněčné organismy	- rozlišuje základní projevy života - porovnává buňky jednobuněčných organismů	Jádrové učivo: - bakterie - sinice, řasy - kvasinky - prvoci	PT EV PV ČJL – odborné názvy
Mnolibuněčné organismy	- na základě pozorování odvozuje uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů	Jádrové učivo: - řasy - houby - výtrusné rostliny - semenné rostliny - bezobratlí	PT EV

	▪ porovnává vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů, vysvětluje funkci jejich orgánů ▪ hodnotí význam bezobratlých v přírodě		
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: biologie Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obratlovci	▪ porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Jádrové učivo: ▪ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování Rozvíjející učivo: ▪ etologie	PT OSV – OR EV PV ČJL – výklad, výtah, prezentace s využitím digitálních technologií Z – Austrálie (vačnatci)
Biologie člověka	▪ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ▪ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ▪ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ▪ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Jádrové učivo: ▪ fylogeneze a ontogeneze člověka ▪ anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy ▪ nemoci, úrazy a prevence ▪ epidemie	PT OSV – OR, SR EV MKV IVO Výchova ke zdraví PV F – tělesná teplota, oko, ucho, radionuklidy v lékařství Ch – přírodní látky, enzymy hormony Z – demografické charakteristiky populace D – vývoj člověka (rod Australopithecus, Homo) VO – GRV zdravý životní styl VO – biologická determinace člověka

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možností.

Předmět: biologie Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Genetika	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - používá základní genetické pojmy na příkladech - uveče příklady dědičnosti v praktickém životě	Jádrové učivo: - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Rozvíjející učivo: - struktura nukleových kyselin - Mendelovy zákony	PT OSV – OR, SR PV ČJL – diskuse a referát s využitím digitálních technologií Ch - NK
Země	popisuje vznik a stavbu Země	Jádrové učivo: vznik a stavba Země	
Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi	- diskutuje o názorech na vznik života - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Jádrové učivo: - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Rozvíjející učivo: - názory na vznik života - geologická období	PT OSV – OR EV PV Ch – fosilní paliva Z - litosféra
Mineralogie a petrologie	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Jádrové učivo: - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků Rozvíjející učivo: - krystalografie	PV Ch – minerály Z – naleziště minerálů a hornin
Geologické děje	- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné	Jádrové učivo: - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy,	PT OSV – SR PV Z – pedosféra, vnitřní a vnější geologické děje

	jevy a možné dopady i ochranu před nimi	nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi	
Ekologie	▪ uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ▪ na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ▪ uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Jádrové učivo: ▪ základní ekologické pojmy ▪ současné ekologické problémy	PT EV PV Ch – chemie kolem nás PV Z - globální změny klimatu PV D - průmyslová revoluce

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.3.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět biologie vychází ze vzdělávacího oboru „Biologie“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ v RVP G.

Předmět je vyučován v pátém až osmém ročníku vyššího gymnázia, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu s komentářem. Výuka všech žáků je realizována formou vyučovacích hodin s celou třídou, v šestém ročníku také formou praktických cvičení v dělené třídě. Žáci si mohou zvolit „seminář z biologie“ v předmaturitním i maturitním ročníku. Žáci mají také možnost účastnit se PVP Biology Seminar vedeného v anglickém jazyce na dvojazyčné sekci gymnázia. Výuka biologie v seminářích doplňuje základní výuku biologie na úroveň potřebnou k maturitní zkoušce, přijímacímu řízení na vysoké školy a dalšímu studiu příbuzných oborů na vysokých školách.

Do obsahu výuky biologie jsou vřazena průřezová témata. Biologie se podílí na integraci oboru geologie.

Během studia se žáci každoročně mohou účastnit soutěží a dalších výběrových aktivit:

- Biologická olympiáda
- Ekologická olympiáda
- aktuální aktivity nabízené školou

Ve vyučování biologie mají žáci získat ucelenou představu o mnohotvárných formách života na Zemi, vztazích mezi živou a neživou přírodou a spjatostí života člověka s přírodními zákonitostmi. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých organismů, včetně člověka.

Žák je veden k tomu, aby zejména porozuměl vývoji života na Zemi, pestrosti jeho forem a složitosti vzájemných vztahů jednotlivých organismů, získal základní znalosti o vybraných skupinách organismů včetně člověka, o neživé přírodě a procesech, které v ní probíhají, uvědomil si souvislost mezi činností lidí a stavem přírodního prostředí a také odpovědnost člověka za zachování života na Zemi a byl schopen pozorovat, experimentovat, klást si otázky o průběhu o příčinách různých přírodních jevů a hledat na ně odpovědi.

Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu biologie v oboru vzdělání 7941K81 podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení
- umět samostatně hledat informace, získávat je pozorováním v přírodě, poznatky prezentovat a využívat
- rozšiřovat si obsah důležitých pojmů, které se vztahují k základním znakům a projevům života, a tak se učit postupně chápat základní souvislosti v biosféře
- využívat poznatky z dalších vzdělávacích oborů (chemie, fyzika, zeměpis)
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- porovnávat organismy a jejich části a využívat znalosti z předcházejícího učiva v nových souvislostech

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- aplikovat teoretické poznatky, tvořivé myšlení a logické uvažování k řešení praktických problémů
- popsat společné a rozdílné znaky organismů a na základě těchto poznatků organismy třídit do skupin
- porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti s významem biologie v každodenním životě člověka
- řešit problémová biologická témata
- kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a být schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyjadřovat se samostatně, srozumitelně a souvisle v písemném i ústním projevu
- prezentovat svoje projekty a snažit se své vyjadřování logicky uspořádat a argumentovat
- využívat audiovizuálních prostředků a internetu k získávání informací o probíraném učivu
- při prezentaci i ústním zkoušení reagovat na dotazy jak učitele, tak ostatních žáků
- pracovat ve skupině a uvědomovat si rozmanité schopnosti jednotlivců

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- spolupracovat při skupinové práci a respektovat práci vlastní i druhých
- používat metody kooperace a týmové spolupráce při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- vyjadřovat se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytvářet si přehled o základních lidských hodnotách

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- chápat nutnost odpovědného přístupu každého jednotlivce k ochraně přírody a správného chování v běžném životě i v přírodě
- být ohleduplný k nemocným lidem a chápat význam pomoci
- odmítat rasistické a xenofobní názory
- zabývat se problematikou životního prostředí a zapojovat se do ekologických programů a aktivit

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- pozorováním v přírodě i při praktických cvičeních si vytvářet potřebné pracovní dovednosti
- dodržovat pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- vyhodnocovat různé pracovní postupy, plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- pracovat systematicky a pečlivě

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu biologie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat při učení a sdílení své práce digitální zařízení, aplikace a služby; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

7.5.3.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: biologie Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Charakteristika života	- charakterizuje základní biologické vědy - odlišuje živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností - porovnává významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	Základní učivo: - biologické vědy - obecná charakteristika živých soustav - rozdělení živých soustav - vznik a vývoj živých soustav Rozšiřující učivo: - dějiny biologie - teorie endosymbiózy	PT OSV Sociální komunikace
Chemické složení a buněčná stavba organismů	- vysvětluje význam prvků, organických a anorganických látek v buňce - objasňuje a porovnává stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu - popisuje rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy	Základní učivo: - chemické složení organismů - buňka – stavba a funkce - buněčný cyklus - mitóza - meióza Rozšiřující učivo: - gametogeneze člověka	PT OSV Spolupráce a soutěž PV D – penicilin, 2.světová válka Ch - biochemie
Genetika	- popisuje a vysvětluje molekulární strukturu nukleových kyselin - objasňuje zákonitosti přenosu genetické informace - vysvětluje Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech - popisuje typy chromozomového určení pohlaví - objasňuje podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví - uvádí příklady mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky - objasňuje genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci - vysvětluje nebezpečí příbuzenského křížení	Základní učivo: - molekulární a buněčné základy dědičnosti - dědičnost a proměnlivost - genetika populací Rozšiřující učivo: - Hardy-Weinbergův zákon	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PV Ch – nukleové kyseliny
Víry	charakterizuje víry jako nebuněčné soustavy	Základní učivo: - stavba viru - reprodukce	IVO Výchova ke zdraví – Zdravý způsob

	▪ porovnává způsoby rozmnožování viru v hostitelské buňce ▪ hodnotí pozitivní a negativní význam virů	▪ významná virová onemocnění Rozšiřující učivo: ▪ podvirové infekční jednotky	života a péče o zdraví
Prokaryotní organismy	▪ charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ▪ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	Základní učivo: ▪ stavba a funkce bakterií Rozšiřující učivo: ▪ sinice	PT EV Problematika vztahů organismu a prostředí
Eukaryota ▪ Protista ▪ Houby	▪ charakterizuje Protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ▪ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků ▪ posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	Základní učivo: ▪ stavba a funkce protist ▪ stavba a funkce hub a lišejníků Rozšiřující učivo: ▪ taxonomie protist ▪ konjugace nálevníků ▪ taxonomie hub ▪ rozmnožovací cykly hub	PT EV Člověk a životní prostředí

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: biologie Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Eukaryota ▪ Rostliny	- vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy - charakterizuje typy pletiv podle jejich funkce - srovnává stélku a cormus - popisuje stavbu a funkci rostlinných orgánů - vysvětluje příjem, transport a výdej látek rostlinou - popisuje průběh fotosyntézy a dýchání - popisuje fáze růstu a vývoje rostlin - uvádí rozdíly mezi jednotlivými způsoby výživy - popisuje stavbu generativních orgánů rostlin - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovnává způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin - pojmenuje a pozná významné rostlinné druhy s využitím různých informačních zdrojů	Základní učivo: - vznik mnohobuněčnosti - stélka - pletiva - kořen, stonek, list - vodní režim, fotosyntéza, dýchání, výživa - růst, vývin a pohyby rostlin - rozmnožování rostlin - systém a evoluce rostlin Rozšiřující učivo: - fytohormony - pohyby rostlin - explantátové kultury - květenství - rozdělení plodů - adaptace rostlin	PT OSV Spolupráce a soutěž PT EV Problematika vztahů organismu a prostředí PV Ch – voda, vzduch
Eukaryota ▪ Živočichové ▪ Biologie člověka	- objasňuje princip vzniku pohlavních buněk a vývoje embrya - popisuje stavbu, typy a vlastnosti jednotlivých tkání - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav živočichů a člověka - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhající v lidském těle - popisuje stavbu a růst kostí, typy kostí a typy jejich spojení - popisuje v základních rysech kostru člověka a její funkce - popisuje stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti - porovnává stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny - určuje polohu významných kosterních svalů	Základní učivo: - vznik a vývoj zárodečných listů - tkáně - pohybový aparát živočichů a člověka - fylogeneze a funkce tělních tekutin - fylogeneze a funkce oběhové soustavy živočichů a člověka	PT OSV Sociální komunikace, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů IVO Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví

	▪ objasňuje složení tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy ▪ charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce ▪ vysvětluje podstatu krevních skupin ▪ popisuje stavbu srdce a princip jeho činnosti ▪ vysvětluje funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve ▪ popisuje rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice ▪ objasňuje význam lymfatického systému ▪ vysvětluje rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity ▪ objasňuje vztah mezi buněčnou a látkovou imunitou		
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: biologie Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Eukaryota • Živočichové • Biologie člověka	▪ popíše adaptaci a evoluci jednotlivých orgánových soustav živočichů a člověka ▪ využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle ▪ popisuje stavbu dýchacích cest, plic a mechanismus vdechu a výdechu ▪ popisuje stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy ▪ vysvětluje postup trávení jednotlivých živin ▪ popisuje stavbu a funkci nefronu a vylučovací soustavy ▪ objasňuje podíl vylučovací soustavy na udržení homeostázy ▪ popisuje stavbu kůže a její deriváty ▪ popisuje stavbu a funkci neuronu a nervové soustavy ▪ objasňuje základní princip přenosu nervového vzruchu • charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce • popisuje stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů	Základní učivo: ▪ fylogeneze a funkce dýchací soustavy živočichů a člověka ▪ fylogeneze a funkce trávicí soustavy živočichů a člověka ▪ fylogeneze a funkce vylučovací soustavy živočichů a člověka, kůže ▪ fylogeneze a funkce regulační soustavy živočichů a člověka ▪ fylogeneze a funkce smyslových orgánů živočichů a člověka Rozšiřující učivo: ▪ přenos dýchacích plynů ▪ metabolismus sacharidů, proteinů a lipidů	PT OSV Sociální komunikace, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž IVO Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví PV Z – obyvatelstvo F – ucho, zrak OSZ – psychické jevy Ch – sacharidy, lipidy, bílkoviny

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: biologie Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Eukaryota ▪ Živočichové ▪ Biologie člověka	- objasní princip základního způsobu rozmnožování a vývoj živočichů - uvádí rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy - popisuje ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy - charakterizuje individuální vývoj člověka - uvádí základní metody výzkumu genetiky člověka - řeší příklady dědičných chorob člověka - vysvětluje význam lékařské genetiky pojmenuje a pozná významné živočišné druhy s využitím různých informačních zdrojů	Základní učivo: - fylogeneze a funkce rozmnožovací soustavy živočichů a člověka - genetika člověka - genetické choroby - systém a evoluce živočichů Rozšiřující učivo: - původ a vývoj člověka - pohlavně přenosné choroby - metody antikoncepce - rodokmen - hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významní zástupci	PT OSV Sociální komunikace, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž IVO Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví PV D – antropologická geneze člověka
Ekologie	- vysvětluje základní pojmy ekologie - popisuje příklady adaptací rostlin a živočichů na různé abiotické faktory prostředí - charakterizuje znaky populace, společenstva, ekosystému - objasňuje základní ekologické vztahy - uvádí příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech - posoudí pozitivní a negativní vliv člověka na životní prostředí a na rovnováhu ekosystému - charakterizuje základní typy chování živočichů - charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody ČR - zhodnotí problematiku ohrožených druhů organismů a možnosti jejich ochrany	Základní učivo: - organismy a prostředí - rostliny a prostředí - živočichové a prostředí - ekologické pojmy - biotické faktory života - abiotické faktory života - ekosystémy - potravní řetězce - vývoj ekosystému - biosféra - etologie - ochrana životního prostředí Rozšiřující učivo: - globální ekologické problémy - obecná charakteristika biogeografie	PT EV Problematika vztahů organismu a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky IVO Geologie – Voda PV Z – hydrosféra, pedosféra, biosféra, životní prostředí

	▪ charakterizuje pozitivní a negativní působení organismů na lidskou populaci	▪ ekosystémy ČR ▪ biomy Země ▪ ekosystém lužního lesa v CHKO Litovelské Pomoraví	
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.4 Zeměpis

7.5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „zeměpis“ je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru „Zeměpis (Geografie)“ v RVP ZV.

Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět s hodinovou dotací 2 hodin týdně v prvním až čtvrtém ročníku nižšího gymnázia. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami. Během studia se žáci aktivně zapojují do soutěží jako je Zeměpisná olympiáda a Eurorebus.

Během studia žáci získávají poznatky z fyzické, socioekonomické i regionální geografie. Velký důraz je kladen na pochopení jevů a procesů probíhajících v přírodním i společenském prostředí naší planety. Žáci diskutují příčiny a možné důsledky vlivu člověka na krajinu a lidskou společnost a pokouší se hledat jejich řešení. Žák by měl chápat, že zeměpis je věda syntetická a její využití je opravdu mnohostranné.

Předmět zeměpis má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole, jako jsou matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie, český jazyk, cizí jazyky, dějepis a základy společenských věd.

Do obsahu výuky zeměpisu jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata obsažená v RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává, třídí, hodnotí a zpracovává informace z širších informačních zdrojů, jako jsou učebnice, pracovní listy, mapy, grafy, tabulky, obrázky, internet apod., a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, při tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými zeměpisnými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí zpracováváním referátů nebo anotací a na základě toho získává komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a identifikuje problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řeší zeměpisné úkoly a projekty při jejichž zpracování uplatní správné strategie řešení problému; definuje problém, analyzuje podmínky, které vedou k jeho vzniku; na základě pozorování, experimentů, vyhledaných informací a vlastních vědomostí a dovedností volí vhodné způsoby řešení; užívá různé postupy, objevuje různé varianty řešení,
- osvědčené postupy řešení aplikuje při řešení obdobných problémových situací
- kriticky myslí, je schopen obhájit vlastní optimální řešení problému, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, nenechá se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, jasně a jednoznačně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá projevům druhých (vrstevníků, dospělých), vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse a vhodnou argumentací obhajuje svůj názor
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, dodržuje je a tím pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- uplatňováním ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- při řešení daného úkolu efektivně spolupracuje s druhými, respektuje různé názory a čerpá z nich poučení, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- utváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, účastní se ekologických aktivit na půdě školy i mimo ni
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně výukovou techniku, pomůcky a materiály
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska objektivního sebehodnocení a s uvědomělým ohledem na společenské i přírodní prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít; vytváří a upravuje digitální obsah
- kriticky posuzuje a sdílí data, informace a digitální obsah a k tomu volí způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

-
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví své i ostatních; v digitálním prostředí jedná eticky

7.5.4.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: zeměpis Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Jádrové učivo: - komunikační geografický a kartografický jazyk - geografická kartografie a topografie Rozvíjející učivo: - GIS - tvorba mapy - práce v terénu - myšlenkové mapy - Mapy.cz	PV M – měřítko
Přírodní obraz Země	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Jádrové učivo: - Země jako vesmírné těleso Rozvíjející učivo: - Měsíc - historie dobývání vesmíru - ostatní tělesa Sluneční soustavy	PT EV PV F – vesmír ČJL - psaní velkých písmen
Přírodní obraz Země	- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	Jádrové učivo: - litosféra - stavba zemského tělesa - desková tektonika - zemětřesení a sopečná činnost - geomorfologie Rozvíjející učivo: - přírodní katastrofy - ochrana obyvatelstva - horninové složení - model sopky	PT EV PV F – magnetické pole ČJL – psaní velkých písmen Bi – minerály, horniny, vnitřní a vnější geologické procesy
Přírodní obraz Země	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Jádrové učivo: - hydrosféra - rozložení zásob vody a oběh vody na Zemi - oceány a moře - vodstvo na pevnině	PT MEGS EV PV F skupenství vody)

		▪ ledovce Rozvíjející učivo: ▪ znečištění a ochrana vod ▪ dopady klimatických změn na hydrosféru	Ch – chemické vlastnosti vody) Bi – voda základ života, život v oceánech ČJL - psaní velkých písmen
Přírodní obraz Země	▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	Jádrové učivo: ▪ atmosféra ▪ složení atmosféry ▪ počasí a podnebí ▪ atmosférická cirkulace Rozvíjející učivo: ▪ znečištění atmosféry ▪ skleníkový efekt ▪ globální změny klimatu	PT EV PV F – děje v atmosféře Ch – plyny v atmosféře, globální změny klimatu
Přírodní obraz Země	▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	Jádrové učivo: ▪ pedosféra ▪ zvětrávání hornin a vznik půd ▪ druhy a typy půd Rozvíjející učivo: ▪ ohrožení půdního fondu na Zemi ▪ degradace půd ▪ desertifikace	PT EV PV Bi – půdní edafon
Přírodní obraz Země	▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	Jádrové učivo: ▪ biosféra ▪ typy přírodních krajin na Zemi a jejich rozmístění v závislosti na zeměpisné šířce Rozvíjející učivo: ▪ zemědělské využití biomů ▪ chráněné oblasti přírody	PT EV PV Bi – ekosystémy, biomy
Regiony světa	▪ lokalizuje na mapách světadíly a oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení ▪ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů	Jádrové učivo ▪ přehled a srovnání světadílů a oceánů ▪ hospodářské využití oceánů ▪ polární oblasti –	PT VMEGS PV M – statistická data

	- rozliší významné přírodní zdroje oceánů a polárních oblastí podle charakteru a hospodářského využití - hodnotí možné environmentální problémy oceánů a polárních oblastí a možnost jejich řešení	společné a odlišné znaky Rozvíjející učivo: - ohrožení oceánů a moří - objevování Arktidy a Antarktidy a současné problémy těchto oblastí	ČJL – psaní velkých písmen
Regiony světa	- lokalizuje na mapách region Austrálie a Oceánie podle zvolených kritérií a srovnává jeho postavení - lokalizuje rozvojová jádra a periferní zóny makroregionu - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Austrálie a Oceánie - rozliší významné přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - hodnotí možné environmentální problémy regionu a možnost jejich řešení	Jádrové učivo: - Austrálie a Oceánie - přírodní podmínky - osídlování a současné obyvatelstvo - hospodářství - regiony – Australský Svaz, Oceánie Rozvíjející učivo: - environmentální problémy regionu a možnosti jejich řešení - zajímavosti Austrálie a Oceánie	PT VMEGS PV M – statistická data ČJL – psaní velkých písmen Bi – endemické druhy – vačnatci
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Jádrové učivo: - práce s topografickou mapou v terénu - pozorování, zobrazování a orientace v krajině Rozvíjející učivo: - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	PT MV – MR – PRO PV M – úhly

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: zeměpis Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Regiony světa	▪ lokalizuje na mapách africký světadíl podle zvolených kritérií, srovnává jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ srovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky a vybraných modelových států ▪ zvažuje, jaké změny na politické mapě Afriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ rozliší významné přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití ▪ hodnotí možné environmentální problémy kontinentu a možnost jejich řešení ▪ lokalizuje africká rozvojová jádra a periferní zóny, srovnává jejich postavení v rámci kontinentu	Jádrové učivo: ▪ Afrika ▪ přírodní podmínky ▪ obyvatelstvo a hospodářství ▪ regiony Afriky – severní, střední, jižní Rozvíjející učivo: ▪ národní parky a ochrana přírody ▪ kolonizace, dekolonizace a neokolonizace Afriky ▪ problémy současné Afriky	PT VMEGS PV M – statistická data ČJL – psaní velkých písmen VO – mezinárodní pomoc
Regiony světa	▪ lokalizuje na mapách americký světadíl podle zvolených kritérií, srovnává jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Ameriky a vybraných modelových států ▪ zvažuje, jaké změny na politické mapě Ameriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ rozliší významné přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití ▪ hodnotí možné environmentální problémy kontinentu a možnost jejich řešení ▪ lokalizuje americká rozvojová jádra a periferní zóny, srovnává jejich postavení v rámci kontinentu	Jádrové učivo: ▪ Amerika ▪ přírodní podmínky ▪ osídlování Ameriky a současné obyvatelstvo ▪ hospodářství a hlavní rozvojová jádra ▪ regiony Ameriky – anglosaská a Latinská Amerika Rozvíjející učivo: ▪ národní parky Ameriky a ochrana přírody ▪ environmentální problémy kontinentu a možnosti jejich řešení	PT VMEGS MKV PV M – statistická data ČJL – psaní velkých písmen D – zámořské objevy a jejich důsledky
Regiony světa	▪ lokalizuje na mapách asijský světadíl podle zvolených kritérií, srovnává	Jádrové učivo: ▪ Asie	PT VMEGS

	jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Asie a vybraných modelových států ▪ zvažuje, jaké změny na politické mapě Asie nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ rozliší významné přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití ▪ hodnotí možné environmentální problémy kontinentu a možnost jejich řešení ▪ lokalizuje asijská rozvojová jádra a periferní zóny, srovnává jejich postavení v rámci kontinentu	▪ přírodní poměry ▪ kultura, náboženství a obyvatelstvo ▪ hospodářství ▪ regiony Asie - JZ, J, JV, V, střední Asie Rozvíjející učivo: ▪ přírodní a kulturní zajímavosti vybraných regionů ▪ současná politická situace vybraných regionů ▪ environmentální problémy kontinentu a možnosti jejich řešení	MKV PV M – statistická data- ČJL – psaní velkých písmen
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: zeměpis Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Regiony světa	- vyhledá na mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu podle různých kritérií - porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů - přiměřeně hodnotí přírodní zvláštnosti a podobnosti ve vztahu k jiným světadílům - přiměřeně hodnotí přírodní potenciál Evropy - přiměřeně hodnotí kulturní, společenské, hospodářské a politické poměry Evropy - lokalizuje evropská rozvojová jádra a periferní zóny, srovnává jejich postavení v rámci kontinentu - zvažuje jaké změny na politické mapě Evropy nastaly, nastávají a mohou nastat a co je zásadní příčinou těchto změn - hodnotí možné environmentální problémy dané oblasti a možnosti jejich řešení	Jádrové učivo: - Evropa na mapě světa - přírodní podmínky - obyvatelstvo, národy a jazyky Evropy - Evropské hospodářství - EU - regiony Evropy – S, Z, J, JV, V a střední Evropa Rozvíjející učivo: - politický vývoj Evropy - problémy životního prostředí - postavení ČR v EU - cestovní ruch a evropské památky UNESCO	PT VMEGS PV M – statistická data ČJL – rozdělení slovanských jazyků VO – evropská integrace D – evropská integrace
Regiony světa	- lokalizuje na mapách území Ruské federace, určí její geografickou polohu na území dvou světadílů - porovná rozlohu Ruské federace s ostatními zeměmi světa - přiměřeně hodnotí přírodní poměry a přírodní zdroje Ruské federace - posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě - zvažuje jaké změny v makroregionu nastaly, nastávají a mohou nastat a co je zásadní příčinou těchto změn - lokalizuje rozvojová jádra a periferní oblasti Ruské federace - přiměřeně hodnotí potenciál a bariéry Ruské federace - přiměřeně charakterizuje kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Ruské federace	Jádrové učivo: - Rusko - evropská část Ruska - asijská část Ruska Rozvíjející učivo: - ekonomické a politické postavení Ruska v současném světě - Rusko a SNS	PT VMEGS PV M – statistická data ČJL – psaní velkých písmen

Společenské a hospodářské prostředí	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Jádrové učivo: - obyvatelstvo světa - základní demografické charakteristiky Rozvíjející učivo: - problémy současného obyvatelstva- přelidnění, stárnutí, chudoba, hlad, nemoci - demografická politika Číny	PT MKV VMEGS PV M – statistická data, grafy VO – národ, multikulturní společnost Bi – rasy a jejich rovnost
Společenské a hospodářské prostředí	- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, - pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	Jádrové učivo: - sídla a sídelní systémy - urbanizace a suburbanizace Rozvíjející učivo: - problémy současných velkoměst - novodobé urbanistické koncepce	PT VMEGS PV M – statistická data D – vývoj sídel
Společenské a hospodářské prostředí	- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - porovná státy světa a zájmové integrace světa na základě podobných a odlišných znaků	Jádrové učivo: - politická mapa současného světa - státy světa dle státního zřízení, způsobu vlády, vnitřního uspořádání Rozvíjející učivo: - ohniska napětí ve světě - integrační seskupení	PT VMEGS PV VO – státní formy, světová a evropská integrace D – kolonie
Životní prostředí	- porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika	Jádrové učivo: - krajinná sféra - typy krajin Rozvíjející učivo: - udržitelný život a rozvoj - zásady ochrany ŽP - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	PT EV PV VO – udržitelný rozvoj, globalizace Che – využití přírodních zdrojů-fosilní paliva, ozónová díra

	přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		Bi – biomy, ochrana životního prostředí
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: zeměpis Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Společenské a hospodářské prostředí	- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Jádrové učivo: - hospodářství - sektorová a odvětvová struktura Rozvíjející učivo: - hlavní surovinové základny světa	PT VMEGS PV M – statistická data, grafy D – průmyslová revoluce Che – fosilní paliva
	- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - lokalizuje na mapách rozvojová jádra a periferní oblasti	Jádrové učivo: - územní dělba práce - rozvojová jádra a periferní oblasti Rozvíjející učivo: - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
Česká republika	- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - zhodnotí přírodní zdroje a na ně navazující rozmístění hospodářských aktivit - vymezí sektorovou a odvětvovou strukturu hospodářství (transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady)	Jádrové učivo: - Česká republika - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra Rozvíjející učivo: - zapojení ČR do mezinárodních institucí	PT VMEGS - PRO OSV – SR - PRO PV M – statistická data, grafy ČJL – psaní velkých písmen VO – státní správa, evropská a světová integrace Che – minerální vody, nerostné suroviny, chemický a potravinářský průmysl Bi – zemědělské plodiny
	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	Jádrové učivo: - regiony ČR - místní region Rozvíjející učivo: - exkurze v regionu - srovnání regionů, krajů ČR	

	▪ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ▪ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		
--	---	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.5.4.3 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ s přesahem do vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru „Geografie“ a částečně oboru „Geologie“ v RVP G. Zeměpis se částečně podílí na integraci oboru geologie.

Předmět je vyučován v prvním, druhém a čtvrtém ročníku jako povinný, hodinová dotace je uvedena v učebním plánu. V třetím a čtvrtém ročníku je žákům nabízen seminář ze zeměpisu jako povinně volitelný předmět.

Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia žáci získávají poznatky z fyzické, socioekonomické i regionální geografie. Velký důraz je kladen na pochopení jevů a procesů probíhajících v přírodním i společenském prostředí naší planety. Žáci diskutují příčiny a možné důsledky vlivu člověka na krajinu a lidskou společnost a pokouší se hledat jejich řešení. Žák by měl chápat, že zeměpis je věda syntetická a její využití je opravdu mnohostranné.

Do obsahu výuky zeměpisu jsou vřazena průřezová témata obsažená v RVP G.

Během studia se žáci aktivně zapojují do soutěží jako je Zeměpisná olympiáda a Eurorebus.

Předmět zeměpis má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole. Ve všech ročnících jsou do výuky průběžně zařazována témata globálního rozvojového vzdělávání.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu zeměpis v oboru vzdělání 7941K81 (osmileté gymnázium – vyšší stupeň) podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie s cílem dosáhnout maximální efektivity v procesu učení
- propojovat zeměpisné znalosti a dovednosti s výukou v ostatních předmětech, aby se dílčí poznatky propojovaly navzájem a u žáka vyvolaly komplexnější pohled na přírodní a společenskou realitu
- vyhledávat, třídit, hodnotit a zpracovávat informace z širších informačních zdrojů jako jsou učebnice, pracovní listy, mapy, grafy, tabulky, obrázky, internet apod., a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci je efektivně využívat v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- aktivně používat obecně užívaných zeměpisných termínů, znaků a symbolů, uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků zpracováváním referátů nebo anotací a na základě toho získávat komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznat smysl a cíle učení, získat pozitivní vztah k učení, posoudit vlastní pokrok a identifikovat problémy bránící učení, kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vnímání, rozpoznání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, plánování způsobů řešení problémů s využitím vlastního úsudku a zkušeností
- samostatné řešení zeměpisných úkolů a projektů, při jejichž zpracování žáci uplatní správné strategie řešení problému

- aplikovat osvědčené postupy řešení při řešení obdobných problémových situací
- obhájit vlastní optimální řešení problému
- uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí, a také nenechat se odradit případným nezdarem
- prostřednictvím zeměpisných exkurzí a terénní výuky propojovat teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojení a uplatňování základních pravidel pro ústní a písemný projev a schopnost pracovat s dotazy z publika
- naslouchat projevům druhých (vrstevníků, dospělých), vhodně na ně reagovat a v diskusi vhodnou argumentací obhajovat vlastní názor
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- uvědomit si, že jim získané komunikativní dovednosti dopomohou ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, dodržovat je a tím pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- uplatňovat ohleduplnost a úctu při jednání s druhými, což přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, respektování různých názorů a možného poučení se z nich
- zapojit se do diskuse v malé skupině i v celé třídě
- spolupráci na projektech přírodovědného poznávání a sdílení dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů s ostatními lidmi

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- respekt k přesvědčení druhých lidí, odmítání útlatku a hrubého zacházení a uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- odmítání xenofobních či rasistických názorů
- pochopení pojmu lidská práva, znalost svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- zodpovědné rozhodování v dané situaci, poskytnutí dle svých možností účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích
- prohloubení empatie a ochoty pomoci lidem v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací
- pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, dodržování požadavků na kvalitní životní prostředí, např. aktivní účastní v ekologických aktivitách na půdě školy i mimo ni
- rozhodnout se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- uvědomit si principy demokracie a jejich předností oproti jiným formám vlády

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- bezpečné a účinnému používání výukové techniky, pomůcek a materiálů
- osvojování si technik práce s mapovými, textovými, statistickými i obrazovými zdroji
- uvědomělý přístup k výsledkům své činnosti z hlediska objektivního sebehodnocení a s ohledem na společenské i přírodní prostředí
- využívání nabytých znalostí, dovedností a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání
- pečlivě a systematicky pracovat

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat prostředky moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje jejich aktivní činnost a přispívá k porozumění přírodovědných jevů a problémů v souvislostech
- ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby a jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- samostatnost při rozhodování, které technologie jsou vhodné pro danou činnost či řešený problém
- kritické posouzení sdílených dat, informací a digitálního obsahu na základě konkrétní situace a účelu
- pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritickým hodnocení jejich přínosů a reflexí rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků saamotných i ostatních
- chovat se v digitálním prostředí eticky

7.5.4.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: zeměpis Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Přírodní prostředí Země jako planeta Sluneční soustavy	▪ porovnává postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy ▪ uvede důsledky pohybů Země na utváření krajinné sféry a na život lidí	Jádrové učivo: ▪ tvar Země ▪ rotace Země a její důsledky ▪ oběh Země a jeho důsledky ▪ čas a kalendář ▪ Sluneční soustava ▪ Měsíc Rozvíjející učivo: ▪ nové poznatky z oblasti astronomie ▪ ISS a Webbův teleskop	PV D – představy o tvaru Země
Přírodní prostředí Litosféra	▪ porovná na příkladech mechanismy působení endogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu ▪ porovná složení a strukturu vnitřních sfér země a objasní jejich vzájemné vztahy ▪ dokumentuje znalost mechanismu deskové tektoniky lokací a vysvětlením tvarů na hranicích litosférických desek ▪ zhodnotí některá rizika působení přírodních faktorů (zemětřesení, vulkanismus) na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni	Jádrové učivo: ▪ vnitřní stavba Země ▪ litosféra ▪ teorie kontinentálního driftu ▪ desková tektonika a tvary zemského povrchu s ní spojené ▪ zemětřesení ▪ vulkanismus Rozvíjející učivo: ▪ exogenní pochody ▪ horniny a jejich klasifikace	PT EV Člověk a životní prostředí IVO Geologie – Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře PV Che – chemické prvky, nerosty
Přírodní prostředí Atmosféra	▪ objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	Jádrové učivo: ▪ chemické složení atmosféry ▪ vertikální stavba atmosféry ▪ počasí, podnebí ▪ globální cirkulace atmosféry Rozvíjející učivo: ▪ monzuny, cyklóny ▪ místní cirkulační systémy ▪ mikroklima ▪ ochrana ovzduší	PV Che – směsi: vzduch

Přírodní prostředí Hydrosféra	- objasní malý a velký oběh vody - rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo jako základ života a zdroj rozvoje společnosti - porovná na příkladech působení exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	Jádrové učivo: - rozložení vody na Zemi - oběh vody na Zemi - oceány a moře - řeky a jejich činnost v krajině - přírodní a umělé vodní nádrže - ledovce a jejich činnost v krajině Rozvíjející učivo: - hospodářské využití světového oceánu - podpovrchová voda - kryogenní, fluviální a marinní tvary zemského povrchu - polární oblasti, periglaciální oblasti	PT EV Člověk a životní prostředí IVO Geologie – Voda PV Che – směsi: voda Bi – život v oceánech
Přírodní prostředí Pedosféra	- hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroj rozvoje společnosti - určí základní vlastnosti půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Jádrové učivo: - půdotvorné procesy - hlavní půdní typy a jejich využití - půdní druhy Rozvíjející učivo: - vlastnosti půdy - degradace a rekultivace půdy - rozšíření půdních typů v závislosti na klimatu	PT EV Člověk a životní prostředí IVO Geologie – Člověk a anorganická příroda PV Bi – půdní edafon
Přírodní prostředí Biosféra	- rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzikogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi	Jádrové učivo: - typy přírodních krajin na Zemi a jejich zvláštnosti - komplex klima, půdy, biomy v interakci s lidskou společností Rozvíjející učivo: - výškové vegetační stupně - chráněné oblasti přírody	PT EV Člověk a životní prostředí IVO Geologie – Složení, struktura a vývoj Země PV Bi – rostlinstvo a živočišstvo biotů
Životní prostředí	zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na	Jádrové učivo: globální klimatická změna a její důsledky	PT EV

	životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni ▪ analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny	Rozvíjející učivo: ▪ desertifikace ▪ deforestace ▪ ekologie člověka ▪ trvale udržitelný rozvoj ▪ ochrana přírody	Člověk a životní prostředí VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PV Bi – vliv globální klimatické změny na areály rostlin a živočichů Che – skleníkové plyny
Regiony Austrálie a Oceánie	▪ lokalizuje Austrálii na mapě, vymezí její hranice ▪ lokalizuje Oceánii na mapě, vymezí její hranice a hranice jejích částí ▪ zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti Austrálie ▪ zhodnotí přírodní, politické a hospodářské vlastnosti Oceánie ▪ porovná Austrálii a Oceánii s dalšími makroregiony světa ▪ rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Jádrové učivo: ▪ přírodní podmínky Austrálie a Oceánie ▪ socioekonomické podmínky Austrálie a Oceánie Rozvíjející učivo: ▪ geopolitické postavení Austrálie a Oceánie ▪ struktura populace a domorodá etnika (Aboridžinci, Maorové, Papuánci) ▪ ohrožení ostrovních států Oceánie vzestupem hladiny oceánů	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PV D – zámořské objevy

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: zeměpis Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Geografické informace Kartografie	- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení - geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci na konkrétním území	Jádrové učivo: - obecně používané kartografické pojmy - obsah mapy - typy map a jejich využití - praktické aplikace s kartografickými produkty - geografické informační a navigační systémy Rozvíjející učivo: - kartografická zobrazení - zkreslení na mapách	PT OSV Spolupráce a soutěž (PRO) Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV M – měřítko mapy, plánu
Sociální prostředí Obyvatelstvo	- zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi - zhodnotí na příkladech geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Jádrové učivo: - rozmístění obyvatel na Zemi - vybrané demografické charakteristiky - dynamika vývoje počtu obyvatel na Zemi a její možné důsledky Rozvíjející učivo: - migrace obyvatel a její možné důsledky - stárnutí obyvatelstva a jeho možné důsledky - populační politiky - populační teorie	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PV M – exponenciální funkce D – náboženství Bi – rasy, etnické skupiny
Sociální prostředí Sídla	identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	Jádrové učivo: - klasifikace sídel podle různých kritérií - urbanizace, suburbanizace, urbanizovaná území Rozvíjející učivo:	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PV D – sídla

		▪ změny v osídlení venkova ▪ modely města ▪ urban sprawl ▪ problémy rychlého růstu měst v rozvojových zemích	
Sociální prostředí Hospodářství	▪ zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi ▪ zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit ▪ vymezí jádrové a periferní oblasti světa ▪ zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů ▪ vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Jádrové učivo: ▪ sektorová a odvětvová struktura ▪ lokalizační faktory ▪ jádrové a periferní oblasti světa ▪ typy zemědělské výroby ▪ hlavní zemědělské oblasti světa a jejich zaměření ▪ hlavní nerostné a energetické zdroje a jejich rozmístění ▪ hlavní průmyslové oblasti světa a jejich zaměření ▪ služby ▪ cestovní ruch Rozvíjející učivo: ▪ high-tech sektor ▪ znaky a problémy periferních oblastí a jejich rozvojový potenciál ▪ typy dopravy a jejich využití ▪ zelená revoluce ▪ mezinárodní pomoc	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy IVO Člověk a svět práce – Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice PV D – význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti; industrializace a její důsledky pro společnost OSZ – stát a hospodářství: výroby, obchod, principy tržního hospodářství; mezinárodní vztahy; globální svět
Regiony Afrika	▪ lokalizuje Afriku na mapě, vymezí její hranice ▪ zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti Afriky ▪ porovná Afriku a její makroregiony mezi sebou a s dalšími makroregiony světa	Jádrové učivo: ▪ přírodní podmínky Afriky ▪ socioekonomické podmínky Afriky ▪ vybrané regiony – stručná charakteristika s důrazem na zvláštnosti	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PV

	rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	makroregionu v rámci Afriky a světa Rozvíjející učivo: - důsledky kolonizace Afriky - geopolitické postavení Afriky - Sahel, desertifikace a Velká zelená revoluce - rasová segregace - vnitrostátní konflikty	D – objevování afrického kontinentu, kolonialismus a dekolonizace Afriky
Regiony Asie	- lokalizuje Asii na mapě, vymezí její hranice - zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti Asie - porovná Asii a její makroregiony mezi sebou a s dalšími makroregiony světa - rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Jádrové učivo: - přírodní podmínky Asie - socioekonomické podmínky Asie - vybrané regiony – stručná charakteristika s důrazem na zvláštnosti makroregionu v rámci Asie a světa Rozvíjející učivo: - udržitelný rozvoj států Arabského poloostrova - NIZ - aktuální, vybrané konfliktní oblasti - populační politika Číny a Indie - přírodní rizika vybraných regionů - politické a ekonomické postavení států východní Asie ve světě	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PV D – náboženství
Regiony Amerika	- lokalizuje Ameriku na mapě, vymezí její hranice - vymezí přírodní hranice Severní a Jižní Ameriky - vymezí politické hranice severní, střední, jižní Ameriky a Anglosaské a Latinské Ameriky	Jádrové učivo: - přírodní podmínky Ameriky - socioekonomické podmínky Ameriky - vybrané regiony – stručná charakteristika s	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů

	▪ zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti Anglosaské a Latinské Ameriky ▪ porovná Ameriku a její makroregiony mezi sebou a s dalšími makroregiony světa ▪ rozlišuje regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	důrazem na zvláštnosti makroregionu v rámci Ameriky a světa Rozvíjející učivo: ▪ významné mezinárodní integrace ▪ problémy migrace ze středoamerických států ▪ kultura původních etnik Ameriky a jejich postavení v současnosti ▪ přírodní katastrofy	PV D – zámořské objevy ŠJ – jihoamerické realie
Regiony Evropa	▪ lokalizuje Evropu na mapě a vymezí její hranice ▪ zhodnotí přírodní, kulturní, politické a hospodářské charakteristiky Evropy ▪ porovná Evropu s dalšími makroregiony světa ▪ posoudí, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn ▪ rozlišuje státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Jádrové učivo: ▪ poloha a hranice Evropy ▪ přírodní podmínky Evropy ▪ socioekonomické podmínky Evropy ▪ Vybrané regiony Evropy – stručná charakteristika s důrazem na zvláštnosti regionu v rámci Evropy Rozvíjející učivo: ▪ vývoj a změny v EU ▪ konfliktní oblasti a separatistické tendence v Evropě ▪ rozpad Jugoslávie a současný Balkán ▪ oblasti cestovního ruchu ▪ zapojení Evropy do významných mezinárodních integrací	PT VMEGS Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PV D – náboženství, evropská integrace ČJL – rozdělení slovanských jazyků OSZ – evropská a světová integrace
Terénní vyučování	▪ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ▪ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Jádrové učivo: ▪ praktická topografie	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž (PRO)

	▪ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu krajíně ▪ vytváří výstup z terénního vyučování		
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: zeměpis Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Sociální prostředí Politická geografie	lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Jádrové učivo: - aktuální světová ohniska napětí Rozvíjející učivo: - lokální ohniska napětí	PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV D – rozdělený a integrující se svět OSZ – právní základy státu, státní zřízení, globalizace, mezinárodní spolupráce
Regiony Česká republika	- zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR - analyzuje demografické charakteristiky obyvatelstva ČR - porovnává kraje ČR na úrovni přírodních a socioekonomických složek	Jádrové učivo: - fyzickogeografická charakteristika - socioekonomická charakteristika - regiony – specifika krajů ČR Rozvíjející učivo: - přírodní rizika a hazardy - současné ekonomické trendy - politická a hospodářská integrace - sociální a ekonomické důsledky stárnutí české populace	PT VMEGS Žijeme v Evropě Globalizační a rozvojové procesy EV Životní prostředí regionu a České republiky IVO Člověk a svět práce – Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice PV ČJL – psaní velkých a malých písmen OSZ – státní správa, evropská a

			světová integrace
--	--	--	----------------------

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.6 Vzdělávací oblast Umění a kultura

7.6.1 Hudební výchova

7.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP GV.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena hudební a výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví bez zvýšené časové dotace. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 4.

Vzdělávací obsah předmětu „hudební výchova“ tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevit jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislosti s poznatky již získanými.

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Hudební výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na výtvarnou a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (v minimální časové dotaci za 4 roky 4 hodiny, 2 vyučovací hodiny v prvním a dvě vyučovací hodiny ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě a sextě víceletého gymnázia), dále prostřednictvím návštěvy hudebních představení a koncertů, projektů, exkurzí. Předmět hudební výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu HV jsou využívány výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí se efektivně učit, plánuje si svou činnost, pracuje soustavně
- kriticky hodnotí svůj učební pokrok a učí se ze svých chyb
- při práci s hudebním dílem využívá obecně užívaných termínů
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech využívá svou fantazii a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- samostatně uvažuje o problému a efektivně jej řeší
- na řešení spolupracuje s ostatními
- kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojuje vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru využívá kreativní přístup

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- osvojuje si a používá odborný jazyk
- efektivně využívá v jazykové komunikaci digitální technologie
- je dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích v i interakci s ostatními
- při diskusích nad vlastní tvorbou hodnotí, zdůvodňuje a interpretuje dané vyjádření

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel práce a jejich dodržování
- dodržuje pravidla slušného chování a komunikační etikety
- přispívá k udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-instrumentálních vystoupeních tvořivou atmosféru ve skupině

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- oceňuje naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímá pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy různých kultur
- respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí různých kultur
- při veřejných vystoupeních a návštěvách koncertů si uvědomuje, že reprezentuje školu

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost
- pracuje zodpovědně a soustavně

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace
- vyhledává a zpracovává informace z digitálních zdrojů a posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vytváří vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video, audionahrávky atd.)
- užívá vybrané aplikace určené ke zpracování hudebního materiálu (notační programy...)

7.6.1.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: hudební výchova			
Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	- uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic pomocí imitace s nástrojovou melodicko-harmonickou oporou - zpívá jednoduché dvojhlasé písně	Jádrové učivo: - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv	PT OSV – OR
Rytmus	- předvede jednoduché rytmičné etudy a hry - vytvoří rytmičnou formu ronda	Jádrové učivo: rytmus řeči a hudební rytmus	
Hudebně pohybové činnosti	- pohybem vyjadřuje polkový, valčíkový a mazurkový krok - předvede základní taktovací schémata - vytvoří vlastní pohyb na jednoduchou píseň	Jádrové učivo: pohybový doprovod znějící hudby	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Instrumentální činnosti	- předvede jednoduché rytmičné etudy na Orffovy nástroje - navrhne jednoduchý doprovod písně na Orffovy nástroje - rozpozná jednotlivé nástroje a rozdělí je do nástrojových skupin	Jádrové učivo: - hra na nástroje Orffova instrumentáře - realizace jednoduchých doprovodů - symfonický orchestr	PT OSV – SR
Poslechové činnosti	- rozdělí skladby na umělé a lidové a najde mezi nimi rozdíly - vysvětlí základní pojmy a posoudí zhlédnuté představení - popíše, co slyší ve skladbě - navštíví koncert a potom o něm vypráví	Jádrové učivo: - lidové písně, zvyky a tradice v ČR - opera, ND Rozvíjející učivo: - hudební pojmy	PT VMEGS MV – PČ IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolně téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: hudební výchova			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	- uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - zpívá jednohlasně na základě svých hlasových dispozic - imitace s nástrojovou melodicko-harmonickou oporou	Jádrové učivo: - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - jednohlasý zpěv - vícehlasý zpěv	PT OSV – OR
Rytmus	rytmus řeči a hudební rytmus	Jádrové učivo: předvede jednoduché rytmické etudy a hry	
Hudebně pohybové činnosti	- pantomimicky předvede jednoduchou píseň - předvede lidovou píseň i lidový tanec	Jádrové učivo: pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla	PT OSV – OR, SR IVO Výchova ke zdraví
Instrumentální činnosti	- navrhne jednoduchý doprovod písně, přede hry a dohry na Orffovy nástroje - orientuje se v zápise skladeb	Jádrové učivo: - improvizací vytvoří jednoduchou rytmickou skladbu - hra na nástroje Orffova instrumentáře - realizace jednoduchých doprovodů - partitura	
Poslechové činnosti	- najde vlivy lidové hudby ve skladbách našich skladatelů - popíše vznik naší hymny - předvede její rytmickou i intonační podobu - dá skladby do souvislosti s životním stylem hudebních epoch - uvede příklady jednotlivých hudebních forem v těchto epochách - navštíví koncert a potom o něm vypráví	Jádrové učivo: - lidové písně, zvyky a tradice v Evropě - česká hymna - hudební epochy, formy Rozvíjející učivo: - hudební pojmy - porovná naši hymnu s hymnami ostatních států - připraví mediální prezentaci jedné hudební epochy	PT VMEGS MKV MV – RČ a PČ (PRO) IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: hudební výchova			
Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	Jádrové učivo: - pěvecký a mluvní projev - vícehlasý zpěv - intonace a vokální improvizace - hlasová hygiena - mutace	PT OSV – OR
Rytmus, hudebně pohybové činnosti	navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci	Jádrové učivo: - hudební rytmus a rytmus řeči - orientace v prostoru	IVO Výchova ke zdraví
Instrumentální činnosti	- tvoří na základě svých schopností jednoduchá aranžmá - podle osobních dispozic zhudební jednoduchý text	Jádrové učivo: - hra na hudební nástroje - interpretace znějící hudby - realizace hudebních doprovodů	PT OSV – OR, SR
Poslechové činnosti	- najde a popíše rozdíly mezi artificální a nonartificální hudbou - dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur provede kritiku - najde rozdíl mezi jednotlivými styly a žánry - analyzuje hudební díla a ukázky jednotlivých epoch jmenuje jednotlivé kulturní epochy - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů - vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - navštíví hudební představení, koncert	Jádrové učivo: - hudební styly a žánry artificální a nonartificální hudby - mnohohrstevnaté vnímání díla - hudební dílo a autor - záznam hudby - notační program Rozvíjející učivo: - hudební pojmy - filmová hudba - projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení	PT VMEGS MKV MV – RČ a PČ IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: hudební výchova Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti	zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	Jádrové učivo: - vícehlasý zpěv, intonace a vokální improvizace - pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena - mutace - jednotlivé zpěvní techniky - orientace v notovém záznamu vokální skladby	PT OSV – OR
Rytmus, hudebně pohybové činnosti	předvede jednoduché pohybové a rytmické improvizace	Jádrové učivo: - rytmus řeči a hudební rytmus - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	IVO Výchova ke zdraví
Instrumentální činnosti	tvoří na základě svých schopností jednoduché aranžmá	Jádrové učivo: - hra na hudební nástroje (různé hudební styly a žánry) - realizace hudebních doprovodů	PT OSV – OR, SR
Poslechové činnosti	- porovná hudební ukázky jednotlivých epoch - najde rozdíly mezi jednotlivými styly a žánry - provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů a doporučí je spolužákům - analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům - popíše rozdíly mezi artificiální a nonartificiální hudbou - dá do souvislostí historický vývoj a vznik nových kultur (jazz) - popíše jednotlivé kulturní epochy a rámcově se v nich orientuje - vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch - navštíví hudebního představení	Jádrové učivo: - hudební styly a žánry artificiální a nonartificiální hudby, jejich prolínání - životní styl a kultura - jednotlivé kulturní epochy - vnímání uměleckého díla, orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - záznam hudby - notační program Rozvíjející učivo: - hudební pojmy - filmová hudba	PT OSV – MR VMEGS MKV MV – RČ a PČ IVO Výchova ke zdraví

		▪ projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.6.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu - vyšší gymnázium

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP G.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V obou výchovách je zařazena integrace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví bez zvýšené časové dotace. Podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 5.

Vzdělávací obsah předmětu „hudební výchova“ tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislosti s poznatky již získanými.

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Hudební výchova nám umožňuje:

- tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života
- jiné než racionální poznání světa
- nalézat vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovávat široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na výtvarnou a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinovat vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjet citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- rozvíjet celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (2 vyučovací hodiny v pátém a šestém ročníku), dále prostřednictvím návštěvy hudebních představení a koncertů, projektů, exkurzí.

Předmět hudební výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách hudební výchovy.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 15. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

S využitím synergického efektu z oboru vzdělání 7943K61 vytváříme v předmětu Hudební výchova v oboru vzdělání 7941K81 (osmileté gymnázium – vyšší stupeň) podmínky pro implementaci cizojazyčných prvků do výchovně-vzdělávacího procesu (např. slovní zásoba, práce s cizojazyčným textem, audiovizuální materiály, cizojazyčné aktivity atd.) Žáci tak aplikují a rozvíjí své znalosti cizího jazyka, používají ho v jiném akademickém kontextu než v běžných hodinách. Tím se výrazně zvyšuje variabilita výběru volitelných předmětů včetně těch, které se vyučují v anglickém jazyce, a posiluje individualizace vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- efektivně se učit, plánovat si svou činnost, pracovat soustavně
- kriticky hodnotit svůj učební pokrok a učit se ze svých chyb
- při práci s hudebním dílem využívat obecně užívaných termínů
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech využívat svou fantazii a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- samostatně uvažovat o problému a efektivně jej řešit
- na řešení spolupracovat s ostatními
- kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé
- kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí
- užitím vhodných metod při vlastní tvorbě propojovat vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru využívat kreativní přístup

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si a používat odborný jazyk
- efektivně využívat digitální technologie
- být dostatečně sebevědomý v interakci s ostatními
- při diskusích nad vlastní tvorbou hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- spolupracovat s ostatními
- podílet se na vytváření pravidel práce a jejich dodržování
- dodržovat pravidla slušného chování a komunikační etikety
- přispívat k udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vytvářet v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-instrumentálních vystoupeních tvořivou atmosféru ve skupině

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- oceňovat naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímat pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy různých kultur
- respektovat různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí různých kultur
- při veřejných vystoupeních a návštěvách koncertů si uvědomovat, že reprezentuje školu

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost

- pracovat zodpovědně a soustavně

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyhledávat a zpracovávat informace z digitálních zdrojů a posuzovat důvěryhodnost informačního zdroje
- zpracovávat, ukládat, zálohovat a sdílet získané informace
- vytvářet vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video, audionahrávky atd.)
- užívat vybrané aplikace určené ke zpracování hudebního materiálu (notační programy...)

7.6.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: hudební výchova Ročník: V.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Produkce (vokální činnosti)	- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - orientuje se v zápisu jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb a na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Jádrové učivo: - kultivace pěveckého a hlasového projevu - intonační a rytmický výcvik - sólový a sborový zpěv - orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic - improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda)	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PV F – Zvuk Bi – Biologie člověka – dýchací soustava
Produkce (hudebně pohybové činnosti)	reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Jádrové učivo: - pohyb hudby a gesto - pohybové etudy - tanec jako způsob komunikace	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Produkce (instrumentální činnosti)	využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboards ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	Jádrové učivo: - hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) - orientace v notovém a grafickém zápisu instrumentálních kompozic - moderní hudební nástroje a digitální technologie	PT OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž
Recepce a reflexe	vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité	Jádrové učivo: hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo –	PT MEGS Žijeme v Evropě

	ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku ▪ popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta; dešifruje a interpretuje možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností ▪ interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže obhájit v diskusi ▪ orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla ▪ odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích ▪ uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání ▪ uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout ▪ upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci,	hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby ▪ hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby ▪ hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití ▪ vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní), charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů (od starověku po klasicismus), průniky, syntézy, hledání nových cest ▪ hudební skladatel a interpret (představitelé jednotlivých období), interpretace v hudbě, umělecký provoz	MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů MV Účinky mediální produkce a vliv médií PV D – Pravěk, starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus
--	---	--	---

	rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	▪ hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi ▪ interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení Rozvíjející učivo: ▪ Návštěva koncertů a následné reflexe, projekty v rámci propojování skupin (hudebně-pohybově-dramatické)	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: hudební výchova Ročník: VI.			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Produkce (vokální činnosti)	- využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - orientuje se v zápisu jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Jádrové učivo: - kultivace pěveckého a hlasového projevu - intonační a rytmický výcvik - sólový a sborový zpěv - orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic - improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda)	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PV F – Zvuk Bi – Biologie člověka – dýchací soustava
Produkce (hudebně pohybové činnosti)	reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Jádrové učivo: - pohyb hudby a gesto - pohybové etudy - tanec jako způsob komunikace	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Produkce (instrumentální činnosti)	využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehumánních myšlenek a představ	Jádrové učivo: - hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) - orientace v notovém a grafickém zápisu instrumentálních kompozic - moderní hudební nástroje a digitální technologie	PT OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž
Recepce a reflexe	vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě	Jádrové učivo: hudba jako organizovaný zvuk –	PT MEGS

	ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku ▪ popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta; dešifruje a interpretuje možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností ▪ interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže obhájit v diskusi ▪ orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla ▪ odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích ▪ uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání ▪ uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout ▪ upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci,	hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby ▪ hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby ▪ hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití ▪ vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní), charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů (od romantismu po současnost), průniky, syntézy, hledání nových cest ▪ hudební skladatel a interpret (představitelé jednotlivých období), interpretace v hudbě, umělecký provoz	Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů MV Role médií v moderních dějinách PV D – Romantismus, moderní dějiny 20. stol.
--	---	---	--

	rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	▪ hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi ▪ interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení Rozvíjející učivo: ▪ návštěva koncertů a následné reflexe, projekty v rámci propojování skupin (hudebně-pohybově-dramatické)	
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.6.2 Výtvarná výchova

7.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP ZV. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat komunitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému), nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přejímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nové vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro jeho vyjádření. Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledat nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků jeho vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova maximálně využívá mezipředmětové vztahy.

Výtvarná výchova je obor, který dává příležitost tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života:

- umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa
- nalézá vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovává široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na hudební a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění díla
- tvůrčím způsobem kombinuje vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjí citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- používá vizuálně obrazné prostředky
- rozvíjí celistvé průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny, dále prostřednictvím projektů, exkurzí, animačních programů galerií a muzeí. Předmět výtvarná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách výtvarné výchovy. Výuka probíhá v dělených skupinách, které umožňují lepší podmínky pro práci, umožňují individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Předmět je koncipován jako výchovný. Osobnostní a sociální rozvoj žáka prolíná složkou motivační, procesem tvorby. Důležitý je rozvoj kreativity, sebepoznání, sebepojetí a praktické etiky. Na vhodných tématech a formách spolupráce se ujasňují mezilidské vztahy, vztah lidí k přírodě, kulturnímu dědictví a mediální tvorbě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- umí samostatně a tvořivě pracovat
- využívá svou fantazii a tvůrčí schopnosti
- získává a zpracovává poznatky z dostupných informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje s ostatními
- podílí se na vytváření pravidel a jejich dodržování
- je schopen samostatně i týmově pracovat

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá vhodné metody při vlastní tvorbě
- používá analytické a kritické myšlení
- propojuje vazbu na další umělecké obory

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- osvojuje si a používá odborný jazyk
- dovede prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- je dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- oceňuje naše i cizí tradice, kulturní a historické dědictví
- vnímá pozitivně odlišnosti a zároveň shodné rysy různých kultur
- reprezentuje školu na výstavách a soutěžích a přehlídkách

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- tvořivě, soustředěně a uvědoměle pracuje na svých dílech
- má vztah k manuální činnosti

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- vyhledává a zpracovává informace z digitálních zdrojů
- zpracovává, ukládá a zálohuje a sdílí získané informace
- vytváří vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video atd.)

7.6.2.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: výtvarná výchova			
Ročník: I			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - vychází z vlastních zkušeností, zážitků, představ a fantazie	Jádrové učivo: - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy, tvary, objemy) a jejich vztahy (kontrast, rytmus, variace) - subjektivní vyjádření fantazijních představ, pocitů, vzpomínek, - typy vizuálně obrazných vyjádření (kresba, malba, přípravné grafické techniky, modelování) - stylizace tvarů (znak, piktogram), obohacení výtvarného jazyka (pravěké, abstraktní umění) Rozvíjející učivo: - zážitková pedagogika	PT OSV - OR
Uplatňování subjektivity	- osobitě stylizuje vizuální skutečnosti a dává je do souvislosti s vybranými etapami dějin umění, - rozvíjí technické dovednosti při práci s jednoduchými nástroji a vhodnými materiály, dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci	Jádrové učivo: - zpracovávání materiálů (kartony, folie, plasty, textil) a manipulace s jednoduchými pracovními nástroji (nože, nůžky, kružítko) Rozvíjející učivo: - zážitková pedagogika	PT OSV – SR
Mediální výchova - ověřování komunikačních účinků	- ověřuje komunikační účinky médií ve vizuální tvorbě - využívá vlastních poznatků o formách sdělení a o technických možnostech médií - získává, třídí a uplatňuje poznatky vizuálně obrazné kultury a obohacuje o	- prezentace ve veřejném prostoru (škola, třída, školní webové stránky) - vytváření osobního portfolia	PT OSV – SR, OR

	nové znaky svůj výtvarný jazyk a komunikaci ▪ rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby a tvorby ostatních	▪ vytváření záznamů a dokumentace akcí a výtvarných procesů pomocí dostupných digitálních médií (fotoaparát, videokamera, mobilní telefon) ▪ vyjádření vlastních představ a jejich zdůvodnění, vyjádření pocitů z vlastní tvorby	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výtvarná výchova			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	▪ vybírá a samostatně vytváří a uplatňuje vizuálně obrazné elementy, ▪ chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru uplatňuje osobitý přístup k realitě, zobrazuje a zaznamenává vlastní vizuální zkušenost, ▪ vybírá vybrané typy vizuálně obrazných vyjádření a vnímá jejich souvislost s příslušnými směry moderního umění, ▪ nalézá vhodné vizuálně obrazné prostředky pro zachycení mimovizuálního vnímání a uplatňuje je při vlastní tvorbě	Jádrové učivo: ▪ vybírá a samostatně vytváří a uplatňuje vizuálně obrazné elementy ▪ chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru uplatňuje osobitý přístup k realitě, ▪ zobrazuje a zaznamenává vlastní vizuální zkušenost typy vizuálně obrazných vyjádření vybraných směrů moderního a současného umění (frotáž, dekalk, fotogram, asambláž, objekt) ▪ vyjadřování podnětů smyslových, čichových, chuťových - výtvarný jazyk abstraktního umění autentické záznamy vjemů, nálad, emocí, pocitů, prožitků ▪ typy vizuálně obrazného vyjádření (malba – nauka o barvách, emocionální působení barev) Rozvíjející učivo: ▪ zážitková pedagogika	PT OSV – OR, SR VMEGS EV

Jazyk umění	▪ rozvíjí smyslovou citlivost a obohacuje vlastní výtvarný jazyk o nové znaky, ▪ osvojuje si vybrané typy vizuálně obrazných vyjádření, užívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky	Jádrové učivo: ▪ manipulace s jednoduchými pracovními nástroji a pomůckami (grafické a modelovací nástroje, nože, špachtle) ▪ využívá různých materiálů k dosažení výtvarné představy práce s uměleckým dílem	PT OSV – OR
Komunikační účinky	▪ využívá vlastních poznatků a umí aktivně vstupovat do procesu komunikace	▪ vytváření záznamů a dokumentace akcí ▪ vytváření vlastního portfolio	PT OSV – SR

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výtvarná výchova Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	- rozvíjí estetické cítění, uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a zvládá je na své úrovni, - osobitě stylizuje vizuálně obraznou skutečnost, - experimentuje s vizuálně obraznými elementy ve vlastním výtvarném vyjádření chápe vztahy předmětů a tvarů v prostoru - obohacuje vlastní výtvarný jazyk a komunikaci	Jádrové učivo: - řešení vztahů a uspořádání prvků vizuálně obrazných vyjádření v ploše, objemu a v prostoru: výtvarný řád, stylizace, symbol, kompozice, vybrané epochy a období - reflexe a experimentování ve vlastní tvorbě, typy vizuálně obrazných vyjádření, - užitá grafika písmo, reliéfní plocha experimenty s materiály (modelovací, odlévací, papírové hmoty, molitan, polystyrén, přírodní materiály, textilie, průmyslový odpad) zkoumání možností a vlastností materiálů, jejich kombinování a ozvláštnění Rozvíjecí učivo: - zážitková pedagogika	PT OSV – OR EV
Mediální výchova	- ve vlastní tvorbě uplatňuje bezpečné technologie, techniky, materiály, - je šetrný k životnímu prostředí, - osvojuje si a pěstuje manuální zručnost a získává základní technické dovednosti, - osvojuje si a uplatňuje vybrané poznatky vizuálně obrazného umění, - rozvíjí schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby	Jádrové učivo: - média jako zdroj informací (odborné časopisy, katalogy, internet) slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, - komunikace nad ní, - schopnost obhájit vlastní práci	PT OSV – SR VMEGS

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výtvarná výchova Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti	▪ užívá širokou škálu prostředků pro vyjádření osobních zkušeností, prožitků, ▪ uplatňuje ve vlastní tvorbě prvky vizuálně obrazných vyjádření, ▪ nalézá a uplatňuje vhodná vizuálně obrazná vyjádření pro vlastní tvorbu, ▪ rozvíjí estetické cítění, rozpozná, vybaví si jemu známý fakt a včlení jej do souvislostí	Jádrové učivo: ▪ praktické zvládnutí dostupného spektra kreslířských, malířských a grafických typů vizuálně obrazných vyjádření ▪ chápání procesu stylizace a práce se znakovými standardy ▪ reflexe vizuálně obrazných vyjádření s ostatními druhy umění ve vlastní tvorbě (hudba, tanec, poezie, fyzické básnictví, divadlo) ▪ typy vizuálně obrazných vyjádření (malba, kresba, koláž, objekt) ▪ výtvarný jazyk současného umění: malba, body – art, performance, happening, práce s uměleckým dílem, vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění Rozvíjející učivo: ▪ zážitková pedagogika	PT OSV – SR, OR VMEGS
Mediální výchova	▪ využívá vlastních poznatků o dostupných formách sdělení a technických možnostech médií, ▪ učí se používat digitální technologie, hodnotí vliv reklamy a propagačních prostředků	Jádrové učivo: ▪ práce s dostupnými prostředky ICT (počítač, grafický program, interaktivní tabule, video) ▪ technologie uplatňované v současné propagační a reklamní tvorbě	PT OSV – SR MV - RČ

		▪ výtvarný jazyk soudobého umění, nová média mediální prezentace, záznamy ▪ dokumentace akcí dostupnými typy médií (foto, videokamera, webové stránky) ▪ prezentace ve veřejném prostoru vytváření osobního portfolia	
--	--	---	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.6.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP G. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat komunitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přejímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nové vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) zalomenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro jeho vyjádření. Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utvářet obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledat nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků jeho vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova maximálně využívá mezipředmětové vztahy.

Výtvarná výchova je obor, který dává příležitost tvůrčím procesem přispět ke kvalitě vlastního života:

- umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa
- nalézá vazby mezi jednotlivými druhy umění
- zprostředkovává široké nazírání na historii a společnost
- užším napojením na hudební a dramatickou výchovu přispívá k originálnímu sebevyjádření a hlubšímu porozumění dílu
- tvůrčím způsobem kombinuje vnímání, tvorbu a interpretaci
- rozvíjí cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci
- používá vizuálně obrazné prostředky
- rozvíjí celistvě průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny, dále prostřednictvím projektů, exkurzí, animačních programů galerií a muzeí. Předmět výtvarná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných učebnách výtvarné výchovy. Výuka probíhá v dělených skupinách. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Předmět je koncipován jako výchovný. Osobnostní a sociální rozvoj žáka prolíná složkou motivační, procesem tvorby. Důležitý je rozvoj kreativity, sebepoznání, sebepojetí a praktické etiky. Na vhodných tématech a formách spolupráce se ujasňují mezilidské vztahy, vztah lidí k přírodě, kulturnímu dědictví a mediální tvorbě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou zaměřené na vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- samostatně a tvořivě pracovat
- rozvíjet využívání své fantazie a tvůrčích schopností
- kriticky hodnotit svůj učební pokrok a učit se ze svých chyb
- získávat a zpracovávat poznatky z dostupných informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- učit se spolupracovat s ostatními
- podílet se na vytváření pravidel a jejich dodržování
- rozvíjet schopnost samostatně i týmově pracovat
- přispívat k udržování *mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii*

Kompetence k řešení problémů

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si návyky k využívání vhodných metod při vlastní tvorbě
- používat analytické a kritické myšlení
- motivovat je k propojování vazeb na další umělecké obory
- spolupracovat na řešení s ostatními
- při realizaci tvůrčího záměru využívat kreativní přístup

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- osvojovat si a používat odborný jazyk
- prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při komunikaci efektivně využívat digitální technologie
- být dostatečně sebevědomý v různých komunikačních situacích

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- ocenění našich i cizích tradic, kulturního a historického dědictví
- pozitivně vnímat odlišnosti a zároveň shodné rysy různých kultur
- učit se respektu k různorodosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí různých kultur
- reprezentovat školu na výstavách a soutěžích a přehlídkách

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- tvořivě, soustředěně a uvědoměle pracovat na svých dílech
- využívat získaných znalostí pro svůj rozvoj a pro přípravu na budoucnost
- budovat pozitivní vztah k manuální činnosti

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- vyhledávat a zpracovávat informace z digitálních zdrojů
- zpracovávat, ukládat, zálohovat a sdílet získané informace
- vytvářet vlastní digitální obsah (vlastní prezentace, video atd.)

7.6.2.4 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: výtvarná výchova Ročník: V			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové a znakové systémy	- uplatňuje a porovnává typy VOV, používá je pro zachycení vizuálních a mimovizuálních podnětů ve vlastní tvorbě - reflektuje vlastní prožitky, postoje a zkušenosti, získané prostřednictvím standardního a experimentálního přístupu k vizuálně obrazným prostředkům tradičním i novým - porovnává znakové systémy, využívá je ve vlastní tvorbě, kterou chápe jako prostředek individuálního sdělení - uplatňuje tvořivost a chápe ji jako důležitý prvek rozvoje své osobnosti, důležitý prvek umělecké tvorby	Jádrové učivo: - prvky VOV (linie, tvar, plocha, světlo, barva) a jejich vztahy - kontrast, rytmus, kompozice, řazení - typy VOV a experimentování s nimi - tradiční techniky: malba, kresba, grafika - kombinované techniky: prostorové vytváření, fotografie, nová média - specifika znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění) - subjektivní přístup k VOV, různá hlediska jejich vnímání (vizuální, statická, haptická a dynamická) a hlediska jejich motivace (fantazijní, smyslová, imaginativní)	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů. Sociální komunikace Spolupráce a soutěže.
Znakové systémy VU	- využívá pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe - dokáže vysvětlit své postoje ve vztahu k utváření komunikačního obsahu výtvarného umění - respektuje pluralitu přístupů a výsledků tvorby - objasní pozici autora a vnímatele při utváření komunikačního a obsahového účinku VOV - akceptuje tvůrčí přístupy k řešení problému formou tradičních i netradičních postupů	- experimentování a reflexe ve vlastní tvorbě - realizace vlastních výtvarných řešení kombinací prvků VOV - čtení „uměleckého díla prostřednictvím vlastní tvorby - vlastní interpretace uměleckého díla, volný přepis skutečnosti, hledání kontextů - práce s uměleckým dílem - racionální a expresivní	PV ČJL – významní představitelé české a světové literatury

	▪ aktivně přistupuje k řešení problémů, zapojuje se do soutěží a projektů ▪ porovnává typy VOV vybraných kapitol dějin vizuálního umění, chápe příčinné souvislosti umění a orientuje se v nich ▪ vytváří si pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství minulosti i současnosti a chápe roli umění v dnešním světě i v historii	polohy (realita, představy, pocity) ▪ projektové vyučování ▪ společenské, historické a náboženské a filozofické hledisko evropských i mimoevropských kultur od počátků dějin vizuálního výtvarného umění, přes antiku po 18. století ▪ znakové systémy VU umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka v kontextu doby ▪ setkávání s originálem v galeriích, muzeích, návštěvy uměleckých památek, animační programy muzeí	
Umělecká tvorba a komunikace	▪ vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání ▪ využívá nabídku dostupných informačních médií a jejich technických možností ▪ nalézá vhodnou formu prezentace vlastní tvorby ▪ seznamuje se specifickými způsoby umělecké komunikace ▪ rozvíjí smysl pro kooperaci, týmovou práci, uvědomuje si svou roli a dodržování pravidel týmové spolupráce	▪ slovní a výtvarná reflexe vlastní tvorby, komunikace nad ní a schopnost jejího obhájení ▪ prezentace, záznamy a dokumentace vlastní tvorby dostupnými typy médií a jejich prezentace ve veřejném prostoru	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: výtvarná výchova Ročník: VI			
Téma:	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Obrazové a znakové systémy	▪ uplatňuje a porovnává typy VOV a používá je pro podněty ve své tvorbě ▪ vyjádří vlastní prožitky a postoje, zkušenosti, získané prostřednictvím standardních i experimentálních přístupů k vizuálně-obrazným prostředkům tradičním i novým ▪ porovnává znakové systémy a využívá je ve vlastní tvorbě ▪ uvažuje nad vlastní tvorbou na podkladě osobní tvůrčí a receptivní zkušenosti ▪ uplatňuje tvořivost při vlastní tvorbě a chápe její nezbytnou roli v životě i při formování vlastní osobnosti ▪ prostřednictvím VOV vyjadřuje své subjektivní smyslové zkušenosti ▪ samostatně uplatňuje pojmový aparát v procesu komunikace, vlastní tvorby a reflexe ▪ pro ztvárnění své vizuální zkušenosti využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a dostupných technických možností ▪ formou netradičních přístupů respektuje pluralitu přístupů a umělecké tvorby ▪ na základě vlastních zkušeností a zážitků z vlastní tvorby je schopen citlivě vnímat výtvarný projev druhých ▪ uvědomuje si svou jedinečnost a individualitu v procesu vlastní tvorby	▪ typy VOV ve vlastní tvorbě a jejich specifické vlastnosti z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku (automatická, prostorová, haptická kresba, kaligrafie, froasáž, frotáž, obrazová báseň, dripping, dekalk, grafit, aktivní a strukturální grafika, seriální techniky, koláž, roláž, proláž, asambláž, kinetický objekt, ready-made, empaketáž, performance, happening, fotogram, fotografie, video, film) ▪ prvky VOV a jejich vztahy ▪ VOV a ostatní druhy znakových systémů (hudba, pohyb, dramatické umění, mluvené a psané slovo). ▪ individuální přístup k VOV a hlediska jeho vnímání (vizuální, haptické, statické a dynamické) a hlediska jejich motivace (fantazijní smyslové, imaginativní, intuitivní) ▪ vlastní výtvarná řešení kombinací prvků ▪ VOV, experimentování ve vlastní tvorbě ▪ výtvarný proces: prožitek, tvorba, reflexe ▪ forma projektového vyučování (řešení problému, nápad, plánování, příprava, realizace)	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž

	- aktivně přistupuje k řešení problémů, uplatňuje tvůrčí přístupy při práci - zapojuje se do soutěží, kulturního dění regionu a projektů regionálního i evropského významu	prezentace žákovských výtvarných prací ve veřejném prostoru	
Znakové systémy výtvarného umění	- umí použít a popsat soubory základních informací o VOV - chápe příčinné souvislosti vývoje vizuálního umění a samostatně se v nich orientuje - umí porovnat typy VOV - orientuje se v estetických normách, dokáže rozlišit estetickou a uměleckou hodnotu - chápe kontinuitu vývoje lidské civilizace a roli umění v ní - uvědomuje si bohatství kulturních a duchovních hodnot a význam kulturního dědictví pro lidstvo	- společenská, historická, filozofická východiska vizuálně-výtvarného umění evropských a neevropských kultur od 18. století do současnosti, s důrazem na umění 20. století - racionálně objektivní a emocionálně subjektivní umělecké přístupy ke skutečnosti - úloha formy v uměleckém výtvarném vyjádření - umění jako možné východisko poznání a sebepoznání člověka a společnosti v kontextu doby - setkání s uměleckým dílem v galeriích, vzdělávacích institucích, v divadle, ve filmu - animační programy, komentované prohlídky, exkurze	PV ČJL – významní představitelé české a světové literatury
Umělecká tvorba a komunikace	- umí rozpoznat jazyk umění jako nezbytnou součást aktuální obrazové komunikace - umí použít dostupná informační média a jejich technické možnosti k potřebám tvorby a vlastního vzdělávání - rozvíjí svou schopnost vzájemného sdílení zkušeností a zážitků z vlastní tvorby - je tolerantní k tvorbě ostatních i k umělecké tvorbě	- zdůvodňování a ověřování osobních postojů v komunikaci - reflexe vlastní tvorby, schopnost obhájení - prezentace vlastní tvorby dostupnými typy médií (fotoaparát, kamera, webové stránky, tiskoviny) a její prezentace ve veřejném prostoru	

	▪ umí vhodnou formou uplatnit výsledky vlastní tvorby ▪ umí vést dialog ve skupině a uvědomuje si svou roli v ní		
--	--	--	--

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.7 Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví

7.7.1 Tělesná výchova

7.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – nižší gymnázium

Vyučovací předmět tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV, do kterého jsou integrována témata čtyř tematických okruhů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, autodestruktivní závislosti - doping ve sportu, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, hodnota a podpora zdraví - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě, osobnostní a sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj). Integrace vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ v předmětu tělesná výchova je bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů.

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia, hodinová dotace je 2 hodiny týdně (je uvedena v učebním plánu s komentářem). Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky tělesné výchovy jsou na nižším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 4.).

Předmět tělesná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných prostorách či venkovním areálu (tělocvična ATV, BTV, gymnastický sál BGS, posilovna, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, workoutové hřiště, bazén, přírodní prostředí).

Žáci se každoročně účastní sportovních soutěží (atletické soutěže – Atletický čtyřboj žáků, Pohár rozhlasu, sportovní hry – házená, košíková, odbíjená, kopaná – Coca Cola cup, florbal, plavání, šplh atd.)

Součástí tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZdrTV), kdy jsou speciální vyrovnávací cvičení podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je si na základě radosti z pohybu osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Součástí výuky je zpravidla lyžařský a snowboardový výcvikový kurz v České republice. Lyžařského kurzu se účastní zpravidla celá třída.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- s pomocí učitele či spolužáků získává poznatky o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje
- snaží se o úspěch v týmu i samostatně
- rozvíjí schopnosti vyrovnat se s neúspěchem
- učí se směřovat k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu; kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, petanque...); ve volném čase navázat nové kontakty a uvést příklady z oblasti sportu
- organizuje a řídí vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjí pohybové schopnosti podle svých požadavků
- snaží se o individuální zlepšení v pohybových dovednostech a schopnostech
- má zájem sledovat sportovní soutěže
- sleduje informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybovou aktivitou

- diskutuje o těchto informacích (nástěnky, školní časopis apod.)
- snaží se o kladnou reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- získává dostatek informací o své činnosti a výkonech
- vytváří si dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, kurzy, soutěže, turnaje, diskuse, testy, samostatné a skupinové práce

Kompetence k řešení problému

- chová se kreativně při utváření pohybových skladeb, volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- chápe souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledá příčiny problémů a směřuje k jejich řešení několika způsoby
- zapojuje se do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- žák získává informace o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- poznatky z vyučovací jednotky TV využívá při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- je motivován k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Formy vzdělávání: vyučovací jednotka TV, projekty, kurzy, soutěže

Kompetence komunikativní

- prezentuje poznatky, zážitky a výsledky získané při sledování sportovních utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky, videokamera)
- využívá dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopisy...) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla...)
- jasně a stručně se vyjadřuje, zvláště v herních situacích, vhodně komunikuje se spoluhráči, rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- rozvíjí vztah se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Formy vzdělávání: mimoškolní aktivity, kooperativní formy výuky, turnaje

Kompetence sociální a personální

- chová se v duchu tolerance, hry fair play a schopnosti empatie
- informuje se o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze)
- snaží se o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- spolupracuje při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a respektuje pravidla soutěží a her
- nachází vlastní místo ve skupině a odhaduje důsledky vlastního jednání a chování
- staví se při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)

Formy vzdělávání: projekty sdružující žáky z různých ročníků, týmová práce, výměnné sportovní pobyty

Kompetence občanské

- stanovuje si krátkodobé a dlouhodobé cíle v získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění v obci (pomoc při organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)
- osvojuje si a procvičuje dovednosti poskytnout první pomoc v podmínkách sportovních činností a chová se zodpovědně při mimořádných událostech

Formy vzdělávání: grafické zaznamenávání výkonnostního růstu (ročníková práce), kurzy

Kompetence pracovní

- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybové činnosti
- pracuje soustavně a vytrvale při plnění dohodnutých úkolů
- bezpečně a šetrně zachází s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Formy vzdělávání: sportovní hry

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá digitální technologie k lepšímu pochopení pohybových dovedností (natáčení při různých sportovních aktivitách s následným rozbořem videí)
- chápe význam digitálních technologií jako prostředek k efektivnímu zaznamenávání tréninkového zatížení (chytré hodinky, mobilní telefon)
- umí vyhledat digitální zdroje, které mu umožní dosahovat vyšší výkonnosti v konkrétním sportovním odvětví
- je schopen vyhledat metodické digitální zdroje pro naučení se nových pohybových dovedností
- umí na internetu vyhledat zdroje informací k plánování tras pro různé sportovní aktivity

7.7.1.2 Vzdělávací obsah předmětu – nižší gymnázium

Předmět: tělesná výchova			
Ročník: I			
Téma		Učivo	Poznámky
Význam pohybu pro zdraví	- vysvětlí význam pohybu - dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí učitele - změří tepovou frekvenci (TF)	Jádrové učivo: - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozdíly) - měření TF, vliv cvičení na hodnotu TF Rozvíjející učivo: - chodecký test - Cooperův test	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Zdravotně orientovaná zdatnost	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zahřeje se a protáhne před cvičením, uvolní se a protáhne po cvičení ve spolupráci s učitelem - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění	Jádrové učivo: - zdravotně orientovaná zdatnost, rozvoj tělesné zdatnosti - pohybové hry pro rušnou část (honičky, vybíjené...) - strečink (protažení), speciální cviky pro rozcvičení před konkrétní činností, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimat. podmínkách Rozvíjející učivo: - cvičení s gymbalem, overballem, TRX, kettlebell	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Atletika	podle svých předpokladů zlepšuje výkony a techniku v testových disciplínách - běhu, skoku a hodů	Jádrové učivo: Testy: běh 50 m, 500 m, 1000 m-hoši (H),	PT OSV – SR

	▪ zná pravidla atlet. disciplín ▪ stanoví si osobní cíle a snaží se o jejich dosažení ▪ používá startovní povely ▪ za pomoci učitele změří a zaznamená výkony ▪ upraví jednotlivé sektory	skok do dálky z místa, hod plným míč Běhy ▪ technika běhu, průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, startovní povely, sprint, vytrvalostní běh Skok ▪ odrazová cvičení, rozběh, skok do dálky z rozběhu s odrazem z prkna (skrčmo) Hod ▪ držení míčku, rozběh, hod míčkem z místa, hod míčkem z rozběh Rozvíjející učivo ▪ překážkový běh, skok vysoký, skok o tyči	
Sportovní hry	Platí pro všechny hry: ▪ jedná při hře v duchu fair play ▪ zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře ▪ zvládne základní údržbu náčiní ▪ respektuje výroky rozhodčího ▪ upraví hřiště a jeho okolí před utkáním i po utkání	Jádrové učivo: ▪ průpravné hry: přihrávaná, vybíjená, přehazovaná Kopaná ▪ utkání ▪ HČJ: (nabíhání, uvolňování) ▪ zpracování míče, střelba ▪ odebírání míče HČ: ▪ postupný útok, územní obrana Košíková: ▪ utkání HČJ: ▪ uvolňování bez míče a s míčem (driblinkem), přihrávka, střelba, rožsok ▪ dvojtakt ▪ trestný hod	PT OSV – OR

		Rozvíjející učivo ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis, florbal	
Gymnastika	▪ podle svých předpokladů zvládá osvojované činnosti ▪ cvičí podle slovních pokynů ▪ z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je ▪ zvládá poskytování záchrany a dopomoci při osvojovaných cvicích	Jádrové učivo: Akrobacie: ▪ kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na lopatkách, na rukou, na hlavě, přemet stranou Skoky: ▪ skoky odrazem z můstku Přeskok: ▪ roznožka přes kozu našíř i nadél ▪ skrčka přes kozu našíř Hrazda: (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok ▪ výmyk odrazem jednonož, popř. tahem ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet Kladina: (D) ▪ různé druhy chůze, obraty, poskoky, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky, ▪ jednoduchá sestava Šplh: ▪ na laně ▪ na tyči Rozšiřující učivo: ▪ parkour, kruhy	PT OSV – OR
Rytmická gymnastika	▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ chápe estetické funkce pohybu ▪ rozlišuje estetický a neestetický pohyb	Jádrové učivo: Dívky: Technika pohybů: ▪ kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy, cviky se švihadlem a míčem ▪ jednoduché pohybové skladby	PT OSV – OR
Pohybové hry a netradiční	▪ zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele	Jádrové učivo: ▪ základní principy pro řízení a rozhodování	PT OSV – OR

pohybové činnosti		pohybových her softbal, petanque, badminton, stolní tenis, ringo, florbal, softtenis, Kin - ball	
Úpoly	uvědomuje si význam sebeobraných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem	Jádrové učivo: Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí	PT OSV – OR
Zdravotní tělesná výchova	vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení	Jádrové učivo: cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Zdravý způsob života a péče o zdraví	- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: - tělesné, duševní a sociální zdraví - tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví - informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PV: Bi – Biologie člověka IVO Výchova ke zdraví
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech - projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	Jádrové učivo: - autodestruktivní závislosti – doping ve sportu - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - ochrana člověka za mimoř. událostí (prohlídka rozmístění protipožárních prostř. ve škole)	IVO Výchova ke zdraví
Hodnota a podpora zdraví	- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci	Jádrové učivo: - programy podpory zdraví - kompenzační a relaxační techniky - podpora zdraví v komunitě	IVO Výchova ke zdraví

	organismu a předcházení stresovým situacím		
Osobnostní a sociální rozvoj	vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo: - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygiena	IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova			
Ročník: II			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	▪ ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín, dodržuje základní pravidla bezpečnosti ▪ samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti ▪ rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně ▪ zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách ▪ zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze ▪ je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start	Jádrové učivo: ▪ základní pojmy ▪ základní pravidla atletických soutěží Běhy ▪ běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení ▪ běh na 60 m (taktika a technika, nízký start) ▪ vytrvalý běh na dráze 1500 m ▪ štafetová předávka ▪ štafetový běh Skoky ▪ skok do dálky z rozběhu odrazem z prkna (skrčmo) ▪ skok vysoký Hod ▪ hod míčkem z rozběhu Rozvíjející učivo: ▪ překážkový běh, skok o tyči	PT OSV – SR

Sportovní hry	▪ volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře	Jádrové učivo: Kopaná ▪ utkání 4:4 – 11:11 HČJ: ▪ zpracování míče ▪ vhazování míče ▪ střelba HS: ▪ útok ▪ obrana ▪ rychlý protiútok Košíková: ▪ utkání 3:3, 4:4, 5:5 HČJ: ▪ uvolňování bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč ▪ driblink ▪ střelba ▪ rozskok ▪ dvojtakt ▪ vhazování ▪ trestný hod ▪ obrana ▪ doskakování HS: ▪ základy herních systémů: osobní obranný systém; útočný systém „hod“ a běž“ Rozvíjející učivo ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis, florbal	PT OSV – SR
----------------------	---	--	-------------------------------

Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy ▪ aktivně se zapojuje do průpravných cvičení ▪ umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ▪ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ▪ zvládá rozběh a odraz	Jádrové učivo: Akrobacie ▪ kotoul vpřed, vzad, přemet stranou ▪ volné sestavy Skoky ▪ skoky odrazem z můstku, z trampolínky Přeskok ▪ roznožka přes kozu, ▪ skrčka přes kozu Hrazda: (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok ▪ výmyk ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet ▪ vzpor jízmo, spád vzad, vzepření závěsem v podkolení ▪ toč jízmo vpřed i vzad Kruhy ▪ svis vznesmo ▪ svis střemhlav ▪ komíhání ve svisu, zákmihem seskok ▪ houpání Kladina: (D) ▪ různé druhy ▪ jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči Rozšiřující učivo: ▪ parkour	PT OSV – OR
Rytmická a kondiční gymnastika	▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ chápe estetické funkce pohybu ▪ rozlišuje estetický a neestetický pohyb	Jádrové učivo: Dívky: ▪ technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy, cviky se švihadlem a míčem ▪ jednoduché pohybové skladby	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví

Úpoly	- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem - zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí Rozvíjející učivo - bojové sporty	PT OSV – OR
Zdravotní tělesná výchova	- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo: cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	- chápe účinky různých cvičení - ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje - zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít - dovede se soustředit na správné provedení pohybu	Jádrové učivo: - základní názvosloví - základní význam jednotlivých druhů cvičení - správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen) - význam soustředění při cvičení, prožívání cviku - příprava organismu pro různé pohybové činnosti - konkrétní účinky jednotlivých cvičení - základní technika jednotlivých cviků - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: - strečinková - rychlostně silová (max. intenzita 5 -15 s, odpočinek cca 2 min.) - vytrvalostní (nad 10 – 15 min.)	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví

		▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Lyžování	▪ ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti ▪ rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích ▪ volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti ▪ zvládá základní běžecké techniky a dovednosti ▪ zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování	Jádrové učivo: Běžecké lyžování: ▪ chůze ▪ odšlapování ke svahu ▪ jízda přímo a šikmo svahem ▪ přejíždění nerovností ▪ jízda s odpichem soupaž ▪ zrychlená chůze ▪ chůze skluzem ▪ brzdění pluhem, smykem ▪ změny směru odšlapováním ▪ bruslení z mírného svahu ▪ běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý) ▪ běh soupažný (jednodobý, dvoudobý) ▪ výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem ▪ kombinace běžeckých způsobů Sjezdové lyžování: ▪ pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí ▪ zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém	PT OSV – OR, SR MKV EV MV – RČ a PČ

		terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS ▪ péče o výstroj a výbroj ▪ stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře ▪ obraty přednožením, zanožením ▪ odšlapování ke a od svahu ▪ přejíždění nerovností ▪ brzdění pluhem, smykem ▪ základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý... ▪ modifikované oblouky ▪ jízda na vleku, lanovce ▪ jízda na sjezdovce, v brankách ▪ jízda v boulicích ▪ jízda v hlubokém sněhu ▪ carvingový oblouk Rozvíjející učivo: ▪ snowboarding	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví ▪ informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PV Bi – Biologie člověka IVO Výchova ke zdraví
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech ▪ projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	Jádrové učivo: ▪ autodestruktivní závislosti – doping ve sportu ▪ pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví

		▪ ochrana člověka za mimořádných událostí (činnost při vzniku požáru ve škole, evakuace, první pomoc)	
Hodnota a podpora zdraví	▪ usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví ▪ podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	▪ Jádrové učivo: ▪ programy podpory zdraví ▪ kompenzační a relaxační techniky ▪ podpora zdraví v komunitě	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	▪ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo: ▪ sebepoznání a sebepojetí ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena	IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova			
Ročník: III			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	▪ ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti ▪ samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti ▪ rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně ▪ zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách ▪ zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze ▪ je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start ▪ zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu ▪ umí upravit doskočiště ▪ zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku ▪ zvládá techniku hodu z individuálního stupňovaného rozběhu ▪ zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: ▪ základní pojmy ▪ základní pravidla atletických soutěží ▪ základy techniky osvojovaných disciplín ▪ základy organizace soutěží Běhy ▪ běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení ▪ běh na 60 m (taktika a technika, nízký start) ▪ vytrvalý běh na dráze 1500 m ▪ štafetová předávka, štafetový běh Skoky ▪ skok do dálky ▪ skok vysoký Hody ▪ hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu Vrh: ▪ vrh koulí (dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg) Rozvíjející učivo ▪ překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	PT OSV – SR
Sportovní hry	▪ rozumí základním pojmům osvojovaných činností ▪ zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře ▪ volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Jádrové učivo: Kopaná: HČJ: ▪ zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení) ▪ přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost	PT OSV – OR, SR

	▪ rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	▪ přihrávka hlavou, vhazování míče ▪ střelba ▪ odebírání míče ▪ činnost brankáře HS: ▪ postupný útok ▪ územní obrana ▪ rychlý protiútok Košíková HČJ: ▪ uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ trestný hod ▪ rožek ▪ dvojtakt ▪ obrana ▪ doskakování HS: ▪ osobní obranný systém ▪ útočný systém „hod“ a „běž“ ▪ Utkání: 3-3, 4-4, 5-5 ▪ Účast na turnaji Odbíjená HČJ: ▪ postoje, postavení ▪ přesuny ▪ odbití obouruč vrchem ▪ odbití obouruč spodem ▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok HS: Utkání 2-2, 3-3, 6-6 Rozvíjející učivo ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis, florbal	
Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy	Akrobacie ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo	PT OSV – OR

	- aktivně se zapojuje do průpravných cvičení - umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - zvládá rozběh a odraz - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	- stoj na lopatkách - stoj na rukou - stoj na hlavě - přemet stranou - volné sestavy Skoky: - skoky odrazem z můstku, z trampolínky Přeskok: - roznožka přes kozu - skrčka přes kozu, odbočka přes bednu našíř Hrazda: (po čelo) - náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok - výmyk - přešvih únožmo ve vzporu - podmet - toč jízmo Kruhy: - komíhání ve svisu - svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok - houpání Kladina: (D) - různé druhy chůze - rovnovážné polohy - jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči Rozšiřující učivo: - parkour	
Rytmická a kondiční gymnastika	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - chápe estetické funkce pohybu - rozlišuje estetický a neestetický pohyb - ovládá dva tance z osvojených skupin	Jádrové učivo: Dívky Technika pohybů: - kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy - cviky se švihadlem a míčem	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Úpoly	- uvědomuje si význam sebeobraných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem - zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení	PT OSV – OR

		▪ obrana proti úchopům v zápěstí Rozvíjející učivo: bojové sporty	
Zdravotní tělesná výchova	▪ vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabením ▪ uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo ▪ cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	▪ chápe účinky různých cvičení ▪ ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje ▪ zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít ▪ dovede se soustředit na správné provedení pohybu	▪ základní názvosloví ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5 -15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10 – 15 min.) ▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví

		▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví ▪ informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PV Bi – biologie člověka IVO Výchova ke zdraví
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech ▪ projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	Jádrové učivo: ▪ autodestruktivní závislosti – doping ve sportu ▪ pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Hodnota a podpora zdraví	▪ usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví ▪ podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	Jádrové učivo: ▪ programy podpory zdraví ▪ kompenzační a relaxační techniky ▪ podpora zdraví v komunitě	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	▪ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu	Jádrové učivo: ▪ sebepoznání a sebepojetí ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena	IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova Ročník: IV			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	- ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín, dodržuje základní pravidla bezpečnosti - samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně - zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách - zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze - je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu, umí upravit doskočiště - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku - zvládá techniku hodu z individuálního stupňovaného rozběhu - zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: - základní pojmy, základní pravidla atletických soutěží - základy techniky osvojovaných disciplín - základy organizace soutěží Běhy - běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení - běh na 60 m (taktika a technika, nízký start) - vytrvalý běh na dráze 1500 m - štafetový běh Skoky - skok do dálky - skok vysoký Hody - hod míčkem a granátem (chlapci) z rozběhu Vrh - vrh koulí (dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg) Rozvíjející učivo - překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	PT OSV – SR
Sportovní hry	- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - rozumí základním pojmům osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování	Jádrové učivo: Kopaná: HČJ - zpracování míče - přihrávka po zemi - přihrávka hlavou - střelba HS: - útok - obrana - rychlý protiútok	PT OSV – SR

		Košíková: ▪ Utkání 3:3, 4:4, 5:5 HČJ ▪ uvolňování ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ rozeskok ▪ dvojtakt ▪ obrana ▪ doskakování HS ▪ osobní obranný systém ▪ útočný systém „hod“ a běž“ ▪ účast na turnaji Odbíjená HČJ ▪ odbití obouruč vrchem ▪ odbití obouruč spodem ▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok HS ▪ účast na turnaji Rozvíjející učivo: ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis, florbal	
Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy ▪ aktivně se zapojuje do průpravných cvičení ▪ umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ▪ dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ▪ zvládá rozběh a odraz ▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	Jádrové učivo: Akrobacie ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo ▪ stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ stoj na hlavě ▪ přemet stranou ▪ volné sestavy Skoky ▪ skoky odrazem z můstku ▪ odrazem z trampolínky Přeskok ▪ roznožka přes kozu	PT OSV – OR

		▪ skrčka přes kozu odbočka Hrazda: (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok ▪ výmyk ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet ▪ toč jízmo ▪ toč vzad ▪ komíhání ve visu Kruhy: ▪ komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok ▪ houpání Kladina: 1 m (převážně D) ▪ různé druhy chůze, poskoky ▪ jednoduchá sestava Šplh: na laně, na tyči Rozšiřující učivo: ▪ parkour	
Rytmická a kondiční gymnastika	▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ chápe estetické funkce pohybu ▪ rozlišuje estetický a neestetický pohyb ▪ ovládá základní cvičení s náčiním ▪ ovládá dva tance z osvojených skupin	Jádrové učivo: Dívky: Technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy cviky se švihadlem a míčem	PT OSV – OR
Úpoly	▪ uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem ▪ zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Průpravné úpoly: ▪ přetahy, přetlaky ▪ obrana proti objetí zepředu ▪ obrana proti strčení ▪ obrana proti úchopům v zápěstí Rozšiřující učivo: ▪ bojové sporty	PT OSV – OR
Zdravotní tělesná výchova	▪ vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabením ▪ uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo ▪ cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	▪ chápe účinky různých cvičení ▪ ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje ▪ zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít ▪ dovede se soustředit na správné provedení pohybu	Jádrové učivo: ▪ základní názvosloví ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, vestoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10 – 15 min.) ▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti)	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
---	--	---	---

		▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví ▪ informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	PV Bi – biologie člověka IVO Výchova ke zdraví
Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech ▪ projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech	Jádrové učivo: ▪ autodestruktivní závislosti (doping ve sportu) ▪ pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Hodnota a podpora zdraví	▪ usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví ▪ podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	Jádrové učivo: ▪ programy podpory zdraví ▪ kompenzační a relaxační techniky ▪ podpora zdraví v komunitě	PT OSV – OR IVO Výchova ke zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj	▪ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo ▪ sebepoznání a sebepojetí ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena	IVO Výchova ke zdraví

Učitel může libovolně téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

7.7.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu - vyšší gymnázium

Vyučovací předmět tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP G, do kterého jsou integrována témata pěti tematických okruhů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, ochrana člověka za mimořádných situací). Integrace vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ v předmětu Tělesná výchova je bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů.

Předmět je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia, hodinová dotace je 2 hodiny týdně (je uvedena v učebním plánu s komentářem). Výuka je realizována převážně formou vyučovací hodiny.

Do obsahu výuky tělesné výchovy jsou na vyšším gymnáziu vřazena průřezová témata (tabulka v kapitole 5.).

Předmět tělesná výchova je vyučován výhradně ve specializovaných prostorách či venkovním areálu (tělocvična ATV, BTV, gymnastický sál BGS, posilovna, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí).

Žáci každoročně účastní sportovních soutěží (atletické soutěže, sportovní hry – házená, basketbal, volejbal, fotbal, florbal, plavání, šplh atd.).

Součástí tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZdrTV), kdy jsou speciální vyrovnávací cvičení podle potřeby preventivně využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazům a rozvíjí dovednost odmítat škodlivé látky.

Cílem je si na základě radosti z pohybu osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy.

Součástí výuky je lyžařský a sportovně turistický kurz v České republice. Lyžařského a sportovně turistického kurzu se účastní zpravidla celá třída.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- získávat poznatky o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), sledovat je, zaznamenávat a vyhodnocovat
- snažit se o úspěch v týmu i samostatně
- rozvíjet schopnosti vyrovnat se s neúspěchem
- učit se směřovat k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, petanque...), ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- organizovat si a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle svých požadavků
- snažit se o individuální zlepšení v pohybových dovednostech a schopnostech
- usilovat o kladnou reakci na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady
- získávat dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu)
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjet morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy

Kompetence k řešení problému

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- chovat se kreativně při utváření pohybových skladeb, volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží (ve skupinkách)
- získat pochopení souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení několika způsoby
- zapojovat se do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- získávat informace o vhodné sportovní výstroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- využívat poznatky z vyučovací jednotky TV při pohybové činnosti ve volném čase
- rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- být motivováni k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, zahájení a ukončování sestav, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek

Kompetence komunikativní

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- prezentovat poznatky, zážitky a výsledky získané při sledování sportovních utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (časopis, nástěnky, webové stránky, videokamera)
- využívat dostupných prostředků komunikace (internet, televize, knihy, časopisy...) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla...)
- používat jasné a stručné vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci se spoluhráči, rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- rozvíjet vztah se sportovci z jiných škol
- okamžitě řešit otázky šikany, přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- chovat se v duchu tolerance, hry fair play a schopnosti empatie
- informovat se o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze)
- snažit se o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- spolupracovat při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a respektovat pravidla soutěží a her
- nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- při sportu se stavět do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor...)

Kompetence občanské

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- stanovit si krátkodobé a dlouhodobé cíle v získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a aktivně se zapojit do dění v obci (pomoc při organizaci turnajů, soutěží pro mladší děti...)
- osvojovat si a procvičovat dovednost první pomoci v podmínkách sportovních činností a chovat se zodpovědně při mimořádných událostech

Kompetence k podnikavosti

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- dodržovat zásady bezpečnosti při pohybové činnosti
- soustavně a vytrvale pracovat při plnění dohodnutých úkolů

- bezpečně a šetrně zacházet s náčiním a nářadím při přípravě a úklidu a účastnit se běžné údržby sportovišť

Kompetence digitální

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují:

- využívat digitální technologie k lepšímu pochopení pohybových dovedností (natáčení při různých sportovních aktivitách s následným rozбором videí)
- chápat význam digitálních technologií jako prostředku k efektivnímu zaznamenávání tréninkového zatížení (chytré hodinky, mobilní telefon)
- umět vyhledat digitální zdroje, které jim umožní dosahovat vyšší výkonnosti v konkrétním sportovním odvětví
- být schopni vyhledat metodické digitální zdroje pro naučení se nových pohybových dovedností
- umět na internetu vyhledat zdroje informací k plánování tras pro různé sportovní aktivity

7.7.1.4 Vzdělávací obsah předmětu – vyšší gymnázium

Předmět: tělesná výchova Ročník: V			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín - dodržuje základní pravidla bezpečnosti - samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách - zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze - je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu - umí upravit doskočiště - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku - zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu - zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: - základní pojmy, pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní - pravidla atletických soutěží - základy techniky osvojovaných disciplín - základy organizace soutěží Běhy - běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení - sprint na 100 m- technika, nízký start) - vytrvalý běh na dráze 1500 m – chlapci, 1000 m – dívky - běh v terénu - štafetová předávka, štafetový běh Skoky - skok do dálky - skok vysoký Hody - hod granátem z rozběhu Vrh - vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg)	Realizace testy – běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní. PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		Rozšiřující učivo: Překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	
Sportovní hry	- rozumí základním pojmům osvojovaných činností - zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře	Jádrové učivo: olympismus, jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově	HČJ – herní činnosti jednotlivce HS – herní systém

	▪ volí taktiku hry a dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play ▪ rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování ▪ užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží ▪ volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje ▪ respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva ▪ sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje ▪ aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	znevýhodněným, odmítání podpůrných látek Kopaná HČJ ▪ zpracování míče (převzetí, tlumení, vedení) ▪ přihrávka po zemi na krátkou a střední ▪ vzdálenost ▪ přihrávka hlavou ▪ vyhazování míče ▪ střelba ▪ odebírání míče ▪ činnost brankáře HS ▪ postupný útok ▪ územní obrana ▪ rychlý protiútok Basketbal HČJ ▪ uvolňování bez míče a s míčem, driblink, obrátka ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ trestný hod ▪ rozskok ▪ dvojtakt ▪ obrana (osobní, zónová) ▪ doskakování HS ▪ osobní, zónový obranný systém ▪ útočný systém „hod“ a „běž“, „křížení“ ▪ Utkání: 3-3, 4-4, 5-5 ▪ Účast na turnaji Volejbal/ HČJ ▪ postoje, postavení ▪ přesuny ▪ odbití obouruč vrchem	Realizace venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
--	--	---	---

		▪ odbití obouruč spodem ▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok, dvojblok HS ▪ Utkání 2-2, 3-3, 6-6 Házená HČJ ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ přihrávky ▪ driblink ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ zónová obrana Florbal HČJ ▪ přihrávky ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ vedení míče ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ utkání Rozvíjející učivo: ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis ▪ netradiční sportovní hry	
Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy ▪ aktivně se zapojuje do průpravných cvičení ▪ umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ▪ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ▪ zvládá rozběh a odraz	Jádrové učivo: Akrobacie ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo ▪ stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ stoj na hlavě ▪ přemet stranou ▪ volné sestavy Skoky	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení - posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- skoky odrazem z můstku, z trampolínky Přeskok - roznožka přes kozu nadél - skrčka přes kozu našíř, nadél - odbočka přes bednu našíř Hrazda (po čelo) - náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok - výmyk - přešvih únožmo ve vzporu, - podmet Bradla (hoši) - komíhání v podporu a ve vzporu - výsed roznožmo - zánožka - přednožka Kruhy - komíhání ve svisu, - svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok - houpání - Kladina (dívky) - různé druhy chůze - rovnovážné polohy - jednoduchá sestava Šplh - na laně, na tyči Rozšiřující učivo: - parkour - Cvičení na workoutovém hřišti	
Rytmická a kondiční gymnastika	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - chápe estetické funkce pohybu	Jádrové učivo: Dívky Technika pohybů kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	▪ rozlišuje estetický a neestetický pohyb ▪ ovládá dva tance z osvojených skupin	▪ cviky se švihadlem a míčem ▪ aerobic	
Úpoly	▪ uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem ▪ zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: ▪ sebeobrana ▪ průpravné úpoly ▪ přetahy, přetlaky, ▪ obrana proti objetí zepředu ▪ obrana proti strčení ▪ obrana proti úchopům v zápěstí ▪ pád vzad ▪ pád vpřed, ▪ pád na bok ▪ porazy	
Zdravotní tělesná výchova	▪ vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení ▪ uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo: ▪ cvičení pro korekci (nápravu)- oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	▪ chápe účinky různých cvičení ▪ ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje ▪ zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ dovede se soustředit na správné provedení pohybu ▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití ▪ usiluje o optimální rozvoj ▪ chápe účinky různých cvičení ▪ ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje	Jádrové učivo: ▪ zdravotně orientovaná zdatnost ▪ svalová nerovnováha ▪ zdravotně zaměřená cvičení ▪ organismus a pohybová zátěž ▪ individuální pohybový režim ▪ hygiena činností a prostředí ▪ rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností ▪ zásady chování v různém prostředí ▪ úprava činností dle možných rizik ▪ 1. pomoc při úrazech ▪ základní názvosloví ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, ve	

	▪ zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví ▪ dovede se soustředit na správné provedení pohybu ▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití ▪ usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, ▪ vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití ▪ ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ▪ organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	stoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) ▪ Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10 – 15 min.) ▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická ▪ (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne,	IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví

	vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech - projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech - rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Jádrové učivo: - vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události - živelní pohromy - únik nebezpečných látek do životního prostředí - jiné mimořádné události - sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - autodestruktivní závislosti – doping ve sportu - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - ochrana člověka za mimořádných událostí (zásady poskytování první pomoci)	
Hodnota a podpora zdraví	- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	Jádrové učivo: - programy podpory zdraví - kompenzační a relaxační techniky - podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo: - sebezpoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygiena	

Lyžování, snowboard	▪ ovládá základní pojmy a dodržuje pravidla bezpečnosti ▪ rozvíjí aktivní vztah k běhu na lyžích ▪ volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti ▪ zvládá základní běžecké techniky a dovednosti ▪ zvládá techniky a dovednosti sjezdového lyžování ▪ zvládá základní techniky snowboardingu	Jádrové učivo: Běžecké lyžování: ▪ chůze ▪ odšlapování ke svahu ▪ jízda přímo a šikmo svahem ▪ přejíždění nerovností ▪ jízda s odpichem soupaž ▪ zrychlená chůze ▪ chůze skluzem ▪ brzdění pluhem, smykem ▪ změny směru odšlapováním ▪ bruslení z mírného svahu ▪ běh střídavý (dvoudobý, čtyřdobý) ▪ běh soupažný (jednodobý, dvoudobý) ▪ výstupy – stoupavým během, bruslením, krokem ▪ kombinace běžeckých způsobů Sjezdové lyžování: ▪ pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí ▪ zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS ▪ péče o výstroj a výzbroj ▪ stravovací a pitný režim při lyžování a zimní horské túře ▪ obraty přednožením, zanožením ▪ odšlapování ke a od svahu	
--------------------------------	---	--	--

		▪ přejíždění nerovností ▪ brzdění pluhem, smykem ▪ základní oblouk-otevřený, zavřený, střední, dlouhý... ▪ modifikované oblouky ▪ jízda na vleku, lanovce ▪ jízda na sjezdovce, v brankách ▪ jízda v boulích ▪ jízda v hlubokém sněhu ▪ carvingový oblouk Snowboarding: ▪ základní prvky – základní postoj, padání a vstávání ▪ rovnováha ▪ koloběžka ▪ jízda po spádnicí ▪ sesouvání ▪ sesouvání šikmo svahem ▪ jízda šikmo svahem ▪ jízda na vleku ▪ smykové oblouky smýkané, driftové ▪ smykový oblouk s odlehčením vzhůru a dolů ▪ řezané oblouky ▪ terénní nerovnosti a skoky ▪ pohybové činnosti, sportovní a turistické akce (organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace) Rozvíjející učivo: ▪ skialpinismus	
Plavání	▪ uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání ▪ zvládne alespoň jeden plavecký způsob, startovní skok a obrátku	Jádrové učivo: ▪ význam plavání pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti	Realizace Zařazovat podle možností, podmínek a vyspělosti

	▪ změří a zaznamená základní plavecké výkony ▪ pomůže při záchraně tonoucího ▪ zná hygienická pravidla a dodržuje je ▪ zná pravidla bezpečnosti při plavání a dodržuje je.	▪ splývání, potápění a lovení předmětů do 2 m ▪ tažení předmětů ▪ rytmické dýchání do vody ▪ plavání prsa, znak ▪ šlapání vody ▪ startovní skok z bloku ▪ obrátka ▪ plavání úseků do 50 m ▪ plavání na vytrvalost do 500 m ▪ záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci ▪ plavání pod hladinou do 25 m ▪ štafetové plavání ▪ specifika hygieny – péče o pleť, nohy, menstruace a plavání	žáků ve všech ročnících PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
--	---	---	---

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova Ročník: VI			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - ovládá základní pojmy a pravidla jednotlivých disciplín - dodržuje základní pravidla bezpečnosti - samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně - zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách - zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze - je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu - umí upravit doskočiště - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku - zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu - zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: - základní pojmy - pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní - pravidla atletických soutěží - základy techniky osvojovaných disciplín - základy organizace soutěží - Běh: - běžecská abeceda, speciální běžecská cvičení - sprint na 100 m – chlapci, 60m – dívky (taktika a technika, nízký start) - vytrvalý běh na dráze 1500 m – chlapci, 1000m – dívky - běh v terénu - štafetová předávka - štafetový běh Skok - skok do dálky - skok vysoký Hod: - hod granátem z rozběhu Vrh: - vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg) Rozvíjející učivo: - překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	Realizace testy – běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Sportovní hry	volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Jádrové učivo: - vzájemná komunikace a spolupráce - sportovní výstroj a výstroj	HČJ – herní činnosti jednotlivce HS – herní systém

	• rozumí pojmům osvojovaných činností • zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře • rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím • zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	▪ sportovní role ▪ olympismus, jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek ▪ úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Fotbal HČJ ▪ zpracování míče ▪ přihrávka po zemi ▪ přihrávka hlavou ▪ střelba HS ▪ útok ▪ obrana ▪ rychlý protiútok Basketbal ▪ Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ ▪ uvolňování ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ rozskok ▪ dvojtakt ▪ obrana (osobní, zónová) ▪ doskakování HS ▪ osobní, zónový, obranný systém ▪ útočný systém „hod“ a běž“, „křížení“ ▪ utkání: 3-3, 4-4, 5-5 ▪ účast na turnaji Volejbal HČJ ▪ odbití obouruč vrchem ▪ odbití obouruč spodem	Realizace venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy PT OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace Spolupráce a soutěž Sociální komunikace MEV Média a mediální produkce IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
--	--	--	---

		▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok, dvojblok HS ▪ utkání: 2-2, 3-3, 6-6 ▪ účast na turnaji Házená HČJ ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ přihrávky ▪ driblink ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ zónová obrana ▪ utkání Florbal HČJ ▪ přihrávky ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ vedení míče ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ utkání Rozvíjející učivo: ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis ▪ Netradiční sportovní hry	
Gymnastika	• cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy • aktivně se zapojuje do průpravných cvičení • umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích • dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je • zvládá rozběh a odraz	Jádrové učivo: Akrobacie ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo ▪ stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ stoj na hlavě ▪ přemet stranou ▪ volné sestavy Skoky	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	• dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	▪ skoky odrazem z můstku ▪ odrazem z trampolínky Přeskok ▪ roznožka přes kozu a bednu nadél ▪ skrčka přes kozu našíř, nadél ▪ odbočka přes bednu našíř Hrazda: (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok ▪ výmyk ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet ▪ toč jízmo ▪ toč vzad ▪ komíhání ve visu Kruhy ▪ komíhání ve svisu, svis vnesmo, střemhlav, zákmihem seskok ▪ houpání ▪ houpání s obraty Bradla ▪ komíhání v podporu, ve vzporu ▪ výsed roznožmo, ▪ zánožka, přednožka ▪ kotoul vpřed ▪ stoj na ramenou Kladina: 1 m (D) ▪ různé druhy chůze ▪ poskoky ▪ jednoduchá sestava ▪ Šplh na laně, na tyči Rozšiřující učivo: ▪ parkour ▪ cvičení na workoutovém hřišti	
--	---	---	--

Rytmická a kondiční gymnastika	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - chápe estetické funkce pohybu, - rozlišuje estetický a neestetický pohyb - ovládá základní cvičení s náčiním - ovládá dva tance z osvojených skupin	Jádrové učivo: Dívky Technika pohybů - kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy - cviky se švihadlem a míčem - aerobic	
Úpoly	- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem - zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Sebeobrana - průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí - pád vzad, vpřed na bok - porazy	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Zdravotní tělesná výchova	- vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo: cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	- chápe účinky různých cvičení - ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje - zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - dovede se soustředit na správné provedení pohybu - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti,	Jádrové učivo: - zdravotně orientovaná zdatnost - svalová nerovnováha - zdravotně zaměřená cvičení - organismus a pohybová zátěž - individuální pohybový režim - hygiena činností a prostředí - rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností - zásady chování v různém prostředí - úprava činností dle možných rizik 1. pomoc při úrazech - základní názvosloví	PT OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	▪ vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití ▪ ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ▪ organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10 – 15 min.) ▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická ▪ (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
--	---	--	--

Zdravý způsob života a péče o zdraví	- vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - všimá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: - tělesné, duševní a sociální zdraví - tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví - informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech - projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech - rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Jádrové učivo: - vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události - živelní pohromy - únik nebezpečných látek do životního prostředí - jiné mimořádné události - sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - autodestruktivní závislosti – doping ve sportu - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	Jádrové učivo: - programy podpory zdraví - kompenzační a relaxační techniky - podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo: sebepoznání a sebepojetí	

		▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena	
Pěší turistika Cykloturistika Vodní turistika	▪ ovládá základní pojmy ▪ ovládá a dodržuje pravidla silničního provozu ▪ rozvíjí aktivní vztah k turistice a k pohybu v přírodě ▪ volí správně terén a nepřeceňuje své schopnosti ▪ zvládá jízdu na kole ▪ zvládá základní techniky raftingu a kanoistiky	Jádrové učivo: ▪ chůze ▪ jízda na kole ▪ jízda na raftu (kánoi) ▪ otáčení lodi na místě na obě strany ▪ technika přímého záběru ▪ vlnovka ▪ řízení lodi v přímém směru ▪ zastavení lodi ▪ základy orientace v terénu ▪ zásady bezp. při pohybu v nezn. terénu a první pomoc ▪ stravování a pitný režim na túře ▪ příprava a likvidace tábořiště Rozšiřující učivo: ▪ windsurfing	Realizace Sportovně turistický kurz PT MEV Média a mediální produkce

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova Ročník: VII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín - dodržuje pravidla bezpečnosti - samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně - zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách - zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze - je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu - umí upravit doskočiště - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku - zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu - zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: - základní pojmy - pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní - pravidla atletických soutěží - základy techniky osvojovaných disciplín - základy organizace soutěží - Běh: - běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení - sprint na 100 m – chlapci, 60 m - dívky (taktika a technika, nízký start) - vytrvalý běh na dráze 1500 m – chlapci, 1000 m – dívky - běh v terénu - štafetová předávka - štafetový běh Skok: - skok do dálky - skok vysoký Hod: - hod granátem z rozběhu Vrh: - vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg) Rozvíjející učivo: překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	Realizace testy – běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní PT OSV Spolupráce a soutěž
Sportovní hry	volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Jádrové učivo: vzájemná komunikace a spolupráce	HČJ – herní činnosti jednotlivce

	▪ rozumí pojmům osvojovaných činností ▪ zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře ▪ -rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování ▪ užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží ▪ volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje ▪ respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva ▪ sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje ▪ aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	▪ sportovní výzbroj a výstroj ▪ sportovní role ▪ olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek ▪ úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Kopaná HČJ ▪ zpracování míče ▪ přihrávka po zemi ▪ přihrávka hlavou ▪ střelba HS ▪ útok ▪ obrana ▪ rychlý protiútok Košíková ▪ Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ ▪ uvolňování ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ rozskok ▪ dvojtakt ▪ obrana (osobní, zónová) ▪ doskakování HS ▪ osobní, zónový, obranný systém ▪ útočný systém „hod’ a běž“, „křížení“ ▪ utkání: 3-3, 4-4, 5-5 ▪ účast na turnaji Odbíjená HČJ ▪ odbití obouruč vrchem	HS – herní systém Realizace venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy PT OSV Spolupráce a soutěž Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MEV Media a mediální produkce IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
--	--	--	---

		▪ odbití obouruč spodem ▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok, dvojblok HS ▪ utkání: 2-2, 3-3, 6-6 ▪ účast na turnaji Házená HČJ ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ přihrávky ▪ driblink ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ zónová obrana ▪ utkání ▪ Florbal HČJ ▪ přihrávky ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ vedení míče ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ utkání Rozvíjející učivo: ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis ▪ netradiční sportovní hry	
Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy ▪ aktivně se zapojuje do průpravných cvičení ▪ umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	Jádrové učivo: Akrobacie: ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo ▪ kotoul vzad do zášvihu, do stoje na rukou	PT OSV Spolupráce a soutěž

	▪ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ▪ zvládá rozběh a odraz ▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů ▪ zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení ▪ posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně ▪ respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	▪ stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ stoj na hlavě ▪ přemet stranou ▪ přemet vpřed ▪ salto vpřed (chlapci) ▪ volné sestavy Skoky ▪ skoky odrazem z můstku ▪ odrazem z trampolínky Přeskok ▪ roznožka přes kozu a bednu nadél ▪ skrčka přes kozu našíř, nadél ▪ odbočka přes bednu našíř Hrazda (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešin, zákmihem seskok ▪ výmyk ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet ▪ vzepření jízmo ▪ toč jízmo vpřed, vzad ▪ toč vzad ▪ vzepření vzklopmo ▪ komíhání ve visu ▪ vysoká hrazda – výmyk Kruhy ▪ komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok ▪ houpání ▪ houpání s obraty Bradla ▪ komíhání v podporu, ve vzporu ▪ výsed roznožmo, ▪ zánožka, přednožka ▪ kotoul vpřed	
--	--	--	--

		▪ stoj na ramenou Kladina 1 m (D) ▪ různé druhy chůze ▪ poskoky ▪ jednoduchá sestava Šplh ▪ na laně, na tyči Rozšiřující učivo: ▪ parkour ▪ cvičení na workoutovém hřišti	
Rytmická a kondiční gymnastika	▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ chápe estetické funkce pohybu, ▪ rozlišuje estetický a neestetický pohyb ▪ ovládá základní cvičení s náčiním ▪ ovládá dva tance z osvojených skupin	Jádrové učivo: ▪ technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy ▪ cviky se švihadlem a míčem ▪ aerobic	
Úpoly	▪ uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem ▪ zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Sebeobrana Průpravné úpoly ▪ přetahy, přetlaky ▪ obrana proti objetí zepředu ▪ obrana proti strčení ▪ obrana proti úchopům v zápěstí ▪ pád vzad, vpřed na bok ▪ porazy	
Zdravotní tělesná výchova	▪ vyhýbá se činnostem kontraindikovaným jeho oslabení ▪ uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo: ▪ cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovňovací, tvořivá a jiná cvičení	▪ chápe účinky různých cvičení ▪ ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje ▪ zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví	Jádrové učivo: ▪ zdravotně orientovaná zdatnost ▪ svalová nerovnováha ▪ zdravotně zaměřená cvičení ▪ organismus a pohybová zátěž	

	▪ zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je správně použít ▪ dovede se soustředit na správné provedení pohybu ▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ vybere z nabídky vhodné soubory vyrovňovacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití ▪ usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, ▪ vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití ▪ ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ▪ organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	▪ individuální pohybový režim ▪ hygiena činností a prostředí ▪ rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností ▪ zásady chování v různém prostředí ▪ úprava činností dle možných rizik ▪ 1. pomoc při úrazech ▪ základní názvosloví ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10–15 min.)	
--	---	--	--

		▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační ▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví ▪ informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech ▪ projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech ▪ rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události ▪ prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Jádrové učivo: ▪ vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události ▪ živelní pohromy ▪ únik nebezpečných látek do životního prostředí ▪ jiné mimořádné události ▪ sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí ▪ autodestruktivní závislosti – doping ve sportu ▪ pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti	

		obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	▪ usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví ▪ podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	Jádrové učivo: ▪ programy podpory zdraví ▪ kompenzační a relaxační techniky ▪ podpora zdraví v komunitě	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

Předmět: tělesná výchova Ročník: VIII			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Atletika	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - ovládá pojmy a pravidla jednotlivých disciplín - dodržuje pravidla bezpečnosti - samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti - rozumí jednotlivým povelům, gestům a signálům a reaguje na ně - zvyšuje úroveň výkonů v jednotlivých atletických disciplínách - zvládá techniku i taktiku sprintu a vytrvalostního běhu na dráze - je schopen připravit si start běhu (bloky, čára) a vydat povely pro start - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu - umí upravit doskočiště - zvládá techniku skoku z individuálního stupňovaného rozběhu po oblouku - zvládá techniku hodů z individuálního stupňovaného rozběhu - zvládá techniku spojení sunu a vrhu	Jádrové učivo: - základní pojmy - pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní - pravidla atletických soutěží - základy techniky osvojovaných disciplín - základy organizace soutěží Běh - běžecská abeceda, speciální běžecská cvičení - sprint na 100 m - chlapci, 60m - dívky (taktika a technika, nízký start) - vytrvalý běh na dráze 1500 m – chlapci, 1000 m – dívky - běh v terénu - štafetová předávka, štafetový běh Skok - skok do dálky - skok vysoký Hod - hod granátem z rozběhu Vrh - vrh koulí (dívky do 4 kg, chlapci do 6 kg) Rozvíjející učivo: - překážkový běh, skok o tyči, hod diskem, hod oštěpem	Realizace testy – běhy, skok a hod na podzim jako vstupní, na jaře jako výstupní
Sportovní hry	- volí taktiku hry, dodržuje ji, chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play - rozumí pojmům osvojovaných činností	Jádrové učivo: - vzájemná komunikace a spolupráce - sportovní výzbroj a výstroj	HČJ – herní činnosti jednotlivce HS – herní systém

	▪ zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře ▪ rozumí pravidlům, ovládá základy rozhodování ▪ užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží ▪ volí a používá osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje ▪ respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva ▪ sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje ▪ aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	▪ sportovní role ▪ olympismus, jednání fair play- spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pohybově znevýhodněným, odmítání podpůrných látek ▪ úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí Kopaná HČJ ▪ zpracování míče ▪ přihrávka po zemi ▪ přihrávka hlavou ▪ střelba HS ▪ útok ▪ obrana ▪ rychlý protiútok Košíková ▪ Utkání 3 :3, 4:4, 5:5 HČJ ▪ uvolňování ▪ přihrávka ▪ střelba ▪ rozskok ▪ dvojtakt ▪ obrana (osobní, zónová) ▪ doskakování HS ▪ osobní, zónový, obranný systém ▪ útočný systém „hod“ a „běž“, „křížení“ ▪ utkání: 3-3, 4-4, 5-5 ▪ účast na turnaji Odbíjená HČJ ▪ odbití obouruč vrchem ▪ odbití obouruč spodem	Realizace venkovní hřiště, tělocvična, turnaj v rámci třídy PT OSV Spolupráce a soutěž Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MEV Media a mediální produkce IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
--	--	---	--

		▪ podání spodní, vrchní ▪ přihrávka, nahrávka ▪ smeč, lob ▪ jednoblok, dvojblok HS ▪ utkání: 2-2, 3-3, 6-6 ▪ účast na turnaji Házená HČJ ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ přihrávky ▪ driblink ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ zónová obrana ▪ utkání Florbal HČJ ▪ přihrávky ▪ uvolňování bez míče, s míčem ▪ vedení míče ▪ střelba HS ▪ postupný útok ▪ rychlý protiútok ▪ utkání Rozvíjející učivo: ▪ miniházená, plážový volejbal, stolní tenis ▪ netradiční sportovní	
Gymnastika	▪ cvičí podle slovních pokynů, případně grafického návodu, zná osvojované pojmy ▪ aktivně se zapojuje do průpravných cvičení ▪ umí poskytnout záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ▪ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ▪ zvládá rozběh a odraz	Jádrové učivo: Akrobacie ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad ▪ kotoul letmo ▪ kotoul vzad do zášvihu, do stoje na rukou ▪ stoj na lopatkách ▪ stoj na rukou ▪ stoj na hlavě ▪ přemet stranou	

	▪ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ▪ provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů ▪ zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o pohybové sebezdokonalení ▪ posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně ▪ respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	▪ přemet vpřed ▪ salto vpřed (chlapci) ▪ volné sestavy Skoky ▪ skoky odrazem z můstku ▪ odrazem z trampolínky Přeskok ▪ roznožka přes kozu a bednu nadél ▪ skrčka přes kozu našíř, nadél ▪ odbočka přes bednu našíř Hrazda (po čelo) ▪ náskok do vzporu a sešín, zákmihem seskok ▪ výmyk ▪ přešvih únožmo ve vzporu ▪ podmet ▪ vzepření jízmo ▪ toč jízmo vpřed, vzad ▪ toč vzad ▪ vzepření vzklopmo ▪ komíhání ve visu ▪ vysoká hrazda – výmyk Kruhy ▪ komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, zákmihem seskok ▪ houpání ▪ houpání s obraty Bradla ▪ komíhání v podporu, ve vzporu ▪ výsed roznožmo, ▪ zánožka, přednožka ▪ kotoul vpřed ▪ stoj na ramenou Kladina 1 m (D) ▪ různé druhy chůze poskoky	
--	---	---	--

		- jednoduchá sestava Šplh - na laně, na tyči Rozšiřující učivo: - parkour - cvičení na workoutovém hřišti	
Rytmická a kondiční gymnastika	- dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla - chápe estetické funkce pohybu, - rozlišuje estetický a neestetický pohyb - ovládá základní cvičení s náčiním - ovládá dva tance z osvojených skupin	Jádrové učivo: - technika pohybů: kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy - cviky se švihadlem a míčem - aerobic	
Úpoly	- uvědomuje si význam sebeobránných cvičení a své možnosti ve střetu s protivníkem - zvládá osvojené činnosti a dokáže je pojmenovat	Jádrové učivo: Sebeobrana Průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky - obrana proti objetí zepředu - obrana proti strčení - obrana proti úchopům v zápěstí - pád vzad, vpřed na bok - porazy	
Zdravotní tělesná výchova	- vyhýbá se činností kontraindikovaným jeho oslabení - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele	Jádrové učivo: cvičení pro korekci (nápravu) oslabení	
Činnosti ovlivňující zdraví Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	- chápe účinky různých cvičení - ví o svých přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje - zná zásady správného držení těla, nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - dovede se soustředit na správné provedení pohybu - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Jádrové učivo: - zdravotně orientovaná zdatnost - svalová nerovnováha - zdravotně zaměřená cvičení - organismus a pohybová zátěž - individuální pohybový režim - hygiena činností a prostředí	

	▪ využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci ▪ vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně ji upraví pro vlastní použití ▪ usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, ▪ vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití ▪ ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy ▪ organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	▪ rizika ovlivňující bezpečnost pohybových činností ▪ zásady chování v různém prostředí ▪ úprava činností dle možných rizik ▪ 1. pomoc při úrazech ▪ základní názvosloví ▪ základní význam jednotlivých druhů cvičení ▪ správné držení těla (při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen) ▪ význam soustředění při cvičení, prožívání cviku ▪ příprava organismu pro různé pohybové činnosti ▪ konkrétní účinky jednotlivých cvičení ▪ základní technika jednotlivých cviků ▪ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů (kruhový trénink, opičí dráha, rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností atd.) Cvičení: ▪ strečinková ▪ rychlostně silová ▪ (max. intenzita 5-15 s, odpočinek cca 2 min.) ▪ vytrvalostní (nad 10 – 15 min.) ▪ pro rozvoj kloubní pohyblivosti, obratnosti ▪ dechová ▪ kompenzační	
--	---	--	--

		▪ pro správné držení těla ▪ vyrovnávací (korektivní) ▪ psychomotorická ▪ (spojená s rozvojem rychlosti) ▪ motivační, napodobivá, tvořivá	
Zdravý způsob života a péče o zdraví	▪ vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ▪ všímá si chování lidí ve svém okolí a posoudí (s pomocí učitele) jeho vhodnost pro vlastní zdraví i zdraví druhých	Jádrové učivo: ▪ tělesné, duševní a sociální zdraví ▪ tělesná a duševní hygiena, režim dne, mezilidské vztahy, empatie, činnosti upevňující zdraví ▪ informace z okolí i médií (chování lidí, zdravý životní styl)	IVO Zdravý způsob života a péče o zdraví
Ochrana člověka za mimořádných událostí Rizika ohrožení zdraví a jejich prevence	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech ▪ projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech ▪ rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události ▪ prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	Jádrové učivo: ▪ vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události ▪ živelní pohromy ▪ únik nebezpečných látek do životního prostředí ▪ jiné mimořádné události ▪ sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí ▪ autodestruktivní závislosti – doping ve sportu ▪ pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ ochrana člověka za mimořádných událostí (ověření znalosti obsahu evakuačního zavazadla)	
Hodnota a podpora zdraví	▪ usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví	Jádrové učivo:	

	▪ podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ▪ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu a předcházení stresovým situacím	▪ programy podpory zdraví ▪ kompenzační a relaxační techniky ▪ podpora zdraví v komunitě	
Osobnostní a sociální rozvoj	▪ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	Jádrové učivo: ▪ sebepoznání a sebepojetí ▪ seberegulace a sebeorganizace činností a chování ▪ psychohygiena	

Učitel může libovolné téma zredukovat maximálně na rozsah stanovený jádrovým učivem nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k zájmu a úrovni znalostí žáků, aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím, časovým možnostem.

8 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází z dokumentu Školní řád, kapitola 10 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád) v platném znění, který je k dispozici na internetových stránkách školy (<https://www.gytool.cz/o-skole/dokumenty/>), na sekretariátu školy a u třídních učitelů jednotlivých tříd.